

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ὁ Δεκαπενταύγουστος κι ἡ Παναγιά.....		19
Μιά παλιά ἱστορία.....	K. A.	26
Ὁ ἀληθινὸς Δρ Τζέκυλ.....	Irving Wallace	28
Ἕνας καινούργιος κόσμος στὸ Ἀπόλυτο Μηδὲν.....	David Woodbury	33
Ἡ σοφία μιᾶς ζωῆς στὰ χέρια τοῦ Βούδδα... ..	Mario Russagli	37
Αἰχμάλωτος μιᾶς χιονοστιβάδας.....	Robert Littell	40
Τετρασέλιδο τοῦ χιουῆμορ (γελιογραφίες).....		44
Ἐχετε πονοκέφαλο ;	Ernest Havemann	58
Τί μποροῦν νὰ δώσουν πέντε λεπτά ;	Flamarion	54
Nostradamus : ὁ προφῆτης γιὰ τὸν.....	Selwyn Vaughan	57
Μωρίς Οὐτρίλλο (Ἕνα ἔργο τέχνης - μιὰ ἱστορία)		60
Ἡ δοκιμασία τῆς πέτρας (Διήγημα).....	Yang Sao & Marc Rody	65
«Μποραζόν», σκληρότερο κι ἀπ' τὸ διαμάντι.....	El. Morehead	70
Ἀστέρια ποὺ μεσουρανοῦν.....	R. S. M.	72
Ἄν δὲν ἔχῃς χρήματα δὲν ἔχεις γυναῖκα.....	R. Yazbeck	77
Θὰ ἐξουδετερωθῇ τὸ φράγμα τῆς θερμότητος ;	R. May	81
Ποτὲ πιά κουρασμένος.....	M. R. Ray	84
Οἱ γελωτοποιοὶ στὸν Μεσαίωνα.....	B. ΠΑΤ.	89
Θαλασσινὴ τραγωδία (Διήγημα).....	Μπλάσκο Ἰμπάνιεθ	96
Τὸ χρονικὸ τοῦ ξυραφιοῦ.....	George Brent	103
Ἡ Ἑρিকা καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Νεπάλ.....		105
Εἶναι οἱ ἄνδρες τὸ ἰσχυρὸ φύλο ;	Lawrence Frank	112
Τί λένε τ' ἀστρα.....	A. Ray	117
Ἰστορογράφο τοῦ μηνός.....	N. M.	112

«Δύο ζευγάρια χέρια». Ἡ τελευταία συνέχεια καὶ
«Τὸ σπίτι τοῦ Πατέρα» τῆς H. Lawrence

Σταυρόλεξο σ. 7. Γιὰ νὰ περνᾷ ἡ ὥρα σ. 36. Τί ἐννοεῖτε ὅταν λέτε σ. 53.
Φλυαρίες σ. 80. Ποιὸς θὰ βρῇ τὰ περισσότερα σ. 95. Σκάκι σ. 124.

Τὸ ἐξώφυλλό μας : Ἀπὸ τὴν παράστασι τοῦ «Ἰδομένης» τοῦ Μότσαρτ,
στὸ φεστιβάλ Ἀθηνῶν τοῦ 1956. Φωτογραφία Δ. Μίγκου.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἀρθρῶν καὶ εἰκόνων τῆς «Ἐκλογῆς»
χωρὶς τὴν ἀδεία τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν.

Ἐκλογὴ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, Μουρούζη 1

Διανοῇς Τυπογραφείου : ΝΙΚ. ΚΟΝΤΟΡΟΣ, Παπαδιαμαντοπούλου 44

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57, ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 57-081

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ :

Ἐσωτ. Ἐτησ. 96

Ἐξωτ. Ἐτησ. \$ 4.50

Ἐσωτ. Ἐξάμ. 48

Ἐξωτ. Ἐτησ. £ 1.60

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

ΘΕΑΤΡΑ

ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ

Γ' Σεπτεμβρίου 102

Τηλ.: 811.462

«Το Κοντσέρτο»

του Χέρμαν Μπάρ

Μετάφρασις : Λέοντος Κουκούλα.

Σκηνοθεσία : Μάριου Πλωρίτη.

Σκηνογραφίες : Εύαγγ. Όλυμπίου.

Παίζουν : Κατερίνα, Άλίκη Βουγιουκλάκη, Μαργαρίτα Λαμπρινού, Θεανώ Ίωαννίδου, Παμφίλη Σαντοριναίου, Άννα Πολυτίμου, Ρόη Λιακοπούλου, Λούλα Άρβανιτογιάννη, Λάμπρος Κωνσταντάρας, Τίτος Φαρμάκης, Μπάμπης Κατσούλης.

ΠΑΡΚ

Λ. Άλεξάνδρας 28

Τηλ.: 663.407

«Ένας βλάκας και μισός»

του Δ. Ψαθά

Σκηνοθεσία : Β. Λογοθετίδης.

Σκηνογραφίες : Μ. Άραβαντινού.

Παίζουν : Ίλια Λυβικού, Σμάρω Στεφανίδου, Κυβέλη Θεοχάρη, Βασίλης Λογοθετίδης, Εύαγγελος Πρωτοπαππιάς, Θάνος Τζενεράλης, Βασίλης Άνδρεόπουλος, Βύρων Πάλλης, Μάτσας, Μάκης Λειβαδέας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

(Άλσος Πεδίου Άρεως)

«Καραϊσκάκης»

των Δ. Φωτιάδη και Γ. Σταύρου

Σκηνοθεσία : Τάκη Μουζενίδη.

Σκηνογραφίες - Κουστούμια : Σπύρου Βασιλείου.

Μουσική επίμελεια : Άλ. Ξένου.

Παίζουν : Ε. Βοζικιάζου, Α. Λούη, Δ. Κεφαλά, Μ. Κατράκης, Θ. Μορίδης, Γ. Βλαχόπουλος, Κ. Παππιάς, Λ. Χριστογιαννόπουλος, Γ. Βελέντζας, Φ. Ταξιάρχης, Α. Πέτσος, Α. Ζησιμάτος, Α. Παντόπουλος, Γ. Δήμου κ.ά.

ΓΚΛΟΡΙΑ

Πλατεία Άμερικής

Τηλ. 875.994

«Έρωτικές διακοπές»

του Ούγκο Μπέττι

Μετάφρασις : Δημ. Γιαννουκάκη.

Σκηνοθεσία : Δημ. Μυράτ.

Σκηνογραφίες : Δημ. Κεντάκα.

Παίζουν : Άλίκη Γεωργούλη, Μαργαρίτα Παπαγεωργίου, Άλέκος Άλεξανδράκης, Πέτρος Φυσσούν, Δήμος Σταρένιος και Κώστας Λαός.

Χοιρώνες Ποβιον

παραγωγής των
έργαστηρίων μας
από γνήσια εύρω-
παϊκά έσάνς άν-
θέων σε πάντα
σταθερή ποιότητα

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΩΝΙΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ - ΠΑΤΗΣΙΩΝ
Ι. Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΝΑΡΗ 20 - ΤΗΛ. 613.051

ΠΕΡΟΚΕ

Ὁδυσσέως 2

Τηλ.: 593.730

« Ἐλέφαντες καὶ ψύλλοι »

Ἐπιθεώρησις τῶν

Ἐλευθερίου - Νικολαΐδου
Λυμπεροπούλου

Σκηνογραφίαι : Βασ. Περσάκης.

Μουσική : Βαγγ. Λυκιαρδόπουλου.

Παίζουν : Ὁλος ὁ θίασος, πλὴν τοῦ
Κυριάκου Μαυρέα.Ἐπίσης λαμβάνουν μέρος ὁ Ἄλ.
Λειβαδίτης καὶ Φραγκ. Μανέλης.

ΑΚΡΟΠΟΛ

Ἱπποκράτους 9

Τηλ.: 614.530

« Τὸ δόγμα τῆς γυναίκας »

τῶν Γιαλαμᾶ - Θίσβιου - Πρετεντέρη

Σκηνοθεσία : Μ. Καστρινοῦ.

Σκηνογραφίαι : Γ. Ἀνεμογιάννη.

Παίζουν : Γ. Βασιλειάδου, Ρένα
Ντόρ, Σπεράντζα Βρανᾶ, Μπελίντα,
Ζωή Φυτούση, Στέλλα Στρατηγοῦ,
Ἐλσα Ρίζου, Β. Αὐλωνίτης, Ν. Ρίζος,
Γ. Γκιωνάκης, Ι. Φέρμης, Σ. Ξενίδης,
Σ. Σειλινός.

ΒΕΜΠΟ

Καρόλου 18

Τηλ. 53.453

« Στουρνάρα 288 »

Ἐπικαιρὴ Σάτιρα

τῶν Μ. Τραϊφόρου, Δ. Βασιλειάδη

Σκηνοθεσία : Π. Κατσέλη.

Σκηνογραφίαι : Γ. Στεφανέλλη

Μουσική : Τ. Μωράκη

Παίζουν : Σοφία Βέμπο, Μαρίκα
Κρεββατᾶ, Σμαρούλα Γιούλη, Μαίρη
Λαλοπούλου, Νάντια Χωραφᾶ, Μπέ-
μπα Ἀσημακοπούλου, Ἀννη Παπα-
κωνσταντίνου, Χρ. Εὐθυμίου, Ἀπ.
Ἀβδῆς, Γ. Γαβριηλίδης, Διον. Παπα-
γιαννόπουλος, Στ. Στρατηγός, Χρ.
Χειμάρης, Λ. Ἰακωβίδης, Θ. Κεδρά-
κας.ΓΙΟΡΤΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΣΤΗΝ ΛΕΥΚΑΔΑ

10 - 25 Αὐγούστου 1957.

Στὴ Λευκάδα ἀπὸ 10 - 25 Αὐγού-
στου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 100ετηρίδος τοῦ
ἔθν. ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ, ὁ
ἐν Ἀθήναις Σύλλογος τῶν Λευκαδίων
ὀργανώνει ἑορτὲς στὶς ὁποῖες περι-
λαμβάνονται ὁμιλίαι τῶν κ.κ. Γ. Ζώρα,
Λ. Πολίτη, Γ. Ἀθανασιάδης - Νόβα,
Κλ. Παράσχου, Τάκη Μπαρλᾶ, Ι. Μ.
Παναγιωτόπουλου, Δ. Ρῶμα, Ἀνδ.
Καραντώνη, Δ. Κοντομύχη, παρα-
στάσεις ἀρχαίας τραγωδίας, ἐμφανί-
σεις τῶν Μπαλέτων Ἑταιρείας Δια-
δόσεως Ἑθνικῶν Χορῶν τοῦ κ. Κου-
σιάδη, ἡμέρα Λαογραφίας καὶ μου-
σικῆς συγκεντρώσεις.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΣΤΙΒΟΣ :

Πανελλήνιον Πρωτάθλημα Δεκάθλου

Σάββατο 3/8.

ὥρα 8.30 π.μ. Δρόμος 100 μ.

» 9 » Ἄλμα εἰς μήκος.

» 6 μ.μ. Σφαιροβολία.

» 7 » Δρόμος 400 μ.

Κυριακὴ 4/8.

ὥρα 8.30 π.μ. Δρόμος 110 μ. μετ' ἐμ-
ποδίων.

» 9 » Δισκοβολία.

» 6 μ.μ. Ἄλμα ἐπὶ κοντῶ.

» 6.30 » Ἀκοντισμός.

» 7 » Δρόμος 1.500 μ.

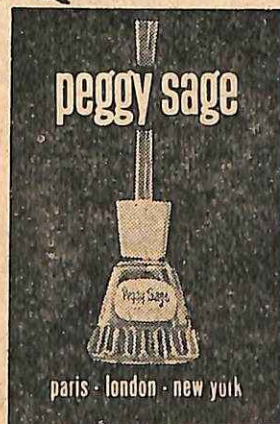
Σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα
τὰ παγωτὰ
ΕΒΓΑ
χαρίζουν
δροσιὰ
σὲ μικροὺς
καὶ μεγάλους

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧ. ΓΑΛΑΚΤΟΣ

**ΚΑΤΙ
ΑΣΥΓΚΡΙΤΟ...**

Κάτι μοναδικό... 'Η βαφή ονύχων PEGGY SAGE, που κρύβει το μυστικό των πιο φωτεινών, των πιο άστραφτερών χρωμάτων. Το PEGGY SAGE δίνει στα νύχια σας καθαρή διαύγεια, πολυτίμου διαμαντιού. PEGGY SAGE σε άπειρα αποχρώσεων. PEGGY SAGE το απόλυτο συμπλήρωμα της όμορφιάς.

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΕΙΑ: Φ. ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ, ΛΑΜΑΧΟΥ 3 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 32-936

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1. Στενώς με την παραγωγήν μετάξης συνδεομένη λέξις (αίτ.).
2. Είναι η εξουσία των δικτατόρων.
3. Αιγύπτιος θεός. — Το επίθετον του διασήμου 'Ισπανού συγγραφέως που έγραψε τα « Καταραμένα χρώματα ».
4. Μία πλησίον της οδού Σταδίου οδός ή η πόλις της Ρουμανίας όπου κατεστράφη ο 'Ιερός Λόχος.
5. 'Η αιτιατική ενός οικοσίου ζώου. — Έκατον έβδομήντα. — Το έμποριον του δώκεται ποινικώς (δημ.).
6. Μεγαλοπρεπείς είχαν ή Νινευί (γεν.). — Χαϊδευτικόν γυναικείου ονόματος (άντιστρ.).
7. Συνοδεύει λατινικές ήμερομηνίες. — Γνωστός εν 'Αθήναις 'Αγγλος διπλωμάτης, ενάρθρων (άντιστρ.).
8. 'Η κλητική ενός λογίου... προφερόμενα μαζί. — 'Η γενέτειρα του 'Αλφόνσου Ντωντέ (ήχητ.). — Στρεβλός, μη εύθυσ.
9. Γνωστή από τα κρασιά της πορτογαλική πόλις.
10. Κινεζικόν νόμισμα. — 'Υποδιαίρεσις ανατολίτικου νομίσματος. — Μία θαυμάστρια του Βύρωνος.
11. Με αυτήν έννοούμε τον πλανήτην μας, αντίστροφως (αίτ. δημ.). — Αυτό χρειάζεται εξαγνισμόν.
12. Ναυτικόν κέλευσμα. — 'Αμερικανικής προελεύσεως χαρτοπαίγνιον, ενάρθρων.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1. Μεταφορ. προσωνύμιον ανθρώπου τρυφηλού.
2. 'Η κάτοικος της τρίτης εις έκτασιν νήσου των Κυκλάδων, ενάρθρων. — 'Αριθμός όπτικώς.
3. Μουσικός φθόγγος. — Λέγεται

- έτσι και ο πόλεμος αλλά και ή πάλι. — Νότα.
4. 'Αρτυματικόν φυτόν (καθαρ.). — 'Εργον του Ζολά.
 5. 'Η άρχή της πέμπτης έντολης. — Με τό σχήμα, είδος, συγγενής.
 6. Σε παλαιότατα σπίτια, υπάρχουν άκόμη στις πόρτες (γεν.). — Πρόσωπον του έργου του Σαίξπηρ «Μεσοκαλοκαιριάτικη νύχτα φαντασίας».
 7. Παπᾶς ή μοναχός θά είναι (ένάρ.).
 8. Τέτοια κάλτσα θέλει και τέτοια γάμπα... — Πρός την φώκη όμοιάζον ζών (αίτ.).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1		Η			Τ							
2					Ι							
3	Ρ	Α			Μ							
4					Α							
5												
6												
7											Ν	Ο
8											Ο	
9												
10												
11												
12												

9. Βασίλισσα της Αιγύπτου, σύζυγος του Ραμσή Β', μήτηρ του Μενεφθά. — Βυζαντινή νότα.
10. Σούρα, δίπλα (άντιστρ.). — 'Αττικόν νόμισμα και μονάς βάρους.
11. Πλαστοί, κίβδηλοι, ψεύτικοι. — Διεθνής άρνησις. — Γερμανός φιλόσοφος, μελετητής του Πλάτωνος, 1778-1841 (σημαίνει κλάδος γερμανιστί).
12. 'Η γενική ενός μέλους μιᾶς διεθνούς οργανώσεως (άντιστρ.).

14-15/8. Παναθηναϊκοί αγώνες, με πιθανή συμμετοχή Γσέχων αθλητών.
 *Οργανωτάι τών αγώνων : Παναθηναϊκός - Πανιώνιος.

30, 31/8 και 1/9. Μεγάλοι Βαλκανικοί αγώνες, θα συμμετάσχουν Έλληνες, Γιουγκοσλάβοι, Ρουμάνοι και Βούλγαροι αθληταί.

ΠΑΛΗ.

7/8. Ύπο τὸ φῶς τῶν προβολέων Έλληνογιουγκοσλαβικοί αγώνες Έλ-ληνορωμαϊκῆς πάλης.

ΕΚΔΡΟΜΕΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ

Λ. Αμαλίας 28, τηλ. 22-494

*Η Έλληνική Περιηγητική Λέσχη προγραμματίζει για τὸν Αύγουστο τις ἑξῆς ἑκδρομές :

Σαββατοκύριακο 3-4/8 : 1) Πάρος - Αντίπαρος. *Ομιλητής ὁ σπηλαιολόγος κ. Ίωάν. Πετρόχειλος.

2) Μύκονος - Δήλος, ὁμιλήτρια ἡ Δίς Τούλα Καρυώτου.

Κυριακή 4/8 : 1) Κάλαμος - Αμφιάρειο - Αγ. Απόστολοι, ὁμιλητής ὁ ἑφορος ἀρχαιοτήτων *Αττικής κ. Ι. Παπαδημητρίου. 2) Παλ. Κόρινθος - Ευλόκαστρο, με Πούλμαν, ὁμιλήτρια ἡ ἀρχαιολόγος Δίς *Εφη Παπακωνσταντίνου. 3) *Υδρα. 4) Λουτράκι - Ηραίο - Μπίσια. 5) Ευλόκαστρο. 6) Γύρος Σαλαμίνος. 7) Μεγ. Πεῦκο - Φανερωμένη. 8) *Αγ. Μερκούριος. 9) Πόρτο Γερμενό, χωρίς δηλώσεις. 10) Χαλκίδα, χωρίς δηλώσεις. 11) Σούνιο, χωρίς δηλώσεις. 12) *Αγιος Ίερόθεος. 13) Βάρκιζα, πρωινή. 14) Λουτρόπυργος, ἀπογευματινή και 15) Σχοινιάς, ἑκδρομή μόνο για νέους.

*Εκτὸς ὁμῶς αὐτῶν, ἡ Λέσχη τὴν Κυριακή αὐτὴ ὀργανώνει ἰδιαίτερες ἑκδρομές στὴν περιοχή τοῦ *Αμφιαρείου, στὸ ἀρχαῖο Θέατρο τοῦ ὁποῖου ὁ *Ὁμιλος *Αρχαίας Τραγωδίας τοῦ κ. Κ. Λειβαδέα θὰ παρουσιάσῃ τὴν τραγωδία τοῦ Εὐριπίδη «*Ηλέκτρα».

Σάββατο 10/8 : *Απογευματινές :

1) *Υμηττός - Σούνιο, με Πούλμαν, ὁμιλητής ὁ κ. Βύρων Βασδέκης. 2) Κινέττα, με Πούλμαν και 3) *Αγ. Μαρίνα Αιγίνης.

Σαββατοκύριακο 10-11/8 : 1) Ευλόκαστρο - Γαλαξίδι - Δελφοί, με Πούλμαν, ὁμιλήτρια ἡ Δίς Τ. Καρυώτου (ἀπὸ Ευλόκαστρο στὸ Γαλαξίδι με β/πλοιο). 2) Πόρος.

Κυριακή 11/8 : 1) Βίλλια - Πόρτο Γερμενό, με ὁμιλήτρια τὴν Κα Ντενιζ Βασδέκη. 2) Δελφοί, με Πούλμαν. 3) Τρίκαλα Κορινθίας, με Πούλμαν. 4) Αἶγινα. 5) Νιμποριό. 6) Μεγ. Πεῦκο - Δαφνί. 7) Σκάλα *Ωρωποῦ, ἑκδρομή χωρίς δηλώσεις. 8) Πάρνηθα - Καταφύγιον, χωρίς δηλώσεις. 9) Πόρτο Ράφτη, χωρίς δηλώσεις. 10) Καβούρι (πρωινή). 11) Σούνιο, ἀπογευματινή. 12) Κινέττα, ἑκδρομή μόνο για νέους.

Σάββατο 17/8 : *Απογευματινή : 1) *Υμηττός - Βάρκιζα, με Πούλμαν.

Σαββατοκύριακο 17-18/8 : 1) Χαλκίδα - Αἰχμή - Αγ. Κιμάσι, με Πούλμαν.

Κυριακή 18/8 : 1) *Υδρα, ὁμιλήτρια ἡ Δίς Μαρία Κισσάβου. 2) Παραλία *Ασπρα Σπίτια - *Ὁσιος Λουκάς. 3) Πόρος. 4) Στύρα. 5) Δήλεσι - *Ωρωπός. 6) Λούτσα. 7) Πάρνηθα. 8) Χαλκίδα - Χωριό Χάλια (χωρίς δηλώσεις). 9) Κάλαμος - Αγ. *Απόστολοι, χωρίς δηλώσεις. 10) Λούτσα, χωρίς δηλώσεις. 11) Βάρκιζα (πρωινή). 12) Λουτρόπυργος, ἀπογευματινή. 13) Λαμπρινό Σαλαμίνος, μόνο για νέους.

Τετάρτη 21/8 : *Απογευματινή : 1) Σκαρμαγκας - Δαφνί, με Πούλμαν, ὁμιλήτρια ἡ Δίς Τούλα Καρυώτου. 2) Κινέττα. 3) *Ανάβυσσος.

Σαββατοκύριακο 24-25 : 1) Νιμποριό Εὐβοίας.

Κυριακή 25/8 : 1) *Αγία Μαρίνα - Αφαία, ὁμιλήτρια ἡ Κα Ντενιζ Βασδέκη. 2) Ευλόκαστρο, με Πούλμαν. 3) Σούνιο. 4) Κανάκια Σαλαμίνος. 5) *Αγ. Μαρίνα Αιγίνης. 6) Βίλλια - Πόρτο Γερμενό. 7) Σούνιο. 8) Πόρτο Γερμενό, χωρίς δηλώσεις. 9) Σκάλα *Ωρωποῦ, χωρίς δηλώσεις. 10) Ραφίνα, πρωινή. 11) Κινέττα, ἀπογευματινή. 12) Πόρτο Ράφτη, ἑκδρομή μόνο για νέους.

Τετάρτη 28/8 : *Απογευματινές : 1) Προφ. *Ηλίας - Καστέλλα - Αγ. Κο-

*ΑΛΕΚΤΩΡ.

ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΚΑΙ ΤΑ ΜΑΤΙΑ
 - Ολόκληρο τὸ σῶμα και πρό πάντων ἡ τρυφερὴ ἐπιδερμὶς τοῦ προσώπου χρειάζονται προστασία ἀπὸ τὸν καυτερό καλοκαίρινό ἥλιο και ἀπὸ τὴν ἐπίδρασι τῆς θαλασσινῆς ἀλμύρας.

*Γιὰ νὰ ἀποφύγετε τὰ ἐγκαύματα, τὶς πανόδες ποὺ σᾶς ἀσκημίζουν, τὴν ξηρότητα ποὺ εἶναι πρόδρομος τῶν ρυτίδων, προφυλάξτε τὸ σῶμα σας με τὸ μοντέρνο Λάδι ἡλίου Μελπάν και περιποιηθῆτε συστηματικὰ τὴν ἐπιδερμίδα σας με Λανολίνη Μελπάν.

*Αποκτῆστε μιὰ νέα συναρπαστικὴ ὁμορφιά τώρα τὸ Καλοκαίρι με Λάδι ἡλίου και Λανολίνη Μελπάν

Τὸ καλοκαίρι θέλει...

ΜΕΛΠΑΝ

σμάς-Βάρκιζα, με Πούλμαν, όμιλητής
ό κ. Ι. Χαρίτος. 2) Λουτράκι, με
Πούλμαν.

Σαββατοκύριακο 31/8-1/9 : 1)
Υδρα.

Κυριακή 1/9 : 1) Κάλαμος-Αμφιά-
ρειο, όμιλητρια ή Κα Ντ. Βασδέκη.
2) Γύρος Σαλαμίνας-Κανάκια, με ειδικά
ναυλωμένα β/π., όμιλητής ό κ. Ι.
Χαρίτος. 3) Αϊγινα-Αγκίστρι, όμι-
λήτρια ή Δίς Τ. Καρυώτου. 4) Άργος-
Παράλιον Άστρους. 5) Πόρος. 6) Κά-
λαμος-Άγ. Άπόστολοι. 7) Περιστέρια
Σαλαμίνας. 8) Άνάβυσσος. 9) Πόρτο
Ράφτη. 10) Κάλαμος-Άγ. Άπόστο-
λοι, χωρίς δηλώσεις. 11) Άνάβυσσος,
χωρίς δηλώσεις. 12) Πόρτο Ράφτη,
χωρίς δηλώσεις. 13) Λομβάρδα, πρωί-
νή. 14) Λουτρόπυργος, άπογευματι-
νή. 15) Σούνιο, έκδρομή μόνο για
νέους.

Πολυήμερες περιηγήσεις και τουρι-
στικές έκδρομές Δεκαπενταυγούστου :

1) Πύργος - Όλυμπία - Έργα Λά-
δωνος - Μεγαλόπολη - Άνδρίτσαινα -
Ναός Έπικουρίου - Σπάρτη - Μυ-
στράς - Τεγέα, με Πούλμαν. Όμιλητής
ό κ. Κ. Παραχρήστου.

2) Κρήτη (Ήράκλειο - Κνωσσός -
Γόρτυνα - Φαιστός - Άρκάδι - Χανιά).
Όμιλητρια ή αρχαιολόγος Κα Έλλη
Βασιλικιώτη.

3) Ρόδος, όμιλητής ό έφορος αρ-
χαιοτήτων Ρόδου κ. Ίωάν. Κόντης.

4) Θεσσαλονίκη - Καστοριά, με
Πούλμαν, όμιλητρια ή δημοσιογράφ-
ος τού Ε.Ι.Ρ. Δίς Γ. Ταρσούλη.

5) Σαμαρίνα-Γιάννενα, με Πούλμαν.

6) Λευκάδα (οι έκδρομείς θά παρα-
κολουθήσουν και τις Γιορτές Λόγου
και Τέχνης 1957).

7) Καρπενήσι-Μικρό Χωριό.

8) Δελφοί-Μονή Όσίου Λουκά.

9) Μονή Καλτεζών - Σπάρτη - Μυ-
στράς - Μονεμβασιά.

10) Άρχ. Όλυμπία - Πάτρα - Λί-
μνη Στυφαλίας - Γκούρα.

11) Άνδρος.

ΘΕΡΙΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ 1957

1) ΡΟΔΟΣ.

8-28/8 και 22-8-7/9/57.

Άναχωρήσεις με άτμόπλοιο.

Διαμονή στο ξενοδοχείο «ΘΕΡΜΑΙ».

Συμμετοχή : 20 άτομα.

*Έξοδα : 880-970 (ά/π Τουριστική
θέσι, διανυκτερεύσεις).

2) ΚΩΣ.

1/8-17/8/57, 15-31/8 και 29/8-
14/9/57.

Άναχωρήσεις με άτμόπλοιο.

Διαμονή σε σπίτια.

Συμμετοχή 20 άτομα.

*Έξοδα : 590-650 (ά/π Τουριστική
θέσι, διανυκτερεύσεις).

3) ΠΑΤΜΟΣ.

8-24/8/57, 22/8-7/9/57.

Άναχωρήσεις με άτμόπλοιο.

Διαμονή σε σπίτια.

Συμμετοχή 15 άτομα.

*Έξοδα : 530-585 (ά/π Τουριστική
θέσι, διανυκτερεύσεις).

4) ΣΚΟΠΕΛΟΣ.

5-21/8/57, 19/8-4/9/57.

Άναχωρήσεις με Σ.Ε.Κ. και άτμό-
πλοιο «ΚΥΚΝΟΣ».

Διαμονή σε σπίτια.

Συμμετοχή 15 άτομα.

*Έξοδα : 680-750 (Σ.Ε.Κ. II θέσι,
ά/π I θέσι, διανυκτερεύσεις).

5) ΣΚΙΑΘΟΣ.

12-28/8, 26/8-11/9/57.

Άναχωρήσεις με Σ.Ε.Κ. και ά/π

«ΚΥΚΝΟΣ».

Διαμονή σε σπίτια.

Συμμετοχή 15 άτομα.

*Έξοδα 710-780 (Σ.Ε.Κ. II θέσι,
ά/π I θέσι, διανυκτερεύσεις).

6) ΣΚΥΡΟΣ.

5-19/8/57, 19/8-2/9/57.

Άναχωρήσεις με Λεωφορείο και
β/π μέσω Κύμης.

Διαμονή σε ξενοδοχείο ή σπίτια.

Συμμετοχή 15 άτομα.

*Έξοδα : 465-510 (Λεωφορείο, β/π
διανυκτερεύσεις).

7) ΖΑΓΟΡΙΑ (ΗΠΕΙΡΟΥ).

α) ΚΗΠΟΙ, ύψος 800 μ.

β) ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ, ύψος 1050 μ.

4-19/8/57, 18/8-2/9/57.

Άναχωρήσεις με Λεωφορείο.

Διαμονή σε σπίτια.

Συμμετοχή 20 άτομα.

*Έξοδα : ΚΗΠΟΙ : 620-680. ΤΣΕΠΕ-

ΛΟΒΟ : 630-690 (Λεωφορείο, διανυ-
κτερεύσεις).

"Σε 3 μήνες μίλησα 'Αγγλικά..."

...τά έμαδα μόνη μου στο σπίτι μου

γράφει αυτή η χαριτωμένη δαυμάστρια τού LINGUAPHONE
και προσθέτει : "Μη καταφέρνοντας να μάθω τίποτα με διά-
φορες μεθόδους, αποφάσισα να δοκιμάσω τού Σύστημα LINGUA-
PHONE. Μένω άκόμα κατάπληκτη από τού πόσο εύκολο πέτυχα
μέσα σε λίγους μήνες να καταλαβαίνω και να μιλώ 'Αγγλικά..

**Νά γιατί τού Σύστημα LINGUAPHONE
είναι τού μόνο μέσο για να μάθω να
μιλάω κανείς τήν κάθε γλώσσα όπως
τήν μιλούν στη χώρα της :**

Οι όμιλούντες δίσκοι τού LINGUAPHONE
σας φέρνουν σε άπ' ευθείας επαφή με Κη-
δηγητάς που σάς άπευδύνονται στη μη-
τρική τους γλώσσα, με προφορά τέλεια.
Έτσι μαθαίνετε με τόν πιο φυσικό τρόπο
και μέσα στο πιο σύντομο χρονικό διά-
στημα. Έπαναλαμβάνετε τού μαθήματα ό-
σες φορές δελήσετε, έχοντας πάντα κον-
τά σας τούς Κηδηγητάς σας, πρόθυμους
νά σας βοηθήσουν. Εύθως εξ αρχής μετα-
φέρεσθε στο περιβάλλον τής ξένης χώ-
ρας, ζητή τή ζωή τού τόπου, και 60 ώρες
άρκουν για να μπορέσετε να πάρετε μέ-
ρος σε συνδιαλέξεις γύρω σε θέματα τής
καθημερινής ζωής, με προφορά άψογη.

Και μη ξεχνάτε ότι με τού
LINGUAPHONE μαθαίνετε
τις γλώσσες διασκεδάζον-
τας και με διαρκή έλεγχο
τής προόδου σας χωρίς σε
γρηπές άσκησεις που σάς
διορθώνουν οι κηδηγηται
τού LINGUAPHONE

ΕΠΙΔΕΙΞΙΣ ΔΩΡΕΑΝ

Αν θρίσκεσθε στας Αθη-
νας έλάτε να παρακολουθή-
σετε ένα «μάθημα επίδειξε-
ως» χωρίς να αναλάβετε
καμιά υποχρέωση, χωρίς να
καταβάλετε τίποτα. Τά Γρα-
φεία μας είναι άνοιχτά όλες
τις εργάσιμες ώρες από 8/1-
—1 και 4/1.—8

Έαν μένετε σε επαρχία, το-
χυδρομηστε μας τού κατωτέ-
ρω δελτίον για να έπωφε-
ληθήτε τού δικαιώματος τής
δωρεάν δοκιμής

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ 34 ΓΛΩΣΣΕΣ

ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΓΕΡ-
ΜΑΝΙΚΑ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΑ
ΙΣΠΑΝΙΚΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΡΩΣ-
ΣΙΚΑ ΣΟΥΗΔΙΚΑ Κ.Τ.Λ

ΔΩΡΕΑΝ ΔΟΚΙΜΗ

Ζητήστε μας αυτό τού εικονογραφημένο τεύχος που
παρέχουμε δωρεάν. Περιλαμβάνει όλες τις πλη-
ροφορίες για τού περιήρημο Σύστημα LINGUAPHONE,
καθώς και αίτηση για τήν δωρεάν δοκιμή των όκτώ
ημερών στο σπίτι σας χωρίς καμιά υποχρέωση σας.
Έσκληρίστε και δρχ. 3 σε γραμματόσημα για τήν
άποστολή τού Τεύχους

**Τεύχος
Δωρεάν**

Προς τού ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ LINGUAPHONE
Πανεπιστημίου 10, Άθήνας

Παρακαλώ στείλτε μου χωρίς καμιά υποχρέωση τού άναλυ-
τικό τεύχος καθώς και κάθε πληροφορία για τή δωρεάν δοκιμή.

ΟΝΟΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ ΣΤΟ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

3 Αύγουστου - 4 Σεπτεμβρίου 1957.
ΓΑΛΛΙΑ-ΑΓΓΛΙΑ-ΣΚΩΤΙΑ-ΙΡΛΑΝΔΙΑ
(Μέσω Βενετίας - Βελγίου - Γερμανίας)

Διαδρομή : Βενετία, Παρίσι, Λον-
δίνο, Έδιμβουργο, Γλασκώβη,
Μπέλφαστ, Δουβλίνο, Λονδίνο, Βρυ-
ξέλλες, Κολωνία, Μόναχο, Βενετία.

*Εξοδα συμμετοχής : Δρχ. 13.800.
Πληροφορίες στα Γραφεία του Άττι-
κού Όμιλου Αθηνών, Κοραή 3, τηλ.
34.511.

15 Αύγουστου - 2 Σεπτεμβρίου 1957

ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ - ΑΥΣΤΡΙΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Διαδρομή : Σκόπια, Νίσσα, Βελι-
γράδι, Ζάγκρεμπ, Γκράτς, Σέμεριγκ,
Βιέννη, Λύντς, Σάλτσμπουργκ, Μό-
ναχο, Μπαντγκασάιν, Πέρτσαχ, Ζάγκ-
ρεμπ, Βελιγράδι, Νίσσα, Σκόπια,
Θεσσαλονίκη.

*Εξοδα συμμετοχής : Δρχ. 4.450.
Με λεωφορεία « Πούλμαν ».

Πληροφορίες στα γραφεία του Φοί-
νικος Ν. Σμύρνης, Κων/τίνου Πα-
λαιολόγου 18, τηλ. 96.781.

31 Αύγουστου - 17 Σεπτεμβρίου 1957

ΙΤΑΛΙΑ

(άτμολοικώς)

Διαδρομή : Πρίντζι, Βενετία, Φλω-
ρεντία, Ρώμη, Νεάπολις, Κάπρι, Μεσ-
σήνη.

*Εξοδα συμμετοχής : Δρχ. 4.500.

Πληροφορίες : Σύνδεσμος Έκδρο-
μίων « Φυσιολάτρης », Ντέκα 2, τηλ.
27.550.

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

*Ακαδημίας 58, τηλ. 613.184

Κυριακή 4/8/57. Κάλαμος - Άγιοι
Απόστολοι.

*Αναχώρησις από τα γραφεία του
Συνδέσμου 7 π.μ. Συμμετοχή δρχ. 33
και 35.

Σάββατο 10/8/57. Νυκτερινή Γιορ-
τή στο « Φυσιολατρικό Χωριό » με
πανσέληνο.

Πληροφορίες για τη γιορτή στα
γραφεία του Συνδέσμου.

Κυριακή 11/8/57. Σούνιο.

*Αναχώρησις από τα γραφεία του

Συνδέσμου 7 π.μ. Συμμετοχή δρχ. 33
και 36.

Πέμπτη - Κυριακή 15 - 18/8/57.
*Ολυμπός.

Πληροφορίες στα γραφεία του Συν-
δέσμου.

Πέμπτη 15/8/57. Ζούμπερι.

*Αναχώρησις από τα γραφεία του
Συνδέσμου 7 π.μ. Συμμετοχή δρχ. 25
και 28.

Κυριακή 18/8/57. Βίλλια - Αιγό-
σθενα.

*Αναχώρησις από τα γραφεία του
Συνδέσμου 7 π.μ. Συμμετοχή δρχ. 35
και 38.

Κυριακή 25/8/57. Κεφαλάρι *Αρ-
γους - Κυβέλι.

*Αναχώρησις από τα γραφεία του
Συνδέσμου 7 π.μ. Συμμετοχή δρχ. 75
και 78.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΘΗΝΩΝ 1957

ΘΕΑΤΡΟΝ ΗΡΩΔΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

*Ωρα έναρξεως για όλες τις παρα-
στάσεις 8.30 μ.μ.

2, 3, 4 Αύγουστου.

« Ίφιγένεια ἐν Αὐλίδι »

του Εὐριπίδου

Μετάφρασις : *Απ. Μελαχροινού.

Σκηνοθεσία-Χορογραφία : Κωστή
Μιχαηλίδη.

Σκηνογραφίες : Κλ. Κλώνη.

*Ενδυμασίες : *Αντ. Φωκά.

Μουσική : *Αργύρη Κουνάδη.

13 και 14 Αύγουστου.

« Λυσιστράτη »

του *Αριστοφάνους

Μετάφρασις : Θρασ. Σταύρου.

Σκηνοθεσία : *Αλέξη Σολομού.

Σκηνογραφίες-Ενδυμασίες : Γιώρ-
γου Βακαλό.

Χορογραφία : Τατιάν. Βαρούτη.

Μουσική : Μάνου Χατζιδάκι.

17 και 27 Αύγουστου.

« Ήκκλησιάζουσες »

του *Αριστοφάνους

Μετάφρασις : Θρασ. Σταύρου.

Σκηνοθεσία : *Αλέξη Σολομού.

Σκηνογραφίες-Ενδυμασίες : Γ. Βα-
καλό.

Χορογραφία : Τατιάν. Βαρούτη.

24 και 31 Αύγουστου.

« Ήκάβη »

του Εὐριπίδου

Μετάφρασις : *Απ. Μελαχροινού.

Σκηνοθεσία : *Αλέξη Σολομού.

Σκηνογραφίες : Κλ. Κλώνη.

*Ενδυμασίες : *Αντ. Φωκά.

Μουσική : Μάνου Χατζιδάκι.

*Επιμέλεια Χορού : *Αγάπης Εύαγ-
γελίδου.

28 και 29 Αύγουστου.

« *Αντιγόνη »

του Σοφοκλέους

Μετάφρασις : *Ιωάννου Γρυπάρη.

Σκηνοθεσία : *Αλέξη Σολομού.

Σκηνογραφίες : Κλ. Κλώνη.

*Ενδυμασίες : *Αντ. Φωκά.

Μουσική : Γιάννη Παπαϊωάννου.

*Επιμέλεια Χορού : *Αγάπης Εύαγ-
γελίδου.

30 Αύγουστου.

« Μήδεια »

του Εὐριπίδου

Μετάφρασις : Παντ. Πρεβελάκη.

Σκηνοθεσία : *Αλέξη Σολομού.

Σκηνογραφίες : Κλ. Κλώνη.

*Ενδυμασίες : *Αντ. Φωκά.

Μουσική : Μάνου Χατζιδάκι.

*Επιμέλεια Χορού : *Αγάπης Εύαγ-
γελίδου.

Τιμές : Α' 25, Β' 20, Γ' 15, Δ' 12,
για όλες τις παραστάσεις αρχαίας
τραγωδίας.

ΜΟΥΣΙΚΗ

1 και 5 Αύγουστου.

Μουσική βραδυά με την Μαρία
Μενεγκίνι - Κάλλας.

ΣΥΜΦΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

Κρατική Όρχηστρα Αθηνών

12 Αύγουστου.

Δ/τής : Φιλοκτήτης Οικονομίδης.

Σολίστ : Βίλχελμ Κέμπφ (πιάνο).

19 Αύγουστου.

Δ/τής : Θεόδωρος Βαβαγιάννης.

26 Αύγουστου.

Δ/τής : *Ανδρέας Παρίδης.

Σολίστ : *Ιγκόρ Μπεζρόντνυ (βιολί).

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΒΙΕΝΝΗΣ

23 και 25 Αύγουστου.

Δ/τής Όρχηστρας : Χάνς Σβα-
ρόφσκυ.

ΧΟΡΟΔΡΑΜΑ

Το Μπαλέτο της Κρατικής Όπερας
Βελιγραδίου

7 Αύγουστου.

« Η λίμνη τῶν κύκνων »

του Τσαϊκόφσκυ

Δ/τής Όρχηστρας : Ντουςάν Μι-
χαντίνοβιτς.

Χορογραφία : Νίνα Κιρσάνοβα.

*Ενδυμασίες : Μίλκα Μπάμπιτς-
Γιοβάνοβιτς.

*Εκτελείται από 70 χορευτές της
Όπερας.

9 Αύγουστου.

« Η Βασίλισσα τῶν νήσων »

του Μωρίς Τιριέ

« Συμφωνία »

του Μπιζέ

Δ/τής Όρχηστρας : *Οσκαρ Ντα-
νόν.

Χορογραφία : Ντιμήτριο Πάρλιτς.

11 Αύγουστου.

I. — « Κινέζικο Παραμύθι »

του Κρεσεμίρ Μπαράνοβιτς

Δ/τής Όρχηστρας : *Οσκαρ Ντα-
νόν.

Χορογραφία : Ντιμήτριο Πάρλιτς.

II. — « Η άντρωμένη »

του Μανώλη Καλομοίρη

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ

Καλλιτέχνες της Όπερας της Βιέν-
νης και ο Νίκος Μοσχονάς της « Με-
τροπόλιταν ».

16, 18, 20 και 21 Αύγουστου.

« Ο μαγεμένος αὐλὸς »

του Μότσαρτ

Καλλιτεχνικός Δ/τής : *Όττο Φρίτς.

Δ/τής Όρχηστρας : Ρούντολφ Μό-
ραλι.

Σκηνογράφος : Βόλφραμ Σκαλίτσκι.

Πρωταγωνιστούν : Βίλμα Λίπ;

Βάλντεμαρ Κμέντ, Μιμή Κέρτσε, Κάρλ

Φρίντριχ, Βάλτερ Μπέρνυ, Λίζελντ

Μάικλ και ο Νίκος Μοσχονάς.

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

« Φιντέλιο »

του Μπετόβεν

Λαμβάνουν μέρος Έλληνες και ξένοι
καλλιτέχνες.

ΜΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ «ΕΚΛΟΓΗΣ»

ΛΙΓΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΟΛΛΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ

Υστερα από τα ένθουσιώδη γράμματα των φίλων της, ή «Εκλογή» δημοσιεύη κάθε μήνα έναν πίνακα — κάτω σαν ήμερολόγιο έπετείων — με τα πιο χαρακτηριστικά γεγονότα της παγκοσμίου ιστορίας.

Στη σειρά αυτή των γεγονότων θα παρουσιαστούν ασφαλώς διάφορα κενά, γιατί, απ' όσο τουλάχιστον γνωρίζουμε, δεν υπάρχει κανένα σχετικό βοήθημα με συγκεντρωμένη ύλη : « Γεγονότα - Ημερομηνίες ».

Παρακαλούμε λοιπόν τους φίλους μας να συμπληρώνουν τις παραλείψεις μας, γράφοντάς μας όσα γεγονότα αξία λόγου δεν περιλαμβάνονται στο δημοσίευσμά μας.

Τα γεγονότα παίρνονται στην τύχη από το πρόσφατο και το μακρινό παρελθόν, χωρίς διάκρισι. Ένα ήμερολόγιο λοιπόν από γεγονότα που άφησαν τα σημάδια τους στην ιστορία, χωρίς άλλο σύνδεσμο μεταξύ τους, θα δίνει ή «Εκλογή» στις σελίδες που επιγράφονται : « Γεγονότα - Ημερομηνίες ».

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

1 Αυγούστου

1798 Στο Άμπουκίρ (παρα την Άλεξάνδρεια της Αιγύπτου) ο βρετανικός στόλος του Νέλσωνος καταστρέφει τον γαλλικό του Ναπολέοντος.

2 Αυγούστου

1914 Η Γερμανία και η Τουρκία υπογράφουν συνθήκη φιλίας.

1934 Θάνατος του Γερμανού στρατάρχη Χίντεμπουργκ.

3 Αυγούστου

1789 'Ο Λάμπρος Κατσώνης δίνει ναυμαχία στα ανοικτά της Κέας έναντίον του τουρκικού στόλου.
1826 'Ο Κιουταχής κυριεύει την Άθήνα, άλλ' όχι και την Ακρόπολι.
1914 Αρχίζει ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος.
1954 Πεθαίνει η Γαλλίδα μυθιστοριογράφος Κολέτ που γεννήθηκε το 1875.

4 Αυγούστου

250 'Η κατά την Γραφήν ιστορία των «Έπτά παιδων της Έφσου».
1921 Έναρξης της μάχης του Σαγγαρίου.
1936 Δικτατορία του στρατηγού Ίωάννου Μεταξά.

5 Αυγούστου

1952 Στη Λούρ, της Νοτίου Γαλλίας, δολοφονείται η αγγλική οικογένεια Τζών Ντράμουντ. Αυτή είναι η αρχή της υποθέσεως Ντομίνιτσι.

6 Αυγούστου

1825 Πόλεμος στη Μεσηνία μεταξύ των Έλλήνων και των Τουρκο-Αιγυπτίων του Ίμπραήμ, για το ποιος θα μαζέψι τα... σύκα της χρονιάς!
1914 Τα γερμανικά θωρηκτά «Γκαίμπεν» και «Μπρέσλαου» φθάνουν στην Κωνσταντινούπολι.
1945 Οι Άμερικανοί ρίχνουν στη Χιροσίμα της Ιαπωνίας την πρώτη ατομική βόμβα. Μόνο οι νεκροί ανέρχονται σε 80.000.

8 Αυγούστου

1827 Θάνατος του Άγγλου φιλέλληνας Γεωργίου Κάνιγκ.
1940 Έναρξη της «Μάχης της Άγγλης», δηλαδή της

καθημερινής μαζικής αεροπορικής επιθέσεως των Χιτλερικών (τέλος της μάχης αυτής : 31-10-40).
1945 Η Σοβιετική Ρωσία κηρύσσει τον πόλεμο κατά της Ιαπωνίας.
1950 Οι Κινέζοι κομμουνιστάι εισβάλλουν στο Θιβέτ.
1953 Οι Ρώσοι αγγέλλουν ότι κατέχουν και αυτοί την βόμβα του υδρογόνου.
1956 Απαγχονίζονται στη Λευκωσία από τους Άγγλους οι Κύπριοι πατριώτες Ίωάννης Πατάτσος, Ανδρέας Ζάκος και Χαρίλαος Μιχαήλ.
1956 Στα βελγικά άνθρακωρυχεία Μαρσινέλ παγιδεύονται 270 εργάται σε βάθος 700 μέτρων (οι 12 ήσαν Έλληνες).

9 Αυγούστου

803 Στη Κων/πολι πεθαίνει ή αυτοκράτειρα του Βυζαντίου Ειρήνη ή Άθηναια.
1823 Στο Καρπενήσι πεθαίνει ο Μάρκος Μπότσαρης.
1838 Στην Άθήνα γεννιέται ο Άγγελος Βλάχος (πέθανε στις 19-7-1920).
1945 Οι Άμερικανοί ρίχνουν τη δεύτερη ατομική βόμβα στο Ναγκασακί της Ιαπωνίας. Οι νεκροί φτάνουν τις 45.000.
1950 Μετά από πολλές άτυχίες στην Κορέα, οι αμερικανικές δυνάμεις, που είχαν φτάσει ως το πιο νότιο σημείο της χώρας, αρχίζουν μια μαζική άντεπιθεσι.

10 Αυγούστου

1920 Υπογράφεται ή Συνθήκη των Σεβρών.
1949 Έναρξη τελικής επιθέσεως Έθνικού Στρατού στο Βίτσι. Τέλος του αγώνος και έξόντωσης των συμμοριτών στις 16 Αυγούστου.
1951 Θάνατος του Γεωργίου

Ἀγγέλου Βλάχου, ιδρυτοῦ καὶ διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος Ἡ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ.

11 Αὐγούστου

1940 Ἐναρξίς δημοσιογραφικῆς ἐκστρατείας τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.

12 Αὐγούστου

1690 Οἱ Ἐνετοὶ κυριεύουν τὴν Μονεμβασίαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους.
1848 Θάνατος τοῦ Γεωργίου Στέφενσον, ἐφευρέτου τῆς ἀτμομηχανῆς.
1948 Ἡ Ρωσίδα δασκάλα Κοσένκινα πηδᾷ ἀπὸ τὸ παρὰ θυρο τοῦ σοβιετικοῦ προξενείου τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἡ σωτηρία της ἀπὸ τὰ νύχια τῶν συμπατριωτῶν της γίνεται διεθνὴς ὑπόθεσις.
1953 Ἡ τρίτη καὶ πιὸ καταστροφικὴ ἡμέρα σεισμῶν στὰ Ἐπτάνησα. Κονιορτοποιοῦνται αἱ πόλεις Ζάκυνθος, Ἀργοστόλι, Ληξούρι καὶ ἄλλες.
1955 Θάνατος τοῦ φιλοσόφου - συγγραφέα Τόμας Μάν.

13 Αὐγούστου

1922 Στὴ Μικρὰ Ἀσία, τὰ τουρκικὰ στρατεύματα ὑπὸ τὸν Κεμάλ ἐπιτίθενται ἐναντίον τῶν ἐλληνικῶν θέσεων.
1940 Πρώτη σύσκεψις τῶν ἀρχηγῶν τοῦ φασισμοῦ καὶ μελέτη τῆς ἰταλικῆς ἐπιθέσεως ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος.
1946 Θάνατος τοῦ διασέημου ἱστορικοῦ καὶ μυθιστοριογράφου Γ. Ουέλλς (γενν. 1866).

14 Αὐγούστου

1854 Οἱ Ἀγγλο-Γάλλοι ἀποβιβάζουν στρατεύματα καὶ κυριεύουν τὸν Πειραιᾶ.

1945 Οἱ Ἰάπωνες ζητοῦν ἀνακωχή καὶ δέχονται τοὺς ὅρους τῶν Συμμάχων.

15 Αὐγούστου

1909 Ἐπανάστασι τοῦ Γουδί.
1940 Τορπιλλισμὸς τοῦ εὐδρόμου «Ἑλλη» ἐξω ἀπὸ τὴν Τήνο, ἀπὸ ἰταλικὸ ὑποβρύχιο.

16 Αὐγούστου

1943 Οἱ Χιτλερικοὶ σφάζουν 350 κατοίκους τοῦ Κοιμμένου Ἀρτας.
1956 Ἐκεχειρία τῆς ΕΟΚΑ (βλέπε 22 καὶ 27).

17 Αὐγούστου

433 Ἡ Κωνσταντινούπολι καταστρέφεται ἀπὸ φωτιά.
1916 Βενιζελικὸ κίνημα τῆς Θεσσαλονίκης.

19 Αὐγούστου

1239 Ὁ «Ἀκάνθινος Στέφανος» (βλέπε σχετικῶς εἰς Μεγάλην Ἑλληνικὴν Ἐγκυκλοπαιδεῖαν).
1934 Ὁ Ἀδόλφος Χίτλερ γίνεται Ἀρχικαγκελλάριος τῆς Γερμανίας.
1953 Μετὰ ἀπὸ 9 ὥρες ὁδομαχία στὴν Τεχεράνη, ἀνατρέπεται ἡ πρωθυπουργία Μωσσσαντέκ καὶ ἐπικρατοῦν οἱ φίλοι τοῦ Σάχη.
1954 Θάνατος τοῦ Ἰταλοῦ πρωθυπουργοῦ Ντὲ Γκάσπερι (γενν. 3-4-1881).

20 Αὐγούστου

1788 Ναυμαχία καὶ νίκη κατὰ τῶν Τούρκων τοῦ Λάμπρου Κατσώνη, στὴν Κάρπαθο.
1950 Ἀπαγωγή στὸ Ἡράκλειο Κρήτης τῆς Τασούλας Πετρακογιώργη ἀπὸ τὸν Κώστα Κεφαλογιάννη. Ἐνας ἀντιστράτηγος ἐπὶ κεφαλῆς ἐπιτελείου καὶ 2.000 χωροφυλάκων τοὺς κυνηγᾷ στὰ βουνά.

1953 Κυκλοφορεῖ στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς τὸ δεύτερο πολύκροτο βιβλίο τοῦ Δρ Κίνσεϋ «Ἡ σεξουαλικὴ ἀγωγή τῆς Γυναικας».

21 Αὐγούστου

1864 Ὑπογράφεται, στὴ Γενεύη, ἡ διεθνὴς σύμβασις τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

22 Αὐγούστου

Γέννησις Βασίλισσας Ὀλγας.
1956 Ὁ στρατάρχης τῆς Κύπρου Χάρντιγκ στέλνει τηλεσίγραφο στὴν ΕΟΚΑ. Ὁ ἀρχηγὸς Διγενῆς ἀπαντᾷ στὴ ζητούμενη, ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους, παράδοσι τῶν ὅπλων του μὲ δύο λέξεις: «Μολὼν λαβέ».

23 Αὐγούστου

1203 Ἡ Κωνσταντινούπολι καταστρέφεται ἀπὸ πυρκαϊά.
1914 Ἐναρξίς τῆς μάχης τοῦ Τάννενμπεργκ μεταξὺ Γερμανῶν καὶ Ρώσων.
1939 Σύναψις Γερμανο-Ρωσικοῦ (Χίτλερ - Στάλιν) συμφώνου μὴ ἐπιθέσεως.
1945 Θάνατος τοῦ ἱστορικοῦ Γιάννη Βλαχογιάννη (γεννήθηκε στὴ Ναύπακτο τὸ 1868).

24 Αὐγούστου

1572 Ἡ αἵματοβαμμένη νύκτα τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου Σφαγῆ στὴ Γαλλία μεταξὺ Καθολικῶν καὶ Διαμαρτυρομένων.
1824 Οἱ Ἕλληνες νικοῦν στὴ ναυμαχία τοῦ Γέροντα τοὺς Τούρκους.
1944 Οἱ «Ἐλευθεροὶ Γάλλοι» τοῦ στρατηγοῦ Λεκλέρ καὶ ὁ ἀμερικανικὸς στρατὸς μπαίνουν στὸ Παρίσι.

25 Αὐγούστου

1931 Ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος

ἐπισκέπτεται ἐπιστήμως τὴν Ἀγκυρά.

1941 Οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Ρῶσοι εἰσβάλλουν στὸ Ἰράν.
1949 Ἐναρξίς τελικῆς ἐπιθέσεως Ἐθνικοῦ Στρατοῦ στὸν Γράμμο καὶ ξεκαθάρισμα τῶν συμμοριτῶν ἕως τὴν 29 Αὐγούστου.

26 Αὐγούστου

1346 Ἀγγλο-Γαλλικὸς πόλεμος, μάχη στὸ Κρεσύ, χρησιμοποίησι τοῦ πρώτου πυροβόλου ὅπλου.
1789 Γαλλικὴ Ἐπανάστασις, διακήρυξι τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου.

27 Αὐγούστου

1883 Ἡ μεγαλύτερη γνωστὴ ἔκρηξις ἡφαιστείου τοῦ Κρακατόα.
1919 Θάνατος τοῦ σατιρικοῦ ποιητῆ Γεωργίου Σουρῆ.
1922 Οἱ Τούρκοι καίνε τὴ Σμύρνη καὶ σφάζουν τοὺς Ἕλληνες κατοίκους της.
1928 Ὑπογραφή συνθήκης Γαλλίας - Γερμανίας ἀπὸ τοὺς Μπριάν καὶ Κέλλογκ.

28 Αὐγούστου

1946 Θάνατος τοῦ πολιτικοῦ Γεωργ. Καφαντάρη (γεννήθηκε στὴν Εὐρυτανία τὸ 1873).

29 Αὐγούστου

1895 Οἱ Τούρκοι σφάζουν τοὺς Ἀρμενίους.
1916 Ὁ Χίντεμπουργκ διορίζεται ἀρχιστράτηγος τῶν Γερμανῶν.
1955 Στὸ Λονδίνο ἀρχίζει ἡ Τριμερὴς διάσκεψις (Ἕλληνες - Ἀγγλοὶ - Τούρκοι) γιὰ τὴν Κύπρο.

31 Αὐγούστου

1923 Οἱ Ἰταλοὶ κυριεύουν τὴν Κέρκυρα.
1948 Αἰφνίδιος θάνατος τοῦ Α. Ζιτάνωφ, ὁργανωτοῦ τῆς Κόμινφορμ καὶ πιθανοῦ διαδόχου τοῦ Στάλιν.

Δεκαπενταύγουστος

(1948)

Πάμε νὰ προσκυνήσουμε τὴν Παναγιά τῆς Τήρος,
Νὰ τῆς ἀνάψουμε κεριά κι ὁλόχρουσα καντήλια
Κι ἓνα κερί τὸ πιὸ ψηλὸ νὰ βγαίνει ἀπ' τὴν καρδιά μας,
Κι ἀπ' τὸ αἷμα μας νὰ στᾶξουμε στῶν καντηλιῶν τὸ λάδι.
Κύματα, νὰ μᾶς πάρετε, βοριάδες, νὰ μᾶς σπρῶξετε,
Πάμε κάτω στὴ θάλασσα, νὰ μποῦμε στὰ καράβια,
Κι ἓνα πουλὶ νὰ τὰ ὀδηγᾷ, γλάρος νὰ τὰ προσταῇ,
Σιγὰ νὰ μποῦν, σιγὰ νὰ βγοῦν ἀπ' τοῦ νησιοῦ τὸ κόρφο,
Μῆνα θολώσουν τὰ νερά ποὺ σκέπασαν τὴν ΕΛΛΗΝ,
Μῆνα ξυπνήσουν οἱ καῖμοι στοῦ λιμανιοῦ τὰ βράχια,
Γιὰ τὸ κακὸ ποὺ γίνηκε κι ἐχάθη τὸ καράβι,
Μὲ ναῦτες καὶ ναυτόπουλα, μὲ σκάλες καὶ μὲ ξάρτια.
Ἦτανε θέλημα Θεοῦ στὰ κύματα γραμμένο,
Κρουὰ νὰ πρωτοχτυπηθῇ καράβι τῆς Ἑλλάδας,
Στῆς Τήρος τ' ἄρμυρά νερά, μπρὸς στῆς Κυρᾶς τὸ Σπίτι,
Μέσ' στὴ γιορτὴ τῶν χριστιανῶν γιὰ τὴ Χαριτωμένη,
Μέσ' στοῦ Δεκαπενταύγουστου τὰ δροσερὰ μελτέμια.
Μὰ σὰν ἀκούστη τὸ κακὸ καὶ βόγγηξεν ὁ τόπος
Κι ἀναταράχτη ἡ θάλασσα, δάκρυσεν ἡ Θεοτόκο,
Κι ἀπλώνοντας τὰ χέρια της πάνω ἀπ' τὰ πέλαγά μας,
Εἶπε, μέσ' ἀπ' τὶς ψαλμονδιὲς κι ἀπ' τὰ λιβανιστήρια :
« Ἐσεῖς μοῦ τάζετε καρδιὲς χρυσῆς κι ἀσημωμένες,
Κι ἐγώ, γι' αὐτὸ ποὺ χάσατε καὶ ποὺ θορηλογᾶτε,
Γοργὸ σᾶς τάζω γδικιωμό, τραγὴ σᾶς τάζω ΝΙΚΗ ! »
(Λαϊκὸ)

Σ. Ξ. Τὸ λαϊκὸ αὐτὸ ποίημα μᾶς τὸ ἔστειλε νὰ τὸ δημοσιεύσουμε ὁ Δημήτρης Κορομηλάς.

ΤΟΜΟΣ ΙΓ'

ΕΚΚΛΟΥΗ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1957

Ἀπὸ τὰ καλύτερα δημοσιεύματα τοῦ κόσμου

—Ὁ Παναγία μου Ντηνιακιά
μὲ τὰ χρυσὰ καντήλια,
γιάνε κι ἐμὲ τὸν πόνο μου,
νὰ σοῦ τὰ κάμω χίλια.

Ο ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΚΑΙ Η

ΠΑΝΑΓΙΑ

Σ τὶς δεκαπέντε τοῦ Αὐγούστου ἡ Ἐκκλησία μας ἡ ὀρθόδοξη γιορτάζει τὴν Κοίμησι τῆς Παναγίας.

Ὅπως τὰ Χριστοῦγεννα καὶ τὸ Πάσχα ὁ ἑλληνικὸς λαὸς νηστεύει σαράντα μέρες προτοῦ ἐρθοῦν τοῦτες οἱ μεγάλες γιορτὲς τῆς Χριστιανωσύνης, ἔτσι καὶ τώρα μὲ τὴν Κοίμησι τῆς Παναγίας ὁ λαὸς μας νηστεύει, ἀλλὰ ἀντὶ γιὰ σαράντα, δεκαπέντε μέρες. Τώρα, γιὰ νηστεύουνε δεκαπέντε κι ὄχι σαράντα μέρες, αὐτὸ, ὅπου ἔφαξα, δὲν μπόρεσα νὰ τὸ μάθω, ἀλλὰ οὔτε καὶ καμιά παράδοσις ἔχω ἀκούσει ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸ λαὸ γι' αὐτό. Ἴσως ἐπειδὴ ἡ γιορτὴ τοῦτη εἶναι μικρότερη ἀπὸ τὶς ἄλλες, κι ἐπειδὴ πέφτει τότε ποὺ οἱ ἄνθρωποι βρίσκονται πάνω στὶς δουλειές τους, μέσα στὰ χωράφια, καὶ δὲ μποροῦν νὰ νηστεύουνε, γι' αὐτὸ φαίνεται ἔγινε κι ἡ νηστεία δεκαπεντάμερη.

Ἡ νηστεία ἀρχινᾷ ἀπὸ τὴν πρώτη Αὐγούστου, καθὼς κι οἱ « παρακλή-

σεις » ποὺ εἶναι ἀφιερωμένες στὴν Παναγιά. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ξεχωριστὰ ἀπαντᾷ τὸ Δεκαπενταύγουστο, γιὰ τὸν ξεκουράζει καὶ τοῦ δίνει κέφι καὶ χαρὰ, ὕστερα ἀπὸ τὸ θέρος καὶ τ' ἄλωναμάτα. Ἀλλωστε ὁ Αὐγούστος εἶναι πλούσιος σὲ πολλὰ πράγματα, καὶ σὲ φρούτα καὶ σὲ πανηγύρια, γι' αὐτὸ καὶ τό :

Αὐγουστε, καλὲ μου μῆνα,
νᾶσουν δυὸ φορές τὸ χρόνο !

Τοῦτες τὶς νηστήσιμες μέρες τρῶν πολλὰ θαλασσινὰ, γιὰ εἶναι κι ἀπάνω στὸν καιρὸ τους.

Οἱ γυναῖκες παστρεύουνε κι ἀσβεστώνουνε τὰ σπύτια τους καὶ τὰ νοκοκυριά τους, γιὰ νὰ τιμῇσουνε τὸ θάνατο τῆς Παναγίας, καὶ στὶς λειτουργίες ποὺ γίνονται τοῦτες τὶς μέρες, στὶς ἐκκλησίες καὶ τὰ ξωκκλήσια, πηγαίνουνε ἓνα σωρὸ λαχανικά καὶ θαλασσινὰ καὶ τὰ μοιράζουνε στὸ

Γι' αυτό και το ψωμί τούτο λέγεται φτάζιμο ή φτάζ'ιμους. 'Επειδή μπορεί να ζυμωθεί πολλές φορές.

Κι έρχεται ή ώρα τής λειτουργιάς και τού πανηγυριού. 'Όπου υπάρχει εκκλησιά ή ξωκκλήσι τής Μεγαλόχαρης, στο βουνό, στη ρεματιά, στο κατάγιαλο, θα ξεκινήσουν οι χωριάτες να την προσκυνήσουν και να τη δοξάσουν. Παίρνουν τις πίττες μαζί τους, τὰ φτάζιμα, αὐγά, τυρί, κρασί κι ἀρνία για ψήσιμο. Οι κοπελιές και τὰ παλληκάρια ἀνοίγουν τὰ σεντούκια, τὰ μπαγούλα και τις κασέλες, βγάζουν τὰ μαύρα ρούχα, πούχανε φορέσει για τήν Παρηγορήτρα, και βάζουν τὰ γιορταστικά τους, τὰ δαντελωτά και τὰ χρυσοπλουμισμένα, στολίζουν τις ἀρμαθιές τὰ φλουριά, βάζουν τὰ δαχτυλίδια, τὰ βραχιόλια, τὰ σκουλαρίκια και τὰ γιορντάνια τὰ πλουμιστά και τὰ ζωγραφισμένα, ἀπλώνουν πάνω στὰ ζωντανὰ τὰ πλαγκέτα και τούς σουτζαντέδες τους χρωματιστούς, καβαλλικεύουν και πηγαίνουν στη Μεγαλόχαρη. Στ' ἁγιασμένο κόνισμά της κάτι θα προσφέρουν ἀπό τούτα τὰ χρυσαφικά, ἐκτός ἀπ' τή λαμπάδα τήν τρανή που είναι ἴσαμε τὸ μπόγι τους, και στερνά ἀπ' τή λειτουργία θα ξεχυθουν στο γλέντι, τὸ χορὸ καὶ τὸ τραγούδι.

Ένα ἔθιμο παλιὸ κι ὁμορφὸ σώζεται ἀκόμα στὰ νησιά μας. Τούτο τὸ ἔθιμο εἶναι ὁ 'Επιτάφιος τής Παναγιάς, σάν τὸν 'Επιτάφιο τοῦ Χριστοῦ, τής Μεγάλης Παρασκευῆς, που δείχνει τή μεγάλη λατρεία τοῦ λαοῦ μας πρὸς τή Μεγαλόχαρη. Οι κοπέλες, οἱ νησιωτοπούλες, θὰ προστρέξουν και θὰ στολίσουν τὸ ξυλένιο κουβούκλιο, τὸ σκαλισμένο με παραστάσεις ἀπ' τή ζωὴ τής Παναγιάς, με μεταξένια μαντήλια κεντημένα και λουλούδια μοσχομυρισμένα, και μέσα κεί θ' ἀποθέσουν τὸ ξυλένιο ὁμοίωμα τής νεκρῆς Παναγιάς. Τὸ βράδυ θὰ χτυπήσουν οἱ καμπάνες τής ἐκκλησιάς και θὰ μαζεύουν ὅλοι οἱ πιστοί, θ' ἀναφτύν τὰ καντήλια και οἱ λαμπάδες και θὰ γεμίσει ὁ τόπος φῶς σάν τὸν ἥλιο και θυμίαμα ἔσπερινό. Τότες οἱ κοπέλες με τις γλυκειές φωνές τους θὰ περιτριγυρίσουν τὸν 'Επιτάφιο και θὰ ψάλουν τὰ ἐγκώμια: «'Υμνοῖς τήν ταφήν και τήν

κοίμῃσιν ὑμνοῦντας, Κόρη, σὴν και προσκυνούντας, ἔλεῃσον και ἀξίωσον τῆς δόξης σου ἡμᾶς.» Στερνά θὰ σηκώσουν τὸν 'Επιτάφιο και θὰ τὸν γυρίσουν σ' ὅλους τοὺς δρόμους και τὰ καλντερίμια τοῦ χωριοῦ, με τὰ ξαφτέρυγα, τις λαμπάδες και τὰ κεριά, ἐνῶ ὅλοι οἱ χωριάτες ἀκολουθᾶν ἀπὸ πίσω, κι ὅταν γυρίσουν στήν ἐκκλησίαν γίνεται ἡ ἱερὴ κατάθεσι. Οι παπάδες σηκώνουν τὸ σῶμα τής Παναγιάς και τὸ πηγαίνουν μέσα στο 'Ιερό. Διαβάζουν τήν προφητεία, τὸν 'Απόστολο, τὸ Βαγγέλιο και, σάν ἀπολύση ἡ ἐκκλησία, μοιράζουν τὰ λουλούδια τοῦ 'Επιταφίου στὸν κόσμο.

Τούτὸ τὸ ἔθιμο υπάρχει και στὰ 'Ιεροσόλυμα, ὅπου στὸν τάφο τής Παναγιάς βάζουν τὸ κουβούκλιο με τὸ σῶμα της, και τή μέρα τῆς Κοίμησης, ὕστερα ἀπ' τή λειτουργία, ὁ Πατριάρχης με τοὺς δεσποτάδες τοὺς παπάδες και τοὺς διάκους ψέλνουν γύρω ἀπὸ τὸν 'Επιτάφιο τήν 'Ακολουθία τοῦ 'Επιταφίου Ὁρῆνου. Τὸν 'Επιτάφιο τὸν ἀφήνουν κεί ἴσαμε τὰ νιάμερα τής Παναγιάς, τή μέρα που θὰ γιορταστῇ ἡ ἀπόδοσι τῆς γιορτῆς τῆς Κοίμησης, και με μεγάλη λιτανεία παίρνουν τὸ κόνισμα και τὸ πηγαίνουν στο μέτοχι τῆς Γεθσημανῆς.

Γιὰ τὴν Κοίμῃσι τής Παναγιάς που γιορτάζουμε τώρα στις δεκαπέντε τοῦ Αὐγούστου τὸ Βαγγέλιο δὲν μᾶς λέγει τίποτα, μᾶς διηγίεται μονάχα για τὴ Γέννησι και τὸν Εὐαγγελισμό τῆς. 'Η Παναγιοῦδα, σάν γεννήθηκε κι ἔγινε δώδεκα χρονῶ, οἱ γονιοί της τὴν πῆγαν και τὴν ἀφιέρωσαν στο Ναό, και κεί ἀπὸ μικρὸ κοριτσόπουλο ἔγινε νοικοκυρούλα. Δούλευε ὁλημερίς και προσευχότανε στο Θεό. 'Ητανε πολὺ δουλεύτρα, κι ὁ 'Αρχάγγελος που κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ και τῆς πῆγε τὸν κρίνο τήν βρῆκε νὰ γνέθῃ με τὴ ρόκα της, γι' αὐτὸ κι οἱ ἁγιογράφοι παρασταίνουν τήν Παναγία στὸν Εὐαγγελισμό με τὴ ρόκα στο χέρι. Και σάν γεννήθηκε ὁ γυιὸς της ὁ Χριστὸς, ἡ ἴδια κάθησε κι ὕφανε τὸ χιτῶνα του τὸν « ἄρραφαν », που σάν βγάλανε ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸ δαρμένο κορμί του ὅταν τὸν σταυρώσανε, ἦτανε τόσο ὁμορφος, ὥστε ἄχι μονάχα δὲν τὸν

ξεσχίσανε και τὸν πετάξανε, ἀλλὰ βάλανε κλῆρο ποιὸς θὰ τὸν πάρῃ.

Ἡ παράδοσι ὁμως που μᾶς ἔχει πῆ κι ἔχει διδάξει ἕνα σωρὸ, μᾶς λέγει και για τὸ θάνατο τῆς Παναγιάς. Τὸ θάνατο ἡ 'Εκκλησία μας τὸν λέγει τελευτή, ἀλλὰ για τὴν Παναγία τὸν λέγει Κοίμῃσι, για νὰ δείξῃ πόσο ἡρεμα και με ποιά ἀπλότητα πέθανε σάν νὰ κοιμότανε τὸν πιὸ ὕλκο τῆς ὕπνο. Σταυρωμένος ὁ Χριστὸς πάνω ἀπὸ τὸ Σταυρὸ τοῦ μαρτυρίου του, παράγγειλε στήν "Αγία Μάννα του:

«Αγι, μάννα μ', στοῦ σπίτι μας,
ἀγι στ' ἀρχοντικό μας,
βάλι στοῦ μαστραπά κρασί τσ'
ἀφράτου παξιμάδι,
τσι κάνι του παρηγοριά, νὰ τ'ν
εὐρ' ἡ κόσμους οὐλους.

— 'Ω γυιέ μου, γυιέ μου, γυιόκα
μου, πότι νὰ σ' ἀπαντέχου ;

— Σὰ λειτουργοῦν οἱ γι' ἐκκλησιῆς
τσι σ' μαίνουν οἱ καμπάνις,
τότις τσι σύ, μαννούλα μου νᾶχης,
χαρὲς μιγάλις.

Πῆγι τσι τσεῖν' στοῦ σπίτι της,
στήν προυσταγή τοῦ γυιού της.

Κι ὅπως εἶχε παραγγεῖλει ὁ Χριστὸς στὸν 'Απόστολό του 'Ιωάννη, πῆρε τὴν Παναγία μαζί του και τὴν εἶχε σάν μητέρα του, και κείνη σὰ γυιό της, και ζούσανε σ' ἕνα σπίτι κοντὰ στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆς. 'Εκεῖ ἦτανε τὸ σπίτι τῆς Παναγιάς και σ' τούτο δῶ τὸ μέρος ἐρχόντανε ὁ 'Αφέντης ὁ Χριστὸς, με τοὺς μαθητάδες του, και δίδασκε τὸ θεῖο λόγο του, γιατί τοῦ ἄρεσε πολὺ ὁ τόπος τούτος. Σ' αὐτὸ ἅγιον τόπο τὸν ἅγιον κῆπο τῆς Γεθσημανῆς, στερνά ἀπ' τὸ Μυστικὸ Δεῖπνο, πῆγε για τελευταία του φορὰ ὁ Χριστὸς κι ἔκανε τὴν προσευχή του στὸν Πατέρα του, και δῶ ὁ 'Ιουδας τούδωσε τὸ φίλημά του τὸ καταδοτικὸ και τὸν πῆσανε οἱ « 'Οβροί » και τὸν σταυρώσανε. Στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆς καθόντανε ἡ Παναγία μαζί με τὸν 'Αγιο Γιάννη τὸν ψυχολογιστὴ, για τὰ πᾶν τῶρα, κι ἀπάντεχε τὸν καλὸ της τὸ γυιὸ νᾶρθῃ νὰ τὴν πάρῃ. Σάν ἦρθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὁ καλὸς ὁ γυιὸς της ὁ Χριστὸς ἔστειλε ἕναν ἄγγελο και τῆς ἔφερε τὸ χαρούμενο χα-

μπάρι πὼς θὰ τὴν πάρῃ στήν αἰώνια ζωὴ. 'Η Παναγία, σὰ μάννα που ἦτανε, χάρηκε που θὰ πῆγαν κοντὰ στο παιδί της κι ἀνέβηκε με τὸ Γιάννη στο ὅρος τῶν 'Ελαιῶν κι ἔκανε τὴν προσευχή της στο Μεγαλοδύναμο. Σάν προσευχήθηκε, κατέβηκε σπίτι της κι ἔπιασε και τοίμασε ὅλα τὰ καθέκαστα για τὸ λείψανό της και τὸ θάψιμο. 'Απὸ τὸ σάβανο, τὸ σεντούκι, τις λαμπάδες, τὸ λιβάνι, ἴσαμε τὸ μνημόρι της, ὅλα με τ' ἄχραντά της τὰ χέρια τὰ ξώρθωσε, γιατί ἤξερε που θὰ πῆγαν κι ὅλ' αὐτὰ τάκανε με χαρὰ κι εὐχαρίστησι, και για νὰ δείξῃ τὴν ὑπακοή της, τὴν ἀφοσίωσι της και τὴν ἀγάπῃ της τῇ μεγάλῃ μπροστὰ στο Μεγαλοδύναμο, που τὴν διάλεξε για μάννα τοῦ γυιού του. Κι ἀφού τὰ τοίμασε ὅλα, ἔπεσε στο γιτάκι της, σκεπάστηκε τ' ἅγιο σάβανο, ἔκλεισε τὰ μάτια της, σταύρωσε τὰ χέρια της κι ἀπάντεχε τοὺς 'Αρχαγγέλους νᾶρθουν νὰ τῆς πάρουν τὴν ἁγίασμένη ψυχὴ της.

«'Απόστολοι, ἐκ περάτων συναθροισθέντες ἐνθάδε, Γεθσημανῇ τῷ χωρίῳ κηδεύσατέ μου τὸ σῶμα· και σύ, υἱέ και Θεέ μου, παράλαβε μου τὸ πνεῦμα.» «'Δῆμος ἐκ περάτων τῶν μαθητῶν σήμερον ἡθροίσθη ἐν χωρίῳ Γεθσημανῇ κηδεύσαι, Παρθένε, 'Απειρόγαμε νύμφη, τὸ ἱερὸν σου Σῶμα και πανακράτοιν.» «'Όλοι οἱ 'Απόστολοι, οἱ μαθητάδες τοῦ Χριστοῦ, παρασταθήκανε στήν κηδεία τῆς Παναγιάς, κι οἱ 'Αγιοι 'Ιερόθεος, Τιμόθεος, 'Ιάκωβος ὁ 'Αδελφός, 'Αδελφός, 'Αρεοπαγίτης, Μοναχὰ ἀπ' ὅλους τούτους ὁ 'Απόστολος Θωμᾶς ἔλειπε, γι' αὐτὸ οἱ ἄλλοι 'Απόστολοι, ἀφού ἔβλεπαν τὸ σῶμα τῆς Παναγιάς, τὸν ἀπαντέχανε τρία μέρωνυχτα στή Γεθσημανῇ και, σάν ἦρθε τὴν τρίτῃ μέρα, ἐπειδὴ ἤθελε ν' ἀσπαστῇ τ' ἄχραντό της σῶμα, ἀνοίξανε τὸ μνημόρι της και τὸ σῶμα ἔλειπε, εἶχε ἀνέβῃ στὸν οὐρανὸ! 'Ο τάφος ἦτανε ἀδειανός, μοναχὰ με τὸ σάβανο. «'Εὐρον γάρ αὐτὸν κενὸν τοῦ ἁγίου σώματος, μόνην δὲ τὴν σινδόνα φέροντα, παραμυθθὰν και πᾶσι τοῖς πιστοῖς και τῆς μεταθέσεως ἀφειδὲς μαρτύριον.»

«'Όλοι οἱ Χριστιανοὶ ὑμνήσανε και δοξάσανε τὴν Παναγία, τὴν ἱερὴ

Κοίμησί της, ὁ καθένας με τὸν τρόπο του καὶ τὴν πίστι του.

Οἱ ὕμνωδοὶ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας ὑμνήσανε τὴ χάρι της με τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια τους: «Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! Ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς ἐν μνησίῳ τίθεται καὶ κλίμαξ πρὸς οὐρανὸν ὁ τάφος γίνεται. Εὐφραίνου, Γεθσημανῆ, τῆς Θεοτόκου τοῦ ἁγίου τέμενος.» «Εὐχαρίστως βοῶ σοι· χαίρε, μητροπάρθενε· χαίρε, Θεόνυμφε· χαίρε, θεία σκέπη· χαίρε, ὅπλον καὶ τείχος ἀπόρητον· χαίρε, προστάσια καὶ βοηθὲ καὶ σωτηρία τῶν εἰς σε προστρέχόντων ἐκ πίστεως.» «Χρυσοπλοκάωτε πύργε καὶ δωδεκάτειχε πόλις, ἡλιοστάλακτε θρόνε, καθέδρα τοῦ Βασιλέως, ἀκατανόητον θαῦμα, πῶς γαλουχεῖς τὸν Δεσπότην.»

Οἱ ζωγράφοι πάλι οἱ Βυζαντινοὶ παραστήσανε με τὸ δικό τους τρόπο τὴν ἁγιασμένη ὥρα τῆς Κοίμησης, καὶ με τὴ βυζαντινὴ τους μαστοριὰ ζωγραφίσανε τὴν Παναγιά. Τοῦτοι οἱ παθιασμένοι ζωγράφοι, πού μαρτύρησε τὸ κορμί τους ἀπάνω στὴς σκαλωσιές, σὰν ἀνεβαίνανε με τὰ συνεργὰ τους, τὰ κουβάδια με τὴς μπογιῆς καὶ τὰ πινέλα, καὶ πιάνανε καὶ ζωγραφίζανε τὴν Κοίμηση, ἢ τὴν Πλατυτέρα, ἢ πίστι κι ἡ ἁγιωσύνη τους ἦτανε τόσο μεγάλη, ὥστε νηστεύανε μέρες ὅλακες πάνω στὰ καντρόνια καὶ τὰ μαδέρια, με λίγες ἐλιές, ψωμί καὶ κρεμμύδι, κι ἁγιάσαν τὰ χέρια τους νὰ βαστᾶνε τὰ πινέλα. Ἡ Κοίμησι τῆς Παναγίας ἔπιανε μεγάλο τόπο ἀπάνω στὸ ντουβάρκι εἶχε πολλὰ προσώπατα. Ζωγραφίζανε ὅλους τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς Ἁγίους πού παραστέκονταν γύρω ἀπὸ τ' ἅγιο σῶμα τῆς Παναγίας κι ἀπὸ πάνω στὰ σύννεφα τὸ Χριστό, πού παίρνει τὴν ψυχὴ τῆς Μάννας του, καὶ τὴν κουστωδία τῶν Ἀρχαγγέλων. Καὶ στὴν εἰκόνα τῆς Πλατυτέρας δίνουνε τοῦτο τὸ χαρακτηριστὴν στὴν Παναγιά: «Ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος ἦν τῇ ἡλικίᾳ τρίτηχως, μακρόφρων, μεσόρριν, μακρόλαιμος, μικροδάκτυλος, ἐυστοχος, ταπεινὴ, ἀσχημάτιστος, ἀβλαβέντος, ἰμάτια αὐτόρραφα ἀγαπῶσα.»

Κι ὁ λαὸς μας, ὁ ἀπλός, ὁ ἀγράμματος, ὁ βασιανισμένος καὶ ταλαιπωρημένος, αὐτὸς εἶναι πού τὴν ἔκανε

σωστή μάννα του, πού γύρω στ' ὄνομά της, τὴν ἁγιωσύνη της καὶ τὴ μητρικὴ στοργή κι ἀγάπη πού ἔδειξε καὶ δείχνει σὲ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους, ἔπλασε τὸ τραγούδι, τοὺς θύλους καὶ τὴς παραδόσεις καὶ τῆς ἔδωσε χίλια ὀνόματα γιὰ τὴς χάρες της καὶ τὴς ἱκανότητές της.

Οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας οἱ Ἑλληνες βρήκανε μιὰ μέρα ἕνα ξόανο πού ἔπεσε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ψηλὰ καὶ στὴν ὄψι του γνωρίσανε τὴ Θεὰ Ἀθηνᾶ, πού τὴν κάνανε προστάτιδά τους. Ἐτσι στερνὰ οἱ χριστιανοὶ εἶδαν τὸ κόνισμα τοῦ Ἀπόστολου κι Εὐαγγελιστῆ Λουκᾶ, καὶ στὴν ὄψι του γνωρίσανε τὸ πραγματικὸ πρόσωπο τῆς Παναγίας, πού με τὰ ἴδια μάτια του εἶδε, με τὰ ἴδια του τὰ χεῖλια τῆς μίλησε, καὶ χωρὶς φαντασία ζωγράφισε τὴ μορφή της. Ἀλλὰ ἡ λατρεία πρὸς τὴ Θεοτόκο καὶ τὸ κόνισμά της τοῦτο, πού φιλοτέχνησε ὁ Λουκᾶς, ἔκανε τὸ λαὸ νάχη ὁ κάθε τόπος κι ἀπὸ ἕνα τέτοιο. Κάμποσοι λένε πῶς τὸ κόνισμα τοῦ Λουκᾶ τῶχανε οἱ Ἀθηναῖοι στὴν πιὸ παλιὰ ἐκκλησίᾳ τους, τὴ Μεγάλῃ Παναγίᾳ, ἄλλοι λένε πῶς εἶναι τὸ κόνισμα τῆς Μεγαλόχαρης τῆς Τήνου, ἄλλοι πῶς τὸ κόνισμα εἶναι στὴ Μονὴ τοῦ Ὁρους Σινᾶ, κι οἱ Λέσβιοι Ἀγιασῶτες λένε πῶς ἕνας καλόγερος Ἀγάθωνας ἀπ' τὴν Ἀνατολή ἔφερε στὴν ἐκκλησίᾳ τους τὸ θαματοργό τοῦτο τοῦ Λουκᾶ κόνισμα.

Γύρω ἀπὸ τὸ κόνισμα τῆς Παναγίας πλάσανε καὶ τοῦτες τὴς παραδόσεις:

Στὰ Σύλλακα τῆς Κύθνου λένε πῶς μιὰ φορὰ ἦτανε τρεῖς ἀδερφάδες Παναγιές πολὺ ἀγαπημένες. Αὐτές ἦταν ἡ Παναγία ἡ Στρατηλάτισσα, ἡ Παναγία ἡ Κανάλα κι ἡ Παναγία ἡ Φλαμπουριανή. Ἐπειδὴ τὸ λοιπὸν ἀναπαίονταν πολὺ καὶ δὲ θέλαν νάβαι χωρισμένες, οἱ χωριάτες πήραν τὰ κόνισματά τους καὶ χτίσανε τὴς ἐκκλησιές τους τὴ μιὰ καρσὶ στὴν ἄλλη κι ἔτσι βλέποντανε γιὰ πάντα.

Μιὰ ἄλλη παράδοσι λέγει πῶς τὴν ἐκκλησίᾳ τὴν Παρηγορητίσσα στὴν Ἄρτα τὴν εἶχε σχεδιάσει μιὰ φορὰ ἕνας τρανὸς καλλιτέχνης κείνου τοῦ καιροῦ. Πᾶνε χίλια χρόνια πού ἔγιναν αὐτὰ. Ὁ μαστορας, ἀφοῦ ἔ-

δωκε τὸ σχέδιο, τὸν προσκαλέσανε σ' ἄλλο μέρος, νὰ ζωγραφίσῃ κατὰ ἄλλο. Σηκώθηκε πῆγε, καὶ στὸ ποδᾶρι του ἄφησε τὸ μαθητὴ του, τὸν πρῶτο ψυχογυῖο. Τοῦτος ὁ ψυχογυῖος ἦτανε ἕνα πολὺ καλὸ κι ἐξυπνὸ παιδί. Σὰν πῆρε τὸ σχέδιο τοῦ μαστορά του, ἔβαλε ὅλη του τὴν ἐπιμέλεια, τὴ δεξιωσύνη καὶ τὴν ἐξυπνάδα καὶ κατῴρθωσε νὰ ζωγραφίσῃ τὴν Παρηγορητίσσα καλύτερη κι ἀπ' τὸ σχέδιο τοῦ μαστορά του. Μιὰ μέρα ὁ μαστορας, σὰν σκόλασε κείνη τὴν ἄλλη δουλεῖα πού τοῦ ἀναθήσανε, γύρισε, κι ὅταν ἀντάμωσε τὸν ψυχογυῖο του, τὸν ρώτησε:

— Τὴ σκόλασες, γυιέ μου, τὴν Παρηγορητίσσα;

— Τὴ σκόλασα, μαστορα, καὶ τὴν ἔφκιασα καλύτερη κι ἀπὸ τὸ σχέδιο τῆς ἀφεντιάς σου, καυχήθηκε τὸ παιδί, καὶ πᾶνε νὰ τὴν δῆς.

— Πᾶμε, λέγει ὁ μαστορας.

Πῆγαν καὶ τὴν εἶδαν, κι ἀλήθεια ἦτανε καλύτερη κι ἀπὸ τὸ σχέδιο. Ὁ μαστορας ζήλεψε, μπῆκε ὁ τρισκατάρτος μέσα του, ἐφτόνησε τὸ παιδί καὶ μιὰ ἰδέα μπῆκε στὸ μυαλό του.

— Ἀλήθεια, τοῦ λέγει, παιδί μου, τὴν ἔφκιασες καλύτερη ἀπὸ μένα τὴν Παρηγορητίσσα, κι ἂν ζήσης θὰ γίνῃς ἕνας πολὺ μεγάλος τεχνίτης, μὰ τοῦτο δὲ τὸ μέρος μοῦ φαίνεται πῶς δὲν τόφκιαξες καλά, σὰ νὰ στραβοφέρνῃ ἀπ' αὐτὴ τὴ μεριά.

— Ποιὰ; ρώτησε τὸ παιδί. Πῶς στραβοφέρει;

— Γιὰ ἔλα δῶ ἀπάνω, νὰ τὴ δῆς καλύτερα.

Κι ἀνέβηκανε κι οἱ δύο ψηλὰ σὲ μιὰ σκαλωσιά.

— Σκύψε, τοῦ λέγει ὁ μαστορας, σκύψε νὰ δῆς πῶς στραβοφέρει.

Σκύβει τὸ παιδί, τοῦ δίνει μιὰ ὁ μαστορας καὶ τὸ ρίχνει. Ἀλλὰ κοίταξε ἡ Μεγαλόχαρη—μεγάλῃ ἡ χάρι της—πού ἤθελε νὰ δώσῃ ἕνα παράδειγμα στὸν ἄνθρωπο. Καθὼς γλῆδισσε τὸν ἀνθρώπο, ἀρπάχθηκε ἀπὸ τὸ στρῆσε τὸ παιδί, ἀρπάχθηκε ἀπὸ τὸ μαστορα στὴ στιγμὴ, καὶ γιὰ ὥρας τὸν παίρνει μαζί του. Καὶ πέσανε κι οἱ δύο μαζί καὶ σκοτωθήκανε καὶ γίνανε κείνες οἱ δύο πέτρες πού φαίνονται, οἱ καμποῦρες. Κεῖνο τὸ μεγάλο εἶναι ὁ μαστορας καὶ τ' ἄλλο τὸ μικρὸ ὁ κάλφας του.

Ἐξὸν ἀπὸ τοῦτες τὴς παραδόσεις γύρω ἀπὸ τὰ κόνισματα τῆς Παναγίας, ὁ λαὸς ἔχει πλάσει κι ἄλλες πολλὲς γιὰ τὴς ἐκκλησιές καὶ τὰ ξωκκλήσια πούναί στ' ὄνομά της.

Στὰ Φιλιατρά τῆς Τριφυλίας, στὴν τοποθεσίᾳ Σόμιο, ἀπάνω σ' ἕνα πουρὶ πού τὸ χτυπᾶνε τὰ κύματα, φαίνεται ἕνα ἀχνάρι πατημασιᾶς μουλαριοῦ. Ἡ πατημασιά τοῦτη εἶναι τοῦ μουλαριοῦ τῆς Παναγίας. Μιὰ φορὰ, πᾶνε πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότες, ἔκανε στὸ γιολὸ τὸση φουρτούνα, πού τὰ ψάρια πεταγόντανε ὅσω, ἀπάνω στὸ κατὰγιο. Ἐνα καρὰβι πέραγε ἀπὸ κεῖ καὶ κόντεψε νὰ τὸ πετάξῃ κι αὐτὸ ὅσω καὶ νὰ τὸ κἀνθ θρύψαλα πάνω στὰ κατσάβραχα. Τότες ὁ καπετάνιος καὶ οἱ ναῦτες, πού ἦτανε καλοὶ χριστιανοί, κάμανε τὸ σταυρὸ τους με πίστι καὶ ζητήσανε τὴ βοήθεια τῆς Παναγίας. Κι ἡ Παναγία, πού ἦτανε ἐκεῖ κοντὰ καβάλα στὸ μουλαρί της, ζύγωσε καὶ πέταξε τρία χουλιάρικα στὸ γιολὸ, κι εὐτὺς ὁ γιολὸς μέρεψε, ἔγινε λᾶδι, καὶ γλῦτωσε τὸ καρὰβι με τοὺς ναῦτες του. Κι ἀπὸ τότες φαίνεται τ' ἀχνάρι τοῦ μουλαριοῦ τῆς Παναγίας ἀπάνω σὲ κείνο τὸ πουρὶ, πού στὴ χάρι της πηγαίνουνε οἱ χωριάτες κι ἀνάβουνε τὰ κεριὰ τους καὶ θυμιάζουν.

Καταμεσίς στὸ Κάστρο τῶν Σερρῶν εἶναι ἕνας μεγάλος βράχος, ἡ Ἀρμενόπετρα, πού φαίνεται σὰν νὰ κρέμεται στὸν ἀέρα, ἔτοιμος νὰ πέσῃ. Τὸν παλιὸ καιρὸ ἐκόλλησε ὁ βράχος τοῦτος ἀπὸ τὸν τόπο του, κύλησε κι ἔπεφε νὰ καταστρέψῃ τὴ χώρα, ὅταν ἡ Παναγία ἔκανε τὸ θέαμα τῆς. Σταμάτησε τὸ ράχτο κεῖ πού βρίσκεται σήμερ, καὶ ἡ πέτρα λέγεται Ἀρμενόπετρα τῆς Παναγίας.

Ἀπ' τοὺς τοσομπάνηδες ἴσαμε τοὺς καραβοκέρηδες, ὅλοι τοῦτοι οἱ παθιασμένοι ἀπὸ τὸ ἀνθρώποι, σὰν ἔρθουνε σὲ μιὰ δύσκολῃ ὥρᾳ, τῆς Παναγίας τὴ χάρι ζητᾶνε καὶ τῆς τάζουνε. Γιὰ τοῦτο στὴ χάρι της, στὴ Δεκαπενταυγουστία, βλέπουμε τοὺς χριστιανούς νὰρχωνται ἄλλοι με τὰ τάματα τους κι ἄλλοι ταμένοι οἱ ἴδιοι. «Οὐδεὶς προστρέχων ἐπὶ σοὶ κατησχυμένος ἀπὸ σοῦ ἐκπορεύεται, ὑπεραγία Θεοτόκε!» Καὶ τότες, ἀπὸ τοῦτους τοὺς γιατρεμένους με τὴ χάρι της γίνονται ὑπηρετές της, πετᾶνε τὰ

ροῦχα τους τὰ κοσμικά καὶ βάζουνε τὸ ράσο τοῦ καλόγερου, ἢ τῆς καλόγριας, πέφτουνε κατὰ γῆς κι ἀπὸ πάνω τους περνᾷ ὁ παπᾶς μὲ τὸ Βαγγέλιο, τ' ἅγιο δισκοπότηρο καὶ τὸ κόνισμά της, ἐνῶ αὐτοὶ ψιθυρίζουνε: «Νῦν πεποισθῶς ἐπὶ τὴν σὴν κατέφυγον ἀντίληψιν κραταῖαν καὶ πρὸς τὴν σὴν σκέπτην ὀλοφύχως ἔδραμον καὶ γόνυ κλίνω, Δέσποινα, καὶ θρηνῶ καὶ στενάζω, μὴ μὲ παρίδῃς τὸν ἄθλιον, τῶν χριστιανῶν καταφύγιον.»

Οἱ μαννάδες πάλι τὴν ἔχουνε προστάτιδα καὶ βοηθὸ τῶν παιδιῶν τους, καὶ στὰ νανουρίσματά τους, πού τραγουδᾶνε γιὰ νὰ κοιμήσουνε τὰ μωρά τους, κείνη παρακαλᾶνε νὰ παρασταθῇ κοντὰ τους καὶ νὰ τὰ καλοξημερώσῃ:

Ὁ ὕπνος θρέφει τὰ παιδιὰ
κι ἡ γειὰ τὰ μεγαλώνει,
κι ἡ Παναγιὰ ἡ Δέσποινα
τὰ καλοξημερώνει.

Νανὰ τοῦ λέει ἡ μάννα του,
νανὰ τοῦ λέει ἡ θειά του,
νανὰ τοῦ λέει ἡ Παναγιὰ
πού κάθεται κοντὰ του.

Κοιμήσου μὲ τὴν Παναγιὰ
καὶ μὲ τὸν Ἅγιο Γιάννη,
μὲ τὸν Ἀφέντη τὸ Χριστό,
κι ὅπου πονεῖ νὰ γιάνη.

Ὡ Παναγιὰ μου Δέσποινα
καὶ τοῦ Θεοῦ Μητέρα,
φύλαγε τὸ παιδάκι μου
τὴ νύχτα καὶ τὴ μέρα.

Ὡ Παναγιὰ μου Τηνιακιά
μὲ τὰ κατὸ καντήλια,
φύλαγε τὸ παιδάκι μου
νὰ σοῦ τὰ κάνω χίλια.

Ἀλλὰ κι οἱ ἔρωτεμένοι πούχουνε
τὸ σεβντὰ τῆς ἀγάπης στὴν καρδιά
τους, τὴν Παναγιὰ παρακαλοῦνε νὰ
τοὺς γιατρέψῃ τὴν ἀγιάτρευτη πληγὴ
τους.

Ὡ Παναγιὰ Σπηλιώτισσα,
κι ἔμπα κι ἐσύ στὴ μέση,
νὰ πάρω κείνη π' ἀγαπῶ,
γιατ' ἄλλη δὲ μ' ἄρεσει.

Ὡ Παναγιὰ Ἀγισιώτισσα,
ρίξε νερὸ καὶ χιόνι,
νὰ γιάνης τὴ καρδούλα μου
πόχει καίμοι καὶ πόνοι.

Μαρία λὲν τὴν Παναγιὰ,
Μαρία λὲν καὶ σένα
σὰν ἀρνηθῶ τὴ Παναγιὰ,
θὰν ἀρνηθῶ καὶ σένα.

Ἡ Παναγιὰ ἡ Θεοτόκος γιὰ μᾶς
τοὺς Ἕλληνες εἶναι ἡ Ὑπέρμαχος
Στρατηγός. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Βυ-
ζαντίου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρα-
τορίας, ἀπὸ τότε πού γράφτηκε ὁ
Ἀκάθιστος Ὑμνος ἴσαμε σήμερα στὰ
χρόνια μας τὰ βασανισμένα, οἱ φαν-
τῆροι μας παντοῦ ἀντικρύζουνε τὸ
δραμα τῆς Παναγιᾶς, μιά μαυροφο-
ρεμένη γυναῖκα, πότε καρβαλλάρισσα
μὲ τὸ σπαθὶ τῆς καὶ πότε σὰν ἀδελφὴ
καὶ σὰ μάννα, νὰ τοὺς παραστέκῃ καὶ
νὰ τοὺς βοηθᾷ. Στὴ βασιλίδα τῶν
πόλεων ὁ Ἑλληνισμὸς τὴν ἔκανε
πολιοῦχο, γιὰ νὰ στρατηγεύῃ ἀπὸ
τοῦτο δῶ τὸ μέρος σ' ὅλους τοὺς πο-
λέμους τῆς Χριστιανωσύνης.

Σὰν πάρθηκε ἡ Πόλη καὶ τὸ Γένος
τὸ καταπλάκωσε ἡ μαύρη σκλαβιά,
στὴν Ὑπέρμαχο Στρατηγὸν σηκώ-
σανε οἱ Ἕλληνες τὰ δακρυσμένα μά-
τια τους κι ἀπὸ κείνη ἀπαντέχανε
τὴ σωτηρία τους καὶ τὴ λευτεριά
τους. Μὲ τὴ φωνὴ ἐνὸς παιδιοῦ τῆς
Ἑλλάδας, τοῦ Ἡλίου Μηνιατή, γονατι-
στός μπροστὰ στὴν ἀγιοσύνη της, στὰ
1764, στὸν Ἄη Γιώργη τῆς Βενετίας,
ὀλάκερος ὁ Ἑλληνισμὸς ἔκλαψε καὶ
παρακάλεσε: «Ἐως πότε, πανακῆρατε
Κόρη, τὸ τρισάθλιον Γένος τῶν Ἑλ-
λῆνων ἔχει νὰ εὐρίσκεται εἰς τὰ δεσμὰ
μιάς ἀνυποφέρτου δουλείας;»

Ἡ παράδοσι μᾶς λέγει γιὰ πολλὰ
θαύματα πού ἔκανε ἡ Παναγιὰ στὰ χρό-
νια τῆς σκλαβιάς, μὰ θάπρεπε κανέ-
νας νὰ γράψῃ ἕνα ὀλάκερο βιβλίο
γιὰ νὰ τ' ἀραδιάσῃ, καὶ πάλι δὲ θὰ
ἔφτανε. Ὡστόσο στὴν Καρδαμύλη
τοῦ Οἰτύλου μιά φορὰ πατήσανε οἱ
Τούρκοι τὴ Σαρδαμούλα. Οἱ ἄντρες
λείπανε στὰ χωράφια, καὶ τὰ γυναι-
κόπαιδα πήγανε καὶ κρυφτήκανε στὰ
χαλάσματα πού ἦτανε στὸν ψηλὸ
βράχο, ἀπάνω ἀπ' τὸ χωριό. Οἱ
Τουρκαλάδες τὰ κυνηγῆσαν ἴσαμε
κεῖ καὶ γυρεύανε νὰ τὰ βροῦνε καὶ

νὰ τὰ πιάσουνε. Σ' τοῦτο δῶ τὸ μέ-
ρος εἶδανε γιὰ γυναῖκα πού καθόν-
τανε κι ἐγενεθε μὲ τὴ ρόκα τῆς. Ἦτανε
ἡ Παναγιὰ—βοήθειά μας καὶ μεγάλη ἡ
χάρη της! Τὴ ρωτήσανε μὴν εἶδε ἀπὸ
πού διαβήκανε τὰ γυναικόπαιδα, καὶ
κείνη τοὺς ἔδειξε μὲ τὸ δαχτύλι τῆς
κατὰ τὸ μέρος πού ἦτανε ὁ γκρεμνός.
Τραβήσανε ἀπὸ κεῖ οἱ Τούρκοι καί,
χωρὶς νὰ δοῦνε, πέσανε ὅλοι στὸ γκρε-
μνὸ καὶ χαθῆκανε.

Ἀλλὴ μιά φορὰ στὴν Ἀττικὴ ἦρθε
ἕνα τρανὸ τούρκικο στράτευμα. Οἱ
ἐχθροὶ προχωροῦσαν καὶ καταστρέ-
φανε ὅ,τι βρῖσκανε μπροστὰ τους. Οἱ
χωριάτες μαζεωτήκανε, ἀρπάξανε ὅ,τι
ἄρματα βρῆκανε καὶ ταμπουρωθήκανε
στὴ μιά μεριά τῆς ρεματιάς, κεῖ πούναι
σήμερα ἡ Παναγιὰ. Οἱ ἐχθροὶ ἦτανε
ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, πιότεροι καὶ
καλύτερα ἀρματωμένοι, κι ἦτανε ὀλο-
φάνερο πὼς θὰ νικούσανε. Ἀξαφνα
τότες ἀπ' τὴ σπηλιά βγῆκε ἕνα χελι-
δόνι καὶ πέταγε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τοὺς
Ἕλληνες. Τοῦτοι εὐθύς μὲ μιά θεία
δύναμι πήγανε θάρρος καί, κεῖ πού κα-
τέβαινε ὁ ἐχθρὸς γιὰ νὰ περάσῃ τὸ
ρέμα, πέσανε ἀπάνω τους χωρὶς νὰ
φοβηθοῦνε, τοὺς κατατσακίσανε, τοὺς
κυνηγῆσαν καὶ τοὺς πιότερους τοὺς

σκοτώσανε. Γι' αὐτό, γιὰ τούτη τὴ
νίκη, χτίσανε τὴν ἐκκλησίαν στὴ Με-
γαλόχαρη. Στερνὰ ἀπ' τὴν ἀπέλευ-
θέρωσι τῆς Θεοτόκου τῆς λατρεύου-
σας ὀλάκερη τὴν Ἀττικὴ καὶ σχεδὸν
ὅλες οἱ πόλεις καὶ τὰ χωριά γιὰ
καθολικὴ ἐκκλησίαν τοὺς χτίσανε κι ἀπὸ
μιά ἐκκλησίαν τῆς Μεγαλόχαρης.

Πρὶν δεκαεφτά χρόνια, τὴ μέρα πού
γιόρταζε ἡ Παναγιὰ στὴ Τήνη, ὁ
ἐχθρὸς θέλησε νὰ χαλάσῃ τ' ὁμορφο
πανηγύρι πού γίνεται σ' τοῦτο τὸ
νησί, καὶ ὕπουλα χτύπησε τὸ καράβι
πού ἔφερε τὰ παιδιὰ τῆς νὰ τὴνε
προσκυνήσουνε. Ἀπ' τὶς καμπάνες καὶ
τὰ σήμαντρά της σκορπίστηκε ὁ ἐθνι-
κὸς ξεσηκωμὸς ἴσαμε τὴν ἄλλη ἄκρη
τῆς Ἑλλάδας. Ἀπ' τὴν ἐκκλησίαν τῆς
τούτη, μέσα ἀπὸ τὰ κύματα τοῦ Αἰ-
γαίου, ἀπ' τὸ πέλαγος μὲ τοὺς χί-
λιους θρύλους, πετάξανε ἡ νίκη καὶ ἡ
λευτερία, κι ἀπλωθήκανε πάνω ἀπ' τὰ
ματωμένα βουνὰ τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς
Πίνδου.

Γιὰ ὅλα τοῦτα καὶ ἡ μεγάλη λα-
τρεῖα σ' αὐτὴν πού ἔγινε ἕνα μὲ τὸ
ἔθνος καὶ τὴ λευτεριά μας, σ' αὐτὴν
πού μᾶς προστατεύει καὶ μᾶς παρα-
στέκει.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΛΑΤ.

Ἐνας Γενοβέζος, τσιγκούνης, ὅπως ὅλοι οἱ συμπατριῶτες του, γυρίζει
ἀπὸ ἕνα ταξίδι στὴ Σκωτία, καὶ οἱ φίλοι του τὸν ρωτοῦν:
— Εἶναι ἀλήθεια αὐτὰ πού λέγονται γιὰ τὴν τσιγκουνιά τῶν Σκωτσέζων;
— Ὅ,τι καὶ νὰ σὲ πῶ λίγο! ἀπαντᾷ ἐκεῖνος. Σκεφθῆτε πὼς στὴν Γλα-
σκῶβη ζήτησα φωτιά ἀπὸ τὸν ὑπάλληλο ἐνὸς καπνοπωλείου, καὶ μοῦ εἶπε
ξερὰ—ξερὰ ὅτι δὲν ἄναβε τσιγάρα ἀλλὰ πουλοῦσε σπύρτα. Λοιπὸν, δὲν θὰ τὸ
πιστέψετε, ἀλλὰ χρειάστηκε νὰ περπατήσω δύο χιλιόμετρα τουλάχιστον
ὥσπου νὰ βρῶ κάποιον νὰ μοῦ δώσῃ τὴ φωτιά του!

‘Η αφάνταστα περίεργη και αληθινή ιστορία, στην οποία ό
R. L. Stevenson βάσισε το πασίγνωστο μυθιστόρημά του.

‘Ο ΑΛΗΘΙΝΟΣ Δόκτωρ Τζέκυλ και ό Μίστερ Χάυντ

Του

IRVING WALLACE

Μία σκοτεινή χειμωνιάτικη νύκτα του 1885, στο υπνοδωμάτιο του σπιτιού του στο Μπρόνκχουθ, ό Ρόμπερτ Λούις Στήβενσον, που ήταν άρρωστος με πυρετό, άρχισε να ξεφωνίζει στον ύπνο του. ‘Η γυναίκα του, που ξύπνησε με τις « φωνές της φρίκης », όπως είπε, τον κούνησε για να τον ξυπνήσει από τον έφιάλτη του. ‘Αν και ήταν ιδρωμένος από τον τρόπο του, ό Στήβενσον τή μάλωσε. « Γιατί με ξύπνησες ; της είπε. ‘Εβλεπα στο όνειρό μου μια συναρπαστική ιστορία. »

‘Εκείνη τή νύχτα ό Στήβενσον δεν έκοιμήθηκε πολύ. Τά χαράματα σηκώθηκε και άρχισε να γράφει βιαστικά το πρώτο σχέδιο της « Παράξενης Ιστορίας του Δρος Τζέκυλ και του Μίστερ Χάυντ ». Πάντως, όπως ώμολόγησε, δεν είχε δει στον ύπνο του όλη την ιστορία. Γνώριζε ότι υπήρχε ένας άνθρωπος που ήταν δύο προσωπικότητες και από κει είχε πάρει την έμπνευσί του.

Γιατί ό αληθινός Δρ Τζέκυλ είχε ζήσει στο ‘Εδιμβούργο μόλις πριν από 97 χρόνια και ή ανάμνησι της παρουσίας και της διπλής του ζωής κυνηγούσανε από καιρό τον Στήβενσον.

‘Ο Ούίλλιαμ Μπρόντι γεννήθηκε στο ‘Εδιμβούργο το 1741. ‘Ο πατέρας του ήταν ένας εύπορος έπιπλοποιός και είχε έκλεγη δύο φορές δημοτικός σύμβουλος. Τό σπίτι του ήταν ένα

« όμορφο και άνετο οίκημα » και ό Φράνσις Μπρόντι είχε τόσο επιτύχει στη ζωή του, ώστε ή μικρή πάροδος που ώδηγούσε στο σπίτι του πήρε το όνομά του.

Γιά τά παιδικά χρόνια του Ούίλλιαμ Μπρόντι ξέρουμε λίγα πράγματα. Φαίνεται πως ήταν αρκετά μορφωμένος, γιατί έγραφε αρκετά καλά την αγγλική γλώσσα και ήξερε και λίγα γαλλικά. Φαίνεται ακόμη πως είχε γνώσεις μουσικής και φιλολογίας

Προτού ενηλικιωθή άρχισε να εργάζεται στα εργαστήρια του πατέρα του και αργότερα έγινε συνεταίρος του. Από τά δείγματα της τέχνης του που διασώθηκαν φαίνεται πως ήταν επιδέξιος τεχνίτης.

‘Ο Ούίλλιαμ Μπρόντι ανέβηκε γρήγορα. Σέ ηλικία 22 ετών είχε γίνει δημοτικός αντιπρόσωπος του ‘Εδιμβούργου και το 1781 άναγνωρίστηκε άρχηγός της Συντεχνίας των Ξυλουργών.

Με την ιδιότητα αυτή εξέλεξε μέλος του Δημοτικού Συμβουλίου, όπου διαδέχθηκε τον πατέρα του. ‘Εκτός από ένα χρόνο, ό Μπρόντι υπηρέτησε στο Δημοτικό Συμβούλιο ως τον θάνατό του, έπτά χρόνια αργότερα.

Χάρι στη θέσι του στο ‘Εδιμβούργο, ό Μπρόντι έγινε δεκτός στην ανώτερη κοινωνική όργάνωσι της πόλης, την πολύ έκλεκτική Λέσχη « Κέηπ », που τά μέλη της συγκεντρώνονταν σέ ένα

περίφημο καφενείο που λεγόταν Τζέημς Μάινς Τάβερν.

Σέ κείνα τά χρόνια της ευημερίας του ό Μπρόντι ήταν ό τύπος του Σκωτσέζου τζέντλεμαν. ‘Ηταν μάλλον κοντός, αλλά ντυνόταν με μεγάλη επιμέλεια και συνήθως φορούσε άψογο άσπρο κοστούμι. Είχε σκούρα μαλλιά, μακρές φαβορίτες, ζωηρά καστανά μάτια και ευχάριστη όμιλία.

Με τό σπάνιο χιούμορ, τή γοητεία και τό πνεύμα του ήταν αγαπητός σέ όλους μέσα στην πόλι. Οί συνήθειες του και ή ζωή του ήταν άνεπιληπτες.

Όταν τά καταστήματα της πόλης κλείνανε στις όκτώ το βράδυ, οί περισσότεροι έμποροι συναντιόνταν στις καλύτερες ταβέρνες της Πιαλίδς Πόλης. ‘Αλλά εκτός από μερικές έκδρομές (που ολοένα άραιώναν) με φίλους του της Λέσχης Κέηπ, ό Μπρόντι σπάνια συναντούσε τους γνωστούς του για ένα ποτό.

Συνήθιζε τό βράδυ να γυρίζει μετά τη δουλειά στο σπίτι του και να τρώη ένα λιτό δείπνο με τον γέρο πατέρα του και την άνυπαντή αδελφή του Τζήν. ‘Ετσι τελείωνε την ήμέρα του ό Μπρόντι, όσο ξέκανε τουλάχιστον οί πελάτες, οί φίλοι και οί συνάδελφοί του του Δημοτικού Συμβουλίου. Δεν ξέκανε βέβαια πως μόνο ό ένας Μπρόντι τελείωνε εκεί την ήμέρα του, ενώ ό άλλος Μπρόντι ζούσε μόνο τη νύχτα.

Πρότυπο ευγένειας και λεπτότητας την ήμέρα, ό Μπρόντι μεταμορφωνόταν σέ χαρτοπαίκτη, μεθυστάκα και κλέφτη τη νύχτα. ‘Επί είκοσι χρόνια ζούσε δύο χωριστές ζωές, που δεν άποκαλύφθηκαν ως τό τέλος.

Παρ’ όλο που οί φιλενάδες και οί σύντροφοί της έκλυτης ζωής του ξέρανε τήν ταυτότητα και τη θέσι του, οί συγγενείς, οί φίλοι και οί πελάτες του άγνοούσαν έντελώς τον δεύτερό του έαυτό.

‘Η κοινωνία του ‘Εδιμβούργου ήξερε πως ό Μπρόντι ήταν κατά του γάμου. Δεν ήταν παντρεμένος, ούτε ήθελε να παντρευτή. Δεν είχε σχέσεις με κοπέλες, ούτε τις κυνηγούσε. ‘Αλλά στις λαϊκές ταβέρνες, όπου δεν έμπαινε ποτέ κανένας τζέντλεμαν, ό Μπρόντι ήταν ένας γνωστός γυναικάς. Διατηρούσε μάλιστα δύο φιλε-

νάδες σέ δύο σπίτια, από τις όποιες απέκτησε πέντε παιδιά μέσα σέ δεκατρία χρόνια. Και μόνον όταν έγινε γνωστή ή κρυφή του ζωή, ή μία έρωμένη έμαθε την ύπαρξι της άλλης.

‘Αν μόνο οί γυναίκες αυτές ήταν ή επέκτασι της δεύτερης ζωής του, ό Μπρόντι θα είχε ζήσει άσφαλώς ως τά βαθειά γεράματα. ‘Αλλά αυτές ήταν μια ποικιλία. Οί πραγματικές νυκτερινές άπασχολήσεις του ήταν τά χαρτιά και τά ζάρια. Πήγαινε τακτικά σέ μια ταβέρνα του Τζέημς Κλάρκ, όπου με παρέα παλιούς καταδίκους, άξεστους γεωργούς και άλλους σκοτεινούς τύπους ό δημοτικός σύμβουλος με τους καλούς τρόπους έκανε μεγάλα ποσά. ‘Επινε πολύ, τσακωνόταν και ξεπέφτε τόσο, ώστε να χρησιμοποιήση ζάρια με μεγαλύτερο βάρος προσπαθώντας άπελπισμένα να άνακτήση τά χαμένα. Πολλά λεπτά έχασε ακόμη και σέ μια άλλη εύνοούμενή του άπασχόλησι, τις κοκορομαχίες. Φαίνεται πως τά χρήματα που έκανε ήταν πιά τόσο πολλά και τό βάρος της συντηρήσεως τριών σπιτιών τόσο δύσκολο, ώστε έστρεψε την προσοχή του σέ μιάν άλλη σπουδαία πηγή έισοδήματος. ‘Από αρκετά νωρίς είχε αποφασίσει, φαίνεται, να γίνη κλέφτης.

‘Ωστόσο, ή άσχολία αυτή δεν ήταν εύκολο πράγμα, γιατί την έποχή εκείνη ή τιμωρία της ληστείας ήταν θάνατος. ‘Αλλά ό Μπρόντι ένιωθε πως ήταν αρκετά ώπλισμένος για τό νέο του έπάγγελμα.

‘Η δεύτερη ζωή του ήταν άγνωστη στην πόλι και ή θέσι του στο Δημοτικό Συμβούλιο και ή φήμη της τιμιότητας και άκεραιότητάς του θα άπομάκρυναν απ’ αυτόν την παραμικρή ύποψια, ενώ με την καθημερινή του δουλειά έμπαινε στα καλύτερα μαγαζιά για διάφορες ξυλουργικές εργασίες και θα μπορούσε να μελετήσει τά κατατόπια τους.

‘Επειτα ήταν σέ θέσι να φτιάχνη αντικείμενα. Τό ‘Εδιμβούργο ήταν μια ήσυχη πόλι, όπου ελάχιστα έγκλήματα άκουγόντουσαν και έτσι μόνο ένας Σερίφης με 120 άστυνομους κρατούσαν την τάξι. Οί καλοί έμποροι της πόλης, άκολουθώντας την παράδοσι, κρεμούσαν τά κλειδιά των μα-

γαζιών τους στο έσωτερικό φύλλο της πόρτας ή στον προθάλαμο και τὰ παίρνουν από εκεί όταν έκλειναν.

Από τις επισκέψεις του στα μαγαζιά αυτά ο Μπρόντι παρατήρησε πώς θα ήταν πολύ εύκολο νὰ πάρη βιαστικά ένα καλούπι και Σμιθ την ώρα που οι έμποροι ήταν άλλοι άπασχολημένοι. Και αυτό ακριβώς έκανε, χρησιμοποιώντας ένα κουτί με μιά ειδική πάστα.

Μιά μέρα, τόν Αύγουστο του 1768, ο Ουίλλιαμ Μπρόντι πήρε μιά ειδοποίηση, νὰ κάνει μιά επιδιόρθωση στην Τράπεζα Τζόνσον και Σμιθ. Για πρώτη φορά τὸ μικρὸ μαῦρο κουτί άνοιξε και πήρε τὸ μοντέλο τοῦ κλειδιού από τὸ χῶλ.

Αρκετὲς ἡμέρες αργότερα, τὴ νύχτα, ο Ουίλλιαμ Μπρόντι άλλαξε τὸ συνηθισμένο του κοστούμι, φόρεσε ένα άλλο κατάμαυρο, πήρε μιά μαύρη μάσκα στὴ μιά τσέπη και τὸ αντικλείδι στὴν ἄλλη και μπήκε στὴν Τράπεζα. Γρήγορα - γρήγορα άδειασε από τὰ συρτάρια 800 λίρες και ἔφυγε. Ἡ πράξι αὐτὴ ήταν ένα αἰσιό ξεκίνημα. Ἐτσι δούλευε τὶς νύχτες ὅποτε ἤθελε ὅμως ακριβῶς πόσα μαγαζιά και πόσα σπίτια διέρρηξε. Πέρασε βέβαια και πολὺ δύσκολες στιγμές. Μιά φορά διέρρηξε τὸ σπίτι ενός φίλου του ἀνακριτοῦ, πὸν νόμιζε ὅτι ἔλειπε από τὴν κρίση. Ὁ Μπρόντι πορῶσε μάσκα, ἄλλα ὁ ἄλλος τὸν γνώρισε. Ἐπειδὴ ὅμως ακριβῶς δὲν πίστεψε στὰ μάτια του, ὁ Μπρόντι ἔσωσε τὸ κεφάλι του.

Σὲ μιά ἄλλη περίπτωσι πάλι, ἐπειδὴ τὸ θῦμα (μιά γυναίκα αὐτὴ τὴ φορά) δὲν θέλησε νὰ πιστέψῃ αὐτὸ πὸν ἔβλεπε, ὁ Μπρόντι γλῦτωσε ξανά από τὰ χέρια τῆς δικαιοσύνης.

Μιά Κυριακὴ ὁ Μπρόντι, νομίζοντας πὸς μιά ἡλικιωμένη κυρία θὰ ἔλειπε στὴν ἐκκλησία, μπήκε στὸ σπίτι της γιὰ νὰ τὴν ἐλαφρώσῃ από τὸ βάρος τῆς περιουσίας της. Φορώντας τὴ μάσκα του, μπήκε θόρυβος στὸ δωμάτιό της και βρέθηκε ἀπέναντί της.

Ἡ κυρία ήταν λίγο ἀδίσθητη και εἶχε προτιμήσει νὰ μείνῃ στὴν πολυθρόνα της. Κοίταξε τὸν ἀπρόσκλητο ἔνομο με δυσπιστία και παρέλυσσε από τὸν τρόμο.

Ὁ Μπρόντι ἀποφάσισε νὰ τὰ παίξῃ ὅλα γιὰ ὅλα. Πλησίασε τὸ τραπέζακι

δίπλα της με ἀπόλυτὴ ψυχραιμία, πήρε τὰ κλειδιά της, άνοιξε τὸ συρτάρι της, μάζεψε ἄρκετες λίρες, κλείδωσε, ἔβαλε τὸ κλειδί στὴ θέσι του, ὑποκλίθηκε εὐγενικά και ἔφυγε.

Τὴ στιγμὴ πὸν ἔφευγε, ἡ κυρία ξαναβρήκε τὴ φωνή της. «Μὰ αὐτὸς ήταν ὁ σύμβουλος Μπρόντι!» εἶπε σαστισμένη. Μὰ ἡ ἰδέα ήταν πολὺ ἀπίθανη γιὰ νὰ τὴν ἐπαναλάβῃ και ἔτσι αὐτὴ κράτησε τὸ στόμα της κλειστὸ και ὁ Μπρόντι τὰ λεπτά της.

Σὲ λίγο ὅμως ὁ Μπρόντι κατὰλαβε πὸς τοῦ χρειαζόταν ἕνας συντροφος στὶς ἐπιχειρήσεις του. Ἡ συνεργασία πρόσφερε δυνατότητες μεγαλύτερης ἀσφάλειας και ἐπεκτάσεως τῆς δουλειᾶς. Ξέρουμε πὸς τὴ σκέπι αὐτὴ τὴν ἔκανε ὁ Μπρόντι λίγο καιρὸ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του. Ὁ Φράνσις Μπρόντι, ἀνίδεος γιὰ τὴ διπλὴ ζωὴ τοῦ γιου του, πέθανε πιστεύοντας πὸς ἄφηνε τὴν περιουσία του σὲ καλὰ χέρια.

Ἐπὶ ἤρχαν βέβαια και οἱ δύο ἀδελφές του. Ἡ μιά, ἡ Τζήν, ἀνύπαντρη, ζοῦσε πάντα μαζί του και φρόντιζε τὸ νοικοκυριό του. Ἡ ἄλλη, ἡ Τζακομπίνα, εἶχε παντρευτὴ κάποιον Μάθιου Σέριφ. Ἐπειδὴ και οἱ δύο ἀδελφές είχαν ἀπόλυτὴ ἐμπιστοσύνη στὴν ἀκεραιότητα τοῦ ἀδελφοῦ τους, ὁ Μπρόντι ήταν ἀπόλυτος κύριος τῆς κληρονομιάς, πὸν περιελάμβανε τὸ σπίτι, τὴν ἐπιχείρησι, τέσσερα ἀκίνητα, πολλὰ κτήματα και δέκα χιλιάδες λίρες μετρητά. Παρ' ὅλο πὸν ὁ Μπρόντι ξόδευε πολλὰ γιὰ τὰ ζάρια και τὶς κοκορομαχίες του, ἡ ἐπιχειρήσι του πήγαινε καλὰ και ἡ οικονομική του θέσι ήταν ἀσφαλής.

Ὡστόσο ὄνειρευόταν νὰ ἀποκτήσῃ μιά σπείρα μαχαιροβγάλτες ὑπὸ τὶς διαταγές του και αὐτὸ τὸ πραγματοποιήσε, ὅταν γνώρισε τὸν Τζῶρτζ Σμιθ, τὸν Ἄντριου Αἰνσλν και τὸν Τζῶν Μπράουν. Ὁ Σμιθ ήταν σιδεράς, δὲν εἶχε ποινικὸ μητρώο, μὰ ήταν παλιανθρωπάκος. Ὁ Αἰνσλν ήταν ἕνας γεροδεμένος πρῶνν τσαγκάρης πὸν ἔπαιζε γιὰ νὰ ζήσει. Ὁ Τζῶν Μπράουν, συγκάτοικος τοῦ Αἰνσλν, ήταν σκληρός, εὐέξαπτος και ἔξυπνος. Πρὶν από δύο χρόνια εἶχε καταδικαστὴ ἑπτὰ χρόνια ἑξορία γιὰ κλοπὴ, ἄλλα δραπέτευσε και γύρισε στὸ Ἐδιμβούργο.

Ἡ συνεργασία τους ἄρχισε ἀμέσως. Τὸ 1786 ὁ Μπρόντι και ὁ Σμιθ μπήκαν στὸ χρυσοχοεῖο τοῦ Τζέμης Γουέμους και ἔκλεψαν 26 χρυσὰ δαχτυλίδια, 46 ἀσημένιες καρφίτσες και ἄρκετὰ σκουλαρίκια και σταυρούς. Ἐνα μῆνα αργότερα διέρρηξαν ἕνα ἄλλο μαγαζί. Ὁ Σμιθ άνοιξε τὴν πόρτα με ἀντικλείδι, ἔνω ὁ Μπρόντι φύλαγε. Σὲ λίγο ὁ Σμιθ παρουσιάστηκε ἀποκομίζοντας χρυσὰ ρολόγια, δαχτυλίδια, καρφίτσες και πορτοφόλια.

Γρήγορα τὸ Ἐδιμβούργο ἀναταράχθηκε από τὸ φόβο και τὴν ἀνησυχία, μπροστὰ σ' αὐτὲς τὶς μυστηριώδεις νυκτερινὲς ληστείες. Οἱ δύο συνεταῖροι ἀποφάσισαν νὰ μὴ «δουλέψουν» γιὰ ἄρκετὸ καιρὸ, ὥσπου νὰ ἡσυχάσουν τὰ πράγματα.

Τὸν Αύγουστο ξαναρχίσανε τὴ δράσι τους. Παίρνοντας θάρρος, ὁ Μπρόντι ἀποφάσισε νὰ κλέψουνε τὰ ἀσημικά τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἐδιμβούργου, πὸν τὰ εἶχε θαυμάσει σὲ μιά του ἐπίσκεψι ἐκεῖ. Καὶ τὰ πήρανε. Ἐγινε μεγάλη φασαρία γι' αὐτὴ τὴν ἱεροσυλία, ἄλλα τίποτα δὲν βρέθηκε. Τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, ἔνω ὁ Μπρόντι ἔπινε ἕνα ποτηράκι με κάποιον Τζῶν Τάπ στὸ μαγαζί του κάτω, ὁ Μπρόντι, ὁ Σμιθ και ὁ Αἰνσλν μπήκανε στὸ σπίτι του ἐπάνω και πήρανε χρήματα, κοσμήματα και μιά μικρὴ μινιατούρα κάποιου κυρίου από τὸ συρτάρι τῆς κυρίας Τάπ. Ἡ κυρία Τάπ ὅμως δὲν δήλωσε πὸς εἶχε χάσει τὴν μινιατούρα αὐτὴ. Καὶ ἔτσι ὁ Μπρόντι και οἱ σύντροφοί του στείλανε τὴ λεία τους στὸ Τσέστερφιλντ και περάσανε καλὰ Χριστουγεννιά, ἔνω ὁ Τάπ ἔκλαιγε τὰ κλεμμένα.

Γιὰ τὴν Πρωτοχρονιά ὁ Μπρόντι πρότεινε νὰ παίξουνε μεγαλύτερο παιχνίδι και ὅλοι συμφωνήσανε. Ὁ ἐπόμενος στόχος τους θὰ ήταν ἕνα κατὰστημα μεταξωτῶν, πὸν ήταν τόσο πολῦτιμο. Πραγματικά, χωρὶς δυσκολία μπήκαν στὸ κατὰστημα τῶν Ἰνγκλνς, Χόρνερ και Σία και βγήκαν με μεταξωτὰ ἀξίας 500 λιρών. Ὡς τότε ὅλοι ἀγανακτοῦσαν γιὰ τὶς κλεψίς, μὰ κανένας δὲν εἶχε ἀντιδράσει ὅπως ἔπρεπε. Οἱ ἔμποροι αὐτοὶ δὲν δέχθηκαν νὰ ἀφήσουν τὸ ζήτημα ἔτσι. Ζήτησαν τὴ βοήθεια τῶν ἀρχῶν και ἀμέσως προκηρύχθηκε ἀμοιβὴ 100 λιρῶν και ἀμνηστία στὸν συνένοχο

πὸν θὰ ἔδινε πληροφορίες γιὰ τὶς κλοπές αὐτές. Ἡ ἀνακοίνωσι δημοσιεύτηκε πολλὲς φορές και συνετέλεσε στὸ νὰ τεθῇ τέρας στὴ διπλὴ ζωὴ τοῦ Ουίλλιαμ Μπρόντι. Ἐν τῷ μετὰξὺ ὁ Μπρόντι ἐτοιμάζε τὴ σπουδαιότερη δουλειὰ τῆς ζωῆς του, τὴν διάρρηξι τοῦ γραφείου ὅπου συγκεντρώνονταν οἱ εἰσπράξεις τῶν φόρων τῆς Σκωτίας. Ἐτοιμάσε τὸ σχέδιο με κάθε λεπτομέρεια και τὸ βράδυ τῆς 5 Μαρτίου, ἀφοῦ τελείωσε τὸ δείπνο του, ἀποσύρθηκε στὸ δωμάτιό του, ὅπου ἔβαλε τὰ μαῦρα ρούχα, πήρε ἕνα φανάρν, δύο πιστόλια και πήγε νὰ βρῇ τοὺς συνεταίρους του.

Στὸ σπίτι τοῦ Σμιθ οἱ ἄλλοι περιμένανε λίγο ἐκνευρισμένοι. Ὁ Μπρόντι, λιγάκι μεθυσμένος, μπήκε μέσα τραγουδώντας, ἄλλα οἱ ἄλλοι δὲν είχαν κέφι.

Σὲ λίγο ἔφυγαν καθέναν χωριστά. Ὅταν μπήκαν στὴν αἰθουσα συγκεντρώσεως τῶν φόρων, ἄρχισαν νὰ ζητοῦν τὶς 1600 λίρες πὸν περίμεναν νὰ βροῦν ἐκεῖ. Δὲν βρήκαν ὅμως παρὰ 16 λίρες, πὸν εἶχε ξεχάσει ἕνας ὑπάλληλος πᾶνω στὸ γραφεῖο του.

Ἐνω συνέχιζαν τὴν ἐρευνὰ τους, εἶνε κάτι ἀναπάντεχο. Στὶς 8.30 ο Τζέμης Μπρόντι, ὑπάλληλος τῆς υπηρεσίας, γύρισε γιὰ νὰ πάρῃ κάτι χαρτιά πὸν εἶχε ξεχάσει.

Δὲν παραξενεύτηκε πὸν βρῆκε τὴν πόρτα ἀνοιχτὴ, νομίζοντας πὸς κάποιος εἶχε μείνῃ νὰ δουλέψῃ ἀργά.

Καθὼς ἔμπαινε, ἕνας ἄνδρας με μαῦρο ἐπανωφόρι βγήκε βιαστικός. Ὁ Μπρόντι δὲν ὑποψιάστηκε τίποτα, νομίζοντας ὅτι εἶναι κάποιος τοῦ γραφείου. Πῆγε ἐπάνω, πήρε τὰ χαρτιά του και ἔφυγε. Ἡ ἑσπινική του παρουσία ὅμως τρόμαξε τὸν Μπρόντι, πὸν, ξεχνώντας τοὺς συντρόφους του, ἔφυγε γρήγορα, πῆγε σπίτι του, ἄλλαξε και πῆγε νὰ μείνῃ στὶς φίλης του Τζήν Οὐάτ.

Οἱ ἄλλοι δύο, ἔχοντας τὴν ὑποψία πὸς τοὺς πρόδωσε, τῶσκαν. Ὅταν ὁ νυκτοφύλακας ἀνακάλυψε τὴ διάρρηξι, ήταν ἀργά.

Τὸ ἄλλο βράδυ οἱ συνένοχοι συναντήθηκαν και μοιράστηκαν τὶς φτωχὲς 16 λίρες. Ὑστερὰ χωρίσαν, ὁ Μπρόντι γύρισε στὸ ἀρχοντικὸ σπίτι του και ὁ Τζῶν Μπράουν πῆγε στὴν Ἀστυνομία. Πολλὰ τὸν ὠδήγησαν

εκεί. Χρειαζόταν χρήματα και ή προκήρυξι του υποσχόταν 100 λίρες και πλήρη συγγνώμη.

Στό γραφείο του Σερίφη ο Μπράουν κατάγγειλε τόν Αίνσλη και τόν Σμίθ, αλλά δέν ανάφερε τόν Μπρόντι. Αυτόν τόν φύλαγε γιά έκβιασμό.

Όταν τήν άλλη μέρα ο Μπρόντι έμαθε πώς τά μέλη τής συμμορίας είχαν συλληφθῆ, έμεινε έμβρόντητος. Άφου όμως έμενε ο ίδιος ελεύθερος, συμπέρανε ότι δέν τόν είχαν καταγγείλει και τόν ίδιο.

Όσοτόσο τήν άλλη μέρα έφυγε γιά τόν Νιουκάσλ και από εκεί μέ μιιά γρήγορη άμαξα γιά τόν Λονδίνο.

Όταν ο Τζώρτζ Σμίθ, κλεισμένος στο κρατητήριο, έμαθε πώς ο Μπρόντι είχε φύγει από τόν Έδιμβούργιο, τόσο θυώσε γιά τήν δειλία του, ώστε δήλωσε πώς έπιθυμούσε νά συμπληρώσει τήν κατάθεσι του. Κατάπληκτοι άκουσαν οί άρμόδιοι πώς ο άξιόσεβαστος Ουίλλιαμ Μπρόντι ήταν ο κινών νοῦς και άρχηγός τής σπείρας. Στο σπίτι του βρέθηκαν τά πειστήρια : ψεύτικα κλειδιά, πιστόλια, έργαλεία.

Άμέσως προκηρύχτηκε άμοιβή 150 λιρών γιά τήν παράδοσι του Μπρόντι. Δύο έβδομάδες άργότερα ο Μπρόντι κατώρθωσε νά διαφύγει στο "Άμστερνταμ, από όπου λογάριζε νά πάη στην Άμερική. Άλλά άναγνωρίστηκε και έξεδόθη στις άρχές του Έδιμβούργου.

Στή φυλακή έμαθε πώς κατηγορούμενοι στη δίκη θά ήταν μόνο αυτός και ο Τζώρτζ Σμίθ, γιατί οί άλλοι δυό είχαν συνεργαστή στις καταγγελίες και είχαν άφεθῆ ελεύθεροι. Ο Μπρόντι και ο Σμίθ κατηγορούνταν γιά μιιά μόνο ληστεία, τήν τελευταία.

Συνήγορος του Μπρόντι θά ήταν ο καλύτερος δικηγόρος τής Σκωτίας Χένρυ Έρσκιν, και του Σμίθ ο νεαρός Τζών Κλάρκ. Στις 27 Αυγούστου 1788 άρχισε ή δίκη μπροστά σέ πέντε δικαστάς μέ λευκή περρούκα και 15 ένόρκους. Πλήθος κόσμου είχε τρέξει νά παρακολουθήση τή δίκη.

Παρουσιάστηκαν 27 μάρτυρες, αλλά δυό μόνο, ο Αίνσλη και ο Μπράουν

ήταν οί σημαντικώτεροι. Η υπέρσπισι έφερε 7 μάρτυρες. Μέ τήν μαρτυρία τής Τζήν Ουάτ, ο Λόρδος Έρσκιν ήθελε νά άποδείξη τόν άλλοθι του πελάτου του. Προσπάθησε νά πείση τόν δικαστήριο πώς, ένω οί άλλοι έκαναν τή ληστεία, ο καλός δημοτικός σύμβουλος βρισκόταν μέ τή φίλη του. Μετά τά μεσάνυχτα άρχισε νά μιλή ο δημόσιος κατήγορος, πού υποστήριξε ότι τόν άλλοθι ήταν άσταθές, γιατί ή Τζήν Ουάτ δέν ήταν άξιόπιστη, εξαιτίας τής ζωής πού διήγε. Έπέμενε ότι ο Μπρόντι ήταν ένοχος τής ληστείας, πού τήν είχε όμολογήσει και στα γράμματά του από τόν Άμστερνταμ.

Στις 3 τόν πρωί ο Λόρδος Έρσκιν άρχισε τήν υπέρσπισι του, λέγοντος πώς ή χαρτοπαξία ήταν ένα συνηθισμένο ανθρώπινο πάθος και πώς ή φυγή στο "Άμστερνταμ έγινε λόγω πανικού. Χαράματα πιά, ο άρχιδικαστής έστειλε τούς ένόρκους νά συσκεφθούν.

Τήν άλλη μέρα τόν μεσημέρι συνεχίστηκε ή δίκη. Ο Μπρόντι περίμενε ήσυχος, ο Σμίθ νευρικός. Οί ένορκοι τούς έκήρυξαν ένόχους. Οί δυό κατηγορούμενοι καταδικάστηκαν σέ θάνατο διά τής άγχόνης.

Τήν παραμονή τής εκτελέσεως, ο Μπρόντι δέχθηκε μερικούς φίλους του. Τήν άλλη μέρα ντύθηκε άψογα, όπως πάντα, μέ μαύρο κοστούμι, έφαγε καλά και στις 2 βγήκε μέ τόν Σμίθ από τόν κελλί του.

Στήν άγχόνη ύποκλήθηκε μέ χάρι μπροστά στους έπισήμους, εξέτασε τόν σκοινί, τόν βρήκε κοντό και, ένω τόν διώρθωναν, πλησίασε τούς θεατάς και ζήτησε συγγνώμη γιά τήν άγοπορία.

Όστερα έβγαλε τή γραβάτα του, έσφιξε τόν χέρι του Σμίθ και δέχθηκε τή θηλιά. Φώναξε σέ ένα γνωστό του νά πῆ σέ όλους πώς πέθανε σαν άνδρας, τράβηξε τήν κουκούλα στο πρόσωπό του, σταύρωσε τά χέρια του και περίμενε.

Σέ λίγο οί δυό ζωές του Ουίλλιαμ Μπρόντι είχαν φθάσει στο τέρμα τους.

Πρός τή λύσι του « άεικινήτου » :

Ένας καινούργιος κόσμος

Στό ΑΠΟΛΥΤΟ ΜΗΔΕΝ

Του

DAVID WOODBURY

Τελευταία, σέ ένα μικρό έργαστήριο παρακολουθούσα έναν έπιστήμονα νά βγάξη μιιά μικρή ποσότητα ενός καθαρώτατου υγρού από μιιά μηχανή μεγέθους μικρού ψυγείου. Τό υλικό αυτό ήταν υγρό ήλιου, κατά 500 βαθμούς ψυχρότερο από τόν έσωτερικό ενός ψυγείου και άρκετά ψυχρότερο από τόν έξωτερικό διάστημα.

Όταν τόν ήλιον υγροποιήθῃ σέ 452 βαθμούς Φαρενάιτ υπό τόν μηδέν, οτιδήποτε βρεθῇ κοντά του γίνεται άψυχο, παγωμένο, στερεό. Άκόμη και τόν υδρογόνο μετατρέπεται σέ κομματάκια πάγου. Έπειδή τόν ήλιον είναι ή μόνη ψυκτική ύλη μέ τήν οποία μπορούμε νά επιτύχουμε θερμοκρασία —452° και ακόμη χαμηλότερη, οί έπιστήμονες τόν χρησιμοποιούν γιά νά έρευνήσουν μιιά όλόκληρη άγνωστη περιοχή πού τά στοιχεία της θά επιδράσουν άσφαλώς στην καθημερινή μας ζωή.

Τόν ήλιον, άχρωμο και άοσμο άέριο, είναι ένα από τά περισσότερο « άδιάφορα » στοιχεία τής

φύσεως, έντελώς άπρόθυμο νά συνδυσθῇ χημικώς μέ άλλες ουσίες. Δέν καίγεται, ούτε έκρήγνυται. Η ιδιότητα αυτή τής « άδιαφορίας » του ήλιου άποτελεῖ μιιά πρόκλησι γιά τούς έπιστήμονες. Άφου ή θερμότητα δέν τόν έπηρεάζει, άναρωτήθηκαν, τότε τί του συμβαίνει όταν ψυχῇ ;

Έπὶ χρόνια δέν ήξεραν τήν άπάντησι στο έρώτημά τους, γιατί δέν μπορούσαν νά φέρουν τόν ήλιον σέ τόση ψύξι, ώστε νά τόν υγροποιήσουν. Τόν 1908 ο Δρ Κάμμερλινχ "Οννες στο Λέυντεν τής Ολλανδίας έβγαλε μερικές σταγόνες υγρού ήλιου από μιιά περίεργη μηχανή πού ξόδεψε τήν μισή του ζωή γιά νά τήν φτιάξη. Σήμερα τόν υγρό ήλιον είναι τόν ίδιο εύκολο νά πραγματοποιηθῇ όσο και ο πάγος, μέ μιιά μηχανή πού τήν λένε « κρυόστατ » του ήλιου και πού δέν είναι μεγαλύτερη από ένα ψυγείο. Τόν κρυόστατ έφευρέθηκε τόν 1947 και μπορεί νά άποδώση μέχρι δυό γαλόνια τήν ώρα μέ μιιά μέθοδο συμπιέσεως του άερίου.

Μέσα στα έννέα τελευταία

χρόνια κατασκευάστηκαν και πουλήθηκαν κάπου 92 κ ρ υ ο σ τ ά τ και με τη βοήθειά τους μελετήθηκαν πολλές γνωστές ουσίες με επιστημονικό ενδιαφέρον. Μά ή πιδ συναρπαστική έρευνα συνδέεται με τὸ ἴδιο τὸ ἥλιον, γιατί ἐδῶ ή ἐπιστήμη βρίσκει ἕναν ἄγνωστο κόσμος. "Αν ὑδροποιηθῇ λίγο ἥλιον και ὕστερα ψυχθῇ περισσότερο, παρουσιάζει ξαφνικά ιδιότητες που δὲν τίς βρίσκουμε σὲ ἄλλο ὑγρό. "Ανάμεσα σὲ ἄλλα περιέργα, τὸ ἥλιον κυλά ὁμορφα μέσα σὲ τρύπες πολὺ μικρὲς γιὰ ἄλλο ὑγρό. "Αν ρίξουμε ἥλιον σὲ ἕνα ἀνοιχτὸ δοχεῖο, τὸ ὑγρὸ θά στρωθῇ σὲ ὅλη τὴν ἐσωτερική και ἐξωτερική ἐπιφάνεια, ἐναντίον κάθε νόμου βαρύτητος. Γιατί ; Κανένας δὲν τὸ ξέρει.

Στὴν κατάστασι αὐτὴ τὸ ἥλιον λέγεται « ὑπὲρ - ὑγρὸν » και εἶναι τὸ μόνο που ξέρουμε. Τὸ ὑπὲρ - ὑγρὸν ἥλιον εἶναι ἄχρωμο και δὲν φαίνεται εὐκόλα ὥσπου νὰ θερμανθῇ και νὰ ἐξαερωθῇ. Στὸ ἐργαστήριον χρησιμοποιοῦνται μικρὲς πλαστικές « σημαδοῦρες », γιὰ νὰ δείχνουν τὴν ἐπιφάνειά του. Τὰ περισσότερα πειράματα με ἥλιον ὑγρὸ γίνονται μέσα σὲ γυάλινες μποτίλιες στεγανές, γιὰ νὰ μποροῦν οἱ ἐπιστήμονες νὰ παρακολουθοῦν τὸ ἐσωτερικό. "Αν χρειάζονται ἐξαιρετικά χαμηλὲς θερμοκρασίες, τότε τὸ γυαλὶ ἐπαργυρώνεται, γιὰ νὰ ἀντανάκλᾶται μακρὰ κάθε θερμότητα τοῦ περιβάλλοντος, και ή παρακολουθῇ τοῦ πειράματος γίνεται ἀπὸ μιὰ μικρὴ σχισμὴ που ἀφήνεται στὴν ἐπαργύρωσι.

Τὰ σπουδαιότερα πειράματα ἀφοροῦν τὴ φύσι τῆς θερμότητος.

Θερμότης εἶναι ή δρᾶσι τῶν μορίων μιᾶς ὕλης που ὠθοῦνται πρὸς κάθε κατεύθυνσι ἀπὸ τὴν ἐνέργεια που περιέχουν. "Ενα θερμὸ ἀέριο μπορεῖ λ.χ. νὰ συγκριθῇ με μιὰ πλατεῖα με ἀρκετοὺς ἀνθρώπους που σπρώχνονται και κάνουν φασαρία. "Οταν περάσῃ ή φασαρία, οἱ ἀνθρωποὶ ἡσυχάζουν και, ἂν χρειαστῇ, μποροῦν νὰ μείνουν ἀκίνητοι. Τώρα μοιάζουν με τὰ ἄτομα και τὰ μόρια ἐνὸς μεταλλικοῦ κρυστάλλου που κάθε του μόριο εἶναι τόσο σφιγμένο στὴ θέσι του, ὥστε κάθε κίνησι εἶναι ἀδύνατη.

"Ὡς τώρα τὰ ἐγχειρίδια τῆς φυσικῆς λέγανε πῶς ή κίνησι θερμότητος τῶν μορίων μειώνεται βαθμιαῖα, ὅσο ή θερμοκρασία πέφτει. Σύμφωνα μ' αὐτὴ τὴ θεωρία τὰ μέταλλα πρέπει νὰ γίνονται σκληρότερα και πιὸ εὐθρυπτα. "Αλλὰ ή σπουδαία ἀνακάλυψι στὸν κόσμο τοῦ μεγάλου ψυχους εἶναι ὅτι μιὰ μεγάλη οἰκογένεια μετάλλων — ὁ κασσίτερος, ὁ τσίγκος, ὁ μύλυβδος και ἄλλα — μεταβάλλουν ξαφνικά τὴ φύσι τους.

"Η ἀντίστασι στὸν ἡλεκτρισμὸ λ.χ., ἀντὶ νὰ μειώνεται σιγά-σιγά με τὴν πτώσι τῆς θερμοκρασίας, σταματᾷ ξαφνικά σὲ ἕνα ὀρισμένο σημεῖο. Τὸ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ τῶν ὑπὲρ-ψυχρῶν μετάλλων λέγεται « ὑπὲρ-ἀγωγιμότης ». "Αν ἀρχίσετε νὰ μεταδίδετε ἕνα ἡλεκτρικὸ ρεῦμα σὲ μιὰ στεφάνη ἀπὸ τσίγκο ή μολύβι που ἔχει ψυχῇ σὲ ὑγρὸ ἥλιον, τὸ ρεῦμα θὰ κἀνὴ τὸν κύκλο τῆς στεφάνης συνεχῶς χωρὶς τὴ βοήθεια μπαταρίας και αὐτὸ εἶναι ἀπὸ τὰ λίγα αὐθεντικὰ παραδείγματα ἀεικινήτου.

"Η αὐπὲρ-ἀγωγιμότης» ὥς τώρα δὲ βρῆκε καμιά καθημερινή

χρῆσι. Σὲ ὀρισμένα μέταλλα πάντως ἀρχίζει σὲ ὑψηλότερη θερμοκρασία παρὰ σὲ ἄλλα. Τώρα γίνονται ἔρευνα μήπως ὀρισμένα κράματα μετάλλων ἔχουν ὑπὲρ-ἀγωγιμότητα σὲ συνήθη θερμοκρασία. "Αν βρεθοῦν τέτοια κράματα, θὰ δοῦμε ἴσως μιὰ ἐντυπωσιακὴ ἐπανάστασι στὸν ἡλεκτρισμὸ.

Τὰ ἡλεκτρόνια θὰ ἀποτελέσουν, ὅπως ἀναμένεται, τὸν πρῶτο εὐεργετούμενο τῶν ἐρευνῶν χαμηλῆς θερμοκρασίας. Τὸ ραδιόφωνο, τὸ ραντάρ, ή τηλεόρασι και ὅλα τὰ περίπλοκα συστήματα ἐλέγχου τῆς βιομηχανίας και τῆς ἀμύνης μεγαλώνουν τὰ ἀδύνατα σήματα ἕνα ἑκατομμύριο φορές γιὰ νὰ τὰ καταστήσουν ἀποτελεσματικά. "Εκεῖνο που θέτει ἕνα ὄριο στὴ μεγέθυνσι εἶναι πάντα ὁ « θόρυβος » τῆς θερμότητος ή τῆς μοριακῆς κινήσεως στὰ κρίσιμα σημεία τῶν μεγεθυντικῶν συσκευῶν. "Η μοριακὴ αὐτὴ κίνησι χαλᾷ τὴν διαύγεια μιᾶς εἰκόνας τῆς τηλεόρασεως, σημαδεύει τὴν ὁθόνη τοῦ ραντάρ, περιορίζει τὴν ἀκρίβεια τοῦ ἐλέγχου βολῆς τῶν ὀπλων και βλημάτων.

"Η ἔρευνα χαμηλῆς θερμοκρασίας με ὑγρὸ ἥλιον προσφέρει μιὰ λύσι. Γιατί τὰ κρίσιμα τμήματα τῶν μεγεθυντικῶν συσκευῶν νὰ μὴν περάσουν ἀπὸ ἕνα λουτρὸ ἡλίου που θὰ τὰ ψύξῃ ὥς τὸ σημεῖο που ὁ μοριακὸς θόρυβος νὰ μὴν ὑπάρχῃ πιά; Τὸ ραντάρ θὰ

μποροῦσε νὰ ἀποκτήσῃ διπλὴ ἀκτῖνα.

Στὰ χημικά και μεταλλουργικά ἐργαστήρια ἀρχισαν νὰ μελετοῦν τὴν χαμηλὴ θερμοκρασία γιὰ νὰ λύσουν μερικά αἰνίγματα τῶν μετάλλων. "Η κατασκευὴ ἰσχυροτέρων ἀεριοθουμένων και ρουκετῶν ἐξαρτᾶται κατὰ μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν ἐξέυρεσι κραμάτων που παραμένουν σκληρὰ ἀκόμη και σὲ μεγάλη θερμότητα. "Ηδὴ ἔχουμε μικρὰ δαπανηρὰ δείγματα κραμάτων με δύναμι ἑκατοντάδες φορές μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν συνήθη. Τώρα πρέπει νὰ βρεθῇ τρόπος γιὰ νὰ κατασκευαστοῦν τέτοιοι τιτᾶνες δυνάμεως φθινὰ και σὲ ἀφθονία ἀπὸ τὰ κοινὰ ὕλικά τοῦ καθημερινοῦ μας κόσμου.

"Ὅσο κι ἂν ὅλα αὐτὰ γίνουν πραγματικότης μέσα στὰ προσεχῇ δέκα χρόνια, οἱ ἐξερευνηταὶ τοῦ κιντοῦ πόλου τῆς θερμοκρασίας» ἀσχολοῦνται πιὸ πολὺ με τὴν ἴδια τὴν θερμοκρασία. "Απὸ τότε που ὑδροποιήθηκε τὸ ἥλιον γιὰ πρώτη φορά, οἱ ἐπιστήμονες σπρώχνουν τὴν θερμοκρασία ὅσο μποροῦν χαμηλότερα, ὥς τὸ ἀπόλυτο μηδέν, που τὸ τοποθετοῦν στοὺς - 460° Φαρενάιτ, και σήμερα ἀπέχουν λίγα χίλιοστὰ ἀπὸ τὸ τέρμα. Τὰ λίγα χίλιοστὰ τοῦ τελευταίου βαθμοῦ τοῦς ὁδηγοῦν σὲ ὅλο πιὸ πολύπλοκα πειράματα. Καὶ ὅσο οἱ ἄνθρωποι δέχονται τὴν πρόκλησι, τόσο θὰ γνωρίζουν πολυτιμότερα στοιχεῖα.

Ὁρισμός :

Διπλωματία εἶναι ή ἀτμόσφαιρα τῆς προμελετημένης ψευδολογίας.

B. Disraeli

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

♦ 'Η κυρία κάθησε στην πολυθρόνα του οδοντογιατρού, έβγαλε ένα θαυμασίο δαχτυλίδι από το χέρι της, όλο χρυσό και το έδωσε στο γιατρό.
— Γιατρέ μου, μ' αυτό το χρυσάφι θά μου σφραγίσετε το δόντι μου.
— Αδύνατον κυρία μου ! φώναξε κατάπληκτος ο οδοντογιατρός. Αδύνατον να χαλάσω αυτό το άριστούργημα.

— Και όμως πρέπει γιατρέ μου. Ξέρετε, όταν πέθανε ο άνδρας μου, πριν τρία χρόνια, του υποσχέθηκα πώς δεν θά αποχωριζόμουν ποτέ το δαχτυλίδι που μου χάρισε στο γάμο μας. Τώρα, ο νέος μέλλων σύζυγός μου έχει την υπόσχεσή μου πώς δεν θά φορώ στο χέρι μου παρά μόνο το δαχτυλίδι που μου χάρισε εκείνος.

Καταλαβαίνετε λοιπόν πώς ή λύσις που σ'ς προτείνω είναι ή μόνη που θά μου επιτρέψη να κρατήσω και τις δυό μου υποσχέσεις.

Pourquoi Pas?

♦ "Ενας κύριος μπαίνει στο κουρείο μ' ένα μικρό αγόρι και ζητάει να του κόψουν τα μαλλιά και να τον ξυρίσουν. Όταν τελειώνει, λέει στον κουρέα :
— Όσπου να πάρω ένα πακεττάκι τσιγάρα, έδω απέναντι, κόψε τα μαλλιά του μικρού, και έφθασα.

Το κούρεμα τελείωσε και ο κουρέας περίμενε τον κύριο να γυρίσει. Καθώς όμως εκείνος άργούσε, είπε στο παιδί :

Πολλή ώρα κάνει ο πατέρας σου να πάρη τσιγάρα.
— Δεν είναι πατέρας μου ο κύριος αυτός. Μ'ε σταμάτησε στο δρόμο που έπαιζα με τα άλλα παιδιά και με ρώτησε αν θά ήθελα να κόψω τα μαλλιά μου τζάμπα.

Coronet

♦ Μιά κυρία πηγαίνει για ψώνια σ' ένα μεγάλο κατάστημα της Πέμπτης Λεωφόρου μαζί με το σκυλάκι της. Ένω στέκεται στο τμήμα γραβατών, βλέπει δίπλα της έναν κύριο που προσπαθούσε να αποφύγη το σκυλάκι.

— Σε καλό σας ! φοβάστε ; Ποτέ του δ'ε δαγκώνει !
— Δεν φοβάμαι κυρία μου μήπως με δαγκώσει, αλλά σήκωσε το πίσω του ποδαράκι... και φοβήθηκα μήπως με... κλωτσήση !

Constellation

♦ Σ' ένα σαλόνι, μια κοπέλλα κοιτάζει συνεχώς το ρολόι της. 'Η κυρία του σπιτιού της ρίχνει άναγκασμένες ματιές και ή κοπέλλα τότε, ντροπιασμένη άνοίγει το στόμα της :

— Αχ, μην νομίζετε πώς κοιτάζω το ρολόι από κακή άνατροφή, αλλά αυτή ή ώρα σήμερα δεν λείει να περάση...

Taller

Από τα περίεργα μιας θρησκείας που οδηγεί μυριάδες πιστούς.

Η ΣΟΦΙΑ ΜΙΑΣ ΖΩΗΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΒΟΥΔΔΑ

Του

MARIO BUSSAGLI

Το παρακάτω άρθρο αποτελεί
απάντησι στην ερώτησι :

« Ποιές είναι οι διάφορες στάσεις του Βούδδα στα αγάλματα και στις εικόνες του και ποιά είναι ή σημασία τους ; »

Πρώτα πρέπει να ξεχωρίσω με τις στάσεις του σώματος από τις στάσεις των χειρών. Όσον άφορά τις στάσεις του σώματος, ο Βούδδας μπορεί να παριστάνεται όρθιος ή καθισμένος ή ξαπλωμένος στο δεξί του πλευρό. Αυτή ή τελευταία στάσι επιφυλάσσεται άποκλειστικά στο τελευταίο έπεισόδιο όλων των ύπάρξεών του, δηλαδή στον τελευταίο του θάνατο και στη Νιρβάνα που τον άκολουθήσε.

Καθισμένο τον παριστάνουν, πολύ συχνά, σε « παντσάνα », δηλαδή με τα πόδια σταυρωτά, με το πόδι που άκουμπά στον μηρό του άλλου ποδιού, ή σε « βιραζάνα », όπου το δεξί πόδι περνά κάτω άντι άπάνω από τον άριστερό μηρό. Αυτές οι στάσεις είναι έμπνευσμένες από το « Γιό-

γκα » και δείχνουν τις μυστικιστικές δυνάμεις του Βούδδα. Στις εικόνες που τον παριστάνουν πριν άπαρνηθ'η τον κόσμο, άφήνει καμιά φορά το πόδι να κρέμεται από τον θρόνο όπου κάθεται. Είναι ή λεγομένη στάσι « λαλιτασάνα », δηλαδή « στάσι παιχνιδιού ».

Πιο σημαντικές είναι οι στάσεις των χειρών, καρπός της ινδικής σκέψης, παρών σε όλη τη βουδδιστική τέχνη. Σανσκριτικά, ονομάζονται « μούντρα », δηλαδή « σφραγίδα ». Με τις « μούντρα » εκφράζεται ή κατάσταση της ψυχής του Βούδδα άκριβώς τη στιγμή που εικονίζεται και, γενικά, συνδέονται με ώρισμένα έπεισόδια της ζωής του. Με το πέραςμα του χρόνου, οι « μούντρα » πολλαπλασιάζονται και βοηθούν στην άναγνώρισι των αγάλματων του Βούδδα. 'Η άξία των « μούντρα » συνδέεται τότε με την τεχνική του « Γιόγκα », τότε με τη γλώσσα των κινήσεων που ο ινδικός χορός άναπτύσσει πολύ. Οι « μούντρα » είναι πολλές, αλλά στην εικονο-

1. Ο Βούδδας της φιλοσοφικής σκέψης.

2. Ο αγαθός Βούδδας του έλεους.

3. Ο Βούδδας της ύψλης συζητήσεως.

γραφία μόνον μερικές απ' αυτές επαναλαμβάνονται συχνά :

1. 'Η « Ντυάνα Μούντρα » (σκέψη) : Τὰ δυὸ χέρια ἀναπαύονται στὴν ποδιά τοῦ Βούδδα ποὺ παριστάνεται καθισμένος. 'Η ράχη τοῦ ἑνὸς χεριοῦ ἀκουμπᾷ στὴν παλάμη τοῦ ἄλλου, ποὺ εἶναι στραμμένο πρὸς τὰ ἑπάνω.

2. 'Η « Βαράντα Μούντρα » (έλεος) : Τὸ δεξιὸ χέρι χαμηλωμένο πρὸς τὴ γῆ μὲ τὴν παλάμη

πρὸς τὰ ἔμπροσ. Τὰ δάχτυλα τεντωμένα καὶ ἐνωμένα.

3. 'Η « Βιτάρκα Μούντρα » (συζήτησι) : 'Ο δείκτης καὶ τὸ μεγάλο δάχτυλο τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ σχηματίζουν ἕναν κρίκο. Τὰ ἄλλα δάχτυλα εἶναι σηκωμένα καὶ ἐνωμένα.

4. 'Η « Ἀμπχάγια Μούντρα » (ἀσφάλεια ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἔλλειψι φόβου) : Τὸ δεξιὸ χέρι μὲ τὰ δάχτυλα σχεδὸν τεν-

4. Ο Βούδδας της ἀσφάλειας, νικητῆς τοῦ κακοῦ.

5. Ο Βούδδας καλεῖ τὴ γῆ μάρτυρα τῆς φώτισής του.

6. Ο Βούδδας τοῦ τροχοῦ τοῦ Νόμου.

τωμένα καὶ ἐνωμένα, ἡ παλάμη πρὸς τὰ ἔμπροσ, σχεδὸν πάντα, στὸ ὕψος τοῦ στήθους. Τὸ δεξιὸ μπράτσο εἶναι διπλωμένο στὸν ἀγκῶνα καὶ σχεδὸν ἀκουμπᾷ στὸ σῶμα. Χρησιμεύει γιὰ νὰ δείξῃ τὴ νίκη τοῦ Βούδδα ἐναντίον τοῦ κακοῦ καὶ γιὰ τὰ μεγάλα θαύματα.

5. 'Η « Μπουμισπάρσα Μούντρα » (ἀγγιγμένη γῆ) : Τὸ δεξιὸ χέρι μὲ τὴν παλάμη πρὸς τὰ ἔμπροσ καὶ τὰ δάχτυλα ἐνωμένα ἀγγίζει τὴ γῆ μὲ τὴν ἄκρη τοῦ μεσαίου (ὁ Βούδδας, φυσικά, εἶναι καθισμένος). Χρησιμοποιεῖται γιὰ νὰ δείξῃ πῶς ὁ Βούδδας ἔφθασε στὴ Φώτισι καὶ καλεῖ τὴ Γῆ γιὰ μάρτυρα.

6. 'Η « Δαρμακάκρα Μούντρα » (τροχὸς τοῦ νόμου) : Τὰ χέρια στὸ ὕψος τοῦ στήθους. Δάχτυλα μόλις λυγισμένα, ἀλλὰ ἐνωμένα. Τὸ μεγάλο δάχτυλο καὶ

ὁ δείκτης ἀγγίζονται σχηματίζοντας κρίκο καὶ στὰ δύο χέρια. Τὸ δεξιὸ εἶναι κάθετο καὶ ἀγγίζει τὸ ἀριστερὸ ποὺ εἶναι ὀριζόντιο. Δείχνει πῶς ὁ Βούδδας διδάσκει (δηλαδή θέτει σὲ κίνησι τὸν τροχὸ τοῦ νόμου).

Οἱ πρῶτες στάσεις τῶν χειρῶν συνηθίζονται καὶ στὶς ὁρθιες εἰκόνες τοῦ Βούδδα. Οἱ ὑπέρτατοι Βούδδες, οὐσία τοῦ κόσμου, θὰ ἔχουν καὶ αὐτοὶ τὶς ἴδιες « μούντρα ». Κλασσικὸ παράδειγμα εἶναι ὁ Βούδδας Ἀκοχόμπυα, δηλαδή ὁ Ἀτράνταχτος, ποὺ ἔχει πάντα τὴ στάσι « Ἀμπχάγια Μούντρα ». Ὅταν κυκλοφόρησαν ἀγάλματα καὶ εἰκόνες μὲ πολλὰ μπράτσα τοῦ Βούδδα, αὐτὸ πολυπλασίασε κυρίως τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰ σύμβολα ποὺ κρατᾷ, ἀλλὰ συγχρόνως ἐπέτρεψε τὴ συνύπαρξιν, στὸ ἴδιο ἄγαλμα, διαφόρων « μούντρα ».

Ο Θεὸς σώζοι τοὺς... λογικοὺς!

Ἕνας κύριος ἀποφασίζει νὰ πάῃ σὲ ψυχαναλήτῃ. Χτυπᾷ τὸ κουδούνι ἑνὸς περίφημου γιатроῦ καὶ τὸν δέχεται μίαν νοσοκόμην ποὺ τὸν ὀδηγεῖ σ' ἕνα σαλονάκι. Ἐκεῖ ὑπάρχουν δύο πόρτες. Ἡ μία μὲ τὴν ἐπιγραφή : « Σύμπλεγμα κατωτερότητας », ἡ ἄλλη « Σύμπλεγμα ἀνωτερότητας ». Ὁ κύριος ἀνοίγει τὴν πρώτη καὶ μπαίνει σὲ δεύτερο σαλονάκι πάλι μὲ δύο πόρτες. Στὴν μία ἡ ἐπιγραφή « Σύμπλεγμα μητρικόν », στὴν ἄλλη « Σύμπλεγμα πατρικόν ». Ἀνοίγει τὴν πρώτη καὶ μπαίνει σὲ τρίτο σαλονάκι. Στὶς δύο πόρτες, καινούργιες ἐπιγραφές : « Σχιζοφρενεί », « Μανιακοί ». Ἀνοίγει τὴν πρώτη καὶ βρίσκει σὲ τέταρτο σαλονάκι. Ἐκεῖ τὸν περιμένουν δύο πόρτες μὲ τὶς ἐπιγραφές : « Ἀσθενεῖς μὲ εἰσόδημα ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων δολλαρίων », « Ἀσθενεῖς μὲ εἰσόδημα κάτω τῶν δέκα χιλιάδων δολλαρίων ». Αὐτὴ τὴ φορά ἀνοίγει τὴ δεύτερη πόρτα καὶ βρίσκει τὸν δρόμο.

'Οκτώ ημέρες

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ ΜΙΑΣ ΧΙΟΝΟΣΤΙΒΑΔΑΣ

Του

ROBERT LITTELL

Αν τὸ εἰσιτήριο τοῦ κινηματογράφου «Μαῦρος Γάτος» τῆς Στοκχόλμης δὲν ἦταν κόκκινο, ἀλλὰ εἶχε ὁποιοδήποτε ἄλλο λιγώτερο ζωηρὸ χρῶμα, ὁ Ἑβερτ Στένμαρκ, ἓνας θαρραλέος νεαρὸς Σουηδὸς, δὲν θὰ μπορούσε νὰ μᾶς μιλήσῃ σήμερα γιὰ τὶς ὀκτὼ μέρες ποὺ πέρασε αἰχμαλωτισμένος μέσα στὰ χιόνια.

Ὁ νεαρὸς Σουηδὸς εἶναι 20 χρόνων καὶ ἔχει ἀδύνατο καὶ λεπτοκαμωμένο κορμί. Ἐχει ὅμως τὸ γερὸ ὄργανισμὸ ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ ἐκμεταλλεῖται κανεὶς ἓνα ἀγρόκτημα στὶς ὄρεινές περιοχές, κοντὰ στὸν ἀρκτικὸ κύκλω.

Γιὰ νὰ προσθέσῃ κάτι στὰ μικρὰ εἰσοδήματα τῆς οἰκογενείας του, ὁ Ἑβερτ συνήθιζε τὸ χειμῶνα νὰ κυνηγᾷ ἀρκτικά πουλιὰ καὶ νὰ τὰ ἐμπορεύεται.

Μιά Παρασκευὴ πρωτὶ ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι του καί, ἀφοῦ ἔκανε μὲ τὸ σκί κάπου 30 χλμ., πῆγε νὰ περάσῃ 15 μέρες σὲ μιὰ καλύβα, ὅπου ἔμεινε ὅταν ἔβγαине κυνήγι. Τὴν ἄλλη μέρα, Σάββατο, ἄρχισε τὴ δουλειὰ πρωτὶ-πρωτὶ. Ὁ καιρὸς ἦταν καλὸς κι ἔκανε τσουχτερὸ κρύο. Μάζεψε τὶς παγίδες ποὺ

εἶχε στήσει τὴν προηγούμενη ἐβδομάδα καὶ βρῆκε τέσσερα πουλιά.

Ξαφνικά, τὴν ὥρα ποὺ ἔβαζε τὰ πουλιὰ μέσα στὸ σακκίδιό του, τὸ χιόνι ἀνέβηκε ὥς τὰ γόνατά του καὶ ἄρχισε νὰ γλιστρᾷ στὴν πλαγιά. Σὲ λίγο ἡ χιονοστιβάδα τὸν ἔκανε νὰ χάσῃ τὴν ἰσορροπία του. Ἐπῆσε σκυμμένος καὶ τὸν σκέπασε σκοτάδι. Ὑστερα ἤρθε ἡ ἀκινήσις καὶ ἡ ἀπόλυτη σιωπὴ.

Προσπάθησε νὰ κουνηθῇ. Ἄδύνατο. Κατάφερε νὰ σπρώξῃ λίγο τὸ χιόνι μὲ τὸ σαγόνι του, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ γυρίσῃ λίγο τὸ κεφάλι του. Τὸ ὄξυγόνο γινόταν ὀλο καὶ πιὸ ἀραιό, ἡ ἀναπνοή του δυσκολευόταν. Τοῦ φάνηκε πὼς τὸ τέλος θὰ ἦταν κοντὰ καὶ ἀναρωτήθηκε μὲ μιὰ παράξενη ἀπάθεια πὼς ἀκριβῶς θὰ ἐνιωθε ὅταν ἐρχόταν. Ὑστερα ἔχασε τὶς αἰσθήσεις του. Ὅταν συνῆλθε μετὰ ἀπὸ 6-7 ὥρες, ἐνίωσε νὰ τὸν πλημμυρίζῃ ἓνα κύμα εὐγνωμοσύνης γιὰ τὸ Θεό, ποὺ τὸν εἶχε ἀκόμη στὴ ζωὴ. Ἦταν πεσμένος μπροῦντα καὶ ἡ ἀναπνοή του φαίνεται εἶχε λυώσει λίγο χιόνι μπροστὰ στὸ στόμα του καὶ εἶχε

δημιουργήσει ἓνα μικρὸ κοίλωμα. Τὰ πόδια του πιέζονταν ἀπὸ τὴ μᾶζα τοῦ χιονιοῦ καὶ τὸ δεξί του χέρι εἶχε ἀκινήτοποιηθῇ σηκωμένο ψηλά.

Προσπαθώντας νὰ κουνηθῇ, δὲν κατάφερε παρὰ νὰ λαχναιάσῃ. Πάντως δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν πιάσῃ πανικός. Ἐπρεπε νὰ κἀνὸ οἰκονομία στὶς δυνάμεις του. Μελετώντας κάθε του κίνησι καὶ μὲ συγχρὲς παύσεις, ἄρχισε νὰ σκάβῃ ἓνα τοῦνελ μὲ τὸ ἀριστερό του χέρι πρὸς τὸ δεξί. Ἐτσι κατάφερε νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ δεξί του χέρι. Ὑστερα κατάφερε νὰ σκάψῃ ἓνα κοίλωμα κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιὰ του, νὰ βρῇ τὸ μαχαίρι ποὺ εἶχε στὴ ζώνη του καὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ ξύνη τὸ χιόνι ἀπὸ πάνω του. Σὲ μιὰ στιγμή τὸ σκοτάδι τῆς σπηλιάς του φωτίστηκε ἀπὸ ἓνα χλωμὸ γαλαζοπρῶς. Τοῦ φαίνονταν ἀπίστευτο, ἀλλὰ ἴσως ἡ ἐπιφάνεια νὰ μὴν ἦταν πολὺ μακριά.

Εὐτυχῶς ἦταν ντυμένος πολὺ ζεστὰ, μὲ δυὸ ζευγάρια κάλτσες καὶ μπότες, καὶ εἶχε τυλίξει τὰ πόδια του ἐπάνω ἀπὸ τὶς κάλτσες μὲ κάτι ἴνες ἀπὸ καλάμια ποὺ βάζουν οἱ Λάπωνες γιὰ νὰ προστατευτοῦν ἀπὸ τὸ κρύο. Μόνο πού, μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, ἡ ζέστη τῶν ποδιῶν του δὲν ἔφθανε ὥς ἔξω γιὰ νὰ λυώσει λίγο τὸ χιόνι.

Στὴν τέσπη του βρῆκε τὸ πορτοφόλι του καὶ κεῖ μέσα ἀποκόμματα ἀπὸ εἰσιτήρια τοῦ κινηματογράφου, μιὰ λεπτομέρεια χωρὶς σημασία, ὅπως τοῦ φάνηκε τότε. Σὲ λίγο, τὸ χλωμὸ πρῶς χάθηκε. Εἶχε νυχτώσει. Ὁ Ἑβερτ ἔβαλε τὴν κουκούλα του καὶ ἀκούμπησε τὸ πρόσωπό του στὰ χέρια του, ποὺ ἦταν σκεπασμένα μὲ χοντρὰ γάντια.

Κοιμήθηκε κομματιαστά, μὰ τὸ πρωτὶ εἶδε πὼς ἡ θερμότητα τοῦ σώματός του εἶχε λυώσει καὶ ἄλλο χιόνι καὶ τώρα βρισκόταν σὲ ἓνα κοίλωμα μὲ διαστάσεις 1.20 μ. ὕψος καὶ 0.75 μ. πλάτος.

Ξεκόλλησε σιγὰ-σιγὰ τὸ σακκίδιό του ἀπὸ τὸ χιόνι, ἔβγαλε τὰ σκοτωμένα πουλιὰ καὶ τὰ τοποθέτησε στὸ χιονισμένο τοίχωμα. Χρειάστηκε μιὰ ὥρα γι' αὐτό, μὰ ἄξιζε τὸν κόπο. Τώρα μπορούσε νὰ χάσῃ τὸ κεφάλι καὶ τοὺς ὤμους του στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σακκιδίου του, ποὺ ἦταν φοδραρισμένο μὲ γούνα, γιὰ νὰ μὴν κρυώνῃ.

Ἐμεινε ἐκεῖ ξαπλωμένος καὶ πότε-πότε ἔτρωγε λίγο χιόνι ποὺ τὸ ἔλυωνε πρῶτα στὸ στόμα του.

Τὸ ἀπόγευμα δούλεψε γιὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὰ πόδια του. Ὑστερα ἀπὸ προσπάθειες τεσσάρων ὥρῶν, κατάφερε νὰ κουνήσῃ λίγο τοὺς μηρούς, ἀλλὰ τὰ πόδια του ἦταν καλὰ μπλοκαρισμένα ἀπὸ τὸ χιόνι καὶ τὰ λουριά τῶν σκί. Χώθηκε πάλι στὸ σακκίδιο γιὰ νὰ σκεφθῇ τὴν κατάστασι.

Ἡ πιὸ κοντινὴ βοήθεια βρισκόταν σὲ ἀπόστασι 18 χλμ., σὲ μιὰ καλύβα ὅπου ἐπρόκειτο νὰ συναντηθῇ ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ βράδυ μὲ δυὸ ἄλλους κυνηγούς. Οἱ φίλοι του βέβαια θὰ παραξενεύονταν ἀπὸ τὴν ἀπουσία του. Αὐριο ἴσως νὰ τὸν ἀναζητοῦσαν στὴ δική του καλύβα. Θὰ ἔβλεπαν ἴσως τὰ ἴχνη τῶν σκί νὰ χάνωνται στὴ χιονοστιβάδα καὶ θὰ ἄρχιζαν νὰ τὸν φωνάζουν. Θὰ μπορούσε ἄραγε νὰ τοὺς ἀκούσῃ καὶ νὰ τοὺς κἀνὸ νὰ τὸν ἀκούσουν κι αὐτοί;

Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Ἑβερτ πείνασε. Ἐκοψε ἓνα κομμάτι κρέας ἀπὸ τὸ παγωμένο πουλί

και το έφαγε ώμό. Δεν ήταν κα-
θόλου όρεκτικό, μά εκείνος το
καταβρόχθισε εύκολα. Τη δεύ-
τερη νύχτα κοιμήθηκε καλύτερα,
μά είχε έναν εφιάλτη : έτρεχε,
λέει, στὰ χιόνια, μαζί με άλλους,
για να βρουν έναν χαμένο κυνηγό.
Εκείνος μόνο γνώριζε το σημείο
πού βρισκόταν ο δυστυχισμένος,
μά δεν κατάφερε να το βρή.

Τη Δευτέρα το πρωί — τρίτη
μέρα της αιχμαλωσίας του — ή
σπηλιά του είχε μεγαλώσει λίγο
άκομη. Το χιόνι είχε λυώσει άρ-
κετά και φάνηκαν μερικά κλαδιά
από θάμνους. Αφού έφαγε λίγο
κρέας πουλιού, βάλθηκε πάλι να
έλευθερώσει με το μαχαίρι του τα
πόδια του, μά έφθασε μόνο ως τα
γόνατα. Τότε σκέφθηκε για πρώ-
τη φορά πώς δεν θα μπορούσε
ίσως να έλευθερωθώ μόνος του.
Και για πρώτη φορά φοβήθηκε.
Θυμήθηκε τις ιστορίες ανθρώπων
πού θάφτηκαν στὰ χιόνια και άρ-
χισε να απελπίζεται.

Σκέφθηκε να στρέψει την προ-
σοχή του στην όροφή της σπη-
λιάς του. Διέκρινε ένα μικρό μαύ-
ρο σημάδι, πού δεν το είχε πα-
ρτηρήσει προηγουμένως. Έμοια-
ζε σαν κλαδάκι. Το τράβηξε και
ήταν πραγματικά ένα κλαδί. Με
το μαχαίρι του το ίσιωσε και
έφτιαξε μια βέργα 70 εκατοστά.
Μά δεν ήταν μόνο μια βέργα.
Ήταν ένα σπάνιο εύρημα, ένας
θησαυρός.

Με τη βοήθεια της βέργας άρ-
χισε να σκαλίζει προσεκτικά το
χιόνι από πάνω του, άργά-άργά,
για να μη σπάσει το όπλο του.
Ξαφνικά παγωμένος άέρας μπήκε
στη σπηλιά του από μια τρύπα
πού είχε άνοιξει στο χιόνι. Τώρα
ήξερε πώς από τον ύπόλοιπο κό-

σμο τον χώριζε μόνο κάπου ένα
μέτρο χιόνι.

Η βέργα αυτή θα μπορούσε
να του χρησιμεύσει και για κον-
τάρι σημαίας. Έψαξε στο πορ-
τοφόλι του, έβγαλε τα εισιτήρια
του κινηματογράφου και τα έδωσε
με λίγο σύρμα από τις παγίδες
έπάνω στην βέργα του. Τα εισιτή-
ρια ήταν κατακόκκινα. Τώρα,
όταν θα έρχονταν να τον βρουν
(αν έρχονταν ποτέ !), δε θ' άρ-
γοῦσαν να τον ανακαλύψουν.

Η προσπάθεια τον κούρασε
και έτρεμε. Για να περάσει την
ώρα του, έβγαλε όλα τα πράγματά
του από τις τσέπες του και τα
τοποθέτησε γύρω του ή κάτω
από το σώμα του για άνακού-
φισι. Ύστερα δοκίμασε να κοι-
μηθώ.

Η Τρίτη πέρασε μονότονα.
Ξεφλούδισε και έφαγε λίγα κλα-
διά, γιατί τα πουλιά είχαν γίνει
χάλια. Το χιόνι είχε λυώσει κι
άλλο προς τα κάτω, έτσι πού δεν
μπορούσε πια να πιάσει την άκρη
της βέργας με τη σημαία του.
Μην έχοντας να κάνει τίποτ' άλλο,
άρχισε να συλλογίζεται τις δου-
λειές και τις φροντίδες του, να
σχεδιάζει τί έπρεπε να κάνει, να
υπολογίζει πόσα χρήματα θα μά-
ζεψε φέτος.

Την άλλη μέρα, πέμπτη της
αιχμαλωσίας του, έψαξε πάλι τα
χαρτιά του, μά βρήκε μόνο λο-
γαριασμούς έστιατορίων από το
τελευταίο ταξίδι του στη Στοκ-
χόλμη και αυτό του άνοιξε την
όρεξι. Ξαπλωμένος όνειρευόταν τα
άγαπημένα του φαγητά.

Την Πέμπτη τα χαράματα
διέκρινε δύο άστρα από την τρύπα
στο χιόνι. Ο καιρός ήταν καλός·
άσφαλώς θα τον εύρισκαν σήμε-

ρα. Μά ή μέρα πέρασε χωρίς να
συμβή τίποτα. Δοκίμασε να φάη
λίγο χιόνι, γιατί τα πουλιά άρ-
χισαν να μυρίζουν. Τα δάχτυλά
του ήταν μουδιασμένα, ώστε κούρ-
δισε το ρολόι του με τα δόντια
του. Θυμάται ακόμη πώς άκουσε
μια φωνή και άπάντησε, μά, όπως
δεν ήρθε κανείς, άρχισε να τρώη
χιόνι και κλαδάκια για να διώξει
τον πανικό.

Όλη την Παρασκευή και το
Σάββατο περνούσε από τη νάρκη
στοις εφιάλτες. Είχε χάσει την
αίσθησι των πραγμάτων και του
φαινόταν πώς τίποτα δεν είχε
σημασία.

Την Παρασκευή, μόλις οι δυό
φίλοι του Έβερτ πήγαν στην κα-
λύβα του, βρήκαν εκεί το
τουφέκι και το έλκθρό του. Το
φρέσκο χιόνι είχε σκεπάσει τα
ίχνη των σκι. Είδαν εκεί κοντά
τα άπομεινάκια μιας χιονοστιβά-
δας, μά δεν τους φάνηκε επικίν-
δυνη. Αφού φώναξαν πολλές φο-
ρές, έφυγαν για να αναφέρουν την
έξαφάνισι του Έβερτ.

"Όλο το Σάββατο άνδρες της
Αστυνομίας και ένα ελικόπτερο
έκαναν έρευνες. Την Κυριακή ο
άδελφός του Έβερτ με άλλους
άρχισε να ακολουθή τη σειρά των
παγίδων. Στην έβδόμη κάθισε να
καπνίσει ένα τσιγάρο και τότε
διέκρινε κάτι κόκκινο στο χιόνι.
Πλησίασε και είδε τη βέργα με
τα εισιτήρια του σινεμά.

Η υπόλοιπη ιστορία είναι χέ-
ρια και φτυάρια πού σκάβανε πυ-
ρετωδώς, κουβέρτες, ζεστή σου-
πα και χαρά, πού τη σκίαζε μια
άγωνία : θα μπορούσαν να σω-
θούν τα πόδια του Έβερτ από
τά σοβαρά κρουαπαγήματα ;

Ακολούθησαν μήνες νοσοκο-
μείου και ύπομονής, μεταμοσχεύ-
σεις, άκνησία. Σήμερα ο Έβερτ
περπατά, με προσοχή βέβαια,
γιατί έχασε τα δάχτυλα και λίγο
από το πέλμα των ποδιών του.
Μά μπορεί να δουλεύη στη φάρμα
του και να εύχαριστή το Θεό για
το θαύμα της σωτηρίας του.
Μόνο πού δεν θα μπορή πια να
κυνηγά πολικά πουλιά στις λευ-
κές σιωπηλές εκτάσεις του Βορρά.

"Ενας ψυχίατρος έχει στην κλινική του έναν άρρωστο πού πιστεύει πώς
είναι σκύλος. Έπί ένα μήνα ο γιατρός βάζει σ' ενέργεια όλη του τη γνώσι
καί, τελικά, ίκανοποιημένος, καλεί τον άρρωστο στο γραφείο του :

— "Η μάχη υπήρξε σκληρή, αλλά νικήσαμε ! Μπορώ να σάς πώ ότι σάς
θεωρώ θεραπευμένον. Δεν είναι αλήθεια πώς αισθάνεσθε και σεις απόλύτως
καλά ;

— Ξέρω γώ; άπαντά ο άρρωστος. Για δέστε κι' εσείς, είναι ύγρη ή μύτη
μου ; ...

Constellation

Τὸ γέλιο εἶναι ζωὴ

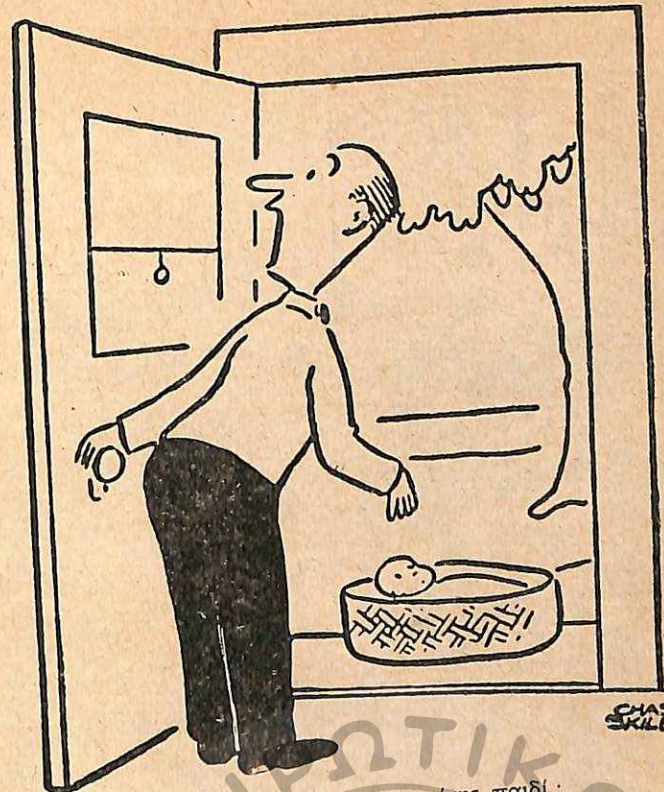
ΤΟ ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΟ ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡ

Σ' αὐτὲς τὶς σελίδες παρελαύνουν μερικοὶ διάσημοι σκιτσογράφοι ποὺ τὶς γελοιογραφίες τους δημοσιεύουν τὰ μεγάλω-
τερα περιοδικὰ τοῦ κόσμου.

— Ἐ λοιπὸν γιατρέ μου, ἀκολούθησα τὴ συμβουλὴ σου
κατὰ γράμμα. . . Ἐπαψα νὰ σκοτίζομαι γιὰ τὴ δουλειά
μου! Κοίτα με!

— Σε ρώτησα, μήπως περιμένεις παιδί;

Κατὰ τὴν ἐρώτησι. . . καὶ ἡ ἀπάντησι!

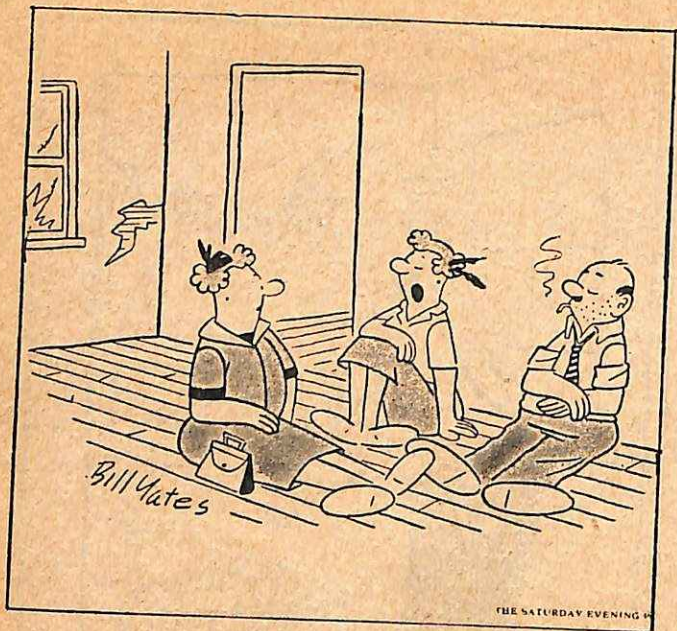
♦ Ἕνας κύριος θέλει νὰ πάρῃ στὴ γυναῖκα του ἓνα δῶρο γιὰ τὰ γενέ-
θλιά της καὶ ξέρει πῶς ἰδιαίτερα θὰ τὴν εὐχαρίστουσε ἓνα μενταγιὸν μὲ μιὰ
χονδρὴ ἀλυσίδα.

Τὴν παραμονὴ τῶν γενεθλίων της πηγαίνει σ' ἓνα ἀπὸ τὰ μεγάλα
μαγαζιά ποὺ πουλοῦν ἀπ' ὅλα, ἀλλὰ δυστυχῶς μέσα στὴν πολυκοσμία καὶ
τὸν θόρυβο ξεχνᾷ πῶς λένε αὐτὸ ποὺ ἤρθε νὰ ἀγοράσῃ. Σὲ μιὰ στιγμή βλέπει
μιὰ κοπέλλα ποὺ φορεῖ ἓνα μενταγιὸν μὲ μιὰ χονδρὴ ἀλυσίδα. Στὴν ἀπελπίσια
τοῦ, τῆς δείχνει τὸ στήθος της καὶ τῆς λέει: Πῶς τὰ λένε ἐτοῦτα τὰ πράγμα-
τα, δεσποινίς, καὶ ποῦ τὰ πουλοῦν;

Τὸ κορίτσι κοκκινίζει.

«Ψεύτικα» θὰ ζητήσετε, τοῦ ἀπαντᾷ, στὸ τμήμα γυναικείων ἐσωρροῦ-
χων.

Up.

— 'Ο Φρέντ δεν αγοράζει τίποτε αν δεν ἔχη νὰ πληρώση τοῖς μετρητοῖς.

Δοκιμάστε κι αὐτὰ τὰ δύο, ἔτσι γιὰ νὰ γελάσουμε!

ΔΥΟ ΚΑΚΩΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΩΝ...

Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τὰ σηκώσω!

Διορθώστε πρώτ' απ' όλα την ψυχική σας κατάσταση.

ΕΧΕΤΕ ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟ;

Δεν φαίνεται συνήθως ούτε τα μάτια,
ούτε η πέψις, ούτε η αλλεργία.

Τοῦ

ERNEST HAVEMANN

Αν ξυπνήσατε σήμερα το πρωί με πονοκέφαλο, φάγατε πολύ λίγο, πήρατε δύο ασπιρίνες, ξαπλώσατε για να ξεκουραστήτε και μόλις τότε άρχισατε να αισθάνεστε κάπως καλύτερα, μην ανησυχήτε. Δεν είστε μόνος. Το ίδιο παθαίνουν πολλές εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι σ' όλο τον κόσμο, άνδρες, γυναίκες, ακόμη και παιδιά.

Αν είναι αλήθεια πώς ή δυστυχία αγαπά τη συντροφιά, ο άνθρωπος που υποφέρει από πονοκεφάλους είναι ο πιο τυχερός ασθενής. Σχεδόν όλοι οι άνθρωποι παθαίνουν πονοκεφάλους. Εκείνος που δεν υπέφερε ποτέ από πονοκέφαλο είναι κάτι σπάνιο. Οι παθολόγοι ξέρουν πώς οι μισοί ασθενείς τους παραπονούνται για πονοκεφάλους. Και οι φαρμακο-

ποιοί ξέρουν, πολύ καλά πώς κάθε χρόνο πουλούν περισσότερες ασπιρίνες και άλλα παρεμφερή φάρμακα από ότιδήποτε άλλο.

Όσο κι αν είναι όμως συνηθισμένος ο πονοκέφαλος, είναι μία από τις πιο παρεξηγημένες αδιαθεσίες του ανθρώπου. Και παραμελημένος. Γιατί μόνο οι μισοί από όσους παραπονούνται για πονοκεφάλους πηγαίνουν στο γιατρό τους για να δουν τί τους συμβαίνει. Μά και τότε ακόμη σπάνια θεραπεύονται, γιατί ο πονοκέφαλος είναι κάτι τόσο συνηθισμένο, ώστε και οι γιατροί δεν του δίνουν σημασία. Όσοι ξέρουν πώς να τον αντιμετωπίσουν είναι πολύ λίγοι.

Αυτό βέβαια είναι κακό, γιατί ο πονοκέφαλος μπορεί να γίνει τρομερά δύσνηρός. Μερικές φορές είναι τόσο

— Τελευταία με πονεί τόσο συχνά το κεφάλι μου, ώστε σκέπτομαι ν' αλλάξω γυναίκα. Συνήθως είναι λάθος. Οι πονοκέφαλοι αυτής της αιτιολογίας είναι σπανιώτατοι.

— Έξακολουθώ να έχω πονοκέφαλο εξ αιτίας της μύτης μου. Λάθος και πάλι. Το ιγμόριο πολύ σπάνια είναι υπεύθυνο.

— Η γραμματεύς μου έχει πονοκέφαλο κάθε Δευτέρα. Ίσως γιατί απεχθάνεται τη δουλειά — μπορεί και μένα. Θα την αλλάξω. Άνοησίες. Άκόμη και άνθρωποι που αγαπούν αποδεδειγμένως την δουλειά τους παθαίνουν πονοκέφαλο τη Δευτέρα.

— Όταν η κόρη μου παθαίνει αυτόν τον πονοκέφαλο, ξέρω πώς πρέπει να της δώσω καθαρτικό. Η δυσκοιλιότης δεν προκαλεί πονοκέφαλο.

— Από τη στιγμή που μου είπαν ότι υπήρχε ψάρι στο τραπέζι, ήξερα πώς θα μ' έπιανε πονοκέφαλος. Απίθανο. Ο πονοκέφαλος σπάνια έχει αλλεργική αιτιολογία.

— Στο γραφείο είναι θανατία. Μόλις όμως πάη στο σπίτι της, την πιάνει ο πονοκέφαλος. Είναι φανερό πώς δεν ανέχεται τον άνδρα της. Φτωχή επιχειρηματολογία. Οι πονοκέφαλοι του Σαββατοκύριακου είναι συχνοί, αλλά όφειλονται σε διαφορετική αίτια.

έντονος, ώστε δεν καταπραύνεται ούτε με μία δόσι μορφίνης, και άλλοτε πάλι, αν και λιγώτερο έντονος, κρατά εβδομάδες και μήνες χωρίς διακοπή. Όστόσο η κατάλληλη βοήθεια, ραπεία δίνει πραγματική βοήθεια, τουλάχιστο προσωρινά, αλλά και μόνιμα.

Στο νοσοκομείο Μοντεφιόρε της Νέας Υόρκης ιδρύθηκε πριν από δέκα χρόνια ένα τμήμα με ειδικό προσωπικό για την θεραπεία των πονοκεφάλων. Από κει περάσανε σχεδόν δέκα χιλιάδες ασθενείς. Στις περισσότερες περιπτώσεις ο πόνος εξαφανίστηκε. Σε πολλές περιπτώσεις ο ασθενής θεραπεύθηκε κατά ένα μέρος, λιγώτερους και λιγότερους βραχύτερης διάρκειας πονοκεφάλους. Το συμπέρασμα είναι ότι κανένας άνθρωπος στην εποχή μας δεν θα έ-

πρεπε να υποφέρει για πολύ καιρό από άθεράπευτους πονοκεφάλους.

Μερικοί φοβούνται να ερευνήσουν το αίτιο του πονοκεφάλου τους, μήπως ανακαλύψουν πώς έχουν κάτι κακό και άθεράπευτο στον εγκέφαλο. Παρ' όλο όμως που φαίνεται λογικό να νομίζουμε πώς ο εγκέφαλος έχει κάποιον σχέση, αυτό δεν συμβαίνει ποτέ. Ένα από τα παράδοξα της Ιατρικής είναι ότι ο εγκέφαλος, όπως έχει αποδειχθεί στο χειρουργικό τραπέζι, είναι αναισθητός στον πόνο. Ο πονοκέφαλος πρέπει να προέρχεται από κάπου άλλου. Αλλά από πού;

Ο συνηθέστερος, ο κοινός πονοκέφαλος, προέρχεται από μία πηγή που δεν την υποψιαζόμαστε — τους μύς του λαιμού και του κρανίου. Ο πόνος αρχίζει, γιατί οι μύς βρίσκονται σε ένταση και παθαίνουν κάποια κράμπα.

Ἡ ἔντασι ἐπηρεάζει τὰ αἰμοφόρα ἀγγεῖα πού βρίσκονται μέσα καί γύρω στοὺς μῦς, μειώνει τὴν παροχὴ αἵματος καί προκαλεῖ μεγαλύτερη ἐνόχλησι. Ὁ πόνος τότε φαίνεται νὰ ἀπλώνεται σὲ ὅλο τὸ κεφάλι. Συχνὰ ὁ πονοκέφαλος εἶναι τόσο δυνατός, ὥστε ὁ ἀσθενὴς ὑφίσταται μεγαλύτερη ἀκόμη ἔντασι καί ἔτσι δημιουργεῖται ἕνας φαῦλος κύκλος, ἐξαιτίας τοῦ ὁποῖου ἡ ἔντασι τῶν μυῶν ὁδηγεῖ σὲ πόνο πού ὁδηγεῖ σὲ μεγαλύτερη ἔντασι κι αὐτὴ πάλι σὲ μεγαλύτερο πόνο.

Ὁ πονοκέφαλος αὐτὸς ἀποκαλεῖται ἀπὸ τοὺς γιατροὺς « πονοκέφαλος τῆς ἐντάσεως » καί, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ ὄνομά του, προκαλεῖται ἀπὸ νευρική κόπωση. Μὲ τὴ βοήθεια ἡλεκτρικῶν συσκευῶν μετρήσεως παρατηρήθηκε ὅτι στὸ λαϊμὸ καί τὸ κεφάλι οἱ μῦς ἀρχίζουν νὰ συσπῶνται, ὅταν ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται σὲ ψυχολογικὴ ἔντασι καί, ὅταν ἡ συγκίνησι συνεχιστῇ, ἡ σύσπασι τῶν μυῶν μεταβάλλεται σὲ πονοκέφαλο. Ἔτσι οἱ γιατροὶ ξέρουν τώρα πῶς ὁ πονοκέφαλος τῆς ἐντάσεως μπορεῖ νὰ προκληθῇ ἀπὸ ὁποιαδήποτε στενωχώρα, ἀνησυχία ἢ κόπωση. Μιὰ ἐντονη σωματικὴ προσπάθεια πού παρατείνεται πέρα ἀπὸ τὸ φυσιολογικὸ ὅριο κοπώσεως μπορεῖ νὰ τὸν προκαλέσῃ. Τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα φέρνει καί ἡ ὑπερβολικὴ ἐργασία.

Τὴν καλύτερη ἀνακούφισι στὸν πονοκέφαλο τῆς ἐντάσεως τὴ δίνει μιὰ ἀσπιρίνη συνδυασμένη μὲ ἕνα ἐλαφρὸ καταπραυντικόν. Στὸ νοσοκομεῖο Μοντεφιόρε τῆς Νέας Ὑόρκης χρησιμοποιοῦν συνήθως τὸ Φιορινάλ, μὲ συνταγὴ τοῦ γιατροῦ. Στὶς σοβαρότερες περιπτώσεις, ὅταν ὁ φαῦλος κύκλος τῆς ἡμικρανίας ἀνθίσταται, ὁ γιατρός κάνει ἔνεσι ἐνδομυϊκὴ μὲ ἕνα ἀναισθητικόν, πού ἐξουδετερώνει τὸν πόνο γιὰ ἀρκετὴ ὥρα, ὥστε νὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν οἱ μῦς νὰ χαλαρώσουν.

Παρ' ὅλο πού εἶναι ἀρκετὰ εὐκόλο νὰ ἀπαλλαγῇ κανεὶς ἀπὸ τὸν πονοκέφαλο τῆς ἐντάσεως, δὲν εἶναι ὡστόσο εὐκόλο νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ ξαναγυρίσῃ. Ὁ ἄνθρωπος πού ὑποφέρει ἀπὸ τέτοιους πονοκεφάλους συνήθως τοὺς ἔχει συχνά, καμιά φορά καί κάθε μέρα. Καί δὲν θὰ μπορέσῃ ποτε

νὰ θεραπευθῇ, ἂν δὲν βρῇ τὴν βασικὴν αἰτία πού τοὺς προκαλεῖ.

* * *

Προτοῦ προχωρήσουμε, πρέπει νὰ ἐξετάσουμε καί ἕνα ἄλλο κοινὸ τύπο πονοκεφάλου, τὴν τόσο διαδεδομένην ἀλλὰ καί ἀγνωστὴν « ἡμικρανία ». Συνήθως νομίζουμε πῶς ἡ ἡμικρανία εἶναι κάτι σπάνιο καί ἀνυπόφορο ὁδυνηρό. Καί ἀκόμη πιστεύουμε πῶς, ὅσοι ὑποφέρουν ἀπὸ ἡμικρανίες, εἶναι νευρικοὶ καί λιγάκι « ἀσταθεῖς », ὅς ποῦμε, ὀργανικά. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς οἱ ἡμικρανίες εἶναι πολὺ ὁδυνηρές. Πολλοὶ ἄνθρωποι ὑποφέρουν ἀπ' αὐτὲς χωρὶς νὰ τὸ ξέρουν. Καί, παρ' ὅλο πού καί ἐδῶ ἡ ψυχολογία παίζει μεγάλο ρόλο στὴν θεραπεία, τοῦτο δὲν σημαίνει μὲ κανένα τρόπο πῶς ὅσοι ἔχουν ἡμικρανίες εἶναι ψυχοπαθεῖς. Ἀλλωστε οἱ τρόφιμοι τῶν νευρολογικῶν κλινικῶν δὲν ἔχουν πονοκεφάλους. Ὅπως τὸ λέει καί ἡ λέξι, ἡ « ἡμικρανία » ἀρχίζει ἀπὸ τὸ μισὸ κεφάλι. Στους δεξιόχειρες συνήθως ἀρχίζει δεξιὰ καί στους ἀριστερόχειρες ἀριστερά. Μετὰ ἀπλώνεται σὲ ὅλο τὸ κεφάλι, ἀλλὰ ὑπάρχει μιὰ ἀρχικὴ περίοδος πού ἐπηρεάζει τὸ μισὸ μόνο κεφάλι.

Οἱ ἡμικρανίες συχνὰ ἀρχίζουν στὴν παιδικὴ ἡλικία καί οἱ γονεῖς πρέπει νὰ συμβουλευνται ἕνα ἐιδικὸ γιατρό. Οἱ ἡμικρανίες εὐτυχῶς σταματοῦν στὴν ὥριμη ἡλικία, στὶς γυναῖκες μὲ τὴν παῦσι τῶν ἐμμήνων καί στους ἄντρες μετὰ τὰ πενήντα. Τὸ γεγονός αὐτὸ δείχνει ἴσως κάποια σχέσι μὲ τοὺς γεννητικούς ἀδένες, ἀλλὰ ποιά ἀκριβῶς δὲν ξέρουμε ἀκόμη.

Ἀρκετοὶ ἄνθρωποι καταλαβαίνουν ἀπὸ πρὶν πότε πρόκειται νὰ ἔχουν ἡμικρανία, εἶναι ἀνήσυχτοι, νευρικοὶ, ἀπότομοι. Συχνὰ πρήζονται τὰ πόδια τους ἢ τὰ δάχτυλα τῶν χεριῶν τους στεγνώνουν. Τὸ πρήξιμο καί ὁ ἐρεθισμὸς τοῦ δέρματος προκαλοῦνται ἀπὸ συσσωρεύσι ὑγροῦ στους ἱστούς τοῦ σώματος καί αὐτὸ φθάνει σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε νὰ αὐξηθῇ ἀρκετὰ τὸ βάρος τοῦ ἀσθενοῦς.

Προτοῦ ἀκριβῶς ἀρχίσῃ ἡ ἡμικρανία, ἐπηρεάζονται καί τὰ μάτια. Ὁ

ἀσθενὴς βλέπει θαμπά, βλέπει μαῦρες κηλίδες ἢ φωτεινὲς λάμψεις. Συχνὰ νιώθει ζαλάδα καί ξαφνικὰ ἀρχίζει ἡ ἡμικρανία. Πολὺ συχνὰ ἡ ἡμικρανία συνοδεύεται ἀπὸ ναυτία καί ἐμέτους. Ἄν ὁ ἀσθενὴς δοκιμάσῃ νὰ ἐργαστῇ, αἰσθάνεται ἀνίκανος, κουρασμένος καί νευρικός. Τὰ χέρια καί τὰ πόδια του εἶναι κρύα, τὸ πρόσωπό του ἰδρωμένο καί συχνὰ καταφεύγει στὸ κλάμα.

Ἡ ἡμικρανία διαρκεῖ λίγα λεπτά, μὰ πολλές φορές κρατᾷ μέρες καί ἐβδομάδες. Ὅταν ἡ ἡμικρανία ὑποχωρήσῃ, τὰ νεφρὰ λειτουργοῦν πρὶ ἑντάτικα, γιὰ νὰ διώξουν τὸ νερὸ πού ἔχει συσσωρευθῇ στὸ σῶμα, καί ὁ ἀσθενὴς ξαναβρίσκει τὸ κανονικὸ βάρος του καί μαζὶ μ' αὐτὸ τὸ κέφι καί τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς.

* * *

Οἱ γιατροὶ ἔχουν ἐπιτέλους βρῇ ποιά εἶναι ἡ ἄμεση πηγὴ τῆς ἡμικρανίας—εἶναι τὰ αἰμοφόρα ἀγγεῖα τοῦ κρανίου—καί ξέρουν πῶς νὰ ἀντιδράσουν.

Κάποιοι ἀγνωστος ὥς τώρα παράγων προκαλεῖ τὴν συστολὴ τῶν ἀρτηριῶν τῆς κεφαλῆς καί τὴ μείωσι τῆς ροῆς τοῦ αἵματος, πράγμα πού φέρνει τὴν ἐνοχλήσεσι στὴν ὄρασι καί τὴ ζάλη. Ἐπειτα, πάλι ξαφνικὰ καί γιὰ ἀγνωστο λόγο, οἱ ἀρτηρίες διαστέλλονται καί τότε τὸ αἷμα πού ρεεῖ ἀφθονοῦ προκαλεῖ τόσο μεγάλους παλμούς πού εἶναι ὁδυνηροί. Αὐτὸ γίνεται κυρίως γιὰ κάποια ἀκαθόριστη ὥς τώρα οὐσία περνᾷ ἀπὸ τὰ αἰμοφόρα ἀγγεῖα καί κάνει ὅλη τὴν γύρω τους περιοχὴ ἰδιαίτερα εὐαίσθητη στὸν πόνο.

Αὐτὸ εἶναι τὸ στάδιο τῆς ἡμικρανίας πού τὸ κεφάλι « χτυπᾷ ». Ἀρκετὰ γόνατα τὰ ἀγγεῖα ἐπανέρχονται σὲ κανονικὴ κατάστασι καί ὁ πόνος γίνεται ὀμαλός. Ἀλλὰ ὅλη αὕτη ἡ διαδικασία ἔχει κάνει τὸν ἀσθενὴ διαδεδομένην τόσο, ὥστε οἱ μῦς τοῦ κρανίου καί τοῦ λαιμοῦ περιτῶνται σὲ κατάστασι ἐντάσεως καί ὁ πονοκέφαλος συνεχίζεται σὰν πονοκέφαλος ἐντάσεως πιά.

Ἡ συσσωρεύσι νεροῦ στὸ σῶμα μὲ τὴν ἡμικρανία ἀπασχολεῖ τοὺς γιατροὺς καί ἐγίναν διάφορα πειρά-

ματα. Ὁ Δρ Γουόλφ καί οἱ γιατροὶ τοῦ Μοντεφιόρε ὑπέβαλαν ἀσθενεῖς ἀπὸ ἡμικρανίας σὲ διαίτα ἄλατος, περιώρισαν τὰ ὑγρὰ πού ἐπαιρναν καί τοὺς ἐδῶσαν φάρμακα γιὰ νὰ ἐπιταχύνουν τὴν καλὴ λειτουργία τῶν νεφρῶν τους. Ἔτσι ἀναχατίστηκε μὲν ἡ συγκέντρωσι νεροῦ καί δὲν αὐξήθηκε τὸ βάρος τοῦ σώματος, ἀλλὰ οἱ ἡμικρανίες ἐμείναν οἱ ἴδιες. Οἱ γιατροὶ δοκίμασαν καί τὸ ἀντιθετο. Χρησιμοποίησαν ὠρισμένα παρασκευάσματα ὁρμονῶν πού προκαλοῦν συσσωρεύσι ὑγρῶν στους ἱστούς, δημιουργήσαν ἕνα εἶδος « κορεσμοῦ » σὲ μερικὸς ἀνθρώπους. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἔπαυαν οἱ ἄνθρωποι ἡμικρανία. Παρ' ὅλο πού ἡ αὐξησι τοῦ βάρους συνοδεύεται συχνὰ ἀπὸ ἡμικρανίες, δὲν φαίνεται νὰ ἀποτελῇ οὔτε αἰτία οὔτε καί ἀποτέλεσμα.

Πάντως σὲ περίπτωσι ἡμικρανίας οἱ γιατροὶ δίνουν ἕνα ἰσχυρὸν φάρμακόν, τὸ « βασοκονστρικό », πού ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἀποκαθιστᾷ τὰ πρησμένα, διεσταλμένα καί ἐρεθισμένα αἰμοφόρα ἀγγεῖα στὴν φυσιολογικὴ τους κατάστασι. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ γιατροῦ εἶναι νὰ δώσῃ μιὰ ἀρκετὰ ἰσχυρὴ δόσι ἀρκετὰ ἐγκαίρως.

Ἡ ἡμικρανία εἶναι κληρονομικὴ. Ἄν καί οἱ δύο γονεῖς ὑποφέρουν, θὰ ὑποφέρῃ καί τὸ παιδί· ἂν μόνον ὁ ἕνας, τότε τὸ παιδί ἔχει πιθανότητες νὰ ἀπαλλαγῇ, μὰ μπορεῖ νὰ κληρονομήσῃ κανεὶς τὴν τάσι καί ἀπὸ τὸν παππῶν ἢ καποῖον ἄλλο πρόγονο. Ἡ τάσι εἶναι κάτι πού τὸ ἔχουμε ἐκ γενετῆς, δὲν φταῖμε ἐμεῖς καί πρέπει νὰ προσαρμοστοῦμε σ' αὐτό.

Πάντως ἕκείνη πού ἐξαπολύει τὴν ἐπιθεσί τῆς ἡμικρανίας εἶναι, ὅπως καί στὴν περίπτωσι τοῦ πονοκεφάλου τῆς ἐντάσεως, ἡ ψυχικὴ κόπωση.

* * *

Τώρα ἤρθαμε στὸ κρίσιμο σημεῖο τοῦ ὅλου προβλήματος τοῦ πονοκεφάλου: ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ πονοκέφαλοι ἔχουν κάποια ψυχικὴ αἰτία. Τοῦτο δὲν σημαίνει πῶς ὁ πόνος εἶναι φανταστικός, κάθε ἄλλο. Οὔτε πῶς οἱ ἄνθρωποι πού ὑποφέρουν ἀπὸ πονοκεφάλους εἶναι περισσότερο εὐαί-

σθητοι, νευρικοί ή «άνισόρροποι» από τους άλλους. Άλλα μερικοί αντιδρούν σε κάποια ψυχική ένταση με έναν πονοκέφαλο, όπως άλλοι παθαίνουν έλκος του στομάχου, άσθμα, και άλλοι πάλι χάνουν την ψυχραιμία τους, κλαίνει ή τó ρίχνουν στο πιότο.

Άκόμη και ό ελαφρός πονοκέφαλος έχει κάποια ψυχολογική πηγή. Φαίνεται πώς μπορεί να προκληθεί από την ένταση π.χ. της άναμνησης ενός γλεντιού, από την κούραση μιάς ύποδοχής, από τη λύπη που τελείωσε μιά γιορτή. Όπωςδήποτε τα πειράματα έδειξαν πώς, όταν ό άνθρωπος δέν έπηρεάζεται από θόρυβο και κόπωση, μπορεί να πιη άρκετό οινόπνευμα χωρίς να πάθει πονοκέφαλο.

* * *

Υπάρχουν μερικές εξαιρέσεις πονοκεφάλων που προκαλούνται από οργανικές αίτιες. Κάποιοι πάθαινε κάθε απόγευμα πονοκέφαλο και πόνο στα μάτια από την αντανάκλαση τών ακτίνων του ήλιου που έπεφταν επάνω στο γραφείο του μέσα από τις γρίλιες. Ένας άλλος ήταν τόσο άλλεργικός στην πενικιλίνη, ώστε πάθαινε τρομερό πονοκέφαλο και όταν έτρωγε κόττα που είχε πάρει πενικιλίνη. Όρσιμένοι πονοκέφαλοι αποτελούν συνέπειες άσθeneιών και άλλοι προκαλούνται από όγκους, άποστήματα ή διαρροήσεις αίμοφόρων άγγείων στο κεφάλι.

Από τους συνήθεις πονοκεφάλους τά 90% προκαλούνται όπωσδήποτε από κάποια ψυχολογική ένταση, και γι' αυτό χρειάζεται ανάλογο είδος θεραπείας. Εύτυχώς ή θεραπεία δέν χρειάζεται τίποτα δύσκολο και πολύπλοκο. Κάθε καλός παθολόγος μπορεί να την έφαρμόση με έπιτυχία και πολλοί άσθενείς μπορούν να γιαντρετούν μόνοι τους. Οί γιατροί πρέπει πρώτα να εξηγήσουν τόν μηχανισμό τών πονοκεφάλων και τά αίτιά τους και άκόμη να τονίσουν ότι ή χειρότερη άφορμή πονοκεφάλου, δηλαδή ένας όγκος, είναι κάτι σπανιώτατο και επί πλέον μπορεί να άφαιρεθί πολύ πιό εύκολα άπ' ό,τι φαντάζεται κανείς.

Οί γιατροί πάντως πιστεύουν πώς ό πονοκέφαλος είναι ένα μεταμφιεσμένο

εύεργέτημα. Άποτελεί ένα μέσο που διαθέτει ή φύσι για να μάς προειδοποιήση να επιβραδύνουμε τόν ρυθμό της δουλειάς μας, να παίρνουμε τη ζωή από την καλύτερη της όφι, να χαλαρώσουμε την ένταση που μάς κουράζει. Ό άνθρωπος που πάσχει από πονοκεφάλους είναι πολύ πιό τυχερός π.χ. από κείνον που ό οργανισμός του αντιδρά στην ίδια ένταση με ένα έλκος του στομάχου. Όταν ό άσθενής κατανοήση τούς λόγους που προκαλούν τόν πονοκέφαλο, πρέπει να βρī και την άφορμή. Στα παιδιά είναι συνήθως ένα δύσκολο μάθημα στο σχολείο, στις γυναίκες τó νοικοκυριό ή άλλα προβλήματα, στους άνδρες ό έκνευρισμός της δουλειάς ή τών εντόνων συζητήσεων.

Οί περισσότεροι άνθρωποι που ύποφέρουν από ήμικρανία έχουν την μανία του τέλειου στην καθημερινή τους ζωή. Οί γυναίκες θέλουν να έχουν τó νοικοκυριό τους στην έντέλεια και οί άνδρες δέν μπορούν να άφήσουν μιά δουλειά μισοτελειωμένη ή στενοχωρούνται πολύ με τó παραμικρό λάθος. Δουλεύουν σκληρά και δέν μπορούν να ύποφέρουν τις έπικρίσεις. Αυτή είναι ή «προσωπικότητα της ήμικρανίας».

Υπάρχουν και τά θύματα του «πονοκεφάλου του Σαββατοκύριακου», αυτοί που δέν μπορούν να χαλαρώσουν. Άλλοι πάλι έχουν τόν «πονοκέφαλο της Δευτέρας», γιατί δέν μπορούν να προσαρμοστούν στην έπιστροφή στο ζυγό. Οί γυναίκες έχουν πονοκεφάλους την έποχή τών έμηνων, γιατί άρνούνται να μειώσουν τις άπασχολήσεις τους τις ήμέρες αυτές της έντάσεως του οργανισμού. Άνδρες και γυναίκες παθαίνουν πονοκεφάλους όσο περνούν τά χρόνια, γιατί άρνούνται να παραδεχθούν πώς δέν μπορούν να άποδώσουν τó ίδιο όσο όταν ήταν νέοι.

Ό δρόμος που οδηγεί στη μερική ή όλική άνακούφιση από τόν πονοκέφαλο ξεκινά πάντα από την ανακάλυψη της άφορμής και ύστερα, σιγά-σιγά, την έξευρεση μέσων χαλαρώσεως. Λιγότερη δουλειά, λίγη μουσική, ένα μπάνιο, κολύμπι, περίπατος, όλα ώφελούν. Για τόν συνήθη πονοκέφαλο, που έρχεται σε όλους μας τότε-τότε, μιά άσπιρίνη που έν άνάγκη έπανα-

λαμβάνεται κάθε δυό ώρες άνακούφίζει άποτελεσματικά, δηλαδή μάς κάνει κατά 30% περίπου άτρωτους στόν πόνο και αυτό θβάνει για να δώση τέρμα στόν συνήθη πονοκέφαλο.

Άν ό πονοκέφαλος έπιμένει και έρχεται συχνά, τότε άς συμβουλευτούμε τó γιατρό, που θα έπιστημάνη την άφορμή και θα μάς βοηθήση να γιαντρετούμε.

Τι ακριβώς έννοείτε όταν λέτε:

Για κάθε μιά από τις παρακάτω λέξεις διαλέξτε άνάμεσα στους 3 όρισμούς έκείνον που νομίζετε ότι άποδίδει την ακριβή σημασία της:

πος. Β : Πνευματική άπόσπασι.
Γ : Νοσταλγία.

8) ΕΥΤΡΑΠΕΛΟΣ. Α : Άστεϊός.
Β : Χαρτοπαίκτης. Γ : Άστατος.

1) ΑΓΧΟΣ. Α : είδος άχινού.
Β : Άγωνία. Γ : Άρωας του Τρωϊκού πολέμου.

9) ΚΟΜΠΟΓΙΑΝΙΤΗΣ. Α : Ψευτογιατρός. Β : Ζητιάνος. Γ : Καλά κούμπωμένος.

2) ΑΛΑΜΠΟΥΡΝΕΖΙΚΟΣ. Α : Άλλόκοτος. Β : Που φερει μπουρνούζι. Γ : Κάτοικος της Μπούρμας.

10) ΜΑΖΟΧΙΣΜΟΣ. Α : Άπληστία. Β : Αυτοτιμωρία. Γ : Άδονή.

3) ΑΦΕΙΔΩΣ. Α : Χωρίς φίδα.
Β : Άφθονα. Γ : Χωρίς νερό.

11) ΜΠΑΝΤΑ. Α : Μουσική όμάδα. Β : Τζάζ. Γ : Στρατιωτική μουσική.

4) ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΣ. Α : Πένιμη κωδωνοκρουσία. Β : Διπλωματικός. Γ : Σπουδαίος.

12) ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟ. Α : Στάβλος. Β : Βουστάσιο. Γ : Άγρόκτημα.

5) ΒΕΤΕΡΑΝΟΣ. Α : Παλαίμαχος. Β : Άνάπηρος. Γ : Θωρακισμένος στρατιώτης.

13) ΥΠΟΧΕΙΡΙΟΣ. Α : Παντρεμένος με χήρα. Β : Κουλός. Γ : Άποτακτικός.

6) ΔΥΣΤΡΟΠΩ. Α : Κλωσά. Β : Δυσκολεύομαι. Γ : Άρνούμαι.

14) ΧΩΡΕΤΗΣΚΟΠΟΣ. Α : Άντικαταστάτης επίσκόπου. Β : Άρχιεπίσκοπος. Γ : Πατριάρχης.

7) ΕΚΣΤΑΣΙ. Α : Μεγάλος τό-

(Άπαντήσεις στη σελίδα 127)

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΔΩΣΟΥΝ ΠΕΝΤΕ ΛΕΠΤΑ!

"Ένα άρθρο του διάσημου αστροφυσικού Φλαμαριόν, γραμμένο στα 1873.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ :

« Ποιά θα ήταν σήμερα (κατά το 1873) η ποσότης των συνθέτων τόκων, πέντε λεπτῶν, πὸν κατατέθηκαν στὴν Τράπεζα τὸ ἔτος τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ; »

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ :

Λοιπόν, ἀκόμη καὶ ἂν ὅλοι οἱ σιδηρόδρομοι τοῦ κόσμου, μὲ ὅλα τὰ διαθέσιμα βαγόνια, φορτώνονταν χρυσάφι, δὲν θὰ ἐπαρκοῦσαν γιὰ τὴ μεταφορὰ τοῦ ποσοῦ. Ἄν οἱ Ἄλπειοι καὶ τὰ Πυρηναιῖα ἦσαν ἀνεξάντλητα μεταλλεῖα χρυσοῦ, καὶ πάλι δὲν θὰ μπορούσαν νὰ προσμηθεύσουν τὴν ἀπαιτούμενη ποσότητα. Τέλος, ἀκόμη καὶ ἂν ἡ Γῆ ἦταν ἕνας ὄγκος χρυσοῦ καθαροῦ, οὐδέποτε θὰ ἰσοφάριζε τὸ μυθῶδες αὐτὸ ποσό.

Πέντε (5) λεπτά, κατατεθέντα πρὶν ἀπὸ 1873 χρόνια (τότε ὁ Φλαμαριὸν παρουσίασε τὴ λύσι τοῦ προβλήματος), δηλαδὴ κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, πρὸς 5 τοῖς ἑκατὸ καὶ ἀνατοκίζόμενα ὡς σήμερα (1873), θὰ ἀποτελοῦσαν κεφάλαιο σὲ φράγκα: 243.516.800.000.000.000.000.000.000.000.000.000.000, δηλαδὴ διακόσια σαράντα τρία ἑνδεκακισεκατομμύρια πεντακόσια δεκαῖξι δεκακισεκατομμύρια ὀκτακόσια ἑννεακισεκατομμύρια φράγκα !

Ἐπειδὴ ἕνα χιλιόγραμμα χρυσοῦ ἰσοδυναμεῖ (φυσικὰ τὸ 1873) πρὸς 3.400 φράγκα, ἡ ἀνάλογη ποσότης ἂν τὴ ζυγίζαμε θὰ μᾶς ἔδινε: 71.622.588.000.000.000.000.000.000.000.000.000.000 χιλιόγραμμα !

Ὁ πλανήτης μας ὅμως ἔχει διάμετρο 3.000 λεῦγες καὶ ζυγίζει 5.875 ἑξακισεκατομμύρια χιλιόγραμμα. Ἄν λοιπὸν ἡ Γῆ ἦταν ἀπὸ χρυσάφι, θὰ ἦταν 3 1/2 φορές βαρύτερη καί, ἐπομένως, θὰ ζύγιζε 20.562.000.000.000.000.000.000.000 χιλιόγραμμα. Ἄρα, γιὰ νὰ σχηματισθῇ ἡ ποσότης πὸν θέλουμε, πρέπει νὰ πολλαπλασιάσωμε τὸν ἀριθμὸ αὐτὸ ἐπὶ 3.486.100.000. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ... ἄπλό !

Τὰ 5 ἀρχικὰ λεπτά καὶ οἱ τόκοι τοὺς μᾶς ἔδιναν βάρος 71 δεκακισεκατομμύρια χιλιόγραμμα χρυσοῦ, δηλαδὴ βάρος ἴσο μὲ 12.190.000 φορές τὸ βάρος τῆς Γῆς, ἂν ἦταν ὅλη ἀπὸ χρυσάφι . . .

Τὰ συμπεράσματα ὁμως τοῦ διάσημου ἀστροφυσικοῦ Φλαμαριὸν δὲν σταματοῦν μόνον ἐδῶ. Νὰ ἡ συνέχεια :

Ἡ Γῆ κατοικεῖται ἀπὸ 1.300.000 ψυχές (ὑπενθυμίζουμε πάντα ὅτι αὐτὰ γράφονταν τὸ 1873). Ἄρα ὁ κάθε κάτοικὸς τῆς, ἄνδρας ἢ γυναῖκα, νέος ἢ γέρος, ἂν μοιραζόταν ἡ ποσότης αὐτῆ τοῦ χρυσοῦ κατὰ δίκαιον τρόπο — ἀνθρώπινον καὶ ὄχι Θεϊκὸ — θὰ ἔπρεπε νὰ πάρῃ τὸ στρογγυλὸ ποσὸν τῶν 187.320.610.000.000.000, φράγκων !

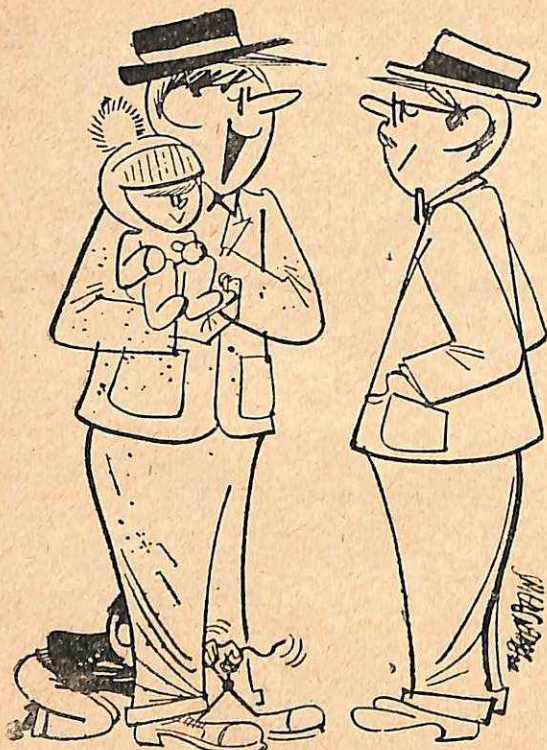
Ἄν τώρα ὑποθέσουμε ὅτι πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κάθε ἕνα λεπτὸ τῆς ὥρας καὶ ἕνα κομμάτι χρυσάφι μεγέθους Γῆς, δηλαδὴ μεγάλον σὰν τὸν πλανήτη μας, τότε ἔπρεπε νὰ πέφτουν 1.440 κομμάτια καθημερινῶς ἢ 526.070 τὸ χρόνο. Καὶ γιὰ νὰ ἀποτελεσθῇ τὸ ὀλίγον κεφάλαιο, ἡ χρυσὴ αὐτὴ βροχὴ, τῆς ὁποίας κάθε σταγόνα θὰ ἦταν μεγάλῃ σὰν τὴν Γῆ, ἔπρεπε νὰ διαρκέσῃ ἀκριβῶς ἐπὶ 6.626 χρόνια καὶ 8 μῆνες ! ! !

Ἀτυχῶς, φίλοι ἀναγνώστες, κανεῖς . . . πρόγονός μας δὲ σκέφτηκε νὰ τοκίσῃ γιὰ λογαριασμὸ τῶν ἀπογόνων του τὰ 5 αὐτὰ προσωλεπτοῦδάκια.

◆ Στὴ Σουηδία, σ' ἕνα χορὸ τῆς στρατιωτικῆς λέσχης, στὰ μέσα τοῦ περασμένου αἰῶνα, χιόνισε μέσα στὴν αἴθουσα.

Ἡ ζέστη ἦταν τόσο ἀποπνικτικὴ, πού πάρα πολλές γυναῖκες λιποθύμησαν. Ἕνας ἀξιωματικὸς βλέποντας τρομαγμένος τὸ θέαμα, ἔσπασε ἕνα τζάμι, ὁπότε μέσα στὴν αἴθουσα ὄρχισε νὰ χιονίζει ! Ὁ θερμὸς ἀέρας δὲν μπορούσε νὰ διατηρήσῃ τὴ μεγάλη του ὑγρασία ὅταν ἀναμίχθηκε μὲ τὸν ψυχρὸ ἀέρα πὸν ὥρμησε ἀπὸ τὸ παράθυρο, στερεοποιήθηκε καὶ ἔπεσε σὰν χιόνι. Ἡ θύελλα κόπασε σὲ λίγα λεπτά καὶ ἡ ὄρχηστρα συνέχισε τὸ βάλς πὸν ἔπαιζε.

— "Όταν γεννήθηκε ο μικρός, ο μεγάλος μάς δημιούργησε, ή αλήθεια, αρκετές φασαρίες, αλλά τώρα, μετά την ψυχανάλυσι που του έκαμαμε, είναι έντελώς έν τάξει!

ΠΡΟΝΟΗΤΙΚΟΤΗΣ!!

Ή προνοητική κυρία, μόλις φθάνη στο ξενοδοχείο ψάχνει να βρῇ τὴν βοηθητική έξοδο πού θά χρησιμοποιήσῃ σέ περίπτωσι πυρκαγιάς. Ἀνοίγοντας τυχαία μία πόρτα, βλέπει πὼς εἶναι τὸ μπάνιο μ' ἓναν γυμνὸ κύριο μέσα ὁ ὁποῖος σαπουνίζεται. Ἡ κυρία ταραγμένη ζητᾷ συγγνώμην :

— Ξέρετε ζητοῦσα τὴν έξοδο κινδύνου γιὰ πυρκαγιά! καὶ φεύγει βιαστικά. Καθὼς προχωρεῖ πρὶν προσεκτικῇ, συναντᾷ τὸν κύριο, πελιδνὸ ἀπὸ τὸ φόβο, τυλιγμένο στὸ μπουρνούζι του, πού τὴν ρωτᾷ :

— Καὶ ποῦ εἶναι ἡ πυρκαγιά;

Constellation

Nostradamus

ὁ ωροφῆτης - γιατρὸς

Τοῦ

SELWYN VAUGHAN

Τὴν ἐποχὴ πού ἡ μαγεία ἀπασχολοῦσε τὸ μυαλὸ τῶν ἀνθρώπων περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη, οἱ γιατροὶ συνήθιζαν πολλές φορές νὰ συμβουλεύωνται τὰ ἄστρα γιὰ νὰ παίρουν συμπληρωματικὲς πληροφορίες γιὰ τὶς ἀσθένειες, τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατο. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ὁ Μισέλ ντὲ Νὸτρ Ντάμ, ἀργότερα γνωστὸς ὡς Νοστράδαμος, ἄρχισε τὶς ἀστρολογικὲς του μελέτες. Δὲν ἦταν κανένας τσαρλατάνος πού κοιτάζε τὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ καλύψῃ τὴν ἀγνωσία του. Καταγόταν ἀπὸ οἰκογένεια Ἑβραίων γιατρῶν καὶ εἶχε κι ὁ ἴδιος σπουδάσει φιλοσοφία στὴν Ἀβινιὸν καὶ ἱατρικὴ στὸ Μομπελιέ, ὅπου πῆρε τὸ δίπλωμά του στὰ 1529 καὶ ἔξερε καλὰ μαθηματικά, ἑλληνικά, λατινικά καὶ ἑβραϊκά.

Ὁ Νοστράδαμος ἄρχισε νὰ κοιτάζῃ τὰ ἄστρα μόνο ἀφοῦ ἔμαθε ὅσα μπορούσε νὰ μάθῃ ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὰ γράμματα. Γιὰ πολλὰ χρόνια δούλεψε ὡς γιατρὸς μαζεύοντας βό-

τανα (τὴ βάσι τῆς ἱατρικῆς ἐκεῖνο τὸν καιρὸ) καὶ συντάσσοντας ἓνα ἀπὸ τοὺς πρώτους καλοὺς καταλόγους τῶν ἱατρικῶν τους ιδιοτήτων. Ἦταν ἓνας καλὸς γιατρὸς καὶ τὸν ἐπαινοῦσαν πολὺ γιὰ τὴν ἐργασία του σὲ ἐπιδημίες πανώλους στὴ Λυὼν καὶ τὸ Αἰξ. Σήμερα ὅμως ὁ Νοστράδαμος εἶναι γνωστὸς ὄχι γιὰ τὶς ἱατρικὲς του ἐργασίες, ἀλλὰ γιὰ τὴν παρατήρησι τῶν ἁστρων πού ἔκανε καὶ πού ἀποτελεῖ τὴ βάσι τῶν προφητειῶν του. Τὶς προφητείες του τὶς ἄρχισε στὰ 1547 καὶ ἐξέδωσε τὴν πρώτη συλλογὴ σὲ ἑμμετρῇ μορφῇ μὲ τὸν τίτλο « Αἰῶνες ». Οἱ ἑμμετρες αὐτὲς συλλογὲς προκάλεσαν πλήθος συζητήσεις καὶ οἱ προφητείες του ἔδωσαν ἀφορμὴ νὰ γραφοῦν πολλὰ βιβλία. Τὸ 1781 μάλιστα τὸ Παπικὸ δικαστήριον ἀπαγόρευσε τὴν κυκλοφορίαν τῶν « Αἰώνων » καὶ ἀφώρισε τὸν συγγραφέα τους.

Ἡ φήμη του στηρίζεται, ὅπως εἶναι φυσικόν, στὸ γεγονὸς ὅτι πολλὲς προφητείες του βγῆκαν σωστὲς. Ἀλλωστε ὁ Νοστράδα-

μος θεωρούσε τὸν ἑαυτό του προφήτη τῆς παλαιᾶς βιβλικῆς παραδόσεως. Οἱ προφητείες του αὐτές, γραμμένες σὲ ὁμοιοκατάληκτα τετράστιχα, προκάλεσαν τὴν προσοχὴ τῆς Αἰκατερίνης τῶν Μεδίκων, συζύγου τοῦ Ἑρρίκου Β' τῆς Γαλλίας. Ἡ Αἰκατερίνη γινώριζε τὸν Νοστράδαμο, γιατί τῆς εἶχε κάνει θεραπεία γιὰ στεριότητα καὶ τῆς εἶχε πῆ ὅτι θὰ κάνη πολλὰ παιδιὰ, ὅπως καὶ ἔκανε. Αὐτὸ ὅμως ἦταν μιὰ ἱατρικὴ καὶ ὄχι ἀστρολογικὴ προφητεία.

Οἱ « Αἰῶνες » κέντρισαν τὴν φαντασία τῆς Αἰκατερίνης καὶ τοὺς διάβαζε μὲ πάθος, χωρὶς νὰ ἀναλογίζεται ὅτι μιὰ ἀπὸ τὶς προφητείες θὰ ἐπηρέαζε τόσο τραγικὰ τὴ ζωὴ της. Τὰ μάτια της ἀσφαλῶς δὲν θὰ πρόσεξαν ἰδιαίτερα τὸ ἐξῆς τετράστιχο :

« Τὸ μικρὸ λεοντάρι θὰ νικήσῃ
[τὸ μεγάλο
σὲ ἓνα πολεμικὸ πεδίο μὲ μιὰ
[μόνο μάχη.
Σὲ ἓνα χρυσὸ κλουβί θὰ βγάλῃ
[τὸ μάτι του.
Δυὸ κόσμοι ἀπὸ ἓναν, ὕστερα
[θὰ πεθάνῃ σκληρά. »

Σήμερα βέβαια εἶναι εὐκολο νὰ βρίσκουμε διαφορὰς σημασίες στὰ τετράστιχα τοῦ Νοστράδαμου, μετὰ τὰ γεγονότα. Δὲν ἀποκλείεται ἐκεῖνος νὰ ἔδινε διαφορετικὰς ἐρμηνεῖες στοὺς στίχους του. Οἱ προφῆτες ὅμως μόνο ἀπὸ τὸ μέλλον κρίνονται. Πάντως, ἂν καὶ πολλοὶ στίχοι τοῦ Νοστράδαμου ἐπιδέχονται πολλὰς ἐρμηνεῖες, ἡ ἀκρίβεια τῶν παραπάνω στίχων μᾶς κάνει νὰ μὴν ἀμφιβάλλουμε γιὰ τὶς παράξενες ιδιότητες τοῦ ἀνθρώπου.

Τέσσερα χρόνια ὕστερα ἀπὸ τότε ποὺ γράφθηκαν οἱ στίχοι, ὁ Ἑρρίκος καὶ ἡ Αἰκατερίνη γιόρτασαν τοὺς γάμους τῆς κόρης τους Ἑλισάβετ μὲ τὸν Φίλιππο Β' τῆς Ἰσπανίας. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴ ἐγιναν κονταρομαχίες, ὅπου πῆρε μέρος καὶ ὁ Ἑρρίκος. Τὴν τρίτη ἡμέρα τῶν ἀγώνων, μιὰ ὁμορφὴ μέρα μὲ λαμπερὸ ἥλιο, ποὺ φώτιζε θαυμάσια τὰ πολύχρωμα κοστούμια καὶ τὶς πανοπλίες, ξέσπασε ἡ τραγωδία.

Ὁ Ἑρρίκος εἶχε κερδίσει σὲ πολλοὺς γύρους καὶ ἦταν ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὶς ἐπιτυχίες του, ὅταν νίκησε καὶ τὸν Μοντγκόμερυ, διοικητὴ τῆς Σκωτικῆς φρουρᾶς του. Ὁ Ἑρρίκος ζήτησε νὰ ἀναμετρηθοῦν καὶ δευτέρη φορὰ καὶ ὁ ἄλλος, γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τὸν βασιλιά του, δέχτηκε. Οἱ δυὸ ἀγωνιστὰι πῆγαν στὶς δυὸ ἄκρες τοῦ γηπέδου, ἐνῶ τὰ πλήθη ἐπευφημοῦσαν. Δυὸ φορές ἔρριξαν τὶς λόγχες τους χωρὶς ἀποτέλεσμα. Καὶ τὴν τρίτη καὶ μοιραία οἱ λόγχες τους θρυμματίστηκαν ἐπάνω στὶς πανοπλίες. Τὰ ἄλογα ἀνασηκώθηκαν τρομαγμένα, μὰ οἱ πολεμιστὰι ἔμειναν στὴ θέσι τους. Ὅταν ὅμως τὸ ἄλογο τοῦ Ἑρρίκου ἀνασηκώθηκε πάλι, ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὴ σπασμένη λόγχη τοῦ ἄλλου χώθηκε σ' ἓνα ἄνοιγμα τῆς προσωπίδας τοῦ βασιλιά.

Ἦταν φανερό πὼς ὁ βασιλιάς εἶχε πληγωθῇ ἄσχημα. Τὸ αἷμα ἔτρεχε μέσα ἀπὸ τὸ κράνος του καὶ ἡ λόγχη τοῦ ἔπεσε ἀπὸ τὰ χέρια. Τὸν μετέφεραν γρήγορα στὸ κρεβάτι του, ὅπου οἱ χειρουργοὶ προσπαθοῦσαν νὰ καθαρίσουν δυὸ βαθειὰς πληγές, μιὰ στὸ

μάτι καὶ τὴν ἄλλη στὸν κρόταφο.

Ἐβγαλαν πέντε κομμάτια ἀπὸ τὴ σπασμένη λόγχη, ἀλλὰ ἡ κατάστασί του ἦταν σοβαρὴ καὶ οἱ γιατροὶ εἶχαν λίγες ἐλπίδες πὼς θὰ μπορούσαν νὰ τὸν σώσουν. Ὁ Ἑρρίκος ἔζησε ὀκτὼ μέρες, ἀλλὰ σχηματίστηκε ἀπόστημα στὸν ἐγκέφαλο καὶ πέθανε. Ἀρρωτιέται κανεὶς τί θὰ σκεπτόταν ὁ γιατρός τοῦ βασιλιά, ποὺ τὸν ἔλεγε Νοστράδαμο. Ἴσως τότε οὔτε ἐκεῖνος, οὔτε ἡ Αἰκατερίνη εἶχαν καιρὸ νὰ σκεφτοῦν τὴν προφητεία. Γρήγορα ὅμως ἔγινε γνωστὴ καὶ συνετέλεσε

ὥστε νὰ ἐδραιωθῇ ἡ φήμη του. Ἀργότερα πολλὰς ἄλλες προφητείες του βγῆκαν σωστές.

Ὅσο καὶ ἂν ἔχουμε διάθεσι νὰ κάνουμε σήμερα αὐστηρὴ κριτικὴ στοὺς « Αἰῶνες », εἶναι φανερό πὼς ἡ ἀκρίβειά τους σὲ πολλὰ σημεῖα δὲν εἶναι μόνο ἀποτέλεσμα τύχης ἢ συμπτώσεως. Καὶ φθάνομε στὸ ἀναπόφευκτο συμπέρασμα πὼς, ἂν ὁ Νοστράδαμος δὲν μπορούσε νὰ προφητεύῃ τὸ μέλλον, τουλάχιστο κατάρθωνε νὰ ρίχνῃ λίγες ματιὰς στὸ ἄγνωστο, ποὺ ἦταν σχεδὸν πάντοτε σωστές.

ΤΑ... ΤΥΧΕΡΑ ΤΩΝ ΑΤΥΧΩΝ

Τρέξε... ἔρχεται ὁ σύζυγός!

ΕΝΑ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ - ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η «Εκλογή» συνεχίζει τη σειρά «Ένα έργο τέχνης — Μία ιστορία», που άρχισε με τον Γκόγια από το τεύχος 'Ιουλίου, με τη ζωή του Μωρίς Ουτρίλλο. Δεν γίνεται λόγος για την ιστορία ενός μόνον έργου του Γάλλου ζωγράφου, αφού όλα του τα έργα είναι δεμένα σαν ένα με την ιστορία της ζωής του, που κύλησε πονεμένη στους δρόμους της Μονμάρτρης, αυτούς που αγάπησε και χιλιοζωγράφισε.

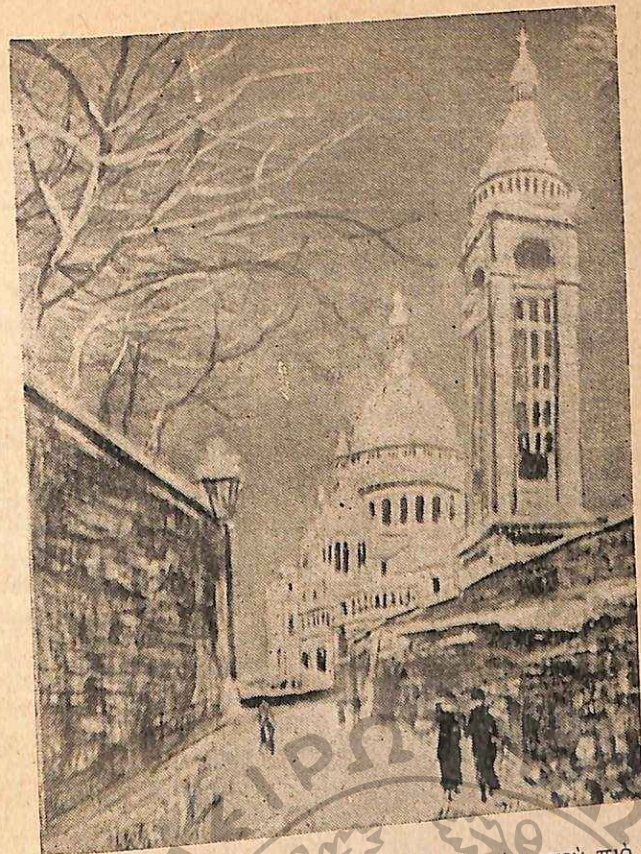
ΟΥΤΡΙΛΛΟ: Τοπία της Μονμάρτρης

Υπάρχουν ζωγράφοι στην 'Ιστορία της Τέχνης — πολύ μετρούμενοι — που δημιούργησαν τα έργα τους σε μία περιορισμένη κλίμακα θεμάτων. Συνήθως λοιπόν, όποιος εξετάζει τη συνολική προσφορά ενός τέτοιου καλλιτέχνη διαπιστώνει πως λείπει από τα έργα του ή ποικιλία της έμπνεύσεως κι ή έναλλαγή των έντυπώσεων. Παράλληλα όμως βλέπει πως ό ζωγράφος κατέχει απόλυτα τό θέμα, μπορεί και τό μετουσιώνει σε αληθινή τέχνη και χαρίζει μια σπάνια αίσθητική συγκίνηση.

Στην κατηγορία των ζωγράφων αυτών με τό ώρισμένο μοτίβο θεμάτων βρίσκεται και ό Μωρίς Ουτρίλλο. Ό «Τελευταίος Μεγάλος των Έμπρεσιονιστών», όπως συνηθίζουν νά τον αποκαλούν, δεν κούρασε τη φαντασία του, δεν περιπλανήθηκε με την

παλέτα του σε μυθικούς κήπους έμπνεύσεων, δέ ζήτησε δράματα και συγκινήσεις σε νέους δρόμους. Όλος ό κόσμος ήταν πάντα γι' αυτόν ή γειτονιά που τόν δέχτηκε παιδι κι άκουσε τις πρώτες του λαχτάρες: Η παλιά γραφική Μονμάρτρη, ψηλά στο λόφο Σάκρ Κέρ, στο Παρίσι. Αυτή γέμισε τά μάτια του χρώματα, τό χέρι του σχήματα. Αυτή στάθηκε ή δύναμή του. Αυτή και ή δόξα του.

Ό Ουτρίλλο της ανταπέδωσε πλούσια τά δώρα της. Έγινε με την τέχνη του ό λυρικός έξομολογητής της. Κάθε έργο του είναι κι ένας λόγος της, μια άπαθαντισμένη στιγμή της όμορφιάς και της ιστορίας της, που στις σελίδες της κρατά και τό δικό του όνομα, αφού ή Μονμάρτρη έγινε ένα μαζί του και δέθηκε με τη ζωή και τόν πικρό, θλιμμένο θρίαμβό του.

Η Μονμάρτρη και ή Σάκρ Κέρ είναι από τά μέρη που πιο πολύ αγάπησε και ζωγράφισε ό Ουτρίλλο.

Αυτή τη φορά δέ θά σταθοῦμε σ' ένα ώρισμένο έργο, αλλά σε όλη σχεδόν τη ζωγραφική προσφορά του Ουτρίλλο, που μάς αποκαλύπτει τη σκληρή δραματική ιστορία του.

Σε μια από τις λιθόστρωτες άνηφοριές της Μονμάρτρης υπάρχει ακόμη ένα χαμηλό δίπατο καπηλειό μ' ένα μικρό κήπο και ένα πέτρινο φράχτη μπροστά. Είναι τό «Lapin Agile», που οι θαυμαστές του Ουτρίλλο τό βλέ-

πουν σε πολλά άπ' τά έργα του. Μέσ' άπ' αυτό ξεκίνησε, στο δεύτερο μισό του περασμένου αιώνα, ό Έμπρεσιονισμός. Γύρω στα τραπέζια του ό Ντεγκά, ό Πισσαρό, ό Μονέ, ό Μανέ, ό Ρενάρ και τόσο άλλοι «Μεγάλοι» γινόντουσαν οι μύστες μιας νέας οργάνωσης στην τέχνη.

Εκεί, κάποιο βράδυ, ό Λωτρέκ έφερε στη συντροφιά μια ώραία έκφραστική χωριατοπούλα. Την έλεγαν Μαρία-Κλεμεντίν Βαλαντόν και θά του χρησίμευε για

μοντέλο. Γρήγορα λοιπόν ή κοπέλα αυτή έγινε ή άχώριστη τής συντροφιάς του παλιού καπηλίου. Δασκαλεμένη άπ' τόν Λωτρέκ, άλλαξε τ' όνομά της, έγινε « Σουζάν », πήρε πάνω της όλη τή χαρούμενη άμεριμνησία του νυχτεριού Παρισίου κι άρχισε νά ποζάρη στά άτελιέ του Ντεγκά, του Ρενουάρ, του Μοντιλιάνι. Προικισμένη μ' έμφυτο ταλέντο, που όλοένα δυνάμωνε και δουλευόταν κοντά στους μεγάλους έμπρεσιονιστές, ζωγράφιζε κι ή ίδια. Κάποτε όμως, τό 1883, σ' ένα παλιό σπίτι τής Μονμάρτρης, έκανε τό σπουδαιότερο και τό μόνο πονεμένο της έργο. "Εφερε στόν κόσμο ένα παιδί. "Ο Ντεγκά, ό Ρενουάρ, ό Μοντιλιάνι είπαν πώς πατέρας του ήταν ένας νεαρός έρασιτεχνής ζωγράφος, ό Μπουασύ, που ή μάνα του πιοτού δέν τόν άφησε νά κάνη τίποτα στή ζωή του. "Εκείνος φυσικά δέ μπόρεσε νά τό άρνηθί, άφοϋ, κοντά δέκα χρόνια, συζούσε με τή Σουζάν.

Τό αγάπησε πολύ τό παιδί της ή Βαλαντόν. Τοϋ έδωσε ένα όνομα κομψό κατά τή γνώμη της — Μωρίς —, όλη τή λατρεία της για τή Μονμάρτρη και τή ζωγραφική, μά κι όλη τή φτώχεια της. Με δυσκολία μπορούσε νά τό ζή και νά τό στέλνι σχολείο. "Ωσπου κάποτε, ή Σουζάν γνωρίστηκε μ' έναν εύκατάστατο Ισπανό συγγραφέα και τεχνολογικό, τό Μιγκουέλ Ουτρίλλο. "Ο ξένος ένθουσιάστηκε μαζί της, τήν αγάπησε μ' όλα τ' άμαρτωλά ξεινύχτια που τή βάραιναν και θεώρησε δικό του κάθε τι που ήταν δεμένο με τή ζωή της. "Εδωσε τ' όνομά του στό γυιό της

και φρόντισε νά του βρή δουλειά σέ μιá Τράπεζα. "Ομως ό Μωρίς, ό Μωρίς Ουτρίλλο όπως λεγόταν πιά, δέν ήταν πλασμένος για υπάλληλος. Δέ μπορούσε νά εργάζεται με τίς ώρες και πάντα μέσα στους ίδιους τοίχους. "Ηθελε νά γυρίζη στά γραφικά καλντερίμια τής Μονμάρτρης, στά «μπιστρό» της με τ' άπλυτα ποτήρια, στ' άτελιέ τών ζωγράφων, νά πιάνη κουβέντα μπροστά στήν όλόλευκη έκκλησία τής Σάκρ Κέρ με άπλους εργατικούς ανθρώπους και ν' άκούη τόν Μοντιλιάνι νά του διδάσκη με ύπομονή και στοργή τους βασικούς κανόνες τής ζωγραφικής. Τοϋ άρεσε ακόμη νά κοιτάζη ώρες σιωπηλός τους πίνακες του Ρουσώ, που τόν γοήτευαν με τήν άφέλεια και τήν απλότητά τους — και νά πίνη, νά πίνη... Τό πιοτό τόν μαγνήτιζε, τόν γελούσε και τόν σκότωνε μέρα με τή μέρα. Στα δεκαεννιά του ήταν κιόλας ένας άρρωστος αλκοολικός. Τόν έβλεπε ή Βαλαντόν και σπάραζε από πόνο. "Αδικα τόν συμβούλευε και προσπαθούσε νά τόν γιαντρέψη με τή στοργή της. "Απελπισμένη, δοκίμασε νά τόν κλείσει σ' ένα άσυλο. Μά τότε ένας ψυχίατρος, που τήν θαύμαζε για τό ταλέντο της, τής σύστησε νά πάρη πάλι κοντά της τόν άσωτο γυιό και νά προσπαθήσει νά τόν θεραπεύσει μ' ένα φάρμακο που κρατούσε ή ίδια στά χέρια της, τήν τέχνη της.

"Η Βαλαντόν υπάκουσε. Ξανάφερε τόν Μωρίς μέσ' στό παλιό σπίτι τής Μονμάρτρης και ξανάρχισε, πιό ζεστά από άλλοτε, νά του μιλάη για σχήματα, για χρώματα, για εικόνες. "Εκείνος τήν

άκουγε σά χαμένος, ξεχαρβαλωμένος άπ' τ' αλκοόλ, ανάξιος για ότιδήποτε. Μόνο τό βλέμμα του είχε μιá παράξενη ένταση και τό χέρι του, μ' όλο που συχνά έτρεμε, έδειχνε πώς κρατά μιá μυστική δύναμη. Σ' αυτά τά χέρια, που μέσα στή γενική διάλυση μπορούσαν νά φυλάνε ένα σκίτημα δημιουργίας και μιá έλπίδα ζωής, πίστεψε ή μάνα. Και τό θαύμα δέν άργησε νά γίνη.

"Ο Μωρίς έπιασε τά πινέλα κι άρχισε νά ζωγραφίζει. Τί ; Μά ό,τι έβλεπε γύρω του. Γωνίες τής Μονμάρτρης, στενούς δρόμους με δέντρα και με καπηλειά, σπίτια ψηλά με φθαρμένους τοίχους και γυρτές στέγες, καλντερίμια, μαγαζιά, σοφίτες, διαβάτες σέ σταυροδρόμια και χιονισμένες πλατείες, παράσματα μπροστά άπ' τή Σάκρ Κέρ, άπ' τό Μουλέν ντε λά Γκαλέτ, ό,τι γνώρισε, ό,τι αγάπησε, ό,τι πόνεσε.

"Ενα άτέλειωτο τραγούδι τής Μονμάρτρης έγινε τό έργο του. Τήν έμπνευσε που του χάρισε τής τήν άνταπέδωσε με δόξα.

Τά χρόνια περνούσαν κι ό Ουτρίλλο με τά παριζιάνικα τοπία του γινόταν γνωστός σέ όλο τόν κόσμο κι άρχισε νά θεωρήται από πολλούς ό σπουδαιότερος τοπιογράφος του αιώνα μας.

"Ομως ή άνελέτη Μοίρα του παραφύλαγε πάντα στό δρόμο του. Τόν βρήκε πάλι, πάνω στήν άκμή τής δημιουργίας του, και του ξανάβαλε τό ποτήρι στό χέρι. "Ο κατήφορος θά ξανάρχιζε, άν δέν βρισκόταν πάλι κοντά σ' αυτό τό άρρωστο μεγάλο παιδί μιá γυναίκα. Δέν ήταν ή μάνα τώρα, ήταν σύζυγος. "Η Λούση Πόουελ.

Μιá δυναμική γυναίκα, με αξιόλογο ταλέντο ζωγράφου και κυρίως με πολλή θέληση, πολλή πίστι, πολλή άφοσίωσι για τόν Ουτρίλλο. Χήρα από τόν πρώτο της γάμο, βρέθηκε δίπλα στή μεγαλοφυΐα πάνω στήν κρίσιμη ώρα. Με συναίσθησι ιστορικής ώρας, έκανε τόν Ουτρίλλο νά ξαναπίσει τά πινέλα. "Οταν τό χέρι του άρχιζε σάν άλλοτε νά τρέμει, του στέριωνε τήν πίστι στόν έαυτό του. Όταν εκείνος έδειξε πώς τά χάνει, του έβαλε οικονομική γραμμή στή ζωή του για νά τόν σώσει από τόν εφιάλτη τής άνέχειας και του άνοιξε πάλι τις πόρτες για νά βγή, όπως πριν, στους γεμάτους εικόνες κι έμπνεύσεις δρόμους τής Μονμάρτρης.

"Ομως, αλίμονο, τώρα πιά ό Ουτρίλλο — από τά χρόνια ; τήν κληρονομικότητα ; τό πάθος ; — έμοιαζε, καθώς περπατούσε σκυφτός σ' αγάπημένα του λιθόστρωτα, με ζητιάνο μισότρελλο. "Εστηνε στά σταυροδρόμια τό καβάλέτο του και μαζεύνοντουσαν γύρω του χασομέρηδες πλήθος, με τόν έμπαιγμό στά μάτια και τό χυδαίο γιογάζισμα στά χείλη. Περνούσε άπ' τά παλιά λημέρια του και λιθβολισμοί παιδιών τόν έχαιρέταγαν.

Κατάλαβε ή γυναίκα του πώς ή Μονμάρτρη τόν επρόδιε πιά. Και μιá μέρα αποφάσισε νά τόν πάρη άπ' αυτήν. Αγόρασε μιá ωραία βίλλα σ' ένα προάστιο του Παρισίου, στό Λε Βεζινέ, και κει έφερε τήν κουρασμένη μεγαλοφυΐα. "Εκει, σκεπτόταν, ό Ουτρίλλο θά μπορή νά νοσταλγή τις αγαπημένες του γειτονίες, νά τις δραματίζεται ιδανικές και καλές,

σάν άλλοτε, μαζί του και ν' αποφεύγη τὸν ἀργὸ καθημερινὸ θάνατο ποὺ τοῦ ἔδιναν πιά ἀπὸ κοντά. Γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ μάλιστα στὴ δουλειά του, τοῦ προμήθευε διάφορες κάρτ ποστὰλ με χαρακτηριστικὲς γωνίες τῆς Μονμάρτης.

Μοιραῖα ὁ Οὐτρίλλο ἄρχισε νὰ ἐπαναλαμβάνεται στὴν τέχνη του. Ὅμως κάθε ἐλαιογραφία, κάθε γκουάς, κάθε ἀκουαρέλα καὶ ἀπλὸ σχέδιο ἀκόμη ποὺ ἔφερνε τὴν ὑπογραφή του, ἦταν περιζήτητο παντοῦ, κι ὁ Πετρίδης, ὁ πασίγνωστος ἔμπορος καλλιτεχνημάτων ποὺ μονοπωλοῦσε τὰ ἔργα τοῦ Οὐτρίλλο, μπορούσε νὰ εἰσπράττῃ γιὰ καθένα ἀπὸ αὐτὰ μεγάλα ποσά.

Δημιούργησε ἔργα καὶ με ἄλλα θέματα ὁ τραγουδιστὴς τῆς Μονμάρτης. Ζωγράφισε τοπία τῆς Βρετάνης καὶ τῆς Κορσικῆς, ἀπόμακρες βιομηχανικὲς γειτονιὲς κι ἐκκλησιὰς τοῦ Παρισιοῦ, κάμποσα τέλος λουλούδια. Ὅμως με τὴν Μονμάρτη μονάχα μπόρεσε ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν κάποια ἐπίδρασι ποὺ εἶχε ἀπὸ τὴν τεχντροπία τοῦ Πισσαρὸ καὶ τοῦ Σεζάν, νὰ στήσῃ στέρεα τὰ θέματα του καὶ νὰ γίνῃ — με ὅλο ποὺ λείπει ἀπὸ τοὺς πίνακές του

κάποια πνευματικὴ προέκτασι — μίαν ὠλοκληρωμένη καλλιτεχνικὴ προσωπικότητα.

Κλασσικὸς καὶ ρεαλιστὴς ζωγράφος, ἔμπρεσσιονιστὴς καὶ «φάβ», ρομαντικὸς συχνά κι ἐξπρεσσιονιστὴς, ἔκλεισε πέρυσι, στὶς 5 Νοεμβρίου, γιὰ πάντα τὰ κουρασμένα μάτια του. Πένησε ἡ ἐπίσημη Γαλλία γιὰ τὸ θάνατό του, αὐτὴ ποὺ τὸν εἶχε τιμήσει στὰ 1929 με τὸ Σταυρὸ τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς. Δάκρυσε τὸ Παρίσι, αὐτὸ ποὺ ἀναγνωρίζει κι ἀναδεικνύει τὶς ἀξίες. Ἐσκυψε γεμάτῃ μεταμέλεια τὸ κεφάλι ἡ Μονμάρτη, αὐτὴ ποὺ γνώρισε τὶς ἀδυναμίες καὶ τὸν δημιουργικὸ οἶστρο του, αὐτὴ ποὺ τὸν χτύπησε ἀνελέητα. Ἐτσι τώρα, ψηλά στὸ λόφο τῆς Σάκρ Κερ καὶ στὰ γύρω λιθόστρωτα, ὁ Οὐτρίλλο ἔγινε μορφὴ θρησκείας, κοντὰ στὶς μνημὲς τοῦ Ντεγκά, τοῦ Μονέ, τοῦ Βαν Γκόγκ, τοῦ Σίσλεῦ καὶ τόσων ἄλλων. Οἱ κακὲς ἀδυναμίες του σκόρπισαν, χάθηκαν, τὶς πῆρε ὁ ἄνεμος. Καὶ μόνο μένει αἰώνια ἡ μία, ἡ μεγάλη του, ἡ Μονμάρτη, ἔτσι ὅπως τὴν εἶδε καὶ ὅπως τόσο λυρικὰ τὴν τραγούδησε με τὰ χρώματα τῆς φλογερῆς παλέτας του.

Ὁ νοικοκύρης:

Μοῦ χρωστᾷς νοίκια ἔξι μηνῶν. Βρὲς ἄλλο σπίτι καὶ φύγε!

Ὁ ἐνοικιαστής:

Νὰ φύγω χωρὶς νὰ σὲ πληρώσω; Ποτέ!

Gazzetina Illustrata

ΕΝΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ

Η ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ

Τῶν YANG SAO & MARC RODY

Μία κινέζικη σπαζοκεφαλιά

Ἡ ἱστορία αὐτὴ εἶναι ἀληθινή. Τὴν ἔγραψε τὸν δεῦτερο αἰῶνα μ.Χ. ὁ φιλόσοφος Γιάνγκ Σάο, ποὺ τὴν ἔζησε ἀπὸ κοντά. Ὁ Ἀμερικανὸς Μάρκ Ρόντνυ τὴν ἀπέδωσε στὰ ἀγγλικά σὲ μίαν ἐλεύθερη μετάφρασι, ὥστε νὰ γίνῃ κατανοητὴ στὸν κάθε σύγχρονο ἀναγνώστη ποὺ δὲν γνωρίζει πολλὰ γιὰ τὰ ἔθνη τῶν Κινέζων τοῦ 200 μ.Χ. Οἱ Ἕλληνες ἀναγνώστες, ἂν ἐπιθυμοῦν περισσότερες πληροφορίες ἢ ἂν θέλουν νὰ διαβάσουν τὸ πρωτότυπο,μποροῦν νὰ συμβουλευθοῦν τὰ κείμενα τοῦ Τοῦ Σουγκνούνγκ (ἐποχὴ δυναστείας Διάνγκ), ποὺ πιστὰ ἀντέγραψε ὅ,τι σχετικὸ ὑπῆρχε. Φυσικά, τὰ κείμενα αὐτὰ εἶναι στὴν κινεζικὴ γλῶσσα.

Μὲ τοὺς ἀγκῶνες ἐπάνω στὸ τραπέζι, ὁ Λου-Τσί-Τσέν ἐπαίξε ἀφηρημένους μετὰ τὴ «βέργα τῆς Δικαιοσύνης», μετὰ τὴ «ζυγαριὰ τῆς Θέμιδος» καὶ μετὰ τὸ «νερὸ τῆς Ἀλήθειας» ποὺ βρισκόταν μέσα στὸ «δοχεῖο τῆς Σοφίας», ἐῶ με προσοχὴ παρακολουθοῦσε ὅσα τοῦ ἔλεγε με κλάματα ἓνα μικρὸ παιδί, ὄρθιο μπροστὰ στὴν ἐδρα του. Ἡ πόλι ὀλόκληρη γιόρταζε, κι ἔξω οἱ φωνές, οἱ φαιφάρες, τὰ τραγούδια κι οἱ χαρὲς ἔδιναν κι ἔπαιρναν. Μέσα στὴν ἡσυχὴ αἰθούσα τοῦ Δικαστηρίου, ὁ λοχαγὸς Τινγκ ὅλο καὶ τέντωνε τ' αὐτί του, κατὰ ν' ἀρπάξῃ ἀπὸ τὰ γλῆντια τοῦ δρόμου. Ἀτάραχοι καὶ ἀδιάφοροι, οἱ δύο ἐνοπλοὶ φρουροὶ φύλαγαν ὁ ἓνας τὴν πόρτα, ὁ ἄλλος τὸ παράθυρο. Τὸ παιδί τελείωσε τὴν ἱστορίαν του κι ἔμεινε ἀκίνητο, με δακρυσμένα μάτια, μπροστὰ στὸ γραφεῖο τοῦ Δικαστῆ. Τὰ λιγδωμένα του χέρια ἐπαίξαν νευρικὰ μετὰ τὸν καταλειπασμένον σκούφο του, ἐνῶ

Ἡ ἀλχημεία προοδεύει

“ Μ Π Ο Ρ Α Ζ Ο Ν ”

σκληρότερο καὶ ἀπὸ τὸ διαμάντι

Τῆς

ELEANOR MOREHEAD

Στὰ ἐργαστήρια ὁ-
λου τοῦ κόσμου
οἱ ἐπιστήμονες πραγ-
ματοποιοῦν κάθε μέρα
καινούργια θαύματα,
ποὺ μᾶς δίνουν νέες ἀν-
τιλήψεις γιὰ τὴ μορφή
καὶ τὴ φύσι τοῦ κό-
σμου. Ἡ εἰκόνα ποὺ ἔ-
χουμε σχηματίζει γιὰ
τὸ σύμπαν μεταβάλλε-
ται ὁλοένα, καθὼς
βλέπουμε νέα στοι-
χεῖα νὰ παίρνουν τὴ
θέσι ἄλλων. Ἐνα ἀπὸ
τὰ πολλὰ σχετικὰ πα-
ραδείγματα εἶναι τὸ
«Μ π ὀ ρ α ζ ο ν», μιὰ
οὐσία ποὺ δὲν ὑπῆρξε
ποτέ στὴ φύσι, ὡς τὴν
ἡμέρα ποὺ κατασκευά-
στηκε στὰ ἐργαστήρια
ἐρευνῶν τῆς Τζένεραλ
Ἐλέκτρικ, στὴ Νέα
Υόρκη.

Τὸ Μ π ὀ ρ α ζ ο ν
— δημιουργήμα τοῦ
ἀνθρώπου — εἶναι τὸ

Πάντα, σὲ ὅλες τὶς ἐποχές, ὅλες οἱ πολύτιμες
πέτρες εἶχαν τὴ φήμη πὼς ἔκρυβαν κάποια μα-
γικὴ δύναμι. Τὸ διαμάντι δὲν ἔφυγε ἀπὸ τὴν
κοινὴ αὐτὴ πίστι. Ἡ Ἰνδικὴ μυθολογία — ἐκτός
ἀπὸ τὴν εἰρηνοποιὸ ἰδιότητα — τοῦ ἀποδίδει καὶ
τὸ δῶρο τῆς προμαντείας.

Μήπως οἱ δευτερεύουσες θεότητες ποὺ δη-
μιούργησε ὁ Βράχμα γιὰ νὰ τὸν βοηθοῦν στὴ
γνώσι τοῦ κόσμου δὲν εἶχαν τὸ τρίτο μάτι, ἓνα
μάτι διαμαντένιο, στὴ μέση τοῦ μετώπου;

Ὡστόσο αὐτὸ δὲν ἀποκλείει καὶ τὴν ἄλλη
δοξασία, πὼς τὸ διαμάντι εἶναι τὸ «δῶρο τοῦ
διαβόλου», ποὺ φέρνει στοὺς κατόχους του κακὴ
τύχη.

Στὸν Μεσαίωνα τοῦ ἀπέδιδαν θεραπευτικὲς
ιδιότητες.

Ἡ ἱστορία καὶ ὁ μῦθος ἀκολουθοῦν τὸ δρόμο
τους. Πάντα, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἡ βιομηχανία
ἄρχισε νὰ ἀσχολῆται μὲ τὰ διαμάντια καὶ ὁ
Σέσιλ Ρόντς ὠργάνωσε εἰδικὴ παγκόσμια ἀγορὰ
διαμαντιῶν, ἡ πολύτιμη πέτρα ἔγινε ἡ πιὸ ζη-
λευτὴ ἀπ' ὅλες. Κατὰ ἑκατομμύρια καρδιάτα
ἄρχισαν νὰ πέφτουν στὴν ἀγορὰ τὰ διαμάντια
καὶ ἡ ἐτήσια παραγωγή τους ἔφθασε τελευταῖα
τὰ 11 ἑκατομμύρια τὸ χρόνο.

Στὸ διεθνὲς ἐμπόριο τῶν διαμαντιῶν, τὸ Βέλγιο
καὶ ἰδίως ἡ ἀποικία του, τὸ Κογκό, ἔχει πρω-
τεύουσα θέσι. Τὸ 1955, ἐπὶ συνολικῆς παραγωγῆς
διαμαντιῶν ἀξίας 23.1 δισεκατομμυρίων φράγ-
κων, τὸ Κογκό διεκδικοῦσε 1.2 δισεκατομμύρια.

Ἡ πιὸ μεγάλη ἐταιρεία ἐξαγωγῆς διαμαν-
τιῶν τοῦ Κογκό εἶναι σήμερὰ ἡ «Bécéka».

μόνο ὕλικὸ στὴ γῆ ποὺ εἶναι τόσο σκληρὸ ὅσο τὸ διαμάντι. Ἔτσι,
ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη, χάρι στὰ μάγια τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης,
ἡ παλιὰ ἀλήθεια πὼς μόνο ἓνα διαμάντι μπορεῖ νὰ χαράξῃ ἓνα ἄλλο
διαμάντι ἔγινε ἄχρηστη.

Ὁ ἐφευρέτης τοῦ Μπόραζον Ρ. Ουέντορφ καὶ οἱ συνάδελφοί
του καταπιέστηκαν μὲ τὸ τεράστιο ἔργο νὰ φτιάξουν μιὰ ὕλη ποὺ
δὲν ὑπῆρχε καὶ ποὺ εἶχαν κάθε λόγο νὰ πιστεύουν ὅτι δὲν μποροῦσε
νὰ ὑπάρξῃ. Ἦταν σὰν νὰ προσπαθοῦσαν νὰ πιάσουν ἓνα ὠρισμένο
ψάρι σὲ μιὰ ὠρισμένη λίμνη, χωρὶς νὰ ξέρουν ἂν τὸ ψάρι αὐτὸ βρι-
σκόταν σ' αὐτὴ τὴ λίμνη ἢ σὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη.

Μὰ τὸ ψάρι πιάστηκε. Εἶναι τὸ νιτρῶδες βόριον σὲ μορφή κύβου.
Τὸ ἐξαγωνικὸ νιτρῶδες βόριον εἶναι γνωστὸ στὴν ἐπιστήμη ἀπὸ
καιρὸ καὶ εἶναι σκληρὸ σὰν γραφίτης. Ὁ ἄγνωστος ὡς τώρα κυβικὸς
κρύσταλλος εἶναι σκληρὸς σὰν διαμάντι καὶ διατηρεῖ τὴ σκληρότητά
του σὲ θερμοκρασίες ποὺ κυριολεκτικὰ καίουν τὸ διαμάντι.

Τὸ Μ π ὀ ρ α ζ ο ν δὲν φτιάχνεται εὐκόλα. Παράγεται μὲ ὕδραυ-
λικὴ πίεσι, μεγαλύτερη ἀπὸ 1.000.000 λίμπρες κατὰ τετραγωνικὴ
ἴντσα καὶ σὲ θερμοκρασία ἄνω τῶν 3.000 βαθμῶν Φαρενάιτ. Στὴν
ἐμπορικὴ του χρῆσι θὰ ἀποδειχθῇ ἴσως πολυτιμότερο ἀπὸ τὸ δια-
μάντι, γιὰτὶ ἀντέχει περισσότερο στὴ θερμότητα καὶ ἔτσι τὰ τρυπάνια
καὶ ἄλλα ἐργαλεῖα θὰ ἐργάζωνται μὲ μεγαλύτερη ταχύ-
τητα καὶ νὰ ἐκτελοῦν ἐργασίες στιλβώματος καὶ κοπῆς γρηγορότερα
ἀπὸ τὸ ἀληθινὸ διαμάντι.

Ἡ Τζένεραλ Ἐλέκτρικ προσπαθεῖ τώρα νὰ ἐπιτύχῃ κόστος τοῦ
Μ π ὀ ρ α ζ ο ν χαμηλότερο ἀπὸ τῆς ἐξορύξεως φυσικῶν διαμαντιῶν.
Αὐτὴ ἡ προσπάθεια μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ, μπορεῖ καὶ ὄχι. Πάντως ἡ
ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος κατάρθρωσε νὰ δώσῃ ἓνα ὕλικὸ και-
νούργιο καὶ ἀνώτερο ἀπὸ κάθε ἄλλο προϊόν τῆς φύσεως.

◆ Ὁ κύριος Κλάρκ ξάπλωσε ἀναπαιτικά στὴν πολυθρόνα του, ἀναψι-
τὴν πίπα του καὶ ἀνοίξε τὴν ἐφημερίδα του.

— Σάμ, ἀκούστηκε ἡ γλυκυτάτη φωνὴ τῆς γυναίκας του, ἔχω νὰ σοῦ μι-
λήσω γιὰ ἓνα σωρὸ πράγματα.

— Σπουδαῖα, ἀπάντησε ὁ κύριος Κλάρκ. Εἶμαι ὁλος αὐτιά. Μόνο ποὺ
συνήθως ἔχεις νὰ μοῦ μιλήσῃς γιὰ ἓνα σωρὸ πράγματα τὰ ὅποια... δὲν ἔχεις.

«Pourquoi Pas?»

Πώς ζούν και τί πιστεύουν τὰ

ΑΣΤΕΡΙΑ ΠΟΥ ΜΕΣΟΥΡΑΝΟΥΝ

ΕΝΑ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ
ΣΕ ΣΥΝΕΧΕΙΕΣ

Στὸ τεύχος τοῦ Αὐγούστου, τὸ Κινηματογραφικὸ Λεξικὸ συνεχί-
ζεται μὲ τοὺς : Τζὼν Γουαίην, Έστερ Γουίλλιαμς καὶ Ρόμπερτ
Γουόγκνερ.

Ω

ΤΖΩΝ ΓΟΥΑΙΗΝ

Πανύψηλος—
1.92—ὁ Τζὼν
Γουαίην, ὁ ὑπ'
ἀριθ. 1 δημοφιλὴς
ἡθοποιὸς τοῦ ἀμε-
ρικανικοῦ κινη-
ματογράφου, ἀνή-
κει στὴ γενιὰ κι
αὐτὸς τοῦ Γκάρυ
Κοῦπερ. Πολὺ πε-
ρισσότερο ἀπὸ τὸν
Κάρυ Γκράντ, θυ-
μίζει τὸν Κοῦπερ,
γιατὶ εἶναι ἀθλη-
τικὸς, περισσότε-
ρο ἄνετος σ' ἓνα
ἄλλο με λερωμένα πέτσινα σα-
κάκια παρὰ μὲ σμόκιν σ' ἓνα σα-
λόνι. Ἡ γοητεία τοῦ Γουαίην εἶναι
τεράστια στὰ νεαρὰ παιδιά ποὺ
ὀνειρεύονται περιπέτειες. Δίνει
μιὰ τέτοια ἐντύπωση ἀσφάλειας ὁ
ὄγκος του, τὰ εἰρωνικά μισό-
κλειστα μάτια του, τὸ ἐλαστικὸ
του βῆμα, τὸ τεμπέλικο χαμόγε-

λο. Ὁ μέσος θεα-
τὴς ἔχει τὴ βε-
βαιότητα ὅτι δὲν
θὰ φοβότανε οὔτε
στὴν ἔρημο, οὔτε
στὰ ψηλὰ βουνά,
οὔτε στὴ μέση τοῦ
ὠκεανοῦ, οὔτε ἀ-
νάμεσα στὰ ζῶα
τ' ἄγρια, οὔτε
ἀνάμεσα στοὺς ἀ-
κόμα πιὸ ἄγριους
ἀνθρώπους, ἂν εἶ-
χε προστάτη καὶ
σύντροφό του τὸν
Τζὼν Γουαίην.

Γι' αὐτὴν τὴν πατρικὴ θάλεγε
κανεὶς δύναμι ποὺ ἀκτινοβολεῖ, ὁ
Τζὼν Γουαίην ἦταν πάντα ὁ
εὐνοούμενος ἐρμηνευτὴς τῶν ται-
νιῶν τοῦ Τζὼν Φόρντ, ἓνας ἀπὸ
τὴ μεγάλη ράτσα τῶν ἡρεμῶν καὶ
δυνατῶν ἀνδρῶν, ποὺ ὕμνησαν ὁ
Χέμινγκγουεϊ καὶ ὁ Μαλρώ.

Καὶ στὴν ταινία «Ὁ ἥσυχος

ἄνθρωπος» εἶδαμε ἀνάγλυφο τὸν
Θρύλο Τζὼν Γουαίην. Ὁ παλιὸς
πυγμάχος γυρίζει στὴν Ἴρλανδία,
παίρνει τὴν ἀδάμαστη κοπέλα
ποὺ διάλεξε, τὴν δαμάζει καί,
τέλος, μόνο γιὰ νὰ σφραγίσῃ τὰ
δικαιώματά του ἐπάνω της, δέχε-
ται νὰ ξαναμεταχειριστῇ τὴς φο-
βερὲς γροθιές του, ποὺ κάποτε
εἶχαν σκοτώσει ἓναν ἄνθρωπο.

Τί εἶναι ὅμως στὴν πραγματι-
κότητα ὁ ἀλύγιστος αὐτὸς ὑπερα-
σπιστὴς τοῦ δίκιου; Τὰ διαζύγια
του καὶ οἱ φρικτὲς λεπτομέρειες
ποὺ δημοσιεύτηκαν στὴς ἐφημε-
ρίδες λέρωσαν λίγο τὴν ἄσπιλή
ὡς τότε εἰκόνα ποὺ λάτρευαν
τ' Ἀμερικανάκια. Γιατὶ ὁ Τζὼν
Γουαίην, ὁ Ντιούκ (δούκας) ὅπως
τὸν φωνάζουν οἱ φίλοι του, δη-
λαδὴ ὁλόκληρη ἡ Ἀμερική, εἶναι
περίφημος γιὰ τοὺς ἀποτυχη-
μένους γάμους του καί, γι' αὐτὰ
ποὺ βγαίνουν στὴν ἐπιφάνεια κάθε
φορὰ ποὺ φθάνει στὰ δικαστήρια,
δὲν ξέρεי πὼς νὰ δικαιολογηθῇ,
ὅχι μόνον στοὺς θαυμαστάς του,
ἀλλὰ καὶ στοὺς ἴδιους του τοὺς
γυιούς, ὁλόκληρα παλληκάρια πιά!

Ἄν μάλιστα ἐξετάσετε τὸ ζή-
τημα μὲ τὴ γλῶσσα τῶν ἀριθμῶν,
παίρνει πραγματικὰ τρομακτικὲς
διαστάσεις. Μὲ ἄλλα λόγια, ὁ
Γουαίην πρέπει νὰ εἰσπράττῃ
150.000 δολ. τὸ χρόνο γιὰ ν' ἀρ-
χίσῃ νὰ βάζῃ κατὶ καὶ στὴν τσέπη
του! Ἡ πρόση του γυναῖκα, ἡ
Τζόζεφιν Σέντε, παίρνει δέκα
τοίς ἑκατὸ ἀπὸ τὰ κέρδη του
πρὶν ἀκόμη τὰ ἐγγίξῃ ἡ Ἐφορία.
Καὶ τὰ κέρδη του φθάνουν τὸ
1.000.000 δολ. πρὶν φορολογη-
θοῦν. Ἡ δεύτερη γυναῖκα, αἰρ-
Ντιούκ, ἡ περίφημη Τσάτα, παίρ-
νει 50.000 δολ. τὸ χρόνο. Καὶ τί
κάνει ὁ Ντιούκ; Ἀπλούστατα,

ΕΣΤΕΡ ΓΟΥΙΛΙΑΜΣ

προσέχει νὰ μὴ χωρίσῃ ἀπὸ τὴν
τρίτη γυναῖκα του, τὴ μικροκα-
μωμένη Περουβιανὴ Πιλάρ Πα-
λέτ!

Ἄς δοῦμε ὅμως πὼς ἄρχισε
ἡ ἱστορία:

Τὸ ὄνομά του, ὅταν γεννή-
θηκε στὴς 26 Μαΐου τοῦ 1907
στὸ Γουίντερσετ τῆς Ἀιοβάς,
ἦταν Μάριον Μάικελ Μόρρισον.
Ὁ πατέρας του εἶχε ἓνα ἀντράγκ-
στόρι, ἓνα ἀπὸ τὰ περίεργα αὐτὰ
μαγαζιά ποὺ εἶναι φαρμακεία,
πουλοῦν ὅμως καὶ παγωτὰ καὶ
διάφορα ἄλλα πράγματα. Ὁ
Ντιούκ ἐτοιμάζεται γιὰ τὴ Ναυ-
τικὴ Σχολὴ τοῦ Ἀνάπολις, δὲν
πετυχαίνει καὶ μπαράκει σ' ἓνα
καράβι γιὰ τὴν Χονολουλού. Γυ-
ρίζει μὲ τ' αὐτὰ ἀκόμη θαμπω-
μένα ἀπὸ τὰ «γιουκουλέλε» καὶ
δοκιμάζει ἄπειρα ἐπαγγέλματα,
ὅπως κάθε Ἀμερικανὸς ποὺ σέ-
βεται τὸν ἑαυτό του. Μαζεύει βε-
ρύκοκκα, κάνει τὸν ἡλεκτρολόγο,
ὁδηγεῖ καμιόνια, πουλάει παγω-

τά. Στο Γυμνάσιο όμως είχε λάμψει στο «ράγκμπυ». Το δύσκολο αυτό σπόρ του εξασφαλίζει μια θέση στο ξακουστό Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας. Το καλοκαίρι, για να κερδίσει το χαρτζιλίκι του, δουλεύει στα στούντιο σάν βοηθός φροντιστού. Μια μέρα ο υπερβολικός του ζήλος τόν σπρώχνει να σκουπίσει από το «σέτ» κάτι ξερά φύλλα, που ο σκηνοθέτης Τζων Φόρντ είχε σκορπίσει με πολλή προσοχή λίγο πριν για να «γυρίσει» μια σκηνή φθινοπώρου. Όταν καταλαβαίνει τη γκάφα του, ο Ντιούκ παίρνει ένα ύφος τόσο απελπισμένο, που ο Φόρντ ξεσπάει στα γέλια. Μια μεγάλη φιλία γεννήθηκε από το επεισόδιο. Η πρώτη του ταινία, το «Μπιγκ Τραϊλ», έγινε το 1929, το πρώτο του συμβόλαιο, για μια σειρά σύντομα φιλμ όπου έκανε τον κάου-μπόυ που τραγουδά (!), το υπέγραψε το 1935. «Εξι ολόκληρα χρόνια περίμενε να σταθεροποιηθώ ή θέση του στα στούντιο. Από τότε όμως δε σταμάτησε. Και το «Ντάρλιγκ Κλεμεντίν», ένα «γουέστερν» μεγάλων απαιτήσεων, πάλι του Φόρντ, τόν έκανε από τη μια μέρα στην άλλη άστερα πρώτου μεγέθους.

Είμαστε στο 1939. Από τότε γύρισε άπειρες ταινίες, όχι όλες καλλιτεχνικές. Αλλά ακόμη και σε κωμικά σχεδόν παραμύθια, όπως το «Τζέγκις Χαν», ο Γουαίην έδωσε τη δική του αλήθεια: την αδιάφορη, ήρεμη ασφάλεια, που πείθει περισσότερο, στόν κινηματογράφο τουλάχιστον, από κάθε είδους αγωνιώδη προσπάθεια εκδηλωτικής ήθοποιίας.

ΕΣΤΕΡ ΓΟΥΪΛΙΑΜΣ

Μια ψηλή γυναίκα που θύμιζε έφηβο, με φαρδιές πλάτες, στενούς γοφούς και μακρυά μυώδη πόδια, η Έστερ Γουίλλιαμς έγινε στάρ γιατί ήταν καλυμβήτρια, αλλά έγινε ήθοποιός χάρι στην εξυπνάδα και την επιμονή της.

Δέν έχει θηλυκότητα, έλεγαν. Είναι ψυχρή, άνοστη, ανέκφραστη, με πρόσωπο υπερβολικά καθαρό, με προσωπικότητα υπερβολικά τίμια. Όταν μάλιστα παντρεύτηκε, καινούργια απογοήτευσι: ο Μπέν Γκέιτς ήταν τεράστιος, αληθινός γίγας, με καλοκάγαθο, ανέκφραστο πρόσωπο και μεγάλη συμπάθεια στις επιχειρήσεις που επιτρέπουν να κερδίσει κανείς σίγουρα χρήματα.

Κι όμως μια μουσική κωμωδία που δέν είχε για μοναδικό της σκοπό την επίδειξη τών κολυμβητικών ταλέντων της Έστερ, το «Αντίβας πρό τών πυλών», αποκάλυψε και στους πιό άπιστους Θωμάδες πως η Έστερ είχε κέφι, γλύκα, θηλυκότητα κι εξυπνάδα σάν ήθοποιός, σάν κοκομεντιέν.

Όταν έκανε την εμφάνισή της στο προπέρσινο φεστιβάλ τών Καννών, η εντύπωση αυτή έγινε βεβαιότης. Η άλλοτε ψυχρή Αμερικάννα, βρέθηκε να είναι μια ωραιότατη γυναίκα, με πλούσιες πλέον καμπύλες (το στήθος της, μετά από τρεις τοκετούς, συναγωνίζεται της Σοφίας Λόρεν!), διασκεδαστική, πρόθυμη πάντα ν' άστειευθώ με τους φωτογράφους και να ρίξει πολύ γυναικειές ματιές στους ενδιαφέροντας προσκεκλημένους του φεστιβάλ. Τό άγαλμα έγινε γυναίκα, ώριμασε,

και η καινούργια Έστερ είναι πολύ γοητευτική.

Γεννήθηκε στο Λος Άντζελες πριν τριαντρία περίπου χρόνια, τέταρτο παιδί του Λού και της Μπιούλα Γουίλλιαμς και, από μικρή, έδειξε τόσο μεγάλη ικανότητα στο κολύμπι, ώστε οι γυμνασται του σχολείου της έδωσαν ιδιαίτερη προσοχή στην προγύμνασί της. Δεκαέξι χρονών ήταν πρωταθλήτρια του κόσμου στα 100 μέτρα έλευθέρας κολυμβήσεως και θά έπαιρνε μέρος στους Όλυμπιακούς, αν δέν άρχιζε ο πόλεμος.

Τότε έγινε μοντέλο και, στην Έκθεσι του Σάν Φραντσίσκο, δέχθηκε να παρουσιάσει κολυμβητικά νούμερα σε μια επιθεώρηση του Μπίλλυ Ρόουζ. Σε λίγο άρχισαν και οι προτάσεις από το Χόλλυγουντ. Η πρώτη μικρή της εμφάνισι ήταν σε μια ταινία της σειράς Άντυ Χάρντ με τόν Μίκυ Ρούνεϊ, το 1942. Η δεύτερη, το «Κάποιος που τόν έλεγαν Τζέι» και η τρίτη, το μεγάλο, έγχρωμο κολυμβητικό φιλμ με τόν Ρέντ Σκέλτον, που έκανε διάσημους και τούς δύο. Ακολούθησε μια σειρά από ταινίες πάντα φρέσκες και ευχάριστες, με την Έστερ σε μια πισίνα να χορεύει αλλάζοντας καταπληκτικά χρωσαφένια μαγιώ που σχεδίαζαν ειδικώς για το σώμα της οι καλύτεροι μοντελίστες του Χόλλυγουντ. Τό περίεργο σ' αυτή την ιστορία υπήρξε η δυσκολία της υγιέστατης Έστερ να κάνει παιδιά. Πολλές φορές έφθασε στο χείλος του θανάτου. Τελικά όμως τó πείσμα της και η επιστήμη θριάμβησαν. Σήμερα έχει τρία, τόν Μπέντζαμιν που γεννήθηκε

το 1949, τόν Κίμπαλ το 1950 και την μικρή Σούζαν το 1953.

Σήμερα η Ές, όπως την φωνάζουν οι φίλοι της, είναι μια γυναίκα που επέτυχε και στη ζωή της και στη δουλειά της. Καμιά φορά, κυκλοφορούν μερικές φήμες για κάποιο διαζύγιο ή για διαφορές που μπορεί να έχη με τούς διευθυντές της εταιρείας της ή τούς δημοσιογράφους. Αλλά όμως τά περνούν όλοι οι «στάρ» και η Ές είναι πιά άναγνωρισμένη!

ΡΟΜΠΕΡΤ ΓΟΥΩΓΚΝΕΡ

Πριν λίγα, μά πολύ λίγα χρόνια, ο Μπόμπ Γουώγκνερ φαινόταν πράγματι ο ευνοούμενος της τύχης. Νεώτατος, πολύ δημοφιλής, αλλά χωρίς ταλέντο, είχε «γυρίσει» σάν πρωταγωνιστής τις καλύτερες ταινίες της χρονιάς. Ξαφνικά όμως, επαναστατικά, μια καινούργια μόδα κατέκτησε την άμερικανική νεολαία, η μόδα Ντύν, η μόδα τών «απαρεξηγημένων» από την κοινωνία κι από τούς γονείς παιδιών, η μόδα τών μαθητών του Άκτορ'ς Στούντιο της Νέας Υόρκης. Η καινούργια αυτή γενιά ήθοποιών, ο Ντύν, ο Πώλ Νιαύμαν και οι διάδοχοι του Μάρλον Μπράντο, είχαν ένα μεγάλο πλεονέκτημα: ήξεραν να παίζουν. Είχαν μάθει άργα και κοπιαστικά την τέχνη του ήθοποιού στα χέρια μεγάλων δασκάλων όπως ο Αϊ Στράσμπεργκ. Και ο ίδιος ο Μπράντο στεκόταν πολύ ψηλά, για να υπάρχει καμιά σύγκριση μεταξύ τών καλλιτεχνικών του ταινιών και τών έμπορικών «θεαματικών» φιλμ που «γύρισε» ο Γουώγκνερ, η και-

ΡΟΜΠΕΡΤ ΓΟΥΩΓΚΝΕΡ

νούργια όμως γενεά παρέσυρε τη νεολαία και όχι μόνο τους απαιτητικούς και τους «καλλιτεχνίζοντες». Η καινούργια αυτή γενεά κατέστρεψε την άκοπη, σύντομη, αλλά λαμπρή καριέρα του Μπόμπ Γουώγκνερ.

Πράγματι, στο παιδί αυτό όλα είχαν έρθει εύκολα. Γυιός ενός «βασιλιά» του σιδήρου, είχε εκατομμύρια δολάρια στη διάθεσή του. Καί, φυσικά, στο «Γκόλφ Κλάμπ» του μπαμπά, συναντούσε σαν ίσος προς ίσο όλους τους μεγάλους στάρ.

Κι ένα βράδυ, καθώς έτρωγε στο εστιατόριο του Συλλόγου, τον είδε ένας ανιχνευτής ταλέντων και του έστειλε την κάρτα του. Την επομένη πέρασε το «δοκιμαστικό» του φιλμ και ο Ντάρουλ Ζάνουκ, ένθουσιασμένος, του προσέφερε ένα θαυμάσιο συμβόλαιο. «Αρχισαν άμέσως οι μεγάλες ταινίες. Το «Βατραχάν-

θρωποι», το «Τιτανικός», το «Λευκό φτερό», το «Παρέλασι Δόξας», το «Άσπρμένο Μαστίγιον», το «Σπασμένο άκόντιο», το «Βουνό» και η ταινία εκείνη με θέμα τους Έλληνες σφουγγαράδες της Φλωρίδας που είδαμε πρόπερσι στο Άττικόν. Τίποτε το τυραννισμένο, το άνικανοποίητο, δεν φαίνεται στην εύθυμη, συμπαθητική φυσιογνωμία του. Ο Μπόμπ δεν είναι «τύπος». Είναι, απλούστατα, ένα συνηθισμένο Άμερικανάκι, απ' αυτά που βλέπουμε τόσο συχνά στις πολύχρωμες ρεκλάμες των περιοδικών.

Με άλλα λόγια, δεν μοιάζει. Με Ντίν, δεν σέρνεται, δεν ξύνεται, δεν κοιτάζει με ύπουλο βλέμμα, δεν έχει πολλές ελπίδες επιβιώσεως. Κι όμως, ποιός ξέρει; Ήδη, τη θέση του Ντίν στην καρδιά της άμερικανικής νεολαίας την παίρνει ο υγιέστατος Τόνυ Πέρκινς. Τη θέση του Έλβις Πρίσλεϋ την παίρνει ο συμπαθής, απλός και καλός οικογενειάρχης Πάτ Μπούν. Μήπως η μόδα ήδη άρχισε να αλλάζει; Έν τω μεταξύ, για ν' αποδείξει ίσως πώς ξέρει κι αυτός να είναι επικίνδυνος, στο «Φιλί που σκοτώνει», που είδαμε έφεςτος, παίζει το ρόλο ενός επικίνδυνου, μισότρελλου δολοφόνου, επικίνδυνου ακριβώς γιατί έχει τόσο συμπαθητική εμφάνιση.

Ένα είναι σίγουρο. Ότι ο Μπόμπ βρίσκεται σε μια κρίσιμη καμπή της καριέρας του. Μένει να δούμε πώς θα τα καταφέρει να επιζήσει, να διατηρήσει δηλαδή στο Χόλλυγουντ τη ζηλευτή θέση που είχε πριν ελάχιστο ακόμη καιρό.

Ο γάμος στους Άλαούτες διατηρεί στον 20ό αιώνα όλη τη γοητεία της βιβλικής εποχής.

“Αν δέν ἔχης χρήματα, δέν ἔχεις γυναῖκα!”

Τοῦ

PAUL M. YAZBECK

Στη Βόρειο Συρία ζουν οι Άλαούτες, ένας λαός από 250.000 ψυχές, του οποίου τα ἔθιμα ἔχουν μείνει ἀπλοῖκά και πρωτόγονα. Ὀνομάζονται Άλαούτες, γιατί ἀνήκουν στήν ομάδα που ἀκολούθησε τόν Ἀλῆ, γαμπρό του προφήτη Μωάμεθ. Δέν εἶναι ἐντελῶς μουσουλτάνοι: ἡ θρησκεία τους, στήν ὁποία μυσῶνται μόνον οἱ ἄνδρες, εἶναι ἕνα μῆγμα ἰσλαμισμού, ἰουδαϊσμοῦ καί χριστιανισμοῦ.

Τά γραφικώτερα ἔθιμα αὐτοῦ τοῦ λαοῦ τῶν φτωχῶν καλλιερ- γητῶν εἶναι ἐκεῖνα που σχετίζονται μέ τήν ἱεροτελεστία τοῦ γάμου. Ὁ γάμος γιά τόν ἄνδρα εἶναι συμφέρουσα ἐπιχείρησης, γιατί ἡ γυναῖκα ἐργάζεται συχνά πολύ σκληρά. Ὡστόσο δέν παραπονιέται γιά τήν τύχη της, παρά μόνο γιά ὠρισμένες σκληρές τιμωρίες που τῆς ἐπιβάλλει ὁ σύζυγός της. Γιατί μιὰ παροιμία τοῦ τόπου λέει ὅτι «τό μαστίγιο καί ἡ τιμωρία εἶναι πάντοτε σοφία».

“Ο σύζυγος δίνει τήν προῖκα!”

Ὁ Ἀλαούτης ἔταν γίνῃ 17 χρόνων σκέπτεται νά φτιάξῃ δικό του σπίτι καί νά δημιουργήσῃ οἰκογένεια. Ἐτσι ἀποσπᾶται ἀπό τήν πατρική ἐξουσία, που συχνά εἶναι σκληρή καί ἀπαιτητική. Ἐάν εἶναι πλούσιος, δέν χρειάζεται νά περιμένῃ πολύ γιά νά δημιουργήσῃ σπίτι. Ἀλλιῶς πρέπει νά δουλέψῃ — πολλές φορές ἐπὶ χρόνια — γιά νά ἐξοικονομήσῃ τήν προῖκα, που θά δώσῃ γιά νά πάρῃ τήν γυναῖκα του. Ἀν δέν ἔχῃς χρήματα, δέν ἔχεις καί γυναῖκα, λένε οἱ Ἀραβες. Ἡ μάγρ, ἡ προῖκα, εἶναι ἀπαραίτητη: πρέπει νά τήν δώσῃ κανεῖς στοὺς γονεῖς τῆς νεαρῆς νύφης σέ δύο δόσεις: Ἐλ Μουσαμπάκ, δηλαδή πρὶν ἀπὸ τὸ γάμο, καί Ἐλ Μουαχάρ, μετὰ τὸ γάμο.

Ὅταν ἡ οἰκογένεια τοῦ νεαροῦ κάνῃ τήν ἐκλογή της, πηγαίνει στοὺς γονεῖς τῆς νέας καί καθορίζει μαζί τους τήν προῖκα καί τήν ἡμερομηνία τοῦ γάμου. Μὴν ἐκπλαγῆτε που δέν ρωτοῦν τή γνώμη

ΦΑΥΑΡΙΕΣ

♦ "Όταν ήταν ακόμη νέος, ο Μπέρναντ Σω, ενώ βρισκόταν σ' ένα φιλανθρωπικό χορό, ζήτησε μιὰ κυρία τῆς ἐπιτροπῆς νὰ χορέψουν.

— Τί ἦταν αὐτὸ κύριε Σω, ποὺ σᾶς ἔκανε νὰ ζητήσετε ἐμένα νὰ χορέψουμε ;

Καί μετὸ χιοῦμορ ποὺ τὸν χαρακτήριζε ἀπὸ τὰ νεῖδατα του, ὁ Σω ἀπάντησε :

— Ξεχνάτε κυρία μου, πὼς ὁ χορὸς εἶναι φιλανθρωπικός ;

Constellation

♦ "Ένας Ἰνδιάνος ψάρευε στὸν ποταμὸ Κολοράντο, ὅταν ξαφνικὰ τὸν πλησίασε ἕνας φύλακας τῆς περιοχῆς καὶ τοῦ εἶπεν αὐστηρά :

— Δὲν ξέρεις πὼς δὲν μπορεῖς νὰ ψαρεύης ἐδῶ χωρὶς ἀδεία ;

Ἄνδρας γύρισε, κοίταξε ἀνέκφραστα τὸν φύλακα καὶ τοῦ εἶπε :

— Γι' αὐτὸ τόση ὥρα δὲν μπορῶ νὰ πιάσω οὔτε λέπτι — καὶ δὲν καταλαβαίνα κι ἐγὼ γιατί.

Argosy

♦ Κάποιος μπαίνει σ' ἕνα κουρεῖο καὶ ζητάει νὰ τὸν ξυρίσουν.

"Ένας μαθητευόμενος γυρίζει στὸ ἀφεντικό καὶ τοῦ λέει :

— Νὰ ξυρίσω τὸν κύριο γιὰ νὰ ἐξασκουμαι κιόλας ;

— Ἄντε μπράβο, λέει τὸ ἀφεντικό, καὶ πρόσεχε νὰ μὴν κοπῆς !

Pageant

♦ "Ένας, δειλὸς ὁ κακομοίρης καὶ μαζεμένος, πῆγε νὰ περάσῃ τὶς διακοπές του σὲ μιὰ κατασκήνωσι.

"Ένα πρωὶ βγῆκε νὰ περπατήσῃ στὴν ἐσοχή, μὰ σὲ λίγο ὁ φύλακας τὸν εἶδε νὰ γυρίζει σκονισμένος καὶ κουρελιασμένος.

— Τί πάθατε ; τὸν ρώτησε βλέποντας τὰ χάλια του.

— Ένα μαῦρο φίδι μὲ κυνηγοῦσε, εἶπε ἐκεῖνος μὲ κομμένη ἀκόμα τὴν ἀνάπνοή.

— Ἄ ! αὐτὰ δὲν εἶναι δηλητηριώδη, ἐξήγησε ὁ φύλακας μὲ ἕνα καθυσχαστικό χαμόγελο.

— Τί τὸ θέλουν τὸ δηλητήριο ἄνθρωπε μου, ὅταν καὶ χωρὶς αὐτὸ μὲ κάνουν ἐμένα νὰ πηδάω ἀπὸ 15 μέτρα ὕψος !

Coronet

Τὸ « Λεντὺκ 0-22 » θὰ νικήσῃ ;

Θὰ ἐξουδετερωθῇ τὸ φράγμα τῆς θερμότητος ;

Τοῦ

ROGER MAY

Ὁ ἄνθρωπος, ὅταν νίκησε τὸ φράγμα τοῦ ἤχου, πίστεψε πὼς ὁ οὐρανὸς πιά τοῦ ἀνῆκε. Τότε ὅμως παρουσιάστηκε ἕνα νέο ἐμπόδιο : Τὸ « φράγμα τῆς θερμότητος ». Ἄρχισε μιὰ νέα ἀεροπορικὴ περιπέτεια : ἡ περιπέτεια τῶν « θερμικῶν πτήσεων » καὶ τῶν « θερμῶν πιλότων »...

Τὸ « φράγμα τοῦ ἤχου » δὲν εἶναι αὐτὸ καθεαυτὸ ἕνα « φράγμα ». Εἶναι μᾶλλον μιὰ κατάσταγμα. Εἶναι ὁ ἀέρας, ἀντὶς περιβάλλοντος : ὁ ἀέρας, ἀντὶς νὰ περιβάλλῃ τὶς πτέρυγες, δηλαδή γύρω τοὺς δίνες ποὺ μὴν ὑποβάλλουν ὁλόκληρο τὸ σκελετὸ τοῦ ἀεροπλάνου σὲ ἐπικίνδυνους κραδασμούς.

Τί εἶναι τὸ « φράγμα θερμότητος » ;

Καὶ στὴν περίπτωσι αὐτῇ ἡ ἔκφρασις εἶναι λανθασμένη.

Τὸ « φράγμα » αὐτό, ποὺ παρουσιάζεται γύρω στὰ « Μάχ 2 », προκαλεῖται ἀπὸ τὴν τριβὴ τῶν μορίων τοῦ αἵωτος καὶ τοῦ ὀξυγόνου — ποὺ συνθέτουν τὸν ἀέρα — στὴν ἄτρακτο, στὶς πτέρυγες καὶ στὰ πηδάλια κυβερνήσεως τοῦ ἀεροπλάνου.

Στὴν ταχύτητα τοῦ ἤχου, ἡ τριβὴ τοῦ ἀέρα ἐπάνω στὸ ἀεροπλάνο θερμαίνει τὶς μεταλλικὲς ἐπιφάνειες περίπου κατὰ δεκαπέντε βαθμούς, πρᾶγμα ποὺ δὲν δημιουργεῖ καμιὰ δυσκολία.

Στὰ « Μάχ 2 » ἡ θερμοκρασία φθάνει στοὺς 180 βαθμούς. Στὴν περίπτωσι αὐτῇ τὰ πράγματα εἶναι πολὺ σοβαρότερα.

Στὶς 2.500 χλμ. τὴν ὥρα, τὸ ἀεροπλάνο πέφτει σ' ἕνα « φοῦρνο » 250 βαθμῶν. Στὰ « Μάχ 3 », δηλαδή στὶς 3.300 χλμ. περίπου τὴν ὥρα, ἡ θερμοκρασία φθάνει σχεδὸν τοὺς 400 βαθμούς. Στὰ « Μάχ 5 », τριπλασιάζεται : γίνεταί, δηλαδή 1.200 βαθμοί.

Ὁ νόμος εἶναι πολὺ ἀπλός : ἡ θερμοκρασία ἑνὸς ἀερίου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κινητικὴν ἐνέργειαν αὐτῇ εἶναι ἀνάλογη πρὸς τὸ τετράγωνο τῆς ταχύτητας.

Μήπως τὸ « φράγμα τῆς θερμότητος » θὰ σταματήσῃ αὐτὴ τὴν πορεία πρὸς τὰ ἔμπροσ, ποὺ εἶχε τόσο καλὴ ἀρχή ;

Οἱ Ἀμερικανοὶ ἔχουν πολλὰ πειραματικὰ ἀεροπλάνα, ὅπως π.χ. τὸ « F-102 » ἢ τὸ « Μπέλλ

X-2», για τη μελέτη των θερμικών αυτών φαινομένων που εμφανίζονται σε ταχύτητες μεγαλύτερες από τα 2.500 χλμ. την ώρα.

Το «Μπέλλ Χ-2» προσδένεται κάτω απ'την άτρακτο ενός τετρακινητηρίου Β-50 και μεταφέρεται σε ύψος 12.000 μ. Τότε το πειραματικό αεροπλάνο απελευθερώνεται και, όταν ο στατικός κινητήρας του, μήκους 8 μ., φθάση στο άνωτατο σημείο της αποδόσεώς του, αναπτύσσοντας δύναμη 100.000 περίπου ίππων, το αεροπλάνο πέφτει με 3.000 χλμ. την ώρα στον φλεγόμενο αέρα όπως σ' ένα ρούρνο.

Ευτυχώς, το αεροπλάνο δεν παίρνει αμέσως αυτήν τη θερμοκρασία. Ο κίνδυνος φθάνει ύστερα από πτήσι 20 ή 30 λεπτών.

Εδώ βρίσκεται το πρόβλημα: θα έρθη άραγε εποχή που τα αεροπλάνα θα μπορούν να πετούν επί ώρες με ταχύτητα 3.000 χλμ. ή και περισσότερα την ώρα;

Φαντάζεστε τις δυσκολίες που πρέπει να επιλύσουν οι τεχνικοί; Βεβαίως όχι... Λοιπόν, στα 2.500 χλμ. την ώρα η καύσιμη ύλη αρχίζει να βράζει και τα ελαφρά μεταλλικά κράματα χάνουν τη μισή τους στερεότητα. Στα 3.000 χλμ. την ώρα, ακόμη και το τιτάνιο αρχίζει να μαλακώνει.

Το πειραματικό αεροπλάνο, που ίσως μια ημέρα θα μ'ας επιτρέψει να νικήσουμε το «φράγμα της θερμότητας», είναι παραγεμισμένο με όργανα καταγραφής. Σχεδόν παντού είναι τοποθετημένα «ακριτόμυθα» μικροθερμομετρα. Έτσι θα μάθουμε τα ση-

μεία εκείνα που θερμαίνονται πρώτα: πρώτη ή κεφαλή του αεροπλάνου, ύστερα η ουρά...

Γίνονται δοκιμές με νέα μέταλλα: το «ρήνιο», που τηκεται στους 3.180 βαθμούς, είναι πολύ βαρύ και αποκλείεται. Δοκιμάζονται επίσης νέες κεραμικές ύλες, νέα μεταλλικά κράματα, νέα πυρίμαχα μίγματα συγκολλησεως, νέα ψυκτικά συστήματα του θαλάμου του πιλότου.

Για την ώρα, το αντίδοτο φαίνεται ότι είναι το ύψος.

Στα 20.000 μ., σ' ένα αεροπλάνο που πετά με 2.500 χλμ. την ώρα, σε περιβάλλον λιγώτερο των «60 βαθμών», χρειάζονται 70 λεπτά για να ανέβη η θερμοκρασία της επιφανείας του στους 150 βαθμούς.

Πέραν του Ατλαντικού, τα πειραματικά αεροπλάνα πετούν σε ύψος 25.000 μ. επί μερικά λεπτά με ταχύτητα 2.000 χλμ. την ώρα. Όλα πάνε εν τάξει.

Τα πράγματα περιπλέκονται ύστερα από τα 3.000 χλμ. την ώρα.

Το αεροπλάνο λοιπόν πρέπει ή να πετά πολύ ψηλότερα (π.χ. στα 50.000 μ.) — αλλά στην περίπτωση αυτή ένεκα της άραις ατμοσφαιρας πρέπει να πετά με ταχύτητα το λιγώτερο 7.500 χλμ. την ώρα, αν θέλη, στο ύψος αυτό, να συγκρατηθ' στον αέρα — πράγμα προς το παρόν αδύνατο, ή τα κράματα επενδύσεως που πρέπει να είναι υπέρ-ελαφρά πρέπει να μπορούν να αντέξουν στις υψηλότερες θερμοκρασίες: στους 250 ως 300 βαθμούς αντί στους 150. Αυτό φαίνεται όμως απίθανο με τη ση-

μερινή εξέλιξη της μεταλλουργίας.

Επίσης πρέπει το αεροπλάνο να «ψύχεται». Αυτό όμως θα απαιτούσε τεράστιες εγκαταστάσεις, με τις οποίες θα αυξάνονταν σημαντικά οι διαστάσεις των αεροπλάνων. Πράγμα επίσης αδύνατο.

Το φράγμα της θερμότητας βρίσκεται πάντοτε μπροστά μας.

Πρέπει λοιπόν το αεροπλάνο να εγκαταλείψει τις πολυώρες πτήσεις με 3.000 χλμ. την ώρα; Βεβαίως όχι. Θα προτιμήση μάλλον να χάσει τα φτερά του.

Αυτό ακριβώς έκανε ένα γαλ-

λικό αεροπλάνο, που ετοιμάζεται να νικήση, για πρώτη φορά στον κόσμο, το τρομερό αυτό «φράγμα της θερμότητας».

Εγκαταλείποντας την πτέρυγα ως μόνο μέσο συγκρατήσεως του στον αέρα, καταφεύγει, για να προωθηθ' σε ένα «στατοαντιδραστήρα». Χάρι σ' αυτόν, θα πετάξει προσεχώς με 3.000 χλμ. την ώρα, καταρρίπτοντας όλα τα ρεκόρ.

Πρόκειται για το αεροπλάνο «Λεντύκ 0-22», που οι δοκιμές του τον περασμένο χειμώνα ήταν πολύ ικανοποιητικές.

◆ — Έχω ακόμη έναν αδελφό, λέει ο νεαρός στη φίλη του που σπουδάει μαζί με την αδελφή του.
— Να πάψης τα ψέματα, φωνάζει θυμωμένο το κορίτσι.
— Αδελφή σου μου έλεγε πως έχει δύο αδελφούς!

David Labrador

◆ Ένας ώριμος κύριος, αφού βγήκε αρκετές φορές με μιά μικρούλα, αποφάσισε ένα βράδυ να της κάνει πρόταση γάμου.
Η μικρή δεν φαινόταν να παίρνει στα σοβαρά τα λόγια του.
— Δέν καταλαβαίνεις, χρυσή μου; της λέει σφιγγοντάς της το χέρι. Θέλω να παντρευτούμε. Θέλω να γίνης ή μητέρα των παιδιών μου.
— Και πόσα έχεις; ρωτάει ή μικρή.

L. Prince

◆ — Λοιπόν, είπε ο δικηγόρος στον πελάτη του, παρουσιάζοντάς του τον λογαριασμό, μπορείτε να με εξοφλήσετε σε δόσεις. 500 δολάρια τώρα και 50 δολάρια τόν μήνα για τούς προσεχείς 24 μήνες.
— Σάνα πρόκειται να αγοράσω αυτοκίνητο, είπε ο πελάτης.
— Αυτό ακριβώς πρόκειται να κάνω κι εγώ! απάντησε ο δικηγόρος.

«Pageant»

Τίποτε δὲν ἔχουμε παραμελήσει τόσο,
ὅσο τὸ χρέος μας νὰ εἴμαστε ἐδνυχισμένοι.
Robert Louis Stevenson

« ΠΟΤΕ ΠΙΑ ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟΣ, »

Τῆς
M. B. RAY

Διασκευή : Τασίας Γιατρά - 'Ηλιοπούλου

Ἡ « Ἐκλογὴ » συνεχίζει τὴν δημοσίευσιν ἀποσπασμάτων τοῦ ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέροντος βιβλίου πού κυκλοφόρησε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία στὴν Ἀμερικὴ μὲ τὸν τίτλο « Ποτέ πιά κουρασμένοι » καὶ πού κυκλοφορεῖ ἤδη καὶ στὴν Ἑλλάδα. Εἶναι ἓνα βιβλίο πού θὰ βοηθήσῃ ὅλους ὅσοι τὸ διαβάσουν νὰ ξεπεράσουν τὶς τρομερὲς δυσκολίες πού παρεμβάλλει στὴ ζωὴ καὶ στὴ δρᾶσι μας τὸ ὑπόσυνειδητό μας.

Τέλος πρέπει καθένας νὰ ἐλέγχει τὸ εἶδος καὶ τὸ βαθμὸ τῶν αἰσθημάτων του, ὄχι μόνο σχετικὰ μὲ τοὺς ἄλλους (ἀγάπη, μίσος, ἐμπιστοσύνη, ζηλοτυπία, ὑποψία, ἀφέλεια κ.λ.π.), ἀλλὰ καὶ σχετικὰ μὲ τὸν ἑαυτό του (ὑπερεγωϊσμός, ταπεινοφροσύνη, βασιάνισμα τοῦ ἑαυτοῦ τὸν ἰσχυρὸν γι' αὐτόν). Καὶ αὐτό, ἐπειδὴ ἄτοπα καὶ ὑπερβολικὰ αἰσθήματα ὁδηγοῦν σὲ πλάνες καὶ ἐπομένως σὲ ἀπογοητεύσεις, πού τόσο κλονίζουν τὸν ψυχονευρικό μας κόσμον.

Οἱ κρυμμένοι μας ἐχθροί.

Καὶ τώρα ὅς μιλήσουμε γιὰ τοὺς ἐχθρούς μας ἐκείνους πού βρίσκονται στὸ ὑπόσυνειδητό καὶ πού μέσα ἀπ' αὐτὸ μᾶς πολεμᾶνε. Ἄς ἔλθουμε στὰ πλέγματα κατωτερότητας καὶ τὰ σεξουαλικά, πού ἀπορροφοῦν ἓνα τόσο ἀφάνταστα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴ δραστηριότητά μας.

Ὅσο ἐλαττωματικούς καὶ ἂν μᾶς ἔχη κάνει ἡ φύση, ποτέ δὲν πρέπει

νὰ κλονιζόμαστε καὶ νὰ παραδινόμαστε στὴ μοῖρα μας, ἀλλὰ μὲ πείσμα καὶ μὲ σύστημα νὰ ἀντιδρούμε. Ἄν τὸ ἐλαττωμά μας εἶναι κάτι πού διορθώνεται, θὰ ἐπιμείνουμε στὴ διόρθωσί του, χωρὶς νὰ παρασυρθοῦμε ἀπ' αὐτὸ νιώθοντας τὸν ἑαυτό μας σκάρτο, προκαταβολικὰ κουρασμένο καὶ ἀκατάλληλο νὰ πετύχει σὲ συναγωνισμό μὲ ἄλλους.

Ὁ Δημοσθένης γεννήθηκε τραυλὸς καὶ δὲν μπορούσε νὰ προφέρῃ καθόλου τὸ ρ. Τὰ παιδιὰ τὸν κορόιδευαν, οἱ κακοὶ τὸν ἐπείραζαν καὶ οἱ καλοὶ τὸν λυπόντουσαν.

Αὐτὸς, ἀντὶ νὰ λυγίσῃ, πεισματώθηκε καὶ ἄρχισε νὰ κατεβαίνει στὸ Φάληρον, ὅπου, γεμίζοντας τὸ στόμα του μὲ βότσαλα, τόσο ἐβασάνισε καὶ ἐγύμνασε τὰ φωνητικά του ὅργανα ἀγορεύοντας στὰ κύματα, ὥστε, ὄχι μόνο ἔμαθε νὰ λήσῃ περίφημα τὸ ρ, ὄχι μόνο ἔκανε τὸ τραυλισμὸν του πεντακάθαρο μίλημα, ἀλλὰ ἔγινε ὁ γνωστός μας μεγάλος ρήτορας.

Καὶ ἂν ἀκόμα δὲν ἔχει τὴν ψυχικὴ δύναμι τοῦ Δημοσθένους, φθάνει

καὶ συνηθισμένη μόνο θέλῃ καὶ ἐπιμονὴ γιὰ νὰ πετύχῃ ὥστε τὸ ἐλαττωμά του νὰ ἐξελιχθῇ σὲ προτέρημα.

Κυρίως ὁ ἐγωϊσμός εἶναι πού κάνει ὅποιον ἔχει ἐντονο αἶσθημα μειονεκτικότητος νὰ τὸ μετατρέπῃ ἀπὸ αἰτία ἀποτυχίας του σὲ κίνητρο νὰ ἀγωνιστῇ μὲ πείσμα, νὰ πετύχῃ στὴ ζωὴ καὶ νὰ κυριαρχήσῃ σὲ ἄλλους.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμα, γιὰ ὅποια αἰτία, ἀποκλείεται τελείως καὶ γιὰ πάντα ἡ ἐπανόρθωσι, καὶ πάλι δὲν πρέπει νὰ ὑποκύπτῃ κανεὶς στὰ ἐλαττώματά του. Μπορεῖ νὰ καταφεύγῃ στὴν ἀναπλήρωσι, πού εἶναι ἡ ἀνάπτυξι ἄλλων ἱκανοτήτων τῆς προσωπικότητος, σὲ βαθμὸ καὶ σὲ ἀπόδοσι τόσο, ὥστε μπροστά της νὰ ἀτονῇ καὶ νὰ χάνεται τελείως ἡ αἰτία τῆς μειονεκτικότητος.

Ὁ Αἰσωπὸς ἦταν σκλάβος, ἄσκημος, κοντός καὶ καμπούρης, Καλλιερῶντας ὅμως τὸ πνεῦμα του τόσο, ὥστε νὰ διδάσκωνται καὶ νὰ διασκεδάζουν ἀπὸ τὶς κουβέντες του ὅλοι, ὄχι μόνον ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὸν ἀφέντη του Ξάνθο καὶ κέρδισε τὴν ἐκτίμησι ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ἀλλὰ ἔγινε ἑνὶς Αἰσωπὸς.

Ὁ Ἄντλερ ἀνακάλυψε ὅτι ἐκεῖνοι πού νιώθουν τὴν ἀνάγκη νὰ προσδεύσουν καὶ ἐμποδίζονται ἀπὸ τὰ ἐλαττώματά τους, συχνά, στὴν προσπάθειά τους ἐπάνω καὶ στὴ μεγάλη τους ἐπιμονὴ νὰ τὰ πολεμήσουν, καλλιεργοῦν πολλὰ προτερήματα πού διαφορετικὰ δὲν θὰ εἶχαν ἢ θὰ εἶχαν σὲ μικρὸ βαθμὸ. Ἐτσι, ὄχι μόνο ἀναπληρῶνουν τὴν ἀτέλειά τους, ἀλλὰ τὴν ὑπερανὰπληρῶνουν.

Υπάρχουν πολλὲς ἀσκήσεις γυναικῶν πού χάνουν τὸ θάρρος τους, ἐπειδὴ νομίζουν ὅτι μόνο μὲ τὴν ὁμορφιὰ μπορεῖ μιά γυναῖκα νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ κερδίσῃ τὸν ἔρωτα. Τοῦτες θὰ ἔπρεπε νὰ ξέρουν, ὅτι λίγες ἀπὸ τὶς γοητευτικὲς γυναῖκες πού ἔχουν πετύχει στὴ ζωὴ εἶναι συγχρόνως καὶ ὁμορφες.

Ἡ Τζόαν Κράουφορντ ξέρετε τί ἐξωμολογήθηκε κάποτε;

— Βέβαια, μέρος τῆς ἐπιτυχίας μου χρωστάω στὸ ταλέντο μου. Τὸ πῶς μεγαλό ὅμως τὸ ὀφείλω στὴ σκληρὴ καὶ ἀνένδοτη ἀπόφασιν πού πήρα, νὰ μὴ νικηθῶ ἀπὸ τὴν ἀσκήμια μου.

Ἦθελα νὰ ἀποδείξω καὶ τὸ ἀπόδειξα

ὅτι, μ' ὅλο πὺ ἤμουνα ἄσκημη, κατὰφερα νὰ πάω μπροστά!

Σήμερα, ποῖος πιστεύει ὅτι ἡ Τζόαν Κράουφορντ δὲν ἦταν πάντα ὡραία;

Ἡ Ἐλεονόρα Ρουζβέλτ, ἤξερε ἀπὸ τὰ παιδικὰ τῆς χρόνια ὅτι μειονεκτεῖ σὲ ὁμορφιά. Ἀλλ' ὥστε καὶ ἡ μητέρα τῆς τῆς τὸ θυμίζε κάθε τόσο, προτρέποντάς τὴν ὁλοένα νὰ καλλιεργῇ ψυχικὰ καὶ πνευματικὰ χαρίσματα, γιὰ νὰ μπόρῃ νὰ κερδίσῃ τὴ συμπάθεια τοῦ κόσμου πού, μὲ τὴν ἐξωτερικὴ τῆς ἐμφάνισιν, ἐμποδιζόταν νὰ διεκδικήσῃ.

Ἄς ἔλθουμε τώρα στὶς σεξουαλικὲς συγκρούσεις καὶ τὰ πλέγματα, πού, ἂν δὲν ὑπῆρχαν νὰ ἐμποδίζουν τὴ δραστηριότητά μας νὰ ξεχυθῇ ἀπὸ μέσα μας, σίγουρα μ' αὐτὴν θὰ διπλασιάζαμε τὴν ἀποδοτικότητα τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ Δρ Ἄντλερ λέει: « Μὲ τὸ νὰ ἀφήνῃ κανεὶς συνειδητὰ ἀχαλίνωτες τὶς σεξουαλικὲς του τάσεις, ὄχι μόνον δὲν ἐλευθερώνει τὴν ἐμποδισμένη ἐνεργητικότητα του, ἀλλὰ τὴν κατασπαταλᾷ καὶ μαζί μ' αὐτὴν καὶ τὸ σεξουαλισμὸν του. »

Ἰσως εἶναι καλύτερα νὰ συγκρατῇ κανεὶς κάπως τὶς ὁρμές του, ὥς τὸ σημεῖο ὅμως πού νὰ μὴ κινδυνεύῃ νὰ τὶς ἐκμηδενίσῃ καὶ μαζί τους νὰ ἐκμηδενιστῇ καὶ ἡ ἐνεργητικότητα πού παράγουν. Οὔτε ἡ ὑπερβολικὴ ἐγκράτεια λοιπὸν ὠφελεῖ, οὔτε ἡ κατάχρησι, ἀλλὰ ὁ ἐλεγχος καὶ ἡ μετὰρσίωσι.

Ἡ λέξι « μεταρσίωσι » σημαίνει τὴ διαφορετικὴ ἐκφρασί πού παίρνει μιά τάσι ἡ ἑνὸς πόνος μας. Πιὸ συχνὰ ὅμως ἡ λέξι χρησιμεύει γιὰ νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν περίπτωσιν πού ἡ γενετήσια ὁρμὴ δὲν κατευθύνεται στὸ νὰ ἐκδηλωθῇ σὲ γενετήσια πράξι, ἀλλὰ σὲ ἄλλου εἶδους δραστηριότητα. Σὲ δραστηριότητα τέτοια, πού νὰ προσφέρῃ τόσο θεμελιώδη ἰκανοποίηση, ὥστε ἡ σεξουαλικὴ τάσι νὰ ἐξαφανίζεται καὶ ἡ ἐνεργητικότητά της νὰ μετατρέπεται σὲ δημιουργικὴ πνοή, σὲ κάτι μεγάλο καὶ ὡραίο.

Γι' αὐτὸ ἓνας Ἄντλερ εἰδείνε τόσο ἐπιμονὴν στὸ νὰ διαλέξῃ ὁ νέος καὶ ἡ νέα, ὅσο πιὸ νωρὶς γίνεται, τὸ ἐπάγγελμα πού προτιμᾷ καὶ τὴν

έξωεπαγγελματική απασχόλησι και ψυχαγωγία που τὸν ἐνδιαφέρει. Ἐπειδὴ ἤξερε ὅτι ἔτσι, ὄχι μόνο θὰ σωθῇ ἀπὸ τὸ μαρτύριο ποὺ προκαλοῦν οἱ σεξουαλικές συγκρούσεις καὶ παρωθήσεις, ἀλλὰ, μὲ τὴ μεταρσίωσι, ἡ δραστηριότητα τῆς γενετήσιας ὁρμῆς, καθὼς ὁλοένα καὶ πιὸ πολὺ ἀναπτύσσεται στὴ νεότητα, θὰ βρῇ τρόπο νὰ καταναλωθῇ σὲ ἀξιόλογους σκοπούς.

Ἀλλὰ καὶ σὲ προχωρημένη ἡλικία, ἡ ἐμποδισμένη γενετήσια ὁρμή, ὅπως καὶ οἱ ἐρωτικές ἀπογοητεύσεις κ.τ.τ., προκαλοῦν ἀκεφιά, ἔλλειψη δραστηριότητας καὶ κούρασι.

Ἀκόμα καὶ σὰν περάσουν τὰ χρόνια, ἡ πνευματικὴ κατεύθυνσι ποὺ θὰ δώσῃ κανεὶς στὴ γενετήσια δραστηριότητά του μπορεῖ νὰ ἀπαλλάξῃ ἕναν ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ τόσο ἐνοχλητικὰ πλέγματα καὶ αἰσθήματα καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ μετατρέψῃ μιὰ ἀποτυχία του σὲ πρόοδο.

11

Πῶς καλλιεργοῦνται οἱ ὠφέλιμες συγκινήσεις.

Πολεμώντας τὰ βλαβερὰ αἰσθημάτά μας, χωρὶς συγχρόνως νὰ φροντίσουμε γιὰ τὴν ἀντικατάστασί τους μὲ ὠφέλιμα, τὴ μισή μόνο μάχη στὸν ἀγῶνα μας κερδίζουμε.

Οἱ ψυχίατροι, ποὺ ξέρουν πόσο ἀπαραίτητο εἶναι στὸν ἄνθρωπο νὰ νιώθῃ τὸν παλμό τῆς ἐντονῆς ζωῆς, μὲ κάθε τρόπο μάς ἐνθαρρύνουν στὴν τὸνωσι ζωογόνου αἰσθήματος.

Ὁ Ῥωμαῖν Ῥολλάν λέει: «Στὴν πραγματικότητα, δὲν μπαίνουμε στὴν ἀνυπαρξία τὴν ὥρα τοῦ θανάτου μας, ἀλλὰ τὴ στιγμή ποὺ σβήνῃ ἡ ἀκτινοβολία τῆς δράσεως μας.»

Ὅσο σωτήριο λοιπὸν εἶναι νὰ νικήσῃ κανεὶς τὸ φόβο, τὴν πλῆξι, τὴ στενοχώρια κ.τ.δ., ἄλλο τόσο εἶναι καὶ νὰ ξυπνήσῃ μέσα του ὅλες τὶς ὠφέλιμες, ζωογόνες, ἐξαιρετικές ἐκείνες συγκινήσεις, ποὺ αὐτὲς καὶ μόνο — ἀφοῦ συγκινήσι σημαίνει κίνησι, διέγερσι, ἐξώθησι — τοῦ δίνουν τὸ κέντρο τρισμα γιὰ δράσι.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ῥωμαῖν Ῥολλάν γράφει στὸ βιβλίον του: «Τὰ μεγάλα γεγονότα συμβαίνουν σὲ μιὰ στιγμή μέθης, ἐξαρσης καὶ ἱλιγγου. Πάνω ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ ξεπηδάῃ μιὰ πίστι ποὺ τὴ φουρτουνιάζει τὸ πάθος.»

Ὁ Οὐίλλιαμ Τζέιμς λέει: «Ἡ δραστηριότητα ξυπνάει ἀπὸ τοὺς ἐρεθισμούς, τὶς σκέψεις καὶ τὴν προσπάθεια. Τὴν ὥρα ποὺ αἰσθανόμαστε, ποθοῦμε νὰ ἐνεργοῦμε καὶ ἡ ἔντασι τῶν ἐνεργειῶν μας εἶναι ἀνάλογη μὲ τὴν ἔντασι τῶν αἰσθημάτων μας.»

Ζωογόνες συγκινήσεις ὑπάρχουν πάρα πολλές. Ἡ Φιλοσοφία τὶς συγκεντρώνει σὲ τρεῖς ἐκδηλώσεις: Στὴν ἀγάπη γιὰ τὸ καλὸ, γιὰ τὸ ἀληθινόν, γιὰ τὸ ὠραῖο. Πολλές φορές μάλιστα τὶς περιορίζει σὲ μιὰ: Στὴν ἀγάπη γιὰ τὸ καλόν.

Τούτῃ λοιπὸν εἶναι ἡ αἰτία ποὺ οἱ ψυχίατροι μὲ κάθε τρόπο προσπαθοῦν νὰ ξυπνήσουν μέσα μας ἠθικὴ συνείδησι. Γι' αὐτὸ ἐνδιαφέρονται τόσο νὰ διορθώσουν τὸ χαρακτήρα καὶ τὴ συμπεριφορά μας. Ἐπειδὴ ξέρουν πῶς οἱ δυνατὲς ψυχὲς δημιουργοῦνται μόνο ὅταν τροφοδοτοῦνται μὲ ἠθικὲς δυνάμεις.

Γι' αὐτὸ, μὲ πιὸ πολλὴ σοβαρότητα ἀπὸ ὅση θὰ ἐδειχνε ὁ πνευματικὸς μας, διδάσκουν τὴν ἐνάρετη ζωὴ καὶ ἐπιμένουν σ' αὐτή. Γι' αὐτὸ τόσο ἐπιδίδονται στὴν ἀντικατάστασι τῆς ἀνάρμοστης συμπεριφορῆς μας, ποὺ πάντα χρεωκοπεῖ καὶ γίνεται αἰτία τῆς καταστροφῆς μας, μὲ ἄλλη, ποὺ νὰ στηρίζεται σὲ γερὰς ἠθικὲς βάσεις.

Ξεφεύγοντας ὁ ἄνθρωπος, ὅσο εἶναι δυνατό, ἀπὸ τὴ ζωώδη τάσι του, καλλιεργεῖ ἀπὸ χιλιάδες χρόνια τὸν Πολιτισμό, ποὺ θεμελίω τὸν εἶναι ὁ Ἠθικὸς Νόμος. Αὐτὴ ἡ ἐπὶ χιλιάδες χρόνια καλλιέργεια, ἔδωκε μὲ τὴν κληρονομικότητα καὶ τὴν ἀνατροφή στὸ ἄνθρωπο γένος τέτοια ψυχικὴ διάπλασι, ὥστε κατὰ βάθος κανένας νὰ μὴν εἶναι πλάσμενος νὰ ζῇ ἀντίθετα ἀπὸ τὸν Ἠθικὸ Νόμο. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ πιὸ παρωμένος ἐγκληματίας, τελικὰ ποτὲ δὲ γλυτώνει ἀπὸ τὴν ψυχικὴ ἀντίδρασι ποὺ φέρνουν οἱ τύψεις γιὰ τὶς πράξεις του καὶ ὁ ἐλεγχος τῆς συνειδήσεως.

Στὴν ἀναδιάπλασι τοῦ χαρακτήρα πολὺ βοηθεῖ μιὰ καλὴ πρακτικὴ

φιλοσοφία. Ὅλοι φιλοσοφοῦμε στὴ ζωὴ, ἄσχετα ἂν δὲν τὸ καταλαβαίνουμε ἢ δὲν εἴμαστε σὲ θέσι νὰ τὸ διατυπώσουμε. Ἀκόμα καὶ τὸ μωρὸ φιλοσοφεῖ μὲ τὸν τρόπο του. Ἀνάλογα δὲ μὲ τὸ πῶς φιλοσοφοῦμε, ἐνεργοῦμε συνήθως.

Φιλοσοφοῦμε, ἀλλὰ πολὺ συχνὰ κάπως βιαστικά καὶ ἀπρόσεκτα καὶ γιὰ τοῦτο, πρὶν ἄκόμα διαβοῦμε τὸ γιὰ τοῦτο, στὸ ταξίδι τῆς ζωῆς μας, τὸ ἀκατάλληλο γιὰ τοῦτο τὸ ταξίδι καράβι μας τσακίζεται καὶ μεις προσπαθοῦμε νὰ σωθοῦμε πιάνοντας σφιχτὰ μερικά δοκάρια.

Σὲ ὅσους πιάσχουν, λένε οἱ ψυχίατροι ὅτι ἀποκλείεται νὰ γιαιτρεντοῦν ἂν δὲν ἀλλάξουν κάπως τὴν πρακτικὴ τους φιλοσοφία, ποὺ τὶς πιὸ πολλές φορές παρουσιάζει μεγάλα κενὰ καὶ σοβαρὰ ἀντιφάσεις, κυρίως δὲ ὅταν συγκεντρώνουν τὴν προσοχὴ τους ἀποκλειστικά στὸν ἑαυτὸ τους καὶ στὰ προσωπικά τους ζητήματα, χωρὶς νὰ δέχονται ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ προβλήματα, τὰ βάσανα καὶ τὶς ἐπιθυμίες τῶν συνανθρώπων τους.

Ὁ μόνος τρόπος νὰ ξαναγυρίσουμε στὴν ἐαλωτότητα καὶ νὰ κρατηθοῦμε ὁμαλοῖ, εἶναι νὰ μάθουμε νὰ προσέχουμε καὶ τοὺς συνανθρώπους μας, νὰ ἐνδιαφερόμαστε γι' αὐτοὺς καὶ στὴν ἀνάγκη ἄκόμα καὶ νὰ κινδυνεύουμε γιὰ χάρι τους.

Ἡ κοινωνία φαίνεται εἶναι ἔτοιμη γέννη, ὥστε, ἀμέσως μόλις οἱ σκοποὶ μας ἀποσπαστοῦν ἐντελῶς ἀπ' αὐτὴν καὶ θελήσουμε νὰ ζήσουμε σὺν ἄτομα, καὶ παύουν νὰ ἐξυπηρετοῦν καὶ μᾶς τοὺς ἰδίους καὶ μᾶς γίνονται ἀχρηστοί.

Ὁ Ἀντλερ λέει: «Ἐκείνοι ποὺ νομίζουν πῶς πρέπει νὰ ἐνδιαφερόνται μόνο γιὰ τὰ προσωπικά τους ζητήματα καὶ τὴν ἀτομικὴ τους εὐτυχία δίνουν ὑπερβολικὰ ἰδιαιτέρη σημασία στὸ ὑποκείμενό τους. Κάνουν δηλαδὴ κατὰ, ποὺ τοὺς ἀποκλείει νὰ μοιράζονται τὶς συγκινήσεις τους μὲ ἄλλους.»

Σκοπὸς μας λοιπὸν εἶναι τὸ χρῆμα; ἡ δύναμι; ἡ δόξα; ἡ ἱκανοποίησι κατὰ ἐπιθυμίαν μας; ἡ δική μας εὐτυχία μόνο — ἢ ἴσως ἡ προσπάθεια νὰ ζοῦν ὅλοι ὑποφερτά; Σκοπὸς μας εἶναι ὁ μόνος νὰ πάρουμε ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα — ἢ καὶ νὰ τῆς προσφέρουμε καὶ μεις κάτι; Εἶναι ἡ εὐτυχία τῶν δικῶν μας παιδιῶν μόνο — ἢ καὶ τῶν

παιδιῶν ὅλου τοῦ κόσμου; Εἶναι ἴσως ἡ ἐπιδιώξις τῆς εἰρήνης; ἡ ἀνακούφισι τῶν φτωχῶν;

Τὰ ἱδανικά δίνουν ἐξαρσι στὴ ζωὴ, ὁδηγοῦν στὴν ἐπιθυμία γιὰ συνεργασία, φτιάχνουν τὴ διάθεσι καὶ φέρνουν ἱκανοποίησι καὶ ἐπιτυχία. Ἐλευθερώνουν ὅλες ἐκείνες τὶς δημιουργικὲς συγκινήσεις ποὺ παράγουν ἐνεργητικότητα.

Ὁ Ῥωμαῖν Ῥολλάν γράφει: «Μοναχὰ ἕνα ἰδεολογικὸ βάθος, ποὺ δὲν εἶναι μόνο θεωρία, ἀλλὰ μὲ τὴ δράσι κατορθώνει καὶ γίνεται γόνιμο καὶ δημιουργικόν, μπορεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα μεγάλο ὄνειρο.»

Ἡ ἰδρυτριά τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Κλάρα Μπάρτον ἦταν μιὰ πολὺ δειλὴ καὶ φιλάσθενη γυναίκα, πρὶν βάλῃ γιὰ σκοπὸ τῆς τοῦτο τὸ μεγάλο καὶ ὠραῖο ἔργο. Ἡ δειλία τῆς ὅμως μετατράπηκε σὲ ἀκατανίκητο θάρρος καὶ ἀποφασιστικὴν κόπῃ, ἀμέσως μόλις χρειάστηκε νὰ παλέψῃ μὲ τὴ φωτιά, μὲ καταιγίδες καὶ μὲ πλημμύρες, νὰ βρεθῇ ἀνάμεσα σὲ μάχες καὶ σὲ σφαγές, νὰ νοσηλεύσῃ τοὺς τραυματίες καὶ νὰ δώσῃ κουράγιο στοὺς ἐτοιμοθάνατους. Τὸ ἄρρωστο ἀρμόδιον τῆς ἀνέβη πιὸ πολὺ ἀπὸ ἐνὸς ἀνδρὸς μὲ σιδερένια ὕγεια, ὅταν τὸ κάλεσε ἡ ἀνάγκη. Ἀκόμα ὅταν τὸ κάλεσε ἡ ἀνάγκη, καὶ στὰ 90 τῆς χρόνια εἶχε τὴ στολή τῶν Πρώτων Βοηθειῶν πρόχειρη στὸ συρτάρι τῆς — γιὰ νὰ τὴ φορέσῃ σὲ ὥρα ἀνάγκης.

Τούτῃ ἡ μεγάλη δράσι τῆς Κλάρας Μπάρτον, τί ἄλλο ἦταν παρὰ ἀποτέλεσμα δυνατῶν συγκινήσεων, ποὺ ἐπιδροῦσαν μέσα της γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα ἀνώτερο σκοπόν;

Ὅσο ἡ συγκίνησι φέρνει δραστηριότητα, ἄλλο τόσο καὶ ἡ δραστηριότητα φέρνει συγκίνησι. Δηλαδή: Ὅταν ἡ συγκίνησι σὲ συναπάρξῃ, ζήτησιν νὰ δράσῃ.

Ὅταν δράς, συναπτάζεσαι ἀπὸ συγκίνησι.

Ὁ Οὐίλλιαμ Τζέιμς λέει: «Ἀφοῦ τάσι γιὰ ἐνέργειαν καὶ αἰσθημα γένονται τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, μπορεῖ νιοῦνται τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, μπορεῖ νὰ ἐξαρτᾶται κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὴ θέλησι, νὰ ἐπιδράσῃ πολὺ καὶ στὸ αἰσθημα. Αὐτὸ δὲν συνηθίζεται, καὶ

Φλωρεντία, όπου ήταν εφημέριος, πάνω δε στην επιτύμβια πλάκα χάραξε την εξής επιγραφή: «Ο ἱερεὺς Ἀρλόττος κατεσκεύασε τὸν τάφον τοῦτον δι' ἑαυτὸν καὶ δι' ἐκείνους, οἵτινες ἤθελον εὐερεσθῆναι νὰ κατατεθῶσι μετ' αὐτοῦ ἐν αὐτῷ.»

Τὸ ἐξυπνότερο κῶμα τοῦ Ἀρλόττου εἶναι ἀναμφισβήτητο τὸ ἐξῆς: Ἐπρόκειτο νὰ ταξιδεύῃ ἀπ' τὸ Λιβόρνο πρὸς τὴν Νεάπολιν ἀπὸ τῆς θάλασσης. Πολλοὶ φίλοι του τὸν παρακάλεσαν νὰ δεχθῇ μερικὲς παραγγελίες, πού τις συνώδευσαν μὲ μιά σημείωσι καὶ μὲ τὰ ἀνάλογα χρήματα. Ὁ Ἀρλόττος μονάχα ὁσες παραγγελίες συνωδύνθηκαν ἀπὸ χρήματα ἐπέτελεσε. Κι ὅταν γύρισε στὸ Λιβόρνο, ἀπάντησε ὅτι, ὅταν πάνω στὸ πλοῖο κοίταζε τὰ γράμματα πού τοῦ εἶχαν δοσμένα, φύσηξε ξαφνικά δυνάττος ἀέρας καί, ὅσα μὲν ἦταν ἐλαφριά, δηλαδή ὅσα ἦτανε χωρὶς χρήματα, τὰ ἔρριξε στὴ θάλασσα, τοῦ ἔμειναν δὲ μονάχα τὰ πιὸ βαρειά, δηλαδή ὅσα συνωδύνονταν κι ἀπὸ χρήματα. Κανένας καὶ σήμερον δὲ θὰ μετάνιωνε, ἀν ἀκολουθοῦσε τὸ παράδειγμα τοῦ ἐξυπνου Ἀρλόττου, πού κι αὐτὸς μιμήθηκε τὸν Ναστραδὶν Χότζα.

Τοῦ ἄλλου Ἰταλοῦ γελωτοποιοῦ Γονέλλα τὸ ἀριστούργημα εἶναι ὁ ἀστεϊσμὸς πρὸς τὸν κύριό του, δοῦκα τῆς Φερράρας, ὁ ὁποῖος ἦταν καὶ ὁ τελευταῖος ἀπ' ὅλους. Ὁ δοῦκας παραπονιόταν πρὸς φίλο του Γονέλλα ὅτι πάσχει ἀπὸ τρομερὸ πυρετό. Ὁ Γονέλλα τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τὸν γιαιτρέψῃ καὶ τοῦ πρότεινε ἕνα περίπατο στὴν ὄχθη τοῦ Πάδου ποταμοῦ. Ἐνῶ δὲ καὶ οἱ δύο ἔκαναν τὸν περίπατό τους, σὲ κάποιο ἀπόκρημνο μέρος τῆς ὄχθης, ὁ Γονέλλα ἔσπρωξε τὸν δοῦκα καὶ τὸν ἀνάγκασε, θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας, νὰ κἀν κρὺό λουτρό. Ὁ δοῦκας γιαιτρεύτηκε, ἀλλὰ θέλησε νὰ ἐκδικηθῇ τὸν αὐθάδη γελωτοποιό του καὶ τὸν καταδίκασε σὲ θάνατο μὲ ξίφος. Ὅλα εἰτοιμάσθηκαν, τὸ ἱκρίωμα στήθηκε, ὁ κατάδικος, ἀφοῦ ἐξωμολογήθηκε καὶ κοινώνησε, ὠδηγήθηκε στὸν τόπο τῆς καταδίκης καὶ παραδόθηκε στὰ χεῖρα τοῦ δημίου. Τὴ στιγμὴ ὅμως πού ἦταν ἀνὰ πέση τὸ φονικὸ μαχαίρι, ὁ δήμιος, ὁ ὁποῖος εἶχε πάρει τέτοια διαταγή, ἔχυσε πάνω στὸ κεφάλι τοῦ Γονέλλα, πού ἔτρεμε

ἀπὸ τὸ φόβο του, παγωμένο νερό. Ἐλάσαν ὅλοι, ὅσοι ἦταν ἐκεῖ, κι αὐτὸς ὁ δοῦκας, ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἕνα παράθυρο τῶν ἀνακτόρων ἔβλεπε ὅσα γίνονταν, ἀλλὰ ὁ δυστυχισμένος ὁ γελωτοποιὸς ἦταν νεκρός!

Ἀπ' τοὺς Γάλλους γελωτοποιοὺς οἱ πιὸ γνωστοὶ εἶναι ὁ Βρουσκέτος, ὁ Μαρῶτος καὶ ὁ Τριβουλέτος. Ὁ Τριβουλέτος, αὐλικὸς γελωτοποιὸς τοῦ βασιλιᾶ τῆς Γαλλίας Καρόλου τοῦ Εὐήθους, ὅταν ρωτήθηκε κάποτε ἀπὸ τὸν κύριό του ἂν θέλῃ ν' ἀλλάξουν θέσι, ἀπάντησε:

— Ὅχι.

— Πῶς; Ντρέπεσαι νᾶσαι βασιλιάς; τὸν ρώτησε ὁ μονάρχης.

— Ὅχι, ἀπάντησε ὁ ἀστεῖς ἄνδρας, ἀλλὰ θὰ ντρεπόμουν νὰ εἶχα ἕνα γελωτοποιὸ σὰν ἐσένα!

Ὁ Βρουσκέτος, ὁ ὁποῖος πέθανε τὸ 1563, ὑπῆρξε γελωτοποιὸς στὴν αὐλὴ τοῦ Φραγκίσκου τοῦ Α' καὶ τοῦ Ἑρρίκου τοῦ Β', βασιλιᾶ τῆς Γαλλίας. Τὸ 1536, ἐνῶ βρισκόταν στὸ στρατόπεδο, θέλησε νὰ ἐκτελέσῃ ἔργα χειρουργοῦ καὶ τόσο ἀδέξια μεταχειρίστηκε τοὺς δυστυχισμένους τραυματίες, ὥστε οἱ πιὸ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς πέθαναν. Ὅταν τὸμαθε ὁ βασιλιάς, κάλεσε τὸ στρατοδικεῖο καὶ τὸν καταδίκασε σὲ θάνατο. Ἀλλὰ, σὰν ἰδιαίτερη χάρη, τοῦ ἐπέτρεψε νὰ διαλέξῃ τὸν τρόπο τοῦ θανάτου του. Ὁ ἐξυπνότερος Βρουσκέτος ζήτησε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ γερατειά! Ἡ εὐστοχία αὐτὴ ἀπάντησι τοῦ ἔσωσε τὴ ζωὴ. Ὁ Βρουσκέτος κρατοῦσε ἕνα ἡμερολόγιο τρελλῶν, στὸ ὁποῖο ἔγραφε καὶ τὸν αὐτοκράτορα Κάρολο τὸν Ε', ὅταν ὁ μονάρχης αὐτός, μετὰ τὸν πόλεμο μὲ τὸν βασιλιᾶ τῆς Γαλλίας Φραγκίσκο, ἀποφάσισε νὰ περάσῃ ἀπ' τὴ Γαλλία, χώρα ἐχθρική πρὸς αὐτόν, γιὰ νὰ πάῃ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὰς κτήσεις του στὴν Ὀλλανδία. Ὁ Φραγκίσκος ρώτησε τὸν γελωτοποιό του: «Τί θὰ κάνῃς, ὅταν διῇς τὸν ἐχθρό μου αὐτοκράτορα, ὅχι μονάχα νὰ περνᾷ μέσα ἀπὸ τὴ Γαλλία, ἀλλὰ καὶ νὰ γυρίζῃ πάλι ἀπ' τὸν ἴδιον δρόμο ἀνεόχλητος;» «Ὅταν αὐτὸ συμβῇ, ἀπάντησε ὁ φιλόπατρις Βρουσκέτος, τότε θὰ σβήσω ἀμέσως ἀπ' τὸ ἡμερολόγιό μου τὸ ὄνομα τοῦ Καρόλου τοῦ Ε' καὶ θὰ γράψω τὸ δικό σου, βασιλιά!»

Ἄνδρας πολὺ ἀστεῖς, καὶ γι' αὐτὸ πολὺ ἀγαπητὸς στὴν αὐλὴ τοῦ μεγαλοπρεποῦς βασιλιᾶ τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ', ἦταν ὁ δοῦκας τοῦ Ρωκελῶρ, γερουσιαστής, στρατηγός, διοικητὴς τῆς Γενεύης, ὁ ὁποῖος πέθανε τὸ 1683.

Ἄν πᾶμε τώρα στὴν Ἀγγλία, θὰ βροῦμε κι ἐκεῖ ὀλίγους γελωτοποιοὺς καὶ μάλιστα στὴν αὐλὴ τοῦ αἰμοχαροῦς Ἑρρίκου τοῦ Η', τῆς Ἐλισάβετ καὶ τοῦ Καρόλου τοῦ Β'. Ἀπ' αὐτοὺς ὁ Σκόγκαν, ὁ γελωτοποιὸς τῆς Ἐλισάβετ, κατέχει τὴν πρώτη θέσι. Ὁ Σκόγκαν χρεωστοῦσε κάποτε στὴ βασιλίσσα 50 λίρες, κι ἐπειδὴ ἡ βασιλίσσα ἐτέμενε στὴν πληρωμὴ τους, ὁ Σκόγκαν προσποιοῦντο ὅτι πέθανε καὶ προετοίμασε ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ τὴν κηδεῖα του. Ἡ βασιλίσσα, βγαίνοντας σὲ περίπατο, συνάντησε τὴν ἑκφορά. «Πῶς; Πέθανε ὁ Σκόγκαν;» ἔκφορα. «Πῶς; Πέθανε ὁ Σκόγκαν;» ἔκφορα. «Ὁ δυστυχισμένος μου χρωστὰ ἀκόμα πενήντα λίρες, τοῦ τις χαρίζω!» Ἐξαιτίας ὁ προσποιοῦμενος τὸ νεκρὸ γελωτοποιὸς σηκώθηκε ἀπὸ τὸ νεκρικὸ φέρετρο καί, χαίρετώντας τὴ βασιλίσσα, φώναξε: «Ἡ χάρι αὐτὴ, μεγαλειότητά, μ' ἀνέστησε πάλι!»

Ἄλλη φορὰ πάλι ὁ ἴδιος γελωτοποιός, ὅταν ἔπεσε σὲ δυσμένεια, τὸν φώναξε μιά μέρα ἡ βασιλίσσα. «Σὲ συγχωρῶ, τοῦ εἶπε ἡ Ἐλισάβετ, ἀλλὰ εἶμαι βεβαία ὅτι θάχω πάλι ν' ἀκούγω ἀπὸ τὸ στόμα σου ὅλα μου τὰ σφάλματα.» «Ὅχι, ἀπάντησε ὁ ἀστεῖς ἄνδρας, δὲν ἔχω πιά διαθέσι νὰ κάνω λόγο γιὰ πράγματα, πού γι' αὐτὰ ὅλη ἡ πόλι μιλεῖ κάθε μέρα!» Ὁ βασιλιᾶς τῆς Ἀγγλίας Κάρολος ὁ Β' ἀγαποῦσε ὑπερβολικὰ τοὺς γελωτοποιοὺς καὶ τὸν διάσημο Κίλλιγκριου τὸν ἔβλεπε κάθε φορὰ μὲ πῖο μεγάλη εὐχαρίστησι κοντὰ στὸν ἀριστοκρατικὸ πρωθυπουργό του. Ἐνα πρωὶ παρουσιάστηκε ὁ Κίλλιγκριου ντυμένος σὰν προσκυνητὴς μπροστὰ στὸ βασιλιά. «Τί εἶναι αὐτό; Ποῦ λογαριάζεις νὰ πᾶς;» τὸν ρώτησε ὁ μονάρχης. «Πηγαίνω κατ' εὐθεῖαν στὴ Κόλασι, ἀπάντησε ὁ γελωτοποιός, γιὰ νὰ παρακαλέσω τὸν Κρόμβελ ν' ἀνεβῇ πάλι στὴ γῆ, νὰ διοικήσῃ αὐτὸν τὸ δυστυχισμένο τόπο, γιὰ τὸν ὁποῖο κανένας δὲν ἐνδιαφέρεται καὶ κανένας δὲ φροντίζει

πιά!» Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ Κρόμβελ ἦταν θανάσιμος ἐχθρὸς τοῦ βασιλιᾶ, κι ὅτι μόλις δὺς χρόνια μετὰ τὸ θάνατο τοῦ προστάτη του, τὸ 1660, μπόρεσε ὁ Κάρολος ν' ἀνεβῇ στὸ θρόνο.

Στὴν πρόσκλησι τοῦ βασιλιᾶ τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ', ὁ Κίλλιγκριου πῆγε στὸ Παρίσι, ὅπου τὸν ὑποδέχθηκαν μεγαλοπρεπέστατα. Ὁ ἴδιος ὁ βασιλιάς θέλησε νὰ τοῦ δείξῃ τ' ἀξιοπεριέργα τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσας καὶ πρὸ πάντων τὰ μουσεῖα. Σ' ἕνα ἀπ' αὐτὰ ὁ βασιλιάς ἔδειξε στὸν ἑνὸς κάποια περίφημη εἰκόνα, πού παρίστανε τὴ Σταύρωσι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀπ' τὰ δύο μέρη τῆς εἰκόνας αὐτῆς ἦταν κρεμασμένες δὺς ἄλλες εἰκόνας, πού ἡ μιά παρίστανε τὸ βασιλιά Λουδοβίκο καὶ ἡ ἄλλη τὸν πάπα. Ὁ γελωτοποιὸς στάθηκε λίγη ὥρα μπροστὰ σ' αὐτὲς τὲς εἰκόνας, προσποιούμενος ὅτι δὲν ἤξερε ποιοὺς παρίσταναν. Ὅταν τοῦ τὸ ἐξηγήσεν ὁ βασιλιάς, ὁ Κίλλιγκριου, μὲ ὅλη τὴ δυνατὴ ἀταρاليا, ἀπάντησε: «Γνώρίζω ὅτι ὁ Σωτήρας μας εἶχε σταυρωθῇ ἐν μέσῳ δὺς ληστῶν, ἀλλὰ μέχρι τώρα μοῦ ἦταν ἐντελῶς ἀγνωστά τὰ πρόσωπα τῶν δύο κακούργων.»

Ὅταν ρωτήθηκε κάποτε ὁ Κίλλιγκριου, ἀπὸ ἕναν αὐλικό, γιὰ τὴν διάλεξη τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γελωτοποιοῦ, ἀπάντησε: «Καὶ τοὺς δύο μας μιά ἐλλειψὶ μᾶς παρακίνησε νὰ γίνουμε αὐτὸ πού εἴμαστε: Ἐσένα μὲν ἡ ἐλλειψὶ μυαλοῦ, ἐμένα δὲ ἡ ἐλλειψὶ χρημάτων.»

Σιγά - σιγά τὸ ἐθίμο τῶν γελωτοποιῶν μεταδόθηκε στὴ Ρωσία καὶ στὴ Γερμανία. Ὁ μεγάλος αὐτοκράτορας τῆς Ρωσίας Πέτρος ὁ Α', ἄνδρας μὲ σοβαρὰ χαρακτηριστὰ, ἀγαποῦσε συχνὰ καὶ τοὺς ἀστεῖς. Ὁ πρῶτος διορισμὸς, γελωτοποιὸς στὴν αὐλὴ τοῦ ὀφείλεται στὸ ἐξῆς περιστατικόν: Ἐνῶ ὁ μονάρχης βρισκόταν στὴν πόλιν Σμολένσκ κι ἐπείγονταν νὰ στείλῃ σπουδαῖα ἔγγραφα τῆς ὑπηρεσίας στὸ Κίεβο, τὸ ἐμπιστεύθηκε στὸν ὑπάσιπτό του Οὐσάκωφ, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τὰ παραδώσῃ ἀσφαλῶς. Ὁ Οὐσάκωφ, ὁ ὁποῖος δὲν διακρινόταν γιὰ ἐξυπνάδα, πῆγε στὸ Κίεβο, κι ἐπειδὴ ἀργήσαν νὰ τὸν δεχτοῦν οἱ ἐκεῖ ἀρχές, γύρισε ἀπρακτος στὸν αὐτοκράτορα. Τὸ πολεμικὸ συμβού-

λιο καταδίκασε τὸν ἀμελῆ αὐτὸ ἀξιωματικὸ σὲ θάνατο, ἀλλὰ ὁ αὐτοκράτορας τοῦ ἐβγαλε μονάχα τὸ βαθμὸ του καὶ τὸν διώρισε γελωτοποιὸ τῆς αὐλῆς, λέγοντας ὅτι αὐτὴ ἡ θέσι τοῦ ἄρμοζε καλύτερα ἀπ' τοῦ ὑπασπιστῆ καὶ τοῦ ἐκτακτοῦ ἀπεσταλμένου.

Ἀφ' οὗτου ἐπικράτησε τὸ ἔθιμο καὶ στὴ Γερμανία, συναντοῦμε καὶ κεῖ πολλοὺς γελωτοποιούς στis αὐλὲς τῶν βασιλιάδων καὶ τῶν δουκῶν, καὶς ἀλλὰ φορὰ πολὺ ἰσχυροὺς μάλιστα. Κάθε αὐλῇ, καὶ ἡ πιὸ μικρὴ ἀπ' ὅλες στὴ Γερμανία, ἦταν πρόθυμη νὰ ἔχῃ τέτοιους γελωτοποιούς, τοὺς ὁποίους καὶ πληρωνε ἀδρά. Γνωστὸς εἶναι ὁ γελωτοποιὸς τοῦ αὐτοκράτορα Μαξιμιλιανοῦ τοῦ Α', ποὺ τὸν λέγανε Kunz von der Rosen. Τὸν ἐξυπνότατο τοῦτον ἄνδρα πολλὰς φορὲς συμβουλευτόνταν ὁ μονάρχης στὰ πιὸ σοβαρὰ καὶ πιὸ δύσκολα ζητήματα τῆς πολιτικῆς, κι ἔλεγε: «Ὁ, τι ἀξίζει ὁ Kunz μου, δὲν ἀξίζουν ὅλοι οἱ σύμβουλοι τοῦ στέμματός μου.» Χλευαζόμενος κάποτε ὁ Kunz ἀπὸ ἓναν κόμητα, ἀπάντησε: «Ἡ-ξερα, κύριε κόμη, ὅτι εἶμαι μὲν ὁ γελωτοποιὸς τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλ' ὄχι κι ὁ γελωτοποιὸς τοῦ τυχόντος ἀνοήτου ἀνθρώπου.» Ἀλλῃ φορὰ, παίζοντας χαρτιά με τὸν αὐτοκράτορα καὶ κερδίζοντας, εἶπε ὁ Kunz. «Κέρδισα τρεῖς βασιλιάδες, νὰ οἱ δυό, κι ἔδειξε δυὸ ρηγάδες· σὺ εἶσαι ὁ τρίτος, γιατί γινώριζε, μεγαλειότατε, ὅτι οἱ ὑποτελεῖς σου ἡγεμόνες χάρτινο ρηγά σὲ θεωροῦν!» Ὁ Μαξι-

μιλιανός, ἀντὶ νὰ πειραχθῇ, εὐχαρίστησε κι ἀντάμειψε τὸν εἰλικρινῆ αὐλικό του, κι ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα προσπάθησε ν' ἀποδείξῃ στοὺς ὑποτελεῖς του ἡγεμόνες ὅτι δὲν ἦταν χάρτινος ρηγάς.

Ἀπὸ τοὺς χρόνους τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' ἄρχισε νὰ σβῆνῃ σιγά-σιγά τὸ ἔθιμο τῶν γελωτοποιῶν, καὶ τῇ θέσι τοὺς πήραν ἄλλα πρόσωπα, μ' ἄλλο τίτλο διοριζόμενα. Τὸ βέβαιο εἶναι ὅμως, ὅτι χάθηκε καὶ ἡ εἰλικρίνεια ἐκείνη τῶν πιὸ παλιῶν χρόνων. Γιατὶ, ἐνῶ οἱ γελωτοποιοί, εἰλικρινὰ ἀγαπώντας τοὺς κυρίους τοὺς, ἔλεγαν σ' αὐτοὺς ξεσκεπάζοντας τις πιὸ πολλὰς φορὲς, τὴν ἀλήθεια, καὶ προλάβαιναν ἔτσι ἄρκετὰ δυσάρεστα, οἱ αὐλικοί ποὺ τοὺς διαδέχτηκαν, «κόλακες ποταποὶ καὶ ἀδιάφοροι», ποὺ ἀπόβλεπαν μονάχα στὸ ἀτομικὸ τοὺς συμφέρον, ἔγιναν οἱ κυρίως διαφθορεῖς τῶν ἡγεμόνων. Παράδειγμα εἶναι ἡ Γαλλία. Ἄν ὁ πρῶτος αὐτοκράτορας τῶν Γάλλων Ναπολέων ὁ Γ', ἀντὶ νὰ περιστοιχίζεται ἀπὸ αὐλοκόλακες καὶ κακοὺς συμβούλους, εἶχε κοντὰ του ἓνα ἢ δυὸ ἀπὸ τοὺς παλιούς ἐκείνους γελωτοποιούς τοῦ Μεσαίωνα, ποὺ μιλοῦσαν τῇ γλῶσσα τῆς ἀλήθειας, δὲ θὰ μπερδευόταν σὲ ἀγῶνες ποὺ καὶ τὸ θρόνο του ἀνέτρεφαν, καὶ τῇ Γαλλία με πολλοὺς τρόπους ἐβλάψαν.

Ἀπὸ ποῖα ἀσήμαντα πρόσωπα καὶ περιστατικά ἐξαρτᾶται κάποτε ἡ τύχη ἐνὸς ἡγεμόνα καὶ ἐνὸς ἔθνους...

B. ΠΛΤ.

◆ Μεγάλοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν τὴν ταπεινοφροσύνη νὰ συγκρίνουν τὸν ἑαυτό τους, ὄχι με τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἀλλὰ με τὸ ἴδιον τῆς τελειότητος ποὺ ἔχουν μπροστὰ τους.

Bertrand Russell

Ποιὸς δὰ βρῇ τὰ περὶ σόστερα;

Ὅπως βλέπετε παρακάτω, πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν οἱ ἀστερίσκοι τῶν ἐξὶ λέξεων με γράμματα, ἔτσι ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἐξὶ ἄρτιες λέξεις.

Οἱ πιθανότητες σχηματισμοῦ εἶναι, σὲ κάθε σχεδὸν λέξι, πολλές. Ἐκεῖνο ποὺ ἐπιδιώκει ἡ ἀσκησης αὐτῇ, ποὺ εἶναι συνάμα μιὰ διδακτικὴ διασκέδασι καὶ γιὰ πολλὰ ἄτομα, εἶναι ὁ σχηματισμὸς λέξεων ποὺ δίνουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερους βαθμούς.

Βάσι γιὰ τὴ βαθμολογία θὰ χρησιμοποιήσετε τὸ ἀλφάβητό μας, ὅπως τὸ βλέπετε παρακάτω. Σὲ κάθε γράμμα ἀντιστοιχοῦν ὅσοι βαθμοὶ ἀναφέρονται στὸν πίνακα.

Βαθμολογοῦνται φυσικὰ μόνο τὰ γράμματα ποὺ λείπουν ἀπὸ τῆς λέξεως. Ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίησι μόνον ἄρτιων λέξεων, οὐσιαστικῶν, κυρίων ὀνομάτων, γεωγραφικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὀρων κλπ. Ἐπιτρέπονται ἐπίσης πασίγνωστες λέξεις ξενικῶν ὀρων.

Μετοχές, ρήματα, ἐπιρρήματα, ἀντωνυμίες, πληθυντικοί, γενικές, δοτικές κλπ. δὲν ἐπιτρέπονται.

Ἐὰν τώρα βρῆτε γιὰ σύνολο παραπάνω ἀπὸ 220 βαθμούς, θὰ ἔχετε ἐπιτύχει μιὰ πολὺ καλὴ βαθμολογία.

Στὴ σελίδα τῶν λύσεων μας θὰ βρῆτε ἓνα παράδειγμα με μιὰ ἐπίσης ἀξιόλογη βαθμολογία, τὴν ὁποία... εὐχόμεθα νὰ ἔχετε ὑπερβῇ.

Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ
1	7	6	5	2	10	8	10	7	2	6	4
Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
8	9	4	3	9	3	5	8	8	9	10	10

Βαθμολογία:

1)	Σ	*	Α	*	*	*	*	Ο	Σ	=	
2)	Ε	Ε	Ο	*	*	*	*	*	Α	=	
3)	Μ	Ε	*	Ο	*	*	*	Ρ	Ο	=	
4)	Ε	*	*	*	*	*	*	Ο	Σ	=	
5)	*	*	*	Ο	*	Ο	*	Ο	Σ	=	
6)	*	*	Τ	Α	*	*	*	Ο	Σ	=	

Σύνολον βαθμολογίας

Ι. Χ.

(Λύσις στὴ σελίδα 127)

ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Διήγημα

Τοῦ

ΜΗΛΑΣΚΟ ΙΜΗΝΙΕΟΥ

Κατὰ τίς δυὸ ὕστερ' ἀπ' τὰ μεσάνυχτα, κάποιος στάθηκε ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴ φτωχικὴ παράγκα ἐνὸς ψαῤῥα καὶ φώναξε :

— Ἀντώνιο ! Ἀντώνιο !...

Στὰ λόγια αὐτά, ὁ Ἀντώνιο πήδησε ἀμέσως ἀπ' τὸ κρεβάτι του. Τὸν καλοῦσε ὁ σύντροφός του, αὐτὸς ποὺ συνήθιζε νὰ ψαρεύη πάντα μαζί του, καὶ τὸν εἰδοποιοῦσε πὼς ἦταν ὥρα νὰ πᾶνε στὸ ψάρεμα. Ὁ Ἀντώνιο εἶχε κοιμηθῇ πολὺ λίγο ἐκεῖνη τὴ νύχτα. Εἶχε μείνει ξύπνιος ὡς τίς ἔντεκα, κουβεντιάζοντας μὲ τὴ Ρουφίνα, τὴ φτωχεῖα τοῦ γυναικῆ, ποὺ στριφογυρνοῦσε στὸ κρεβάτι, μὴ μπορώντας κι αὐτὴ νὰ βρῇ ἡσυχία ἀπ' τίς στενοχώριες τῆς.

Κι ἀληθινὰ ἡ φετεινὴ χρονιά, ἀντίθετα μὲ τίς προηγούμενες, ἦταν πολὺ ἄτυχη γιὰ τίς οἰκογένειες τῶν δυστυχισμένων ψαράδων. Τὸ μικρὸ λιμάνι εἶχε γεμίσει ἀπὸ μικρὲς τράτες, γιὰτὶ καθένας τοὺς ψάρευε γιὰ λογαριασμό του.

Ἀλλὰ καθὼς πλήθυναν τὰ ψαροκάϊκα, λιγότεψαν ἀναγκαστικὰ τὰ ψάρια καὶ τὰ δίχτυα δὲν ἔβγαζαν πιά παρὰ φύκια καὶ κάτι μικρὸ ψαρα, ποὺ μόλις ἔκαναν γιὰ τηγανητά.

Τὰ μεγάλα ψάρια αὐτὴ τὴ χρονιά εἶχαν πάρει ἄλλη κατεύθυνσι, εἶχαν τραβήξει πρὸς ἄλλες θάλασσες πρὸ μακρινῆς κι οἱ ψαράδες δὲν εἶχαν κατορθώσει νὰ πιάσουν οὔτ' ἓνα ἀπ' αὐτά.

Ἡ Ρουφίνα ἦταν καταστενοχωρημένη ἀπ' αὐτὴ τὴν κατάστασι. Δὲν τοὺς ἔμεναν πιά καθόλου χρήματα καὶ χρωστοῦσαν ἀρκετὰ στὸ φούρναρη καὶ στὸ μπακάλη.

Σὰ νὰ μὴν τοὺς ἔφτανε αὐτό, ὁ τοκογλύφος τοῦ χωριοῦ, ποὺ τοὺς εἶχε δανείσει μὲ τόκο πενήντα « ντοῦρος » (τάλληρα) γιὰ νὰ συμπληρώσουν τὴν κατασκευὴ τῆς ὠραίας καὶ ἐλαφρῆς τράτας τοὺς, ζητοῦσε κάθε τόσο μέρος ἀπ' τὰ χρήματά του καὶ τοὺς ἐφοβέ-

ριζε νὰ τοὺς κατάσχη τὴν τράτα. Ὁ Ἀντώνιο, καθὼς ντυνόταν, ξύπνησε τὸ γυιό του, ἓνα ἀγόρι ἐννιά χρόνων, ποὺ τὸν συνώδεε στὸ ψάρεμα καὶ τὸν βοηθοῦσε στὴ δουλειά του σὰν κανένας ἐμπειρὸς ψαράς.

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε, ψιθύρισε ἡ γυναῖκα του ἀπ' τὸ κρεβάτι τῆς, ἂν ἡ μέρα σας θὰ πᾶ σήμερα καλύτερα ἀπ' τίς ἄλλες φορές. Ὁ μπακάλης δὲ θέλησε νὰ μοῦ δώσῃ βερσεσὲ χτές. Ἀχ, Θεέ μου ! Τί καταραμένο ἐπάγγελμα...

— Σῶπα, γυναῖκα, ἀπάντησε ἀτάραχα ὁ Ἀντώνιο. Ἡ θάλασσα εἶναι σκληρὴ, ἀλλὰ ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος καὶ θὰ μᾶς βοηθήσῃ. Χτές ἴσα-ἴσα μερικοὶ πατριῶτες μας εἶδαν ἓνα μεγάλο ψάρι ποὺ περνοῦσε ἀνοιχτὰ καὶ ποὺ θὰ ζυγίζε περισσότερο ἀπὸ τριάντα « ἀρρόβας ». Ἄν μπορέσουμε νὰ τὸ πιάσουμε, θὰ κερδίσουμε, οὔτε λίγα, οὔτε πολλά, ἐξήντα « ντοῦρος »...

* * *

Σὲ λίγο ὁ ψαράς ἦταν ἑτοιμος. Στὸν ὄμο του βαστοῦσε τὸ καλάθι μὲ τὰ τρόφιμα καὶ μὲ τὸ ἄλλο του χέρι κρατοῦσε ἓνα κοφίνι γεμάτο σκουμπριά, ποὺ θὰ χρησίμευαν γιὰ δόλωμα.

Ὁ πατέρας κι ὁ γυιός, βγαίνοντας ἀπ' τὸ σπίτι, τράβηξαν κατὰ μῆκος τῆς παραλίας κι ἔφτασαν στὸ μέρος ὅπου ἦσαν ἀραγμένα τὰ καΐκια. Ἐκεῖ τοὺς περίμενε ὁ σύντροφός τους, ὁ ὁποῖος ἐτοίμαζε τὰ δίχτυα.

Τὰ κατάρτια τῶν μικρῶν αὐτῶν σκαφῶν, ποὺ ἦσαν ὅλα παραταγμένα στὴ σειρὰ, ἔμοιαζαν μὲ τὰ δέντρα ἐνὸς πυκνοῦ δάσους κι οἱ ἄνθρωποι ποὺ πηγαινοέρχονταν ἐπάνω στὸ κατάστρωμα σὰν σιωπηλὲς σκιές.

Κοντὰ στὴν ἀποβάθρα ὑψωνόταν ἓνα μεγάλο κτίριο μὲ τὰ παράθυρά του γεμάτα φῶς, ποὺ ἔπεφτε ἐπάνω σ' ἀήσυχα νερά καὶ τᾶκανε ν' ἀντιφεγγίζουν. Ἦταν ἡ Λέσχη.

Ὁ Ἀντώνιο ἔρριξε πρὸς τὸ κτίριο αὐτὸ ἓνα βλέμμα ὅλο μῖσος. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἦσαν συγκεντρωμένοι κεῖ μέσα περνοῦσαν ὅλη τους τὴ νύχτα χαρτοπαίζοντας καὶ σπαταλώντας τὰ χρήματά τους. Τί ὅσκιαν ὅμως ἂν ἦσαν ἀναγκασμένοι νὰ σηκώνωνται κι αὐτοὶ κάθε πρωὶ γιὰ νὰ κερδίσουν ἔτσι τὸ ψωμί τους ;

Ὁ Ἀντώνιο γύρισε τὰ μάτια του πρὸς τὴν ἄλλη μεριά, συγκεντώντας μὲ δυσκολία μιὰ βλαστήμια ποὺ τοῦρθε στὸ στόμα. Σὲ λίγο, ἀφοῦ ἔδωσε ὁ ἴδιος τὸ πρόσταγμα, ὁ σύντροφός του κι ὁ μικρὸς Ἀντανίνο, ὁ γυιός του, τράβηξαν τὰ σχοινιά καὶ τὸ πανὶ ὑψώθηκε ἀργά, φρίσσοντας κάτω ἀπὸ τὴν πνοὴ τοῦ ἀνέμου ποὺ τὸ φούσκωνε.

Ἡ τράτα γλίστρησε ἡσυχὰ ἀπάνω στὴ γαλήνια ἐπιφάνεια τοῦ μικροῦ λιμανιοῦ καὶ σιγά-σιγά, διασχίζοντας τ' ἀνάλαφρα κύματα, βρέθηκε στὸ πέλαγος.

Γύρω στους τρεις ανθρώπους βασίλευε απέραντο σκοτάδι κι ανάμεσα σ' αυτό λαμπύριζαν τ' αστέρια, ενώ κάθε τόσο τὰ καίκια γλιστρούσαν επάνω στη θάλασσα κι απομακρύνονταν σαν φαντάσματα.

Ο Αντώνιο κι οι σύντροφοί του, αντι ν' ακολουθήσουν τους άλλους που έπλεαν κοντά στη στεριά, τράβηξαν στ' ανοιχτά, χάνοντας λίγο - λίγο κάθε επαφή μαζί τους.

* * *

Επὶ τέλους ξημέρωσε. Ο ήλιος ύψώθηκε κατακόκκινος σὰ μιὰ τεράστια κηλίδα καὶ τὰ νερά που ἀντανακλούσαν τὸ φῶς του φαίνονταν σὰ νὰ κόχλαζαν.

Ο Αντώνιο έπιασε τότε τὸ τιμόνι. Ο σύντροφός του τοποθετήθηκε κοντά στὸ κατάρτι καὶ τὸ παιδί κάθισε παραμπροστά, κοιτάζοντας με προσοχή τὴ θάλασσα.

Απὸ τὴν πρύμη κι ἀπὸ τὰ πλάγια τοῦ σκάφους κρεμόντουσαν τὰ δίχτυα που ἔγερναν πρὸς τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ βάρος τῶν δολωμάτων κι ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κουνιόντουσαν ἀπὸ κάποιο τίναγμα. Ἀλλὰ τὰ ψάρια που ζύγωναν ἐκεῖ ἦσαν μικρά, ἀνάξια λόγου, κι ἡ τράτα προχωροῦσε πάντα πρὸς τὰ ἔξω. Κι οἱ ὥρες περνοῦσαν μονότονα.

Ἡ ξέστη εἶχε γίνει τώρα ἀνυπόφορη, κι ὁ Αντωνίνο, ἐπειδὴ διψοῦσε, χῶθηκε μέσ' ἀπ' τὸ φεγγίτη καὶ κατέβηκε γιὰ νὰ πιῇ νερὸ κάτω ἀπ' τὸ βαρέλι.

Κατὰ τίς δέκα ἡ ὥρα εἶχαν χάσει ἀπ' τὰ μάτια τους τὴ γῆ καὶ πέρα μακριά, στὸ βάθος τῆς θάλασσας, δὲν ἔβλεπαν παρὰ μόνο μερικά κατάρτια.

— Ε, Αντώνιο! φώναξε ὁ σύντροφός του. Γιὰ ποῦ τὸ βάλαμε; Μήπως θὰ πᾶμε στὴν Ἀφρική καὶ δὲν τὸ ξέρω; Ὅταν τὸ ψάρι δὲ θέλῃ νὰ τσιμπήσῃ, τελειώσε...

Ο Αντώνιο ἄλλαξε ἀμέσως τὴν κατεύθυνσι τῆς τράτας καὶ ἄρχισε τίς λοξοδομίες, χωρὶς νὰ θέλῃ ὥστόσο νὰ γυρίσῃ στὴν ἀκτὴ.

— Πάρε τὸ καλάθι, σύντροφε, φώναξε σὲ λίγο, κι ἔλα νὰ φᾶμε. Τὸ ψάρι θάρθῃ νὰ πιαστῇ μονάχο του.

Ο σύντροφός του ἔβγαλε ἀπ' τὸ καλάθι ἓνα κομμάτι ψωμί κι ἓνα κρεμμύδι ψημένο, που ἦταν ὅλο - ὅλο τὸ πρόγευμά τους. Ο ἀγέρας τώρα φυσοῦσε δυνατὰ καὶ τὸ σκάφος βυθιζόταν κάθε τόσο στ' ἀφρισμένα κύματα.

— Μπά! φώναξε ἔξαφνα ὁ Αντώνιο ἀπ' τὴν πλώρη. Ἐνα μεγάλο ψάρι!...

Οἱ ψαράδες ἄφησαν ἀμέσως κάτω τὸ ψωμί καὶ τὸ κρεμμύδι καὶ ὤρμησαν πρὸς τὰ πλάγια τῆς τράτας. Πραγματικά ἐκεῖ μπρὸς τους ἔπλεε στὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλασσας ἓνα χοντρὸ μεγαλόσωμο ψάρι. Τὰ φτερούγια του ἐξεῖχαν ἀπ' τὸ νερὸ κι ἔλαμπαν, παρόμοια μ' ἀσήμι.

Τὸ ψάρι αὐτὸ - ποὺ μπορεῖ νᾶταν ἐκεῖνο τὸ μεγάλο, γιὰ τὸ ὅποιο

εἶχαν κάνει τόσο λόγο οἱ ψαράδες — ἔπλεε ἀργὰ με μιὰ ἀπλὴ κίνηση τῆς οὐρᾶς του, περνοῦσε ἀπ' τὴ μιὰ πλευρὰ τοῦ σκάφους καὶ φαίνονταν γρήγορα ἀπ' τὴν ἄλλη. Κατακόκκινος ἀπ' τὴ συγκίνησί του, ὁ Αντώνιο πῆρε κι ἔρριξε στὴ θάλασσα τὴν πετονιά μ' ἓνα ἀγκίστρι χοντρὸ σαν τὸ δάχτυλό του. Λίγες στιγμὲς πέρασαν. Τὸ τέλος τὸ ψάρι ἄρπαξε τὸ δόλωμα. Τὰ νερά ἀναταράχθηκαν με μιὰς κι ὁλόκληρη ἡ τράτα συγκλονίστηκε, σαν κάποια κολοσσιαία δύναμι νὰ προσπαθοῦσε νὰ τὴν ἀναποδογυρίσῃ.

Ἐξαφνα τὸ σχοινὶ τῆς πετονιάς λασκάρησε. Τὸ ἱστιοφόρο ξανάρθε στὴν κανονικὴ του θέσι. Ο Αντώνιο τράβηξε γρήγορα - γρήγορα τὴν πετονιά ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ κι εἶδε με λύπη του πὼς τ' ἀγκίστρι, ἀν καὶ τόσο χοντρὸ, εἶχε σπάσει.

Ο σύντροφός τοῦ Αντώνιο κούνησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι του:

— Φίλε μου, αὐτὸ τὸ ψάρι εἶναι δυνατώτερο ἀπὸ μᾶς, εἶπε. Ἀς πᾶσουμε πιά νὰ τὸ κυνηγᾶμε κι ἂς τ' ἀφήσουμε νὰ πάῃ στὸ καλὸ του. Λιγάκι ἀκόμα καὶ θὰ μᾶς βούλιαζε...

— Τί εἶπες; Νὰ τ' ἀφήσουμε; φώναξε ὁ Αντώνιο. Ἐνα τόσο μεγάλο ψάρι ξέρεις πόσο ἀξιίζει; Ἀ, ὅχι, δὲν πρέπει νὰ χάσουμε τὸν καιρὸ μας ἢ νὰ φοβηθοῦμε. Ἐμπρός...

Κι ὁ Αντώνιο γύρισε τὴν τράτα πρὸς τὰ πίσω, γιὰ νὰ ξανάρθουν στὸ πρῶτο μέρος. Ἐπειτα ἔδωσε στὴν πετονιά ἓνα νέο πιὸ χοντρὸ ἀγκίστρι, κρέμασε ἀπ' αὐτὸ πολλὰ σκουμπριά γιὰ δόλωμα καὶ τὸ ἔρριξε στὴ θάλασσα.

Ἡ πετονιά βυθίστηκε ὁλοῖσα. Τὸ μεγάλο ψάρι ἔχαψε πάλι τὸ δόλωμα. Ἡ τράτα αὐτὴ τὴ φορὰ ἄρχισε νὰ ταλαντεύεται φοβερά. Τὸ ψάρι εἶχε πιαστῇ γιὰ καλὰ καὶ τραβοῦσε με τρομερὴ δύναμι.

Ἐξαφνα ἡ τράτα ἔγυρε πολὺ κατὰ τὴ μιὰ μὲν πάντα, σὰ νᾶχε πιαστῇ ἀπὸ κανένα μυστηριακὸ χέρι, καὶ σχεδὸν τὸ μισὸ κατὰστρωμα πλημμύρισε ἀπὸ νερὸ.

Μπροστὰ στὴν ἀντίστασι αὐτῇ, οἱ ψαράδες τρομάζανε κι ὁ Αντώνιο ἀναγκάστηκε ν' ἀφήσῃ τὸ καμάκι ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του. Ἐπειτα ἀκούστηκε ἓνα δυνατό τρίξιμο καὶ τὸ σκάφος ξαναπῆρε τὴν προηγούμενη θέσι του. Ο Αντώνιο τράβηξε τώρα τὴν πετονιά ἔξω καὶ σὲ λίγο τὸ μεγάλο ἐκεῖνο ψάρι παρουσιάστηκε διπλά στὴν τράτα, σχεδὸν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ, ὑψώνοντας με γάλα κύματα με τὴν τεράστια οὐρά του.

Ο Αντώνιο ἄρπαξε πάλι τὸ καμάκι καὶ με λύσσα, σαν νᾶχε μπροστὰ του τὸν πιὸ ἀσπονδὸ ἐχθρό του, τὸ βύθισε πολλὲς φορές στὸ σῶμα τοῦ ψαριοῦ.

Ἐνα κύμα αἵματος ἔβαψε τὴ θάλασσα καὶ τὸ ψάρι μισοβυθίστηκε μέσα στὸ κατακόκκινο νερὸ. Ο Αντώνιο ἀνέπνευσε με ἀνακούφισι. Κεῖταξε γύρω του κι εἶδε πὼς τὸ κατὰστρωμα ἦταν πλημμυρισμένο. Γύρισε ὕστερα στὸ σύντροφό του καὶ παρατήρησε πὼς εἶχε γίνει πελιδνὸς ἀπ' τὴ συγκίνησι.

— Νόμισα πὼς θὰ πνιγόμαστε, Αντώνιο! εἶπε ὁ βοηθός του.

"Ηπια αρκετή θάλασσα, αλλά τώρα που χτύπησες τὸ ψάρι δὲν πειράζει.

— Καλά, κι ὁ μικρός; Ὁ μικρός Ἀντωνίνο, ὁ γυιός μου; ρώτησε ὁ πατέρας μ' ἀνησυχία. Ποῦ εἶναι; Ποῦ εἶναι τὸ παιδί μου;

Οἱ δυὸ ἄντρες κοίταξαν γύρω τους μὲ κάποιο κρυφὸ φόβο, ἀλλ' ὁ Ἀντωνίνο δὲ φαινόταν στὸ κατάστρωμα.

Ὁ πατέρας του γλίστρησε τότε ἀπ' τὸ φεγγίτη καὶ κατέβηκε νὰ τὸν ἀναζητήσει στὸ κύτος. Μὰ τὸ κύτος εἶχε πλημμυρίσει καὶ τὸ νερὸ ἀνέβαινε ὡς τὰ γόνατά του.

Ὁ Ἀντωνίνο, παραβλέποντας ὅλ' αὐτά, ἄρχισε νὰ ψάχνη πασπατευτὰ μέσ' στὸ σκοτάδι, μέσα στὸ στενόχωρο κεῖνο μέρος, ἀλλὰ χωρὶς νὰ βρῇ τίποτε ἄλλο, παρὰ ἓνα βαρέλι μὲ πόσιμο νερὸ καὶ μερικὲς πετονιές.

Ἀνέβηκε ξανὰ πάνω στὸ κατάστρωμα καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζει σὰν τρελλός:

— Ὁ Ἀντωνίνο μου! Τὸ παιδί μου!... Ποῦ εἶναι τὸ παιδί μου; Ὁ σύντροφός του τοῦ ἔκανε τότε μιὰ ἀπελπιστικὴ χειρονομία, μὲ τὴν ὁποία τοῦ ἔδειξε πὼς ὁ μικρὸς μποροῦσε νὰχε πέσει στὴ θάλασσα, λίγο πρὶν ποὺ μπατάρησε τὸ σκάφος.

Ὁ Ἀντωνίνο κοίταξε πέρα, πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἡ τράτα εἶχε κινδυνεύει νὰ ναυαγήσει καὶ εἶδε ἓνα μαῦρο ἀντικείμενο νὰ πλέη ἐπάνω στὰ νερά.

— Εἶναι ἐκεῖ!... φώναξε.

Ρίχτηκε ἀμέσως στὴ θάλασσα καὶ ἄρχισε νὰ κολυμπᾷ γρήγορα, ἐνῶ ὁ σύντροφός του μάζευε τὰ πανιά. Κολύμπησε, κολύμπησε, ἀλλὰ ἔβαν βεβαιώθηκε πὼς τὸ μαῦρο ἐκεῖνο ἀντικείμενο ἦταν ἓνα ἀπλὸ κομμάτι ξύλου, ἔχασε πιά τίς δυνάμεις του.

Κάθε φορὰ ποὺ τὸν ἐσθίονταν ψηλὰ τὰ κύματα, πρόβαλε τὸ σῶμα του ἔξω ἀπ' τὸ νερὸ, γιὰ νὰ ἰδῇ μακρύτερα, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπε τίποτε ἄλλο ἀπὸ θάλασσα. Κι ἐπάνω σ' αὐτὴ δὲν ὑπῆρχε παρὰ μόνον αὐτὸς καὶ ἡ τράτα, μ' ἓνα χοντρὸ σκοινὶ στὸ πλάϊ της, ποὺ ἀνατινασσόταν δυνατὰ μέσα σὲ μιὰ μεγάλη κηλίδα ἀπὸ αἷμα.

Τὸ ψάρι εἶχε πιαστῇ, ἀλλὰ γιὰ νὰ κερδίσει ἓνα ψάρι ὁ Ἀντωνίνο ἔχασε τὸ μοναχογιό του. Θεέ μου, ἦταν τρόπος αὐτὸς γιὰ νὰ βγάλει τὸ ψωμί του;

Κολύμπησε ἀκόμα μιὰ ὥρα καὶ περισσότερο, γιατί νόμιζε πὼς θ' ἀνακάλυπτε τὸ παιδί του καὶ γιατί τοῦ φαινόταν κάθε φορὰ ποὺ ἔβλεπε σκοτεινὰ κύματα πὼς ἔβλεπε τὸν Ἀντωνίνο.

Δὲν ἤθελε νὰ βγῇ ἀπ' τὴ θάλασσα. Ἦθελε νὰ μείνῃ ἐκεῖ καὶ νὰ πεθάνῃ. Ὁ σύντροφός του ἀναγκάστηκε νὰ τὸν τραβήξῃ ἀθελά του ἀπὸ μέσα καὶ νὰ τὸν ἀνεβάσῃ στὴν τράτα, σὰν κανένα πεισματάρικο παιδί.

— Τί νὰ κάνουμε, Ἀντωνίνο; τοῦ εἶπε. Πρέπει νὰ τὸ πάρουμε ἀπόφασι. Ἔτσι εἶναι ἡ ζωή. Ὁ μικρὸς πέθανε στὸ μέρος ὅπου πέθαναν οἱ πρόγονοί μας καὶ ὅπου θὰ πεθάνουμε καὶ ἐμεῖς, ἀργὰ ἢ γρή-

γορα, μιὰ μέρα. Ἄς σκεφτοῦμε τώρα τὴν κατάστασί μας καὶ ἂς μὴν ξεχνᾶμε πὼς εἴμαστε φτωχοὶ καὶ πὼς πρέπει νὰ ζήσουμε.

Καί, λέγοντας αὐτά, ἔκανε σ' ἓνα χοντρὸ σκοινὶ δυὸ θηλιές, ἔδεσε τὸ ψάρι καὶ πέρασε τὸ σκοινὶ ἀπὸ ἓναν κρίκο, χρησιμοποιώντας ἔτσι τὴν τράτα γιὰ ρυμουλκὸ τοῦ μεγάλου ψαριοῦ, ποὺ ἔβαφε πίσω του τὴ θάλασσα μὲ αἷματα.

Ὁ ἀέρας ἦταν πρίμος, ἀλλὰ τὸ ἱστιοφόρο ποῦχε κάνει νερὰ προχωροῦσε ἀργά. Οἱ δυὸ ψαράδες λησιμόνησαν στὸ μεταξὺ τὴ συμφορά τους καὶ ἄρχισαν νὰ ἀδειάζουν τὸ νερὸ.

Ἡ δουλειὰ αὐτὴ βάσταξε κάμποσες ὥρες, ἐμποδίζοντας τὸν Ἀντωνίνο νὰ σκεφτῇ. Ἀλλ' ἀπὸ τὰ μάτια του ἔτρεχαν ἀδιάκοπα δάκρυα καὶ τὰ δάκρυα ἐπεφταν στὸ νερὸ ποὺ ἀδειάζε στὴ θάλασσα.

Ἡ τράτα γινόταν ὁλοένα πιὸ ἐλαφρὴ καὶ ἔπλεε τώρα γρηγορώτερα. Ἡ θεὰ τῆς στεριάς ἔφερε στὴν ψυχὴ τοῦ δυστυχισμένου πατέρα ὅλη τὴ θλίψη καὶ τὸν τρόπο ποὺ εἶχε προτῆτερα.

— Τί θὰ πῇ ἡ γυναίκα μου; ἀναστέναζε. Ἀχ, πὼς θὰ μὲ δεχτῇ ἡ Ρουφίνα;

* * *

Στὴ θάλασσα ἐρχόταν ἀπὸ πέρα μακρὰ ὁ ἦχος μιᾶς εὐθυμης μουσικῆς. Ἦταν ἡ ὀρχήστρα τῆς Λέσχης ποὺ ἔπαιζε γιὰ νὰ διασκεδάξῃ τοὺς πελάτες.

Στὸ μεταξὺ εἶχαν μαζευτῇ στὴν παραλία ἀρκετοὶ ψαράδες. Συνηθισμένοι νὰ κοιτάζουν πάντα στὰ μάκρη τοῦ ὀρίζοντα, εἶχαν ξεωρίσει ἀπ' τὴν ἀρχὴ τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ τραβοῦσε πίσω της ἡ τράτα.

Ἀλλ' ὁ Ἀντωνίνο δὲν ἔβλεπε στὴν ἀκρὴ τῆς παραλίας παρὰ μιὰ γυναίκα μ' ἄσπρο κεφαλόδεσμο, ἀδύνατη καὶ μελαχροινή, ποὺ καθόταν σ' ἓνα βράχο καὶ κοίταζε τὸ πέλαγος. Ἦταν ἡ Ρουφίνα.

Ἐπὶ τέλους ἔφτασαν στὴ στεριά. Τί ὑποδοχὴ ποὺ τοὺς ἔγινε! Ὅλοι ἤθελαν νὰ ἰδοῦν ἀπὸ κοντὰ τὸ μεγάλο ἐκεῖνο ψάρι. Οἱ ψαράδες ἔρριχναν ζηλιάρικα βλέμματα ἀπ' τίς βάρκες τους, ἐνῶ τὰ παιδιά ριχνόντουσαν γυμνά στὸ νερὸ γιὰ νὰ τὸ θαυμάσουν.

Ἡ Ρουφίνα ἄνοιξε δρόμο ἀνάμεσα ἀπ' τὸ πλῆθος καὶ ζύγωσε τὸν ἄντρα της, ποὺ μὲ σκυμμένο κεφάλι, σὰν ἀπολιθωμένος, ἀκούγε τὰ συγχαρητήρια τῶν φίλων του.

— Κι ὁ μικρός; Ποῦ εἶναι ὁ μικρὸς Ἀντωνίνο; ρώτησε ἡ γυναίκα του.

Ὁ δυστυχισμένος Ἀντωνίνο χαμήλωσε ἀκόμα περισσότερο τὸ κεφάλι του καὶ τὸ βύθισε στοὺς ὤμους του, σὰν νὰθελε νὰ ἐξαφανισθῇ γιὰ νὰ μὴν ἀκούῃ καὶ νὰ μὴ βλέπῃ τίποτα.

— Ποῦ εἶναι ὁ Ἀντωνίνο μου; ξαναρώτησε ἡ Ρουφίνα καί, μὲ μάτια φλογισμένα, σὰν νὰθελε νὰ τὸν κατασπαράξῃ, τὸν ἔπιασε ἀπ' τὸ στήθος καὶ τὸν κούνησε δυνατὰ.

Ἀλλὰ δὲν ἄργησε νὰ τὸν ἀφήσῃ καί, ὑψώνοντας τὰ χέρια της, ἔβγαλε μιὰ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ πόνο:

— "Αχ, Θεέ μου! Πάει ό 'Αντωνίνο μου! "Έμεινε στη θάλασσα!...

— Ναι, γυναίκα, απάντησε ό ψαράς άργά και άδέξια, με φωνή πού την έπνιγαν νά δάκρυα. Είμαστε πολύ δυστυχισμένοι... 'Ο μικρός χάθηκε... Βρίσκεται κοντά στον παππού του, εκεί όπου θά πάω κι εγώ μιά μέρα...

'Αλλά ή γυναίκα του δέν τόν άκουγε πιά. Είχε ξαπλωθή κατά γής, κυριεμένη από νευρική κρίσι, και ξέσχιζε τó στήθος της, τραβώντας τά μαλλιά και δέρνοντας τó πρόσωπό της.

Κι όταν οί γειτόνισσες έτρεξαν και τή σήκωσαν για νά τήν όδηγήσουνε στο σπίτι της, ή δυστυχισμένη μητέρα, με ξέπλεκη τήν κόμη της και σάν τρελλή από τή θλίψη, ξεφώνιζε:

— 'Αντωνίνο μου! Παιδί μου!...

"Όταν σέ κυνηγά ή άτυχία.

— Και τά κοκόδεντρα έναντίον μου!...

Τό χρονικό του ΞΥΡΑΦΙΟΥ

Τού

GEORGE BRENT

Ενα ξυράφι βέβαια δέν μπορεί νά διατηρηθή σαράντα αιώνες, ώς τόσο ή ήρωική ιστορία του φθάνει μακρύτερα άκόμη. Στη Βαβυλωνία βρέθηκαν μερικά παλαιά δείγματα ξυραφιών, πού ύπολογίζεται πώς είναι τουλάχιστον 6.000 ετών.

Τό περίεργο είναι πώς έχουν δύο κόψεις, πράγμα πού δείχνει πώς τό μοντέρνο ξυράφι με τίς δύο αϊχμές δέν είναι κάτι τόσο καινούργιο. Τά βαβυλωνιακά ξυράφια γίνονταν από όψιανό λίθο πού είναι πολύ σκληρός. Τό ύλικό αυτό όμως δέν βρίσκεται εκεί πού ανακαλύφθηκαν τά παλιά αυτά ξυράφια. Φαίνεται πώς οί Βαβυλώνιοι είχαν έμπορικές συναλλαγές με τούς 'Αρμενίους και από εκεί εισήγαγαν τά ξυράφια. Τό εξαγωγικό έμπόριο τών ξυραφιών ήταν από τότε ζωηρό και παρόμοια ξυράφια βρέθηκαν στην άλλη άκρη τού κόσμου, στο Περού.

Και ή Φοινίκη μάς άφησε ξυράφια από ποικίλα ύλικά και σε διάφορα σχήματα. 'Η πρώιμη έποχή τού σιδήρου τής Κεντρικής Εύρώπης μάς κληροδότησε ένα παράξενο ξυράφι, φτιαγμένο από μέταλλο. Μοιάζει σάν πέταλο και έχει ένα εργασμένο χερούλι και ένα χαλκά στην άκρη για νά τό κρεμούν. Τό ξυράφι αυτό λένε πώς είναι 3.000 ετών.

Τουλάχιστο πέντε αιώνες παλαιότερο είναι ένα μπρούντζινο ξυράφι από τήν Αίγυπτο και, παρ' όλο πού είναι αρχαιότερο από τό εύρωπαϊκό

δείγμα, πλησιάζει περισσότερο στη σύγχρονη αντίληψη. Έχει μιά λεπίδα με ένα σκαλιστό χερούλι στη μιά άκρη, για νά μπορη εύκολα νά τό περνά κανείς επάνω στο πρόσωπο.

Στίς παλιές πολιτισμένες χώρες τής Μέσης 'Ανατολής κατέβαλαν πολλές προσπάθειες για νά παρουσιάσουν τά ξυράφια όμορφα και ή Φοινίκη έπηρέασε πολύ τó στυλ τής διακοσμησης τους. Αυτό φαίνεται καθαρά από τά ξυράφια πού βρέθηκαν σε τάφους στην Καρχηδόνα και άλλου. Τά φοινικικά μπρούντζινα ξυράφια είναι στολισμένα με μορφές θεών και ένα ώραίο δείγμα παρουσιάζει μιά θεότητα πού κρατεί ένα ραβδί κήρυκος από τή μιά πλευρά και μιά γυναίκα με ένα παιδί σε στάσι λατρείας από τήν άλλη.

Στή Μακεδονία είχαν σε μεγάλη ύπόληψη τό ξυράφι. 'Ο Μέγας 'Αλέξανδρος απαγόρευε στους στρατιώτες του νά έχουν γένεια. Τους είχε διατάξει νά είναι πάντα ξυρισμένοι, λέγοντας πώς τά γένεια ήταν κάτι πολύ βολικό για τούς έχθρούς τους, γιατί μπορούσαν νά τούς άρπάζουν από κεί στη μάχη.

'Ο Μέγας Πέτρος τής Ρωσίας ήταν εξίσου άυστηρός. Μιά από τίς μεταρρυθμίσεις του ήταν: «Κάτω τά γένεια!» "Όταν πολλοί εύγενείς άρνήθηκαν νά υπακούσουν, ό νεαρός μονάρχης (ήταν τότε μόλις 26 ετών) τούς διέταξε νά συγκεντρωθούν στην ξύλινη καλύβα τού χρησιμοποιούσε για άρχηγείο του. Και εκεί, με τά ίδια του τά χέρια, ό Πέτρος τούς έκοψε τά γένεια και τά μουστάκια. Σε όλες τίς μεγάλες πολιτείες έγκατέστησε στις πύλες έναν κουρέα, με τή διαταγή νά ξυρίξη όλους τούς άξέριστους. 'Αργότερα, ώστόσο, υπακούοντας στο πνεύμα τής οικονομίας, επέτρεψε, σε όσους ήθελαν, νά έγκαταλείψουν τό ξυράφι, υπό τόν όρο νά πληρώνουν ένα φόρο.

Στά παλιά χρόνια τό νά αφαιρέσης από έναν άνθρωπο τά γένεια του παρ' τή θέλησή του ήταν μιά μεγάλη προσβολή και ίσως αυτό νά έξηγη κάπως τά μυστηριώδη λόγια πού έγραψε ό Μέγας Πέτρος, έτοιμοθάνατος, σε ένα κομματάκι χαρτάκι: «Συχωρέστε με όλοι!»

Πάντως, στη μεγάλη διαμάχη άν

πρέπει ένας άνδρας να έχει γένεια ή όχι, τη μεγαλύτερη συμπάθεια την αξίζει το ξυράφι. Λίγα κομμάτια μέταλλο αναγκάζονται να εκτελούν τη σκληρότερη δουλειά, γιατί, παρ' όλο που οι τρίχες στο πρόσωπο ενός ανθρώπου μεγαλώνουν κάθε μέρα κατά ένα εκατοστό μόλις της ίντσας, επάνω στις 48 τετραγωνικές ίντσες της επιδερμίδας του φυτρώνουν κάπου 25.000 τρίχες. Αυτό σημαίνει πως το ξυράφι χρειάζεται να δουλέψει κάθε πρωί επάνω σε 250 ίντσες τρίχας, πράγμα που δεν είναι και λίγο!

Για να αντιμετωπίσουν τη ζή-

τησι ξυραφιών, πολλά εργοστάσια σ' όλο τον κόσμο κατασκευάζουν κάθε μέρα εκατομμύρια ξυράφια και ξυραφάκια. Μια σύγχρονη μηχανή μπορεί να φτιάξει 3.000 λεπίδες το λεπτό. Θα ήταν ίσως ενδιαφέρον να μάθω κανείς ποιός κατάφερε να αποσπάσει από μια λεπίδα ξυραφιού την περισσότερη εργασία. Ένας ιερέας του Μπρίστολ, στα παλιά χρόνια, ίσχυριζόταν πως είχε αγοράσει ένα ξυράφι και, με το προσεκτικό άκονισμα που του έκανε, το κράτησε δυο χρόνια. Το ρεκόρ αυτό είναι ίσως μοναδικό για ξυράφι — και τόσο παλιό μάλιστα.

ΕΔΩ ΚΙ ΕΚΕΙ

"Ένας διάσημος ήθοποιός, ειδικός στον Σαίξπηρ, έτρωγε μαζί με ένα φιλόλογο, επίσης ειδικό στον μεγάλο συγγραφέα.

Με τη συζήτηση ο φιλόλογος ήθελε να καταλήξει σε μια γνώμη, σχετικά με το αν ο Σαίξπηρ έννοωσε ότι ο "Άμλετ είχε σχέσεις με την Όφηλία ή όχι. Αφού ανέφερε μερικούς στίχους που ενίσχυαν τη μια άποψη και άλλους που ενίσχυαν την άλλη, είπε στον ήθοποιό:

— Έσείς που έχετε παίξει τον ρόλο του "Άμλετ τόσες φορές, τι νομίζετε; Είχε ο "Άμλετ σχέσεις με την Όφηλία;

— Για να είμαι ειλικρινής, απάντησε ο ήθοποιός, δεν ξέρω τί ακριβώς έννοωσε ο Σαίξπηρ. Έγώ προσωπικά έννοω να έχω...

Constellation

"Ένας δημοσιογράφος συζητούσε με τον Σερ Ούιנסτον Τσώρτσιλ.

— Τι λέτε έσείς, σέρ, ρώτησε τον σεβάσμιο πολιτικό, γι' αυτό που ισχυρίζονται μερικοί, ότι το 2000 μ.Χ. οι γυναίκες θα κυβερνούν τον κόσμο;

Και με το άγγελικό του γέλιο, ο Τσώρτσιλ απάντησε:

— Έννοείτε ότι θα εξακολουθούν ως τότε να τον κυβερνούν, ε;

Argosy

Κάποτε ένας υποχονδριακός, που δεν άφηνε γιατρό για γιατρό και φάρμακο για φάρμακο, εγκατέλειψε τον κόσμο τουτο σε αρκετά προχωρημένη ηλικία. Το περίεργο ήταν το επίγραμμα που διάβασαν στον τάφο του οι φίλοι του:

« Πάντα σ'ας το έλεγα πως δεν αισθανόμουν καλά... »

Boston Star

Η ΕΡΙΚΑ ΚΑΙ Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΠΑΛ

Πριν από λίγο μόλις καιρό το Νεπάλ, μια χώρα απαγορευμένη στους ξένους, ήταν ο «τελευταίος τόπος του μυστηρίου», κρυμμένος σε μια κοιλάδα στους πρόποδες των πιο ψηλών βουνών του κόσμου, πίσω από ένα παραπέτασμα δεσποτισμού. Ωστόσο, τον περασμένο Μάιο, όταν έγινε στο Κατμαντού ή στέφι του Βασιλιά Μαχεντρά, ήταν φανερό πως το Νεπάλ ξυπνούσε από τον μακρό του ύπνο. Είναι λοιπόν ενδιαφέρον να γνωρίσει κανείς πως έγιναν στη χώρα αυτή οι δραματικές μεταβολές που της δίνουν μια θέση στον σύγχρονο κόσμο. Η "Ερικά Δούχανγκ μάς δίνει για πρώτη φορά την παραμυθένια, μα αληθινή ιστορία της επισκέψεώς της στο Νεπάλ, που την επιβεβαίωσε τελευταία και ο αδελφός του Βασιλιά, ο Πρίγκιπας Ίμαλάι.

Νεπάλ! Ένα μυστηριώδες βασίλειο ψηλά στα Ίμαλάια, ο τόπος του Έβερεστ, του Άνναπούρνα και των πολεμιστών Γκούρκας, που ήταν απρόσιτος στους ξένους.

Οι φίλοι μου με αποτρέπανε να κάω το ταξίδι αυτό. Θα ήταν επικίνδυνο για μια γυναίκα μόνη. Το Κατμαντού ήταν μια απαγορευμένη πολιτεία, χωρίς επικοινωνίες, χωρίς δρόμους ή σιδηρόδρομο. Μα εγώ δεν τους άκουα.

Το Νεπάλ είχε γοητεύσει τη φαντασία μου και ήθελα όπωσδήποτε να πάω.

Τέσσερες μέρες ταξίδευα με τραίνα που περνούσαν από στενές γραμμές που με ρίχνανε έδω και κει χωρίς οίκτο. Τις νύχτες κοιμόμουν σε πανδοχεία, όπου στο πάτωμα τρέχανε ποντίκια και στη μπανιέρα απαυόνταν φίδια. Δυο μέρες ταξίδεψα με «νταντί», ένα είδος καθιστού φορείου που το κουβαλούσε στους ώμους τους δικτάτορες, περπατώντας ευπάλυτοι σε χιονοσκεπαστα μονοπάτια στην άκρη τρομερών γκρεμών. Επί τέλους φθάσαμε στο πέρασμα Τσαντραγκίρι, σε ύψος 8.000 ποδιών, και ξαφνικά, κάτω μακριά, σπιθιρίζοντας μέσα σε ένα πλαίσιο από μαύρα και ρόδινα βουνά, είδα το Κατμαντού, μια μαγεμένη πολιτεία με χρυσές στέγες, κωνικούς ναούς, κόκκινες παγόδες και λευκά παλάτια.

Ένα κρατικό αυτοκίνητο περίμενε στην άκρη της πολιτείας, για να με πάει σε ένα ωραίο σπιτάκι με πέντε δωμάτια, όπου θα έμενα τους επόμενους πέντε μήνες. Εκτός από τους 12 υπηρέτες, υπήρχε και ένας φρουρός στην είσοδο, με ένα ζωηρό κόκ-

κινο τουρμπάν και ένα « κουκρί », τὸ πλατύ, κοντὸ σπαθί τῶν Γκούρκας στὸ χέρι. Ἦταν ὁ σωματοφύλακός μου, ὅπως μοῦ εἶπαν. Αὐτὸ μὲ κολάκεψε, γιατί βέβαια δὲν εἶχα πανταστὴ πῶς ἤμουνα μιὰ τόσο σπουδαία ξένη.

Τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε νὰ μ' ἐπισκεφθῇ ὁ Βασιλικὸς Γιατρός. Μὲ πῆρε μὲ τὸ αὐτοκίνητο καὶ περάσαμε ἀπὸ Βουδδιστικούς καὶ Ἰνδουιστικούς ναοὺς, ἀπὸ σκαλισμένες ἀψίδες, ἀπὸ δρόμους ποὺ χάνονταν στὴ σκοτεινιά κάτω ἀπὸ ψηλὰ μπαλκόνια. Ἦταν καταπληκτικό. Ἐδῶ, χαμένη στὴν ἐρημιὰ, βρισκόταν μιὰ πλακοστρωμένη πόλις μὲ ἡλεκτρισμό, μὲ αὐτοκίνητα καὶ λεωφορεῖα. Κάθε αὐτοκίνητο, κάθε λεωφορεῖο, κάθε τοῦβλο τῆς πολιτείας αὐτῆς εἶχε μεταφερθῇ πάνω ἀπὸ τὰ βουνά, στὴν πλάτη τῶν ἀνθρώπων. Ἀντίθετα, ἡ ζωὴ στοὺς δρόμους ἔμοιαζε νὰ εἶναι ἀνέπαφη ἀπὸ τὸ χρόνο. Παντοῦ γύριζαν μικροπουλητές, κοῦληδες μὲ καλάθια κάρβουνο καὶ φοβισμένες ἀγελάδες.

Πρῶτα θὰ πηγαίναμε νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸν Πρωθυπουργό, μοῦ εἶπε ὁ Βασιλικὸς Γιατρός, καθὼς σταθήκαμε μπροστὰ σ' ἕνα θαυμάσιο παλάτι. Ἐγὼ ἀπόρησα. Γιατί δὲν μὲ πῆγαιναν κατ' εὐθείαν νὰ δῶ τὴν ἀσθενῆ μου, γιὰ τὴν ὁποία εἶχα ἔρθει; Ὁ Πρωθυπουργὸς ἦταν ἕνας ἐπιβλητικὸς γέρος μὲ τεράστια πεσμένα μουστάκια. Μὲ ρώτησε γιὰ τὶς σπουδές μου, γιὰ τὴν πεῖρα μου, γιὰ τὸ πόσον καιρὸ βρισκόμουν στὶς Ἰνδίες καὶ ποιὸς ἀσθενεὺς εἶχα νοσηλεύσει ἐκεῖ. Τότε νόμισα πῶς μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἤθελε νὰ βεβαιω-

θῇ ἂν ἤμουνα κατάλληλη γιὰ τὸ ἔργο ποὺ θὰ ἀνελάμβανα.

Ὅταν φθάσαμε στὰ ἀνάκτορα, ἦταν πιὰ δειλινό. Ὀπλισμένοι φρουροὶ μοῦ ἐπέτρεψαν νὰ περάσω ἀπὸ τὶς ψηλές πύλες καὶ ἤμουνα ὁ πρῶτος δυτικὸς ἀνθρώπος ποὺ ἔμπαινε ἐκεῖ μέσα σὲ ἑκατὸ χρόνια. Στὴ βεράντα τῶν ἀνακτόρων μὲ περίμενε ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια. Μπροστὰ στεκόταν ὁ Βασιλιάς Τριμπουβάνα, μὲ μιὰ πράσινη ζακέτα ἀπὸ μπροχάρ καὶ λευκὰ στενά παντελόνια. Πίσω του ἦταν οἱ δύο Βασίλισσες, οἱ Πριγκίπισσες καὶ οἱ κυρίες ἐπὶ τῶν τιμῶν, ὅλες ντυμένες μὲ χρυσὰ « ἀαρί ». Ὑποκλίθηκα καὶ εἶπα « Μαμασκάρ », ποὺ σημαίνει, « Χαιρετῶ τὸ θεῖο σὲ σένα ». Ὁ Μεγαλειότατος χαμογέλασε. « Μιλáει τὴ γλῶσσα τοῦ Νεπάλ ! » εἶπε ἐνθουσιασμένος.

Μοῦ εἶχαν πῆ πῶς εἶχε ἀνέβει στὸ θρόνο ὅταν ἦταν πέντε ἐτῶν. Στὰ 13 τοὺς χρόνια εἶχε παντρευτῇ τὶς δύο Βασίλισσες, ποὺ ἦταν ἀδελφές. Τώρα ἦταν 42 ἐτῶν, ἕνας ἄνδρας μὲ ξύπνιο, εὐαίσθητο πρόσωπο καὶ ἥρεμα μαῦρα μάτια. Ὅταν ἀρχίσαμε νὰ μιλοῦμε γιὰ τὸ ταξίδι μου, τὰ μάτια του πῆραν μιὰ θλιμμένη ἔκφρασι καὶ μουρμούρισε : « Θὰ ἤθελα νὰ ταξιδέψω, ἔχω κάνει τόσο λίγα ταξίδια ! » Ἀμέσως ὁ Βασιλικὸς Γιατρός ἐπενέβη καὶ πρότεινε νὰ πάω νὰ ἐξετάσω τὸ τραπέζι τοῦ μασσάζ.

Μέσα σὲ λίγες μέρες ἀρχίσα τὴ θεραπεία τῆς ἀσθενοῦς μου, τῆς μεγαλύτερης Βασίλισσας, καὶ ἐνθουσιάστηκα ὅταν τὴν ἄκουσα νὰ λέη : « Νιώθω καλύτερα ! Αἰσθάνομαι πῶς ζῶ ! » Στὴ

δεύτερη ἐπίσκεψί μου ὁ Βασιλιάς ἦταν παρών. Μοῦ φαινόταν περὶ ἕργο ποὺ ἦταν τόσο λίγο ἀπασχολημένος. Ἀκόμη καὶ ὁ πιὸ ἀργόσχολος μονάρχης νόμιζα πῶς θὰ εἶχε χαρτιὰ νὰ ὑπογράψῃ, νὰ δεχθῇ ἀξιωματούς σὲ συνεργασία. Αὐτὸς δὲν ἔκανε τίποτα.

Ὅταν ἦταν ἡ ὥρα τοῦ τσαγιοῦ, μὲ προσκαλέσανε νὰ μένω μαζί τους καὶ τὶς ἐπόμενες μέρες ἀρχίσα νὰ παίρνω ὅλο καὶ περισσότερο μέρος στὴ ζωὴ τῆς βασιλικῆς οἰκογένειας. Δίδασκα ἀγγλικά καὶ γερμανικά στὶς Βασίλισσες καὶ τὶς βοηθοῦσα λίγο νὰ σχεδιάζουν καινούργια « σαρί ». Ὁ Βασιλιάς μοῦ ζήτησε νὰ τοῦ μάθω χορὸ καὶ χορεύαμε κάθε μέρα μὲ μουσικὴ ἀπὸ μιὰ βικτρόλα ποὺ εἶχε.

Καθὼς περνοῦσε ὅμως ὁ καιρὸς, ἐνιωθα πῶς κάτι δὲν πῆ-καίνε καλὰ στὴν ἡσυχία αὐτῆς οἰκογένειας. Ὁ Μεγαλειότατος συχνὰ φαινόταν ἀνήσυχος καὶ δυσρεστημένος. Τὸ βιολί του, ἡ φωτογραφικὴ του μηχανή, ἡ συλλογὴ του ἀπὸ κοσμήματα, οἱ βασιλικοὶ κῆποι, ὅλα αὐτὰ ἀπασχολοῦσαν τὸν καιρὸ του, ὅχι ὅμως καὶ τὸ πνεῦμα του.

Μιὰ μέρα ἔτυχε νὰ βρεθῶ γιὰ λίγα λεπτά μόνη μὲ τὸν Βασιλιά. « Μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε, Μεγαλειότατε », τὸλμησα νὰ πῶ, « πῶς συμβαίνει καὶ δὲν κάνετε τίποτα; Δὲν ἐνδιαφέρεστε γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ σας; »

Τὸ πρόσωπό του πῆρε πάλι τὴν ἴδια θλιμμένη ἔκφρασι καὶ γιὰ μιὰ στιγμή δίστασε. « Εἶμαι ἕνα ὄνομα, τίποτα περισσότερο ! » εἶπε στὸ τέλος. « Στὸ Νεπάλ κυβερνᾷ ἡ οἰκογένεια Ράνα. Γνω-

ρίσατε τὸν Πρωθυπουργό, αὐτὸς εἶναι ἕνας Ράνα. Ἐγὼ εἶμαι ἕνας φυλακισμένος. Πέντε κλειδωμένες πύλες μὲ περιβάλλουν. Καὶ σὲ κάθε πύλη στέκονται πέντε φρουροὶ, ὅχι γιὰ νὰ μὲ προστατέψουν, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὲ ἐμποδίσουν νὰ δραπετεῦσω. »

Δὲν ἦταν εὐκολο νὰ κερδίση κανεὶς τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ Βασιλιά, γιὰ αὐτὸ πέρασε καιρὸς ὥσπου σιγὰ - σιγὰ νὰ σχηματίσω μιὰ ὁλοκληρωμένη εἰκόνα τῆς καταστάσεως. Τὸ 1846 ὁ γενικὸς διοικητὴς τοῦ στρατοῦ εἶχε καταλάβει τὴν ἐξουσία καὶ εἶχε δώσει στὸν ἑαυτό του τὸν τίτλο τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Ὅταν ὁ σφετεριστὴς αὐτὸς πέθανε, ἡ ἐξουσία του μεταβιβάστηκε στὸν ἀδελφὸ του καὶ ἔτσι συνεχίστηκε ἀπὸ τὸν ἕνα Ράνα στὸν ἄλλο ἐπὶ 100 χρόνια καὶ πλέον.

Κάθε χρόνο οἱ μόνιμοι αὐτοὶ Πρωθυπουργοὶ ἔπαιρναν κάπου τρία ἑκατομμύρια δολλάρια ἀπὸ τὰ μικρὰ εἰσοδήματα τῆς χώρας. Ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ Βασιλιά ἦταν 200.000 δολλάρια. Ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα εἰσοδήματα ἀπὸ φόρους δὲν δαπανοῦσαν ποτὲ περισσότερο ἀπὸ 50.000 δολλάρια γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ.

Τὰ σχολεῖα ἦταν λίγα καὶ μόνο 3 % τῶν κατοίκων ἤξεραν νὰ διαβάζουν καὶ νὰ γράφουν. Οἱ ξένοι δὲν ἦταν ἐλεύθεροὶ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴ χώρα, γιατί θὰ μπορούσαν νὰ δώσουν νέες ιδέες στοὺς ἀνθρώπους. Οἱ Ράνα τιμωροῦσαν τὴν παραμικρὴ ἐκδήλωσι ἀνυπακοῆς. Κάποτε ἕνας ἄνθρωπος εἶχε θανατωθῇ, γιατί εἶχε ἀκούσει στὸ ραδιόφωνο ἕνα λόγο τοῦ Μαχάτμα Γκάντι ἀπὸ τὶς Ἰνδίες. Ὡστόσο οἱ Ράνα δὲν τολμοῦ-

σαν να κάνουν κακό στο Βασιλιά, γιατί αυτό θα ήταν ιεροσυλία. Για τους Νεπαλέζους ο Βασιλιάς ήταν μια μετεμψύχωση του θεού Βισνού. Κανένας βασιλιάς δεν είχε ποτέ στα χέρια του λιγώτερη εξουσία. «Δεν μπορώ να γράψω επιστολές, γιατί ό,τι γράφω το διαβάζουν!» μου είπε ο Μεγαλειότατος, «Τὰ βιβλία και οι έφημερίδες που μου έρχονται έχουν λογοκριση. Και ποτέ δεν μου επέτρεψαν να πάρω τη μόρφωση που πρέπει.»

Μόνο μια φορά ο Βασιλιάς κατάφερε να ξεφύγει από τους δεσμώτες του. Νεαρός ακόμη, πήρε την άδεια να επισκεφθώ τις Ινδίες. Αντί να σέφνη μαζί του τη μεγάλη γκαρνταρόμπα ενός βασιλικού ταξιδιώτη, είχε γεμίσει τις βλίτσες του πέτρες και στην επιστροφή έβλεπε στη θέση τους βιβλία που διάλεξε ο ίδιος. Με τα βιβλία αυτά είχε μορφωθεί και είχε ποτιστή με ιδέες για δημοκρατική δικαιοσύνη και μια κοινωνική δικαιοσύνη.

«Σχολεία, σχολεία!» φώναζε σχεδόν. «Χρειάζομαστε σχολεία!» «Ήθελε ο λαός του να ψηφίζει, ήθελε δρόμους και βιομηχανίες.

Προτού πάω στο Νεπάλ, δεν είχα ασχοληθώ με την πολιτική. Κουβεντιάζοντας με το Βασιλιά, ένιωσα και γώ αγανάκτηση για τις κακές συνθήκες του λαού και το τυραννικό καθεστώς που τον καταπίεζε. Υπήρχαν άνθρωποι στο Νεπάλ και άλλοι εξόριστοι στις Ινδίες, που ζητούσαν επανάσταση και δημοκρατία. Χρειάζονταν όμως βοήθεια και επιρροή απ' έξω, και

αυτήν μόνο οι Ινδίες θα μπορούσαν να τη δώσουν.

Για τις Ινδίες το Νεπάλ ήταν ένα κράτος σημαντικό από στρατηγικής απόψεως. Βρίσκεται άμεσα στα ινδικά σύνορα και το Ουβέτ, που οι Κινέζοι κομμουνιστάι τὸ ἀπειλοῦσαν τότε και τὸ κατέλοβαν ἀργότερα. Οἱ κομμουνιστάι είχαν ἀρχίσει ἤδη νὰ προκαλοῦν ταραχές στο Νεπάλ, ἐλπίζοντας νὰ καταλάβουν τὴν ἐξουσία. Ἄν κατὼρθωναν νὰ πάρουν στὰ χέρια τους τὸν ἐλεγχὸ τοῦ βασιλείου αὐτοῦ, θὰ μπορούσαν νὰ τὸ χρησιμοποιήσουν σὰν βάσι τους ἐναντίον τῶν Ἰνδιῶν. Μόνο μὴ κυβέρνησι με τὴν ὑποστήριξι τοῦ λαοῦ θὰ μπορούσε νὰ κρατήσῃ μακριὰ τὸν κομμουνισμό. Ἀλλὰ ὁ λαὸς φοβόταν και μισοῦσε τοὺς Ράνα.

Θὰ ἤθελαν ἄραγε οἱ Ἰνδίες νὰ ὑποστηρίξουν τὴν ἐπιθυμία τοῦ Βασιλιᾶ Τριμπουβάνα νὰ πάρῃ ἐκεῖνος στὰ χέρια του τὴν ἐξουσία;

Ἀποφάσισα νὰ τὸ ἐρευνήσω. Ἐπισκέφθηκα τὸν Ἰνδο πρεσβευτὴ στο Κατμαντού, ἕναν παλιό μου φίλο. Ὅπως συνέβαινε και με ἄλλους ξένους ἐκπροσώπους, δὲν εἶχε ποτὲ του μιλήσει με τὸ Βασιλιά παρὰ μόνο μπροστὰ σὲ ἕναν Ράνα. Τὰ μάτια του ἀνοιξαν διάπλατα, γεμάτα ἀπορία, ὅταν τοῦ μίλησα για τὴν ἐπιθυμία τοῦ Βασιλιᾶ νὰ ἔχῃ μὴ δημοκρατικὴ κυβέρνησι.

«Κάτι μπορεῖ νὰ βγῇ ἀπ' αὐτό», με διαβεβαίωσε ὁ πρεσβευτής. Ὑστερα μοῦ ζήτησε κάτι ἐξαιρετικά δύσκολο: νὰ τοῦ ἐξασφαλίσω μὴ ἰδιαίτερη συνάντησι με τὸ Βασιλιά.

Τὰ σχέδια καταστρώθηκαν

στοὺς κήπους τῶν ἀνακτόρων, ὅπου δὲν μπορούσε νὰ κρυφάκουση κανένας ἀπὸ τοὺς κατὰσκόπους τῶν Ράνα. Ὁ Βασιλιάς πήρε τὴν ἄδεια νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν παντρεμένο γιὸ του, τὸν Πρίγκιπα Ἰμαλαία. Ἐχοντας μαζί του τὸ βιολί του, για νὰ δείξῃ πὼς πάει για ἕνα μουσικὸ ἀπόγεμα, μπῆκε στο παλάτι τοῦ γιου τοῦ ἀφήνοντας τὸν φρουρό του νὰ τὸν περιμένῃ στὴν πύλη. Ὅταν μπῆκε μέσα, ἄλλαξε ρούχα, πήδηξε ἕναν τοῖχο στο πίσω μέρος τοῦ σπιτιοῦ και μπῆκε σὲ ἕνα αὐτοκίνητο ποὺ τὸν περίμενε και τὸν πήγε, καθισμένο χαμηλὰ στο πάτωμα για νὰ μὴ φαίνεται, στὴν Ἰνδικὴ Πρεσβεία. Δυὸ ὥρες ἀργότερα ἐβγαίνει ἀπὸ τὸ παλάτι τοῦ γιου τοῦ μετὸ βιολί στο χέρι, για νὰ μπῇ στο αὐτοκίνητό του με ὕφος εὐχαριστημένο για τὴ μουσικὴ του ἀπόλαυσι.

Ὅταν μοῦ τὰ διηγήθηκε αὐτά, ἦταν χαρούμενος. «Ἀρχίσαμε νὰ κινούμεθα, Ἐρικα, μοῦ εἶπε. Εἶστε ἐξυπνὴ γυναίκα. Σὰς ἔχω ἐμπιστοσύνη.»

Ἐπειδὴ οἱ συναντήσεις τοῦ Βασιλιᾶ με τὸν Ἰνδο πρεσβευτὴ ἦταν ἐπικίνδυνες, ἀνέλαβα ἐγὼ νὰ διαβιβάζω τὰ μὴ ὕματα. Ἡ ξέρα πὼς κι αὐτὸ ἦταν ἐπικίνδυνο, γιατί εἶχα καταλάβει πὼς και ὁ δικός μου σωματοφύλακας ἦταν ἄνθρωπος τῶν Ράνα, ποὺ παρακολουθοῦσε τὴν παραμικρὴ μου κίνησι. Γι' αὐτὸ πρόσεχα νὰ μὴν ἔχω ποτὲ ἐπ' αὐτὸ μου κανένα χαρτάκι ποὺ θὰ με πρόδιδε. Σὲ λίγο ἡ συνωμοσία ἀρχισε νὰ παίρνῃ μορφή. Ἰσχυρὲς ὁμάδες Νεπαλέζων στίς Ἰνδίες εἶχαν συσπειρωθῇ γύρω στο Κόμ-

μα τοῦ Κογκρέσσου τοῦ Νεπάλ, ποὺ ζητοῦσε συνταγματικὴ μοναρχία. Μέσα στο Νεπάλ ὁ Βασιλιάς εἶχε πολλοὺς ἀφωσιωμένους ὁπαδούς. Ὡστόσο δὲν μπορούσε νὰ πάρῃ ἀποφασιστικὴ στάσι, χωρίς θετικὴ διαβεβαίωσι για τὴν ὑποστήριξι τῶν Ἰνδιῶν.

Τότε ἦρθε ἕνα πλήγμα: ὁ Ἰνδὸς πρεσβευτής πήρε διαταγή νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν πατρίδα του. Ὁ Μεγαλειότατος ἦταν ἀπελπισμένος. Ἀλλὰ ὁ νέος πρεσβευτής ἀποδείχθηκε πὼς συμπαθοῦσε τὴν ἀποψή μας. Στὴν πρώτη του συνάντησι μαζί του, κατὰ λαβὰ πὼς γνώριζε τίς ἐλπίδες μας, ὅταν μοῦ πρότεινε μὴ ἐκδρομὴ «χωρίς κανέναν ἄλλον μαζί!».

Στὴν ἐκδρομὴ αὐτὴ ἐξήγησα στον πρεσβευτὴ πὼς ἔπρεπε ὁ Βασιλιάς νὰ πεισθῇ ὅτι οἱ Ἰνδίες θὰ ἦταν στο πλευρό του, ἂν δοκίμαζε νὰ ἀνατρέψῃ τοὺς Ράνα. Χρειαζόταν βέβαια μὴ προσωπικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Νεχρού.

Σὲ λίγο ὁ πρεσβευτής ἐφυγε για τίς Ἰνδίες για νὰ παραστῇ, ὅπως εἶπε, «στὴν κηδεῖα ἐνὸς συγγενοῦς του». Σκοπὸς του ἦταν νὰ κατατοπίσῃ τὸν Νεχρού και νὰ πάρῃ τὴν ἐπιστολή.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ παραμονή μου στο Κατμαντού πλησίαζε στο τέλος της. Με τὴ δικαιολογία πὼς ἡ Βασίλισσα εἶχε ἀόγκη και ἄλλης θεραπείας, ἡ δὴμνη θεώρησι τοῦ διαβατηρίου εἶχε παραταθῇ για ἄλλους τρεῖς μῆνες. Τώρα πὼς ἡ Βασίλισσα ἦταν καλά και δὲν χρειαζόταν τὴν παρουσία μου.

Θυμοῦμαι καλά τὴν τελευταία μου μέρα ἐκεῖ. Τὰ ντιβάνια, τὸ πιάνο και ὅλα τὰ τραπέζια τοῦ

σπιτιού ήταν γεμάτα δώρα από το Βασιλιά και τις Βασίλισσες. Είχαν το όνομά μου επάνω και ήταν τυλιγμένα σε άσημένα και χρυσά χαρτιά. Το ωραιότερο από όλα ήταν ένα θαυμάσια έργασμένο βραχιόλι, που μου φόρεσε στο χέρι ο ίδιος ο Βασιλιάς.

« Τόσα δώρα ! είπα. Πώς να σās ευχαριστήσω ; »

« Να μιλάτε για μās στις 'Ινδίες σε όποιον μπορεί να μās βοηθήσει », μου είπε ο Βασιλιάς, « Ύστερα με πήρε κατά μέρος και μου έδωσε ένα χαρτί με έναν απλό κώδικα που είχε επινοήσει, για να μπορούμε να αλληλογραφούμε. « Φίδι » λ.χ. σήμαινε Ράνα, « γιατρός » ήταν ο Νεχρού, « πουλί » ο πρεσβευτής, « λουλούδι » το γράμμα.

« Όσο ήμουν στις 'Ινδίες, ο Βασιλιάς μου έγραψε πώς το γράμμα του Νεχρού είχε φτάσει. Το τελευταίο μου έργο στο Νεπάλ ήταν να οργανώσω την επίδοσι της επιστολής αυτής. « Όλα έγιναν σύμφωνα με το σχέδιο. « Ο 'Ινδός πρεσβευτής ζήτησε την άδεια να επισκεφθί τους βασιλικούς κήπους. Εκεί τον υποδέχτηκε ο Βασιλιάς, μπροστά σ' έναν αντιπρόσωπο των Ράνα βέβαια. « Αλλά και ο πιο προσεκτικός φρουρός μπορεί να χαλαρώσει για μια στιγμή την παρακολούθησή του. Στην ευκαιρία αυτή ο πρεσβευτής έδωσε το γράμμα στον Βασιλιά.

« Ο Βασιλιάς δεν μπορούσε να μου γράψει λεπτομέρειες, γιατί ο κώδικάς μας ήταν περιωρισμένος. « Το πουλί ήρθε στον κήπο και έφερε μαζί του το άνοιγμα του γιαντρού », έγραφε. Και παρακάτω ελεύθερα : « Έσεϊς σπείρατε το

σπόρο και περιποιηθήκατε το φυτό και σās στέλνω τις εγκάρδιες ευχαριστίες μου. »

Στις 6 Νοεμβρίου του 1950 ή βασιλική οικογένεια ξεκίνησε με αυτοκίνητα για μια κυνηγετική εκδρομή στα βουνά του Κατμαντού. Ο Βασιλιάς ήταν στο αυτοκίνητο με τον Διάδοχο Πρίγκιπα Μαχεντρά. Τα καλάθια που είχαν δῆθεν τρόφιμα περιείχαν και τα κοσμήματα του θρόνου. Ο δρόμος περνούσε μπροστά από την 'Ινδική Πρεσβεία. Την ώρα που περνούσε η βασιλική συνοδεία, οι πύλες της Πρεσβείας άνοιξαν και τα αυτοκίνητα μπήκαν μέσα. Σε λίγο έστειλαν τους φρουρούς να αναγγείλουν στους κυρίους τους πώς η βασιλική οικογένεια βρισκόταν τώρα σε ινδικό έδαφος.

Ο Πρωθυπουργός ώργισμένος περικύκλωσε την 'Ινδική Πρεσβεία με στρατεύματα. Μά στο τέλος υποχώρησε στον διεθνή νόμο και στην ισχύ των 'Ινδιών και ο Βασιλιάς με την οικογένειά του μεταφέρθηκαν στο Νέο Δελχί. Όταν βρέθηκε εκεί ο Βασιλιάς, κυρήχθηκε υπέρ των επαναστατών. Μια εξέγερσι στο Νεπάλ και η σταθερή υποστήριξη των 'Ινδιών έδωσαν τέλος στην εξουσία των Ράνα. Ύστερα από έξορία 106 ημερών, ο Βασιλιάς επέστρεψε στο Κατμαντού για να τεθῇ επικεφαλής μιās συμβιβαστικής κυβερνήσεως συνασπισμού, που περιελάμβανε και τον πρώην Πρωθυπουργό.

Επισκέφθηκα το Νεπάλ ένα χρόνο αργότερα, καλεσμένη από το Βασιλιά. Η χώρα βρισκόταν ακόμη στην αναταραχή της αναπροσαρμογής. Δεν είχε πολύ

καιρό για κουβέντα, αλλά θυμومαι το χαρούμενο πρόσωπο του, όταν μου έδειξε ένα γράμμα, « "Ηθελα να το δῆτε πρώτη έσεϊς ! » " Ήταν η παραίτησι του Πρωθυπουργού Ράνα.

Η παλιά ατμόσφαιρα της αργοσχολίας και της πολυτέλειας χάθηκε. Το γραφείο του Βασιλιά ήταν γεμάτο έγγραφα και σχέδια. « Είναι σχέδια για σχολεία », μου είπε δείχνοντάς μου ένα ρολό « και εδώ είναι οι δρόμοι που θα γίνουν. »

Λίγο αργότερα έφυγα από το Νεπάλ για να εγκατασταθῶ στο Λονδίνο. Στις αρχές του 1954 ο Μεγαλειότατος μου έγραψε για να με καλέσει στο Νεπάλ για μια μακρά επίσκεψη. Αλλά η επίσκεψί μου αναβλήθηκε, γιατί ο Βασιλιάς αρρώστησε από την καρδιά του και μεταφέρθηκε στην Έλβετία για θεραπεία. Τον Μάιο του 1955 πέθανε σε ένα νοσοκομείο της Ζυρίχης.

Πολύ λίγο έζησε για να χαρή την πραγματοποίησι των όνειρών του. Μά τα όνειρά του δεν πήγαν χαμένα. Ο Πρίγκιπας Μαχεντρά ανέβηκε στο θρόνο αποφασισμένος να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις που άρχισε ο πατέρας του.

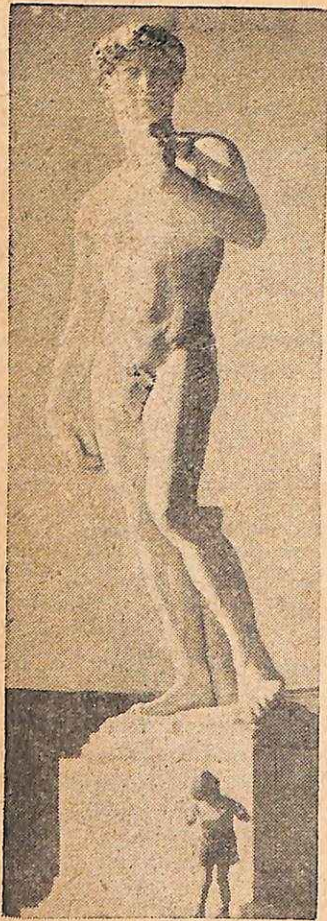
Το Κατμαντού δεν είναι πια απαγορευμένη πολιτεία. Κάθε μέρα σχεδόν φθάνουν εκεί αεροπλάνα από το Νέο Δελχί και ένας δρόμος κατάλληλος για τζιπ το συνδέει με τις 'Ινδίες. Τά πρακτορεία οργανώνουν επισκέψεις στη μυθική χώρα και προτεστάντες ιεραπόστολοι άνοιξαν εκεί ένα νοσοκομείο. Συγχρόνως τεχνικοί σύμβουλοι της αμερικανικής βοήθειας εφαρμόζουν νέες γεωργικές μεθόδους.

Συχνά σήμερα αναρωτιέμαι, αν συνετέλεσα και γώ λίγο στη μεταβολή της μοίρας του μακρυνού εκείνου βασιλείου των δικτῶ έκτομου βουδιστών ανθρώπων. Και όταν πιάνω το χρυσό μου βραχιόλι, ξέρω πώς αυτό είναι αλήθεια.

♦ « Ένας 'Ιταλός δημοσιογράφος πηγαίνει στις Η.Π.Α. καλεσμένος από την 'Υπηρεσία Πληροφοριών. Για να μπορέσει να πῇ μερικές λέξεις στη δεξίωσι που δίνει ο Κυβερνήτης της Νεμπράσκα, ο δημοσιογράφος μελετά με προσοχή ένα μικρό βιβλίο που έχει πάρει μαζί του με τις απαραίτητες φράσεις, που τις έμαθε σχεδόν άπ' έξω κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Σε μια στιγμή, η σύζυγος του Κυβερνήτου τον πλησιάζει χαμογελαστή και του προσφέρει ένα φλιτζάνι τσάι. Ο δημοσιογράφος, με υπεράνθρωπη προσπάθεια καταφέρει να θυμηθῇ τη φράσι που πρέπει και άρθρώνει :

— Χίλια ευχαριστώ, Κύριε ή Κυρία, αναλόγως της περιστάσεως...

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ

πραγματικά

ΤΟ ΙΣΧΥΡΟ ΦΥΛΟ;

«Ο μύθος λέει πώς από την πλευρά του 'Αδάμ ο Θεός έπλασε την γυναίκα, έπομένως, το ισχυρό μέρος είναι αυτός και σ' αυτόν φορτώνονται όλα τα βάρη, αλλά και όλες οι εξουσίες. Είναι όμως ο μύθος απρόσβλητος ;

«Ένα άρθρο του Lawrence Frank που διαλύει τον παμπάλαιο μύθο.

ΜΥΘΟΣ ΤΑ ΠΕΡΙ ΙΣΧΥΡΟΥ ΦΥΛΟΥ

Γνωρίζετε τους άνδρες ;

Είναι πραγματικά οι άνδρες το ισχυρό φύλο ;

Οι άνδρες είναι συνήθως πιο ψηλοί και πιο βαρείς, έχουν πιο δυνατούς μύς και μπορούν να κάνουν πιο δύσκολες δουλειές από τις γυναίκες. Έχουν επίσης ισχυρότερους πνεύμονες και γι' αυτό μπορούν και συνέρχονται ταχύτερα από έντονες καταπονήσεις. Είναι καλύτεροι από τις γυναίκες στον άθλητισμό. 'Αλλά, παρ' όλη αυτή την υπεροχή, οι άνδρες είναι πραγματικά ασθενέστεροι από

τις γυναίκες, γιατί δεν έχουν ούτε την υγεία τους, ούτε τη μακροζωία τους.

Ποιά είναι αυτή η αδυναμία των ανδρών ;

«Από τη στιγμή της συλλήψεώς του, το άρρεν είναι πιο τρωτό από το θήλυ. Έχει παρατηρηθεί π.χ. ότι περισσότερα αγόρια παρά κορίτσια χάνονται από άποβολές και άλλα ατυχήματα της έγκυμοσύνης. 'Από τα παιδιά που πεθαίνουν κατά τον τοκετό ή στις πέντε πρώτες ημέρες της ζωής τους, τα αγόρια είναι κατά το 1)3 περισσότερα από τα κορίτσια. Και στον πρώτο χρόνο της ζωής τους 25 % περισσότερα αγόρια από κο-

ρίτσια υποκύπτουν σε αρρώστιες και ατυχήματα.

Οι άνδρες είναι πιο ευαίσθητοι σε συγγενή ελαττώματα και ατέλειες (τύφλωσι, άχρωματοψία). Οι άνδρες και όχι οι γυναίκες κληρονομούν την αιμοφιλία. Σε όλη του τη ζωή ο άνδρας είναι τουλάχιστον το ίδιο έκτεθειμένος στις αρρώστιες όσο και η γυναίκα. Στην 'Αμερική οι άνδρες ζουν κατά μέσον όρο 66 χρόνια, ενώ οι γυναίκες φθάνουν τα 72.

Όλοι μας ξέρουμε πώς πολλοί μεσήλικες άνδρες παθαίνουν διάφορες ασθένειες—πίεσι, καρδιακά νοσήματα, έλκος του στομάχου και άλλες ψυχικές διαταραχές. Αυτά δεν προκαλούνται μόνο από την έντατική εργασία. Μάλλον η έντατική εργασία και η συνεχής φροντίδα έκφράζουν την προσωπικότητα του άνδρος και είναι η αιτία συχνότερων σωματικών ασθενειών και ψυχολογικών διλημμάτων.

Έχουν φυσικά πλεονεκτήματα οι άνδρες ;

Ναί. Παρ' όλο που γενικά δεν ζουν τόσα χρόνια όσα οι γυναίκες, γερνούν πιο άργα. Η ικανότητα της αναπαραγωγής μπορεί να συνεχιστεί και μετά τα 60. Η γυναίκα παύει να αναπαράγει γύρω στα 45. Έτσι η λεγόμενη κρίσιμη ηλικία έρχεται στους άνδρες αργότερα.

Οι άνδρες είναι συχνά σταθερότεροι και υπόκεινται λιγώτερο σε καταπτώσεις και «νεύρα». Δεν αντιμετωπίζουν μερικούς από τους κινδύνους των γυναικών, όπως ο καρκίνος του στήθους και της μήτρας, αλλά παθαίνουν καρκίνο του προστάτου και συχνότερα καρκίνο των πνευμόνων. Οι άνδρες είναι λιγώτερο ευαίσθητοι σε αρρώστιες όπως ο διαβήτης, ή βρογχική και η χολολιθίασι.

Ίσως σημαντικώτερος από όλους αυτούς τους παράγοντες είναι το γεγονός ότι οι άνδρες στην κοινωνία μας είναι περισσότερο δραστήριοι και περισσότερα ευκίνητοι, λιγώτερο περιωρισμένοι σε ό,τι μπορούν ή προσπαθούν να κάνουν. Γι' αυτό οι άνδρες μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα, που συνήθως είναι απρό-

σιτα στις γυναίκες, όπως π.χ. να «ξεοπάσουν» ή να διοχετεύσουν την ένεργητικότά τους σε άλλους τομείς. Οι γυναίκες, που είναι περισσότερο «δεμένες» με την οικογενειακή ζωή, τα παιδιά, το σπίτι, κρατούν συνήθως μέσα τους τις απογοητεύσεις και τα παράπονά τους.

Είναι αλήθεια πώς κάθε φύλο έχει μερικά χαρακτηριστικά του άλλου ;

Ναί. Αυτό αληθεύει όχι μόνο από την ψυχολογική, αλλά και τη βιολογική άποψη, γιατί δεν υπάρχουν 100 % άνδρες ή γυναίκες.

Κάθε αγόρι και κορίτσι μεγαλώνει με όρμονες αρσενικές και θηλυκές. Όταν πλησιάσει η ήβη, το πρώτο στάδιο της σεξουαλικής ωριμάνσεως, τα αγόρια αναπτύσσουν περισσότερες αρσενικές όρμονες και τα κορίτσια περισσότερες θηλυκές. Είναι σημαντικό να παρατηρήσει κανείς πώς σε όλη τους τη ζωή, άνδρες και γυναίκες, εξακολουθούν να παράγουν και από τις δύο όρμονες. Στα τελευταία χρόνια της ζωής τους, αφού σταμάτησε η γονιμότητα, άνδρες και γυναίκες γίνονται πολύ όμοιοι μεταξύ τους.

Είναι αλήθεια πώς οι άνδρες είναι λιγώτερο αισθηματικοί απ' τις γυναίκες ;

Οι άνδρες θέλουν να φαντάζονται πώς είναι λογικοί, όρθολογιστάι, ρεαλιστάι, ικανοί για συνεργασία, πιστοί στους φίλους τους, αδέσμευτοι από το κοινότυπο, σταθεροί και άξιοι έμπιστοσύνης, άτρωτοι από συναισθηματικές αδυναμίες—όλα αυτά σε αντίθεση με τις γυναίκες. Μα στην πραγματικότητα οι άνδρες έχουν τις ίδιες, αν όχι μεγαλύτερες ικανότητες από τις γυναίκες για συναισθηματικές αντιδράσεις και για τα χρόνια εκείνα συναισθήματα που τα λέμε αγωνία, ένοχη, μνησικακία. Στις αεροπορικές επιδρομές στην 'Αγγλία π.χ. περισσότεροι άνδρες παρά γυναίκες έδειξαν σημεία κλονισμού ή πανικού. Και γενικά σε συγκεντρώσεις και έκδηλώσεις όμαδικές οι γυναίκες άναμινύονται πρώτες σε πράξεις βίας. Και πολλοί περισσότεροι άνδρες παρά

γυναίκες αυτοκτονούν (10 προς 3).

Οι περισσότεροι άνδρες μαθαίνουν να κρύβουν τα συναισθήματά τους ή να καταπιίνουν τις αντιδράσεις τους καλύτερα από τις γυναίκες, για να φαίνονται πιο «άντρες». Ή καταπιέσι όμως αυτή συχνά προκαλεί σοβαρές ασθένειες και ψυχικές διαταραχές.

Τελικά περισσότεροι άνδρες παρά γυναίκες υποφέρουν από αλκοολισμό και έθισμο στα ναρκωτικά, που και τα δύο είναι μέσα άπαισιόχρη για να ξεφύγουν από την πραγματικότητα ή από τραγικά συναισθηματικά διλήμματα.

Είναι οι άνδρες πιο έξυπνοι και πιο δημιουργικοί από τις γυναίκες;

Δεν υπάρχουν τέστ που να δείχνουν πώς οι άνδρες είναι πιο εύφυες ή πιο δημιουργικοί από τις γυναίκες, αν και είναι βέβαιο πώς οι άνδρες έχουν πραγματοποιήσει περισσότερα επιτεύγματα από τις γυναίκες σε πολλούς τομείς. Οι άνδρες ήταν οι «οικοδόμοι του πολιτισμού», εισάγοντας νόμους και θεσμούς, δημιουργώντας τις τέχνες, την φιλοσοφία και τη φιλοσοφία, υπηρετώντας σαν θρησκευτικοί ηγέτες και σαν επιστήμονες, ενώ οι γυναίκες διατήρησαν τη συνέχισή της ζωής και των κοινωνικών παραδόσεων.

Πρέπει να θυμόμαστε ότι ως πριν από λίγο καιρό ακόμη, οι γυναίκες ήταν υποχρεωμένες να μένουν στο σπίτι, να φροντίζουν τα παιδιά και το νοικοκυριό. Αυτή ήταν η καριέρα τους. Ή γέννησι των παιδιών είναι μια βιολογική δημιουργία. Οι γυναίκες συχνά έμποδιστηκαν να δράσουν σε τομείς δραστηριότητας που θεωρούνται μη γυναικείοι και συνήθως δεν είχαν την ευκαιρία να κάνουν καριέρα έξω από το σπίτι τους. Σήμερα όμως οι γυναίκες αποδεικνύουν πώς μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα, για τα οποία άλλοτε οι άνδρες τις θεωρούσαν ανίκανες.

Οι άνδρες έχουν μεγαλύτερη τάση στο έγκλημα από τις γυναίκες;

Ήσυχως περισσότεροι άνδρες παρά γυναίκες συλλαμβάνονται για εγκλη-

ματικές πράξεις, αλλά η αλήθεια είναι πώς οι άνδρες κυκλοφορούν πιο πολύ έξω στον κόσμο, έρχονται σε σύγκρουση με τους άλλους ανθρώπους, καταπατούν νόμους, συλλαμβάνονται.

Σήμερα περισσότερες γυναίκες από άλλοτε καταπατούν τους νόμους ή κάνουν διάφορα αδικήματα, αλλά καταφεύγουν στη βία λιγώτερο από τους άνδρες.

Ποιές είναι οι διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών στα σεξουαλικά ζητήματα;

Σε κάθε κοινωνία τα άγόρια και τα κορίτσια μεγαλώνουν με όριστες πεποιθήσεις και ιδέες σχετικά με τα σεξουαλικά ζητήματα και αυτές προσαποθούν να εφαρμόσουν στη ζωή τους. Ο Δρ Κίνσεϊ παρατήρησε πως υπάρχει αρκετή διαφορά στις αντιλήψεις ανδρών και γυναικών σ' αυτό τον τομέα. Γενικά το ένστικτο των ανδρών διεγείρεται ευκολότερα και ταχύτερα από των γυναικών. Οι γυναίκες πάλι είναι πολύ πιο εκλεκτικές από τους άνδρες. Για τον άνδρα η σεξουαλική σχέση είναι κάτι παροδικό, ενώ στη γυναίκα συμμετέχει και ο ψυχικός παράγων.

Στα σεξουαλικά ζητήματα ο άνδρας αποτελεί ένα πρόβλημα όχι μόνο για τις γυναίκες, μα και για τον εαυτό του. Αφιερώνει μεγαλύτερο μέρος του χρόνου και της δραστηριότητάς του για να σκέπτεται αυτά τα θέματα από τις γυναίκες.

Οι σημερινοί άνδρες έχουν πιο καθαρή ή πιο συγκεχυμένη ιδέα του ρόλου τους στην κοινωνία;

Τα άγόρια και οι άνδρες στη σημερινή κοινωνία έχουν πολύ πιο συγκεχυμένη ιδέα από άλλοτε για το ρόλο τους στη ζωή. Αντιμετωπίζουν διλήμματα και αβεβαιότητες και προσπαθούν να είναι συγχρόνως σκληροί και τρυφεροί, να επιτύχουν, αλλά χωρίς να είναι απάνθρωποι, να είναι δυνατοί, αλλά όχι δεσποτικοί. Για πολλούς αιώνες ο άνδρας ήταν η κυρίαρχη μορφή μέσα στην οικογένεια. Αλλά από τότε που άρχισαν να

φεύγουν από το σπίτι τους για να δουλέψουν σε μαγαζιά, σε γραφεία και σε εργοστάσια, τον ρόλο της διοικήσεως του σπιτιού τον ανέλαβαν οι γυναίκες. Κατόπιν και οι γυναίκες άρχισαν να φεύγουν από το σπίτι για να εργαστούν. Τώρα βρίσκμαστε στην εξέλιξη της οικογενειακής επαναστάσεως που επιφέρει μεταβολές στις σχέσεις ανδρών και γυναικών. Οι γυναίκες απέκτησαν πλήθος δικαιώματα και πλεονεκτήματα που δεν τα είχαν άλλοτε και οι άνδρες δυσκολεύονται να δεχθούν τις μεταβολές αυτές. Οι άνδρες φοβούνται καμιά φορά τις γυναίκες με το πολύ μυαλό, αλλά θέλουν τις γυναίκες τους να κρατούν το σπίτι καλά και να τους γεννούν ξυπνα παιδιά. Οι άνδρες καμιά φορά ενοχλούνται με την αυτοπεποίθησή και την ανεξαρτησία των γυναικών, αλλά δεν έκτιμούν πια τις γυναίκες με την πλήρη εξάρτησή από τον άνδρα.

Ποιους καινούργιους ρόλους προσφέρει σήμερα η ζωή στους άνδρες και στις γυναίκες;

Οι άνδρες και οι γυναίκες σήμερα μαθαίνουν να συμμερίζονται τα ενδιαφέροντα και τις δραστηριότητές τους. Συνηθίζουν να έκτελουν μαζί δουλειές που ήταν άλλοτε αποκλειστικότητας του άνδρος ή μόνον της γυναίκας. Οι άνδρες π.χ. βοηθούν σήμερα στο νοικοκυριό και στην περιποίησή των παιδιών, ενώ οι γυναίκες συντροφεύουν τους άνδρες τους στα σπορ, κοιτάζουν τους λογαριασμούς κλπ.

Οι μεταβολές αυτές πραγματοποιούνται με διάφορους ρυθμούς και συχνά άνδρες και γυναίκες δυσκολεύονται, προσπαθώντας να ζήσουν μέσα στα παλιά και τα καινούργια πλαίσια. Τα παιδιά σήμερα κάνουν κριτική στους γονείς τους και συχνά δείχνουν έλλειψη σεβασμού στον πατέρα που έχει την διάθεση να κυβερνά το σπίτι με τον παλιό, πατριαρχικό τρόπο. Ο απολυταρχικός σύζυγος -

πατέρας θεωρείται γελοίος ή τυραννικός ή απλώς αναχρονιστικός, αν και ο ίδιος εκπλήσσεται και θυμώνει γι' αυτό.

Με τις επιθετικές ικανότητες των ανδρών μπορούμε να αποφύγουμε τους πολέμους;

Ο πόλεμος προσελκύει συχνά τους άνδρες, γιατί δίνει μια διέξοδο για βίαιες πράξεις, μια φυγή από την καθημερινή ρουτίνα. Ο πόλεμος δίνει την ευκαιρία στον άνδρα να προβή σε πλήθος έκδηλώσεις που του αρνείται η ειρήνη. Δυστυχώς ο πόλεμος ζητεί τον άνδρα και σαν ένας τρόπος για να εκφράσει τις φιλοδοξίες του και να κερδίσει κύρος και δύναμη.

Οι γυναίκες αγωνιούν για τους πολεμιστές, αλλά δείχνουν και μια πρωτόγονη συγκίνησι μπροστά στον άνδρα με τη στρατιωτική στολή, που φέρει κάποια αλλαγή στον συνηθισμένο πιά σύζυγο της ειρηνικής ζωής. Χρειζόμαστε ένα ψυχολογικό υποκατάστατο για τη στολή και τον ένστικτώδη επιθετικό ρόλο που τους δίνεται ή ευκαιρία να παίξουν οι άνδρες στον πόλεμο.

Οι άνδρες αντιμετωπίζουν ένα δίλημμα: πώς να είναι σύζυγοι και πατέρες αξιοί εμπιστοσύνης και συγχρόνως να ικανοποιούν την επιθυμία της γυναίκας να έχει ένα ενδιαφέροντα σύζυγο που δεν βουλιάζει στη ρουτίνα, ούτε ξεχνάει τη γυναίκα που βρίσκεται πίσω από τη σύζυγο, τη μητέρα, τη νοικοκυρά.

Ένας δρόμος που οδηγεί στην ειρήνη είναι να κάνουμε μια αναθεώρηση των ανδρικών και των γυναικείων ρόλων που μπορούν να ενθαρρύνουν την ειρηνική ζωή. Όταν ρωτούμε «Τι είναι ο άνδρας», δεν πρέπει να ξεχνούμε την κρίσιμη σημασία που έχει γι' αυτόν η εικόνα του εαυτού του: με πόση προθυμία και ενθουσιασμό αφιερώνει τη ζωή του σε ιδανικά και σε επιτεύγματα που πιστεύει ότι είναι αντίδια του άρνησής του εγώ!

Ἀπὸ τὸ τεῦχος Σεπτεμβρίου

ΣΤΗΝ «ΕΚΛΟΓΗ»

Μιά στήλη πὸν τὴ ζήτησαν ἐπανειλημμένως πολλοὶ ἀναγνώστες τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἐπαρχίας :

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στὴ στήλη αὐτὴ θὰ ἀναφέρονται τὰ καινούργια βιβλία, ἑλληνικὰ ἢ μεταφρασμένα στὰ ἑλληνικὰ ἀπὸ ξένες γλῶσσες, μὲ ἓνα σύντομο κατατοπιστικὸ σημεῖωμα.

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς θέλουν νὰ ἀναφερθῇ τὸ βιβλίον τους, ἄς στέλνουν στὰ γραφεῖα τῆς «Ἐκλογῆς» ἓνα ἀντίτυπο.

Ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο στὴν

«ΕΚΛΟΓΗ»

Η ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ "ΕΚΛΟΓΗΣ"

Ἡ «Ἐκλογὴ» συνεχίζει τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀστρολογίας, βέβαιη ἀπὸ τὰ γράμματα πὸν παίρνει ὅτι ἱκανοποιεῖ μιὰ ἐπιθυμία πάρα πολλῶν ἀναγνωστῶν της.

Αὐτὰ ποὺ δημοσιεύονται εἶναι γραμμένα ἀπὸ τὸν σοβαρώτατον εἰδικόν, τὸν Α. ROY.

ΤΙ ΛΕΕΙ Ο ΑΣΤΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ

ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΝ

ἀπὸ 22 Ἰουλίου - 22 Αὐγούστου

Ὅσοι γεννήθηκαν ὑπὸ τὸν Λέοντα θὰ ἔχουν κατ' ἐπανάληψιν μερικὲς ἀρκετὰ ζωερὲς ἀνησυχίες γιὰ τὴν ὑγείαν τους καὶ ἀνωμαλίες στὴν αἰσθηματικὴ τους ζωὴ, ἀν ὑποχωροῦν στὶς ἐμπνεύσεις τους. Ὡστόσο ἡ χρονιά πὸν ἄρχισε πολυκύμαντα θὰ σημειώσῃ περιόδους χαλαρώσεως καὶ θὰ φέρῃ ἀντισταθμίσματα ἀπὸ ὑλικὲς ἱκανοποιήσεις, πὸν οἱ ἐνδείξεις τους, ἄλλωστε, προαναγγέλλονται στὰ γενέθλια.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 23/7 - 23/8

Όσα είδαν το φως μεταξύ 23 Ιουλίου - 7 Αυγούστου θα είναι φιλόδοξα, αὐταρχικά και θα κρύβουν τὰ αίσθηματά τους κάτω ἀπὸ κατσουφιασμένη μάσκα. Τὰ ἄλλα θὰ εἶναι πιὸ εὐαίσθητα, πρόθυμα καὶ μὲ διπλωματικότητα. Όλα ὅμως θὰ εἶναι ἐξυπνα καὶ ἀποφασισμένα νὰ μὴ φυτοζωήσουν σὲ μικρο-επαγγέλματα. Πρέπει νὰ προσέχουν ἰδιαίτερος τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος, τὸ νευρικό σύστημα καὶ τὴν καρδιά.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΜΕΤΑΞΥ

23 Ιουλίου - 23 Αυγούστου 1957

ΚΡΙΟΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαρτίου - 20 Ἀπριλίου.

Τὰ πρῶτα δύο δεκάημερα εἶναι πολὺ ζωηρά, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὠφελήσουν ὅλες σας τὶς δουλειές, νὰ σᾶς ἐπιτρέψουν εὐχάριστα ταξίδια καὶ νὰ σᾶς προσφέρουν μιὰ αἰσθηματικὴ ζωὴ μὲ εὐτυχισμένες στιγμές. Τὸ τρίτο δεκάημερο θὰ εἶναι πιὸ ἥρεμο, ἀλλὰ καὶ πάλι μὲ εὐχάριστα πράγματα.

ΤΑΥΡΟΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Ἀπριλίου - 20 Μαΐου.

Τὶς ἡμέρες τῆς περιόδου αὐτῆς, καὶ ἰδιαίτερα ἀπὸ 23 Ιουλίου - 9 Αυγούστου, φρόνιμο θὰ ἦταν νὰ τὶς περάσετε σὲ ἥσυχες διακοπές ἢ νὰ ἐπιβραδύνετε λίγο τὸ ρυθμὸ τῆς ζωῆς σας, γιὰτὶ οἱ πρωτοβουλίες σας, τὰ ταξίδια καὶ οἱ νέες ἢ οἱ παλιές σχέσεις σας μποροῦν νὰ σᾶς ἐπιφυλάξουν ἀπογοητεύσεις. Τὸ τρίτο δεκάημερο θὰ εἶναι καλὺτερο.

ΔΙΔΥΜΟΙ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Μαΐου - 22 Ιουνίου.

Υπὸ τὴν προϋπόθεσι νὰ μὴ βιάσετε τὶς ἱκανότητές σας, νὰ μὴ ξεπεράσετε τὶς οικονομικὲς σας δυνατότητες, σᾶς ἀνοίγεται μιὰ περίοδος πού θὰ εὐνοήσῃ τὰ ταξίδια σας, τὰ σχέδιά σας καὶ θὰ σᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ συνάψετε νέες εὐχάριστες φιλίες. Ἀπὸ τὶς 15 Αυγούστου μιὰ ἐξαιρετικὴ περίοδος ἀρχίζει γιὰ τὸ πρῶτο δεκάημερο.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ιουνίου - 22 Ιουλίου.

Ἄν οἱ δουλειές σας συνδέωνται μὲ πελατεία καὶ κοινὸ, τὸ τρίτο δεκάημερο θὰ σᾶς εἶναι ἰδιαίτερος ἐπικερδές. Ἀλλὰ μπορεῖτε ἐπίσης νὰ κάνετε ἕνα εὐχάριστο ταξίδι, νὰ δῆτε τὰ σχέδιά σας νὰ τροποποιούνται, ὥστε νὰ χρησιμοποιήσετε καλὺτερα τὶς ὑλικές καὶ αἰσθηματικὲς εὐκαιρίες σας.

ΛΕΩΝ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Ιουλίου - 22 Αυγούστου.

Φερθήτε μὲ φρόνησι στὸ πρῶτο δεκάημερο καὶ προσέξτε ἰδιαίτερα τὴν ὑγεία σας, θὰ ἔχετε μετὰ μιὰ περίοδο πολὺ ζωηρῇ, ὅπου ἡ ἐκμετάλλευσι τῶν ἱκανότητων σας θὰ δημιουργήσῃ εὐκαιρίες καὶ θὰ προωθήσῃ τὶς φιλοδοξίες σας.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Αυγούστου - 22 Σεπτεμβρίου.

Ἀπομακρύνετε ἀποφασιστικά ἀπὸ κοντά σας τοὺς γκρινιάρηδες καὶ τοὺς ζηλόφθονους, ἂν θέλετε νὰ ἐπωφεληθῆτε ἀπὸ τὶς ἀγαθὲς ἐπιρροές τοῦ οὐρανοῦ τοῦ Αυγούστου, πού θὰ ἀλλάξουν εὐνοϊκὰ τὴ συναισθηματικὴ ζωὴ σας. Προσπαθήστε νὰ ξεκουραστῆτε στὴν περίοδο ἀπὸ 10 - 20 Αυγούστου.

ΖΥΓΟΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου - 23 Ὀκτωβρίου.

Τὸ πρῶτο καὶ δεύτερο δεκάημερο φαίνονται νὰ σᾶς εἶναι ἰδιαίτερα εὐνοϊκά. Ἐξασμένα ἢ ἀφημένα σχέδια μποροῦν ξαφνικὰ νὰ ζωντανέψουν καὶ νὰ δηγήσουν τὴ σκέψι σας, τὶς ἱκανότητές σας, ἀκόμη καὶ τὰ αἰσθηματά σας σὲ δρόμους πιὸ κατ'ἀλληλους γιὰ τὰ ἠθικά καὶ ὑλικά συμφέροντά σας. Ἡ τελευταία ἑβδομάς τοῦ Αυγούστου εἶναι εὐνοϊκὴ γιὰ ὅσους γεννήθηκαν στὸ πρῶτο δεκάημερο.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου - 22 Νοεμβρίου.

Θὰ σᾶς εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητο ὡς τὶς 4 καὶ 5 Αυγούστου νὰ διατηρήσετε τὸν πλήρη ἐλεγχὸ τῶν ἀντιδράσεών σας, γιὰ ν' ἀποφύγετε δυστυχήματα, παρεξηγήσεις ἢ ἄλλα δυσάρεστα ἐνδεχόμενα. Ἐπειτα μιὰ εὐχάριστη χαλάρωσι θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ γιὰ τὴν συγκράτησί σας καὶ ἴσως μάλιστα νὰ σᾶς προσφέρῃ σοβαρὲς αἰσθηματικὲς ἱκανοποιήσεις. Τὸ τρίτο δεκάημερο εὐνοεῖ τὰ ταξίδια καὶ τὶς λουτροθεραπείες.

ΤΟΞΟΤΗΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 23 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου.

Ὅσο σᾶς εἶναι δυνατό, στὴν περίοδο ἀπὸ 23 Ιουλίου - 8 Αυγούστου, πραγματοποιήστε τὰ σχέδιά σας, τὶς ἐπιχειρήσεις σας, κάμετε τὰ ταξίδια σας, τὶς διακοπές σας, γενικὰ ὅ,τι ἔχετε βάλει στὸ νοῦ. Ἡ ἐπόμενη περίοδος θὰ εἶναι πολὺ λιγώτερο εὐτυχὴς καὶ μπορεῖ νὰ κλονίσῃ ἀκόμη καὶ τὰ πιὸ στερεὰ ἀποκτήματά σας. Προσέξτε ἐπίσης τὴν ὑγεία σας.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου - 20 Ιανουαρίου.

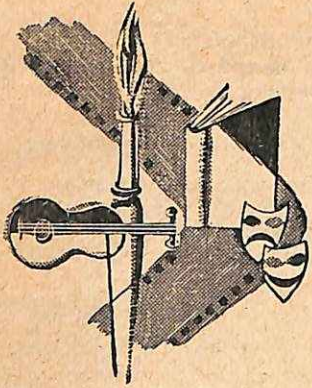
Πολλὲς ἐλπίδες σας ἴσως πραγματοποιηθοῦν κατὰ τὸν Αὐγουστο καὶ δώσουν στὴ ζωὴ σας μιὰ εὐχάριστη τροπὴ. Οἱ σχέσεις τῆς καρδιάς καὶ τῆς φιλίας θὰ βροῦν ἐνδιαφέρουσες προεκτάσεις καὶ, ἂν ἡ καρδιά σας εἶναι ἐλεύθερη, τὸ δεύτερο δεκάημερο φαίνεται νὰ σᾶς ἐπιφυλάσῃ πολὺ εὐχάριστες ἐκπλήξεις. Θὰ ἔχετε ἐπίσης ἱκανοποιήσεις στὸν οἰκογενειακὸ τομέα.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 21 Ιανουαρίου - 19 Φεβρουαρίου.

Ἀντίθετες ἐπιρροές, μερικὲς μάλιστα ἀληθινὰ ἐχθρικές, σφραγίζουν τὰ δύο πρῶτα δεκάημερα καὶ κάνουν ἀπαραίτητη τὴν ἐπίδειξι μεγάλῃς φρονήσεως σὲ ὅλες σας τὶς πράξεις. Ἀντίθετα τὸ τρίτο δεκάημερο εἶναι πιὸ εὐνοϊκὸ καὶ σᾶς ὑπόσχεται μιὰ σοβαρὴ χαλάρωσι, συμφιλίωσης καὶ συμφωνίες χρήσιμες καὶ εὐχάριστες.

ΙΧΘΕΙΣ: Γιά ὅσους γεννήθηκαν ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου - 20 Μαρτίου.

Ἐάν περάσατε μιὰ χρονιά λίγο δύσκολη καὶ κλονίστηκε κάπως ἡ ὑγεία σας, καλὸ θὰ εἶναι νὰ πᾶτε νὰ ξεκουραστῆτε ὅλο τὸν Αὐγουστο σὲ μιὰ ἡμιόρνη ἐξοχῇ μὲ εὐχάριστη συντροφιά. Ἀφήστε στὴν ἀκρὴ τὶς σοβαρὲς δουλειές καὶ μὴν ἀναλαμβάνετε νὰ κάμετε περισσότερα ἀπ' ὅ,τι μπορεῖτε. Προσέξτε τὴν ὑγεία σας καὶ τὰ οικονομικά σας.

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ...

Στις γραμμές αυτές, σκόρπια και με λίγα λόγια, κλείνεται η πνευματική και καλλιτεχνική κίνηση του μηνός και λίγο... φιλολογικό κουτσομπολιό.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ — ΣΧΟΛΙΑ — ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΣΕ ΜΙΑΝ εποχή σαν τη δική μας, που το κύριο χαρακτηριστικό της είναι ο ρεαλισμός και η έλλειψη φαντασίας, υπάρχουν ακόμη κάποιοι λυρικοί άνθρωποι δεμένοι με το παρελθόν και της μνήμης του... Τό ρεκόρ ανάμεσά τους το έχει ασφαλώς ο Έττορε Σολιμάνι... Μόνο αν έτυχε κι έχετε επισκεφθῇ τη Βερόνα, θά τὸν γνωρίσατε, γιατί ἦταν ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 1 προσωπικότης τῆς πολιτείας αὐτῆς, πού καυχίεται γιὰ τὸ ρομαντικώτερο καὶ περιπαθέστερο εἰδύλλιο τῶν αἰώνων: Τὸ εἰδύλλιο τοῦ Ρωμαίου καὶ τῆς Ἰουλιέττας...

Ὁ Σολιμάνι ἐπὶ 20 ὁλόκληρα χρόνια ἦταν ὁ πιστὸς φύλακας τοῦ τάφου τῆς Ἰουλιέττας κι εἶχε ἀφιερῶσει μ' ἓνα συγκινητικὸ φανατισμὸ ὅλη του τὴ ζωὴ στὴ μνήμη τῆς τραγικῆς κόρης τῶν Καπουλέτων, πού πέθανε γιὰτὶ πολὺ ἀγάπησε.

Στὸν ξένο πού θὰ ἐπισκεπτόταν τὴ Βερόνα θὰ μιλοῦσε μὲ κάθε λεπτομέρεια γιὰ τὴν τραγωδίαν τῶν δύο ἐραστῶν σὰ νάταν μόνις... χθὲς πού ἔγινε, κι ἔπειτα θὰ τὸν ὠδηγοῦσε εὐλαβικά στὸν τάφο τῆς Ἰουλιέττας καὶ τίς στιγμὲς αὐτὲς δὲ θὰ μιλοῦσε καθόλου, σὰ νὰ ὑπῆρχε φόβος νὰ ξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν βαθὺ κι αἰώνιον ὕπνο τῆς **ΕΚΕΙΝΗΣ**!...

Ο ΣΟΛΙΜΑΝΙ ἦρθε πάλι στὴν ἐπικαιρότητα καὶ πολλὰς ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ τῆς Ἰταλίας τοῦ ἀφιέρωσαν πολὺσθηλα ἄρθρα, γιὰτὶ «ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια πιστῆς ὑπηρεσίας στὸ πλευρὸ τῆς Ἰουλιέττας, ἔπαιρνε τὴ σύνταξί του κι ἐγκατέλειπε ὀριστικά τὴ θέσι του σὲ κάποιο νεώτερο».

Ἀμέσως ὅμως μόνις μαθεύτηκε αὐτὴ ἡ «ἀλλαγὴ φρουρᾶς», θύελλα διαμαρτυριῶν ξεσηκώθηκε. Ἐκατοντάδες ρομαντικῶν θαυμαστῶν τῆς ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον, πού... ἀλληλογραφοῦσαν μαζί τῆς κι ἐπαιρναν ἀπαντήσεις στὰ γράμματα τους ἀπ' τὸ Σολιμάνι, ἐξανέστησαν! Ποιὸς θὰ τοὺς ἔγραφε τὰ...περὶ τῆς Ἰουλιέττας καὶ ποιὸς θὰ διατηροῦσε μιά τόσο εὐλαβικὴ προσήλωσι στὴ μνήμη τῆς; Ἐνα ἰταλικὸ περιοδικὸ μάλιστα μεγάλης κυκλοφορίας, σ' ἓνα ὁλοσέλιδο ἄρθρον πού μὲ τὸν τίτλο «Κινδυνεύει ὁ ἐρωτικὸς θρῦλος τοῦ Ρωμαίου καὶ τῆς Ἰουλιέττας», ζητᾷ τὴν παραμονὴ τοῦ Σολιμάνι στὴ θέσι του, γιὰτὶ εἶναι, λέει, μοναδικὸς κι ἀναντικατάστατος...

Ἀναμένεται ἡ συνέχεια!

ΜΙΑ ΝΕΑ κι ἀγνωστὴ ὡς τὴν ὠρα ἡθοποιός, ἡ Κριστίν Καρέρ, ὀφείλει τὴν καριέρα τῆς, πού προμηνύεται θριαμβευτικὴ, στὸ...χαμόγελό τῆς... Χάρι σ' αὐτὸ τὸ χαμόγελο, πού θυμίζει, κατὰ τοὺς Γάλλους δημοσιογράφους, Τζοκοντα, τὴν διάλεξε ὁ διάσημος σκηνοθέτης Γιὰν Νεγκουλέσκο γιὰ νὰ ἐρμηνεύσῃ τὸν βασικὸ ρόλο στὴν ταινία του «Ἐνα κάποιο χαμόγελο», πού βασίζεται στ' ὁμῶνυμο θρυλικὸ πιά μυθιστόρημα τῆς Φρανσουάζ Σαγκάν... Ἡ Σαγκάν, γοητευμένη ἀπὸ τὴ νέα ἡθοποιὸ πού θὰ ἐνσαρκώσῃ στὸν κινηματογράφον τὴν ἡρώίδα τοῦ βιβλίου τῆς, τῆς ἔστειλε ἓνα μπουκέτο μὲ σπάνια λουλούδια καὶ σὲ μιά καρτούλα τῆς ἔγραψε:

— Μ' ἓνα κάποιο χαμόγελο σὰν τὸ δικό σας, εἶμαι βέβαιη ὅτι ἡ ζωὴ θὰ σᾶς χαμογελάσῃ!

ΜΕ ΤΟ ΣΕΒΑΣΤΟ ποσὸν τῶν 5.000.000 λιρετῶν ὡς χρηματικὸ ἔπαυθλο, τὸ μεγάλο ἰταλικὸ περιοδικὸ «Ότζι» προκηρύσσει διεθνή διαγωνισμό μυθιστορήματος, στὸν ὁποῖο εἶναι ἐλεύθεροι νὰ λάβουν μέρος συγγραφεῖς ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Τὰ χειρόγραφα πού θὰ σταλοῦν στὴ διεύθυνσι τοῦ περιοδικοῦ ὡς τὶς 31 Δεκεμβρίου 1957 πρέπει νὰ εἶναι γραμμένα σὲ μιά ἀπὸ τίς πέντε αὐτὲς γλώσσες: γαλλικὰ, ἰταλικὰ, ἀγγλικὰ, ἰσπανικὰ καὶ γερμανικὰ.

Ἐκτὸς ἀπὸ τίς 5.000.000 λιρετές, τὸ μυθιστόρημα πού θὰ βραβευθῇ θὰ γυρισθῇ σὲ ταινία ἀπὸ μεγάλη κινηματογραφικὴ ἐταιρεία τῆς Ρώμης καὶ θὰ ἐκδοθῇ σὲ βιβλίο ἀπὸ τὸν οἶκο Ριτζόλι.

Καὶ μιά ἀπαραίτητη προϋπόθεσι: Τὸ μυθιστόρημα πρέπει νὰ ἔχῃ γιὰ βασικὴ ἡρώίδα μιά γυναῖκα πού ἀντιμετωπίζει τὰ προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας.

ΕΝΩ ΣΣ ΠΡΙΝ ἀπὸ λίγα χρόνια ἦταν γεγονὸς πού δὲν περνοῦσε ἀπαρατήρητο ἡ προβολὴ κάθε καινούργιας ἐλληνικῆς ταινίας, εἰκοσι περίπου νέες ἐλληνικὲς ταινίες εἶναι

σήμερα ἑτοιμὲς κι ἄλλες τόσες γυρίζονται. Ὁ ἀριθμὸς εἶναι καταπληκτικὸς, ἀν λάβουμε ὑπ' ὄψιν τὰ ἐλάχιστα μέσα πού ὑπάρχουν κι ἀκόμη τὰ λιγώτερα χρήματα πού διατίθενται γιὰ τὸ γύρισμα ἐνὸς ἐγχώριου φίλμ. Ἀναφέρω χαρακτηριστικὰ ὅτι μιά καλὴ ἐλληνικὴ ταινία στοιχίζει συνολικὰ — γύρισμα, στούντιο, ἐπεξηγητικά, ἀμοιβὴ ἡθοποιῶν — κάπου 20.000 - 25.000 δολλάρια, ὅσο δηλαδὴ θὰ πάρῃ μόνο γι' ἀμοιβὴ τοῦ ἑνὸς τρίτου ἡθοποιὸς τοῦ Χόλλυγουντ! Τὰ συμπεράσματα εἶναι εὐκόλα...

Ο ΖΑΝ ΚΟΚΤΩ, πού ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι πάντα στὸ προσκήνιο τῆς ἐπικαιρότητας, ἐνῶ βρισκόταν τελευταῖα σὲ μιά φιλολογικὴ συγκέντρωσι, ἡ συζήτησι εἶχε στραφῇ γύρω ἀπὸ τὴ ματαιότητα τῆς δόξας καὶ ἰδιαίτερα τῆς φιλολογικῆς δόξας...

— Τί τὰ θέλετε, λέει σὲ μιά στιγμὴ ὁ Κοκτώ, ὁ καλύτερος ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς δὲν ἀξίζει ὅσο ἓνας... παντοπώλης!

— Τί λόγια εἶναι αὐτά, μαίτρ; ρώτησε μιά κυρία ἐλαφρῶς ἐνοχλημένη. Κι ὁ Κοκτώ, γιὰ ν' ἀποδείξῃ τὴν ὀρθότητα τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, διηγήθηκε αὐτὸ τὸ ἀνέκδοτο:

— Δὲ χωρεῖ καμιά ἀμφιβολία ὅτι ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς τῆς Γαλλίας ἦταν κι εἶναι ὁ Οὐγκώ... Κάποτε λοιπὸν — ὅταν ὁ συγγραφεὺς τῶν «Ἀθλίων» βρισκόταν στὸ ἀπόγειο τῆς δόξας του — τὸν σταμάτησε στὸ δρόμο ἓνας φίλος του καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν συντηρεῖ ὡς τὸ Δημάρχη γιὰ νὰ τοῦ χρησιμεύσῃ γιὰ μάρτυρος σὲ μιὰ ὑπόθεσι: ἐκεῖ ὁ ἀρμόδιος υπάλληλος τὸν κοίταξε ἀδιάφορα καὶ τὸν ρώτησε:

- Πῶς ὀνομάζεστε, κύριε;
- Βίκτωρ Οὐγκώ.
- Πόσον ἐτῶν εἶσθε;
- Πενήντα ὀκτώ.
- Τί δουλειὰ κάνετε;
- Συγγραφεὺς...

» Ἐπειτα ὁ υπάλληλος γύρισε πρὸς τὸ μέρος τοῦ φίλου τοῦ Οὐγκώ καὶ τοῦ ἔκανε τίς ἴδιες ἐρωτήσεις:

- Πῶς ὀνομάζεστε;
- Λουί Μαρτέν, παντοπώλης...
- Ἀ, ἐσεῖς κ. Μαρτέν, πού φτιά-

χνετε τὰ περίφημα άλαντικά!... Μὰ καθήστε, παρακαλώ, καθήστε, εἶπε εὐγενικά ὁ ὑπάλληλος καὶ τοῦ πρόσφερε κάθισμα, ἐνῶ ὁ μεγάλος μύστης τοῦ ρομαντισμοῦ ἔμενε ἀφώνος!...

* * *

Ο ΤΖΕ-Ι-ΜΣ ΕΛΛΙΟΤ, πού βρίσκεται στήν Ἑλλάδα γιά νά περάσῃ ἐδῶ τίς διακοπές του, εἶναι μιὰ ἀπό τίς πιό ἐνδιαφέρουσες προσωπικότητες τοῦ ἀμερικανικοῦ θεάτρου. Ἀρχισε τή σταδιοδρομία του σέ ἡλικία μόλις 14 ἐτῶν, ὅταν ὁ Οὐίλλιαμ Σαρογιάν τόν παρουσίασε στοῦ θεάτρου σ' ἕνα μικρὸ ρόλο, στοῦ γνωστοῦ ἔργου του «Ἡ ἀγάπη εἶναι ἕνα παλιὸ γλυκὸ τραγουδί». Ἀπὸ τότε δὲν ἐγκατέλειψε στιγμή τὸ θέατρο. Ὅταν ἦταν μόλις 18 ἐτῶν, ἀνέβασε, σκηνοθέτης πιά, τὸ πρῶτο του ἔργο στοῦ Μπρόντγουαι, μὲ πρωταγωνιστὴ τὸ γνωστὸ σήμερα στάρ τοῦ ἀμερικανικοῦ κινηματογράφου Γουέντελ Κόρεϋ...

Ἡ τελευταία μεγάλη θεατρικὴ ἐπιτυχία τοῦ Ἑλλιοτ ἦταν τὸ ἀνέβασμα τοῦ μονόπρακτου τοῦ Τέννεση Γουίλλιαμς «27 βεγγόνια μπαμπάκι», πού ἀπετέλεσε ἀργότερα τὴ βάσι γιά τὸ καλύτερο ἔργο τοῦ Ἑλίας Καζάν «Κουκλίτσα».

Καὶ κάτι ἀκόμη γιά τὸ διάσημο σκηνοθέτη: Εἶναι ἐλληνικῆς καταγωγῆς καὶ τὸ πραγματικὸ του ὄνομα εἶναι... Ἡλιόπουλος!

* * *

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ Ἰνστιτούτο Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν τῆς Ἀμερικῆς—τὸ Ἀνώτατο δηλαδὴ πνευματικὸ Ἰδρυμα τοῦ Νέου Κόσμου—ἐξέλεξε ὡς μέλος του τὸν Χένρυ Μίλλερ. Ὁ Μίλλερ γιά πολλὰ χρόνια ἦταν σχεδὸν ἕνας «ἀγνωστος» στήν πατρίδα του, ἐνῶ ἀντίθετα στήν Εὐρώπη, καὶ ἰδιαίτερα στή Γαλλία, τὸ ἔργο του εἶχε ἰδιαίτερα ἐκτιμηθῇ. Ὁ ἴδιος εἶπε χαρακτηριστικά σ' ἕνα Γάλλο δημοσιογράφο:

—Ἄν σήμερα ἔγινε Ἀκαδημαϊκός, αὐτὸ τὸ ὀφείλω στή Γαλλία καὶ στοῦ φιλελεύθερο πνεῦμα τῆς. Ἐκεῖ γνώρισα τὴν πρώτη ἐπιδοκιμασία στή συγ-

γραφικὴ μου προσπάθεια κι αὐτὸ εἶναι κάτι πού δὲ θά τὸ ξεχάσω ποτέ!

* * *

Ο ΧΕΝΡΥ ΜΙΛΛΕΡ ἔχει ἰδιαίτερους δεσμούς μὲ τὴν πατρίδα μας. Θερμὸς λάτρης τῆς, τῆς ἀφιέρωσε μερικές ἀπὸ τίς πιό ὡραίες καὶ τίς πιό ἐμπνευσμένες σελίδες πού ἔχουν γραφῇ ποτέ γι' αὐτήν. Νά ἕνα χαρακτηριστικὸ ἀπόσπασμα κειμένου του:

— Στὴν Ἑλλάδα ἔχεις τὴ βεβαιότητα πῶς ἡ μεγαλοφυΐα, ὅχι ἡ μετριότητα εἶναι ὁ κανόνας. Κανένας τόπος δὲν ἔδωσε σέ ἀναλογία μὲ τὸν πληθυσμὸ του τόσα μεγάλα πνεύματα ὅσα ἡ Ἑλλάδα. Σ' ἕνα μόνον αἰῶνα αὐτὸ τὸ μικροσκοπικὸ ἔθνος ἔδωσε τουλάχιστο πεντακόσιους ἀνθρώπους μεγαλοφυΐας! Τὸ πρόσωπο τῆς Ἑλλάδος μένει πάντα σάν ἀρχέτυπο τοῦ θαύματος πού ἔκανε τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα. Ἕνας ὁλόκληρος λαός, καθὼς μαρτυρεῖ τὸ ἔργο πού πραγματοποιήθηκε, ὑψώθηκε σέ σημεῖο ὑπέρτατο στοῦ παρελθόν, ὅπως καὶ στοῦ παρόν. Ἦταν θαυμαστός. Εἶναι πάντοτε!

Στὸν ἴδιο τόνο τοῦ ἀσυγκράτητου ἐνθουσιασμοῦ εἶναι οἱ περισσότερες σελίδες τοῦ Μίλλερ γιά τὴν Ἑλλάδα.

* * *

«ΣΥΛΛΟΓΙΖΟΜΑΙ τοὺς νέους πού ταξιδεύουν δίχως δεκάρα στήν τσέπη καὶ μὲ τὰ μάτια γεμάτα ὄνειρα», λέει ἕνα γαλλικὸ τραγουδάκι. Στους νέους αὐτοὺς πού ξεκινοῦν ἀπ' τίς μακρινὲς πατρίδες τους γιά νά γνωρίσουν τὰ θαύματα τοῦ κόσμου, ν' ἀγαπήσουν καὶ ν' ἀγαπηθοῦν κι ἔπειτα νά συνεχίσουν τὴν ἀπλὴ ζωὴ τους, πού ὥστόσο τώρα πιά θά τὴν ἐμπλουτίξῃ ἡ νοσταλγία, σκέφτεται ν' ἀφιέρωσιν μιὰ ταινία του ὁ Λεονίτ Μογκύ, ὁ διάσημος σκηνοθέτης τοῦ «Αὔριο θάναί πολὺ ἀργά». Τὸ θέμα εἶναι γοητευτικὸ καὶ τὸ φίλμ θά γίνῃ ἀκόμη γοητευτικώτερο, γιὰτὶ δὲ θά παίξουν σ' αὐτὸ ἐπαγγελματίες ἡθοποιοί, ἀλλὰ νέοι ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου, «πού ταξιδεύουν δίχως δεκάρα στήν τσέπη, μὲ τὰ μάτια γεμάτα ὄνειρα...»

N. M.

ΤΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ αὐτὸ πού διηγήθηκε ὁ Κοκτὼ θυμίζει τὴν τόσο χαρακτηριστικὴ ἐκείνη φράσι τῆς Κάθριν Μάνσφελντ, ὅταν τὴ ρώτησαν τί εἶναι ἕνας συγγραφέας...

— Μὰ τίποτα, φίλοι μου, ἀπάντησε

μὲ πικρία ἡ μεγάλη λογοτέχνης. Τίποτα, γιὰ κείνους πού δὲ μποροῦν νὰ αἰσθανθοῦν καὶ δὲν ξέρουν νὰ καταλάβουν καὶ τὰ πάντα, γιὰ τοὺς λίγους πού ἔχουν αὐτὲς τίς ἱκανότητες.

“Γνώμη”

**Τὸ βιβλίο
Κάμελ**

Τὴ τροφή τοῦ δέρματος τῶν παπουτσιῶν

**Ὅταν ζητεῖτε νὰ ἀγοράσετε ΚΑΜΕΛ
νὰ προσέχετε νὰ σᾶς δίδουν ΚΑΜΕΛ**

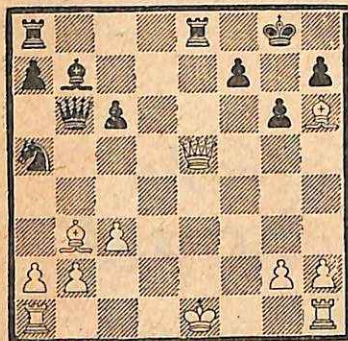

ΣΚΑΚΙ

ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΠΑΡΤΙΔΑ

*Άσκησης άρ. 655

Λευκά (11) : Ρε1. Βε5. Πα1. θ1. Αβ3. θ6. Σα2. β2. γ3. η2. θ2.

Μαύρα (11) : Ρη8. Ββ6. Πα8. ε8. Αβ7. Ια5. Σα7. γ6. ζ7. η6. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν ήτο ή σειρά των Λευκών νά παίξουν.

Τά Λευκά έγκατέλειψαν έδω την παρτίδα, διότι ουδεμίαν σωτηρίαν διαβλέπουν, άφου ή Ντάμα των είναι καρφωμένη. Είναι ή δέν είναι σωστή ή άποψις αυτή ;

*Άσκησης άρ. 656. *Από μίαν παρτίδα.

Λευκά (15) : Ρε1. Βδ1. Πα1. θ1. Αδ3. Ιγ3. ζ3. Σα2. β2. γ2. δ4. ε5. ζ2. η2. θ4.

Μαύρα (15) : Ρη8. Βδ8. Πα8. ζ8. Αδ7. ε7. Ιβ8. Σα7. β7. γ7. δ5. ε6. ζ6. η7. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν είναι ή σειρά των Λευκών νά παίξουν.

*Η πτέρυξ του μαύρου Βασιλέως δέν διαθέτει πολλές δυνάμεις διά την άμυναν. Πώς πρέπει τώρα νά συνε-

χίσουν την έπίθεσιν των τά Λευκά διά νά έξασφαλίσουν την νίκην ;

*Άσκησης άρ. 657. *Από μίαν παρτίδα.

Λευκά (14) : Ρβ1. Βε2. Πδ1. θ1. Αγ1. δ3. Ιζ3. η5. Σα2. β2. γ4. ζ2. η2. θ4.

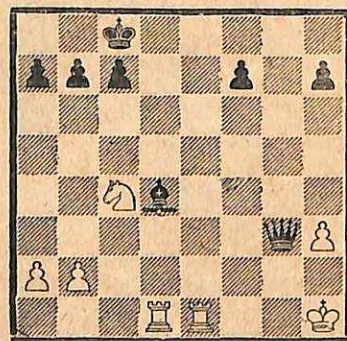
Μαύρα (14) : Ρη8. Βγ7. Πα8. δ8. Αδ7. ε7. Ια4. ζ6. Σα7. β7. ε6. ζ7. η7. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν είναι ή σειρά των Λευκών νά παίξουν.

Πώς έξασφαλίζει έδω ό πεπειραμένος παίκτης την νίκην ; Πώς πρέπει νά συνεχίσουν τά Λευκά ;

*Άσκησης άρ. 658

*Από μίαν παρτίδα

Λευκά (7) : Ρθ1. Πδ1. ε1. Ιγ4. Σα2. β2. θ3.

Μαύρα (8) : Ργ8. Βη3. Αδ4. Σα7. β7, γ7. ζ7. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν ήτο ή σειρά των Λευκών νά παίξουν.

Τά Μαύρα άπειλούν Β×θ3+ μάτ. Πδ1×Αδ4 έχει Β×Πε1+ εις άπάντη-

σιν. Τά Λευκά μή εύρίσκοντα έπαρκή άμυναν έγκατέλειψαν την παρτίδα.

*Ητο ή δέν ήτο σωστή ή έγκατάλειψις τής παρτίδας ;

*Άσκησης άρ. 659. *Από μίαν παρτίδα.

Λευκά (12) : Ρθ2. Βδ1. Πα1. η1. Αβ2. δ3. Σα3. β5. ε3. ζ2. ζ4. θ3.

Μαύρα (12) : Ρη8. Βε7. Πγ8. ζ8. Ιβ6. γ3. Σα4. β7. ε5. ζ7. η7. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν είναι ή σειρά των Λευκών νά παίξουν.

Με σωστό παίξιμο μπορούν νά « φαρσάρουν » την νίκην ;

Με ποιές κινήσεις όμως ;

*Άσκησης άρ. 660. *Από μίαν παρτίδα.

Λευκά (11) : Ρη1. Βε2. Πδ1. ζ1. Αβ2. δ3. Σα3. β4. δ5. η2. θ2.

Μαύρα (11) : Ρη8. Βε7. Πα8. ε8. Αβ7. ε5. Σα6. β5. ζ7. η7. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν είναι ή σειρά των Λευκών νά παίξουν.

*Η σωστή συνέχισις παιξίματος έξασφαλίζει την νίκην εις τά Λευκά.

Πώς πρέπει νά παίξουν ;

*Άσκησης άρ. 661. *Από μίαν παρτίδα.

Λευκά (12) : Ρη1. Βγ2. Πα1. ζ3. Αβ2. δ3. Ιε4. Σα2. γ4. δ5. η2. θ2.

Μαύρα (13) : Ρη8. Βδ8. Πα8. ζ8. Αα6. β4. Ιβ6. Σα7. γ5. δ6. ζ6. η7. θ7.

Είς αυτήν την θέσιν είναι ή σειρά των Λευκών νά παίξουν.

Και έδω, όπως στις περισσότερες θέσεις των προηγούμενων άσκήσεων

μας, ή σύνθεσις των Λευκών στρέφεται εναντίον τής άσθενούς πτέρυγος του μαύρου Βασιλέως. *Η συνέχεια ομοιάζει φυσικά με τις προηγούμενες άσκήσεις, ποία είναι όμως ή σωστή σειρά

των κινήσεων που έξασφαλίζει την νίκην εις τά Λευκά.

*Άσκησης άρ. 662. Πρόβλημα Η. ΑΗΥΕΣ και Α. VOLKMANN.

Λευκά (10) : Ρβ2. Πβ3. θ5. Αγ5. ζ1. Ιγ8. Σα4. γ3. ε2. ε4.

Μαύρα (5) : Ργ4. Πη6. Αδ8. θ3. Ιγ6.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ σε δύο κινήσεις.

*Άσκησης άρ. 663. Πρόβλημα Α. VOLKMANN.

Λευκά (8) : Ρα5. Πδ8. ζ4. Αγ4. 5ε. Ιε7. Σδ2. δ6.

Μαύρα (6) : Ργ5. Βδ1. Αδ7. Αε1. Σα4. γ3.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ σε δύο κινήσεις.

Τρείς έκλεκτές συνθέσεις γνωστών συνθετών.

Μαύρα (6) : Ργ5. Βδ1. Αδ7. Αε1. Σα4. γ3.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ σε δύο κινήσεις.

*Άσκησης άρ. 664. Πρόβλημα Α. ΑΗΥΕΣ και Α. VOLKMANN.

Λευκά (6) : Ρε3. Πδ1. Αδ5. ε7. Ιβ4. η7.

Μαύρα (5) : Ρε5. Πβ5. γ8. Ιγ5. θ7.

Τά Λευκά παίζουν και κάνουν μάτ σε δύο κινήσεις.

Τρείς έκλεκτές συνθέσεις γνωστών συνθετών.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ
ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 1957

Λευκά : Μποτβνίκ.

Μαύρα : Σμάλωφ.

NIMTΣΟ-Ι-ΝΔΙΚΗ ΑΜΥΝΑ
(7η παρτίδα)

1) γ2-γ4, Ιη8-ζ6. 2) Ιβ1-γ3, ε7-ε6. 3) δ2-δ4, Αζ8-β4. 4) ε2-ε3, β7-β6 (οί θεωρητικοί δέν θεωρούν την συνέχεια αυτήν ως πολύ καλήν, χάρις όμως εις έντελώς προσφάτους αναλύσεις πολλών Ρώσων μαίτρ δέν δύναται ν' άμφισβητηθή πλέον ή άπόλυτος όρθότης των κινήσεων β7-β6). 5) Ιη1-ε2, Αγ8-α6. 6) α2-α3, Α×Ιγ3+. 7) Ιε2×γ3, δ7-δ5. 8) β2-β3, 0-0. 9) Αζ1-ε2, δ5×γ4 ! 10) β3×γ4, Ιβ8-γ6 (άπειλή Ια5). 11) Ιγ3-β5, Ιγ6-α5. 12) Αγ1-δ2, γ7-γ6. 13) Αδ2×α5, β6×α5. 14) Ιβ5-γ3, γ6-γ5 ! 15) Ιγ3-α4, γ5×δ4. 16) ε3×δ4, Βδ8-δ6. 17) 0-0, Πα8-δ8. 18) Βδ1-δ2 (διاتی όχι 18) Ια4-γ5 θά διηρωτώντο έδω πολλοί παίκται ! Διότι μετά 18) Ιγ5, ε5. 19) Ι×α6, Β×α6. 20) δ5 θά έδημιουργήτο διά τά Λευκά - μαλονότι θά είχαν ένα επί πλέον και έλεύθερον μά-λιστα πιόνι - μία κακή διά τό φινάλε θέσις : Κακή θέσις *Αξιωματικού, μπλοκαρισμένα έλεύθερα πιόνια, εύκαιρησία των Μαύρων εις τό κέντρον !) 18)...βδ6×δ4. 19) Βδ2×α5, Βδ4-ε4. 20) Ια4-γ3, Βε4-γ6. 21) Ιγ3-β5, Βγ6-β6. 22) Β×Β, α7×β6.

*Έδω συνεφώνησαν οί δύο αντίπα-λοι σε ρεμί, διότι κανείς των παικτών δέν ή μπορεί νά καλύτευση την θέσιν του επιτυχώς.

I. X.

Γράμματα

των αναγνωστών μας

Ζητώ αλληλογραφία.

Με νέους και νέες με σκοπό την ανταλλαγή φωτογραφιών ήθοποιών και γραμματοσήμων.

Στέλιος Κωνσταντίνου
Κινηματογράφος Θερινά Διονύσια
Κατερίνη

Με νέους και νέες που θα ήθελαν να συντροφιάσουν ένα στρατιώτη που δεν έχει κανένα να του γράψει δυο λέξεις.

Σμηνίτης Ρούσσος Σάββας
Α. Α. Σούδας
Σ.Τ.Γ. 911

Με νέους και νέες του 'Εξωτερικού.

Καίτη Παπαχρήστου
και 'Ελένη Σαριμπαλίδου
Δραβίσκου 5
Σέρρες

Με νέους και νέες του 'Εξωτερικού.

Στρατιώτης Σκουράς Χρήστος
Α.Σ./VI Μεραρχίας
Σ.Τ.Γ. 920

Με Έλληνες και Έλληνίδες από όλο τον κόσμο.

Σμηνίτες : Δέδες 'Ηλίας
Παρισάκης Τάκης
Παυλίδης Λάκης

142 Σ.Α.Ε.-Μ.-Α.Κ.Ε.-Β.Σ.Τ. 904.

Με νέους και νέες.

Γωγώ Δημητρίου

Κεντρική 39

Βέροια

και Νινέτα Χρηστίδου

Προφήτη 'Ηλια 10

Βέροια

ΜΕΤΑ ΤΑ ΝΕΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΦΑΛΑΚΡΑΣ

Μερικοί αναγνώστες μας ζητούν τη διεύθυνση του Δρ Κέσλερ μετά το άρθρο για τη φαλάκρα. Δυστυχώς ή διεύθυνσί του μας είναι άγνωστη. Ίσως ή Πρεσβεία θα μπορούσε να βοηθήσει σχετικά.

'Αλληλογραφία αναγνωστών.

Σ. Λιτζέρη : Το άρθρο σας είναι γραμμένο με πολλή αγάπη για το θέμα σας και μια ευαισθησία χαρακτηρίζει τόσο αυτό, όσο και το γράμμα σας. 'Η α' Έκλογή δυστυχώς δεν θα μπορούσε να σας προσφέρει παρά τη συμπάθειά της και μια θερμή ευχή να πραγματοποιήσετε τα όνειρά σας. 'Αν το περιβάλλον σας δεν ευνόη άλλες προσπάθειες, το διάβασμα δεν θα το ενοχλή. Με τη βοήθειά του θα αναπληρώσετε πολλά κενά και θα καλλιεργήσετε το ταλέντο σας.

Ευχαριστούμε για τα καλά τους λόγια ή τη συνεργασία τους τους αναγνώστες μας : Γ. Παπαστεφάνου, Μ. Μαρινάκη, Σ. Λιτζέρη, Α. Ταβουλαρίδου, Κ. Κοτσερώνη.

ΛΥΣΕΙΣ

«ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ» από σελίδα 7.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑΝ. 2) ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΣ. 3) ΡΑ - ΙΜΠΑΝΙΕΘ (Μπλάσκο). 4) ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ. 5) ΑΙΓΑ - ΡΟ' - ΟΠΙΟ. 6) ΝΑΩΝ - ΦΩΦΩ. 7) ΑΝΝΟ - Ο «ΝΟΡΤΟΝ». 8) ΠΗ (ποιητά) - ΝΜ (Νίμη) - ΡΑΙΒΟΣ. 9) ΟΠΟΡΤΟ. 10) ΛΙ - ΓΡΟΣΙ - ΛΑΜ. 11) ΥΦΗΛΙΟ - ΑΓΟΣ. 12) ΣΙΑ - Η «ΚΑΝΑΣΤΑ».

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) ΣΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΣ. 2) Η «ΠΑΡΙΑΝΗ» - 111. 3) ΡΕ - ΑΓΩΝ - ΛΑ. 4) ΟΡΙΓΑΝΟΝ - ΓΗ. 5) ΤΙΜΑ - ΜΟΡΦΗ. 6) ΡΟΠΤΡΟΝ - ΠΟΥΚ. 7) Ο «ΡΑΣΟΦΟΡΟΣ». 8) ΦΙΝΑ - ΩΤΑΡΙΑΝ. 9) ΙΣΙΝΟΦΡΙΤ - ΓΑ. 10) ΠΙΕΤΑ - ΟΒΟΛΟΣ. 11) ΝΟΘΟΙ - ΝΟ - ΑΣΤ. 12) ΜΑΣΟΝΟΥ.

«ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ; » από σελίδα 95.

1) ΣΦΑΙΡΩΤΟΣ = 39. 2) ΕΞΟΝΤΩΣΙΣ = 39. 3) ΜΕΣΟΦΩΝΙΑ = 36. 4) ΕΜΒΡΥΩΡΟΣ = 38. 5) ΒΩΜΟΛΟΧΟΣ = 36. 6) ΦΩΤΑΓΩΓΟΣ = 40. Σύνολον 228 βαθμοί !

«ΤΙ ΕΝΝΟΕΙΤΕ ΟΤΑΝ ΛΕΤΕ ; » από σελίδα 53.

1) ΑΓΧΟΣ : Β. 'Από το ρήμα άγχω (: πνίγω), σημαίνει την διαρκή νοσηρή ψυχική αγωνία για επικείμενο κίνδυνο : το άγχος του πολέμου.

2) ΑΛΑΜΠΟΥΡΝΕΖΙΚΟΣ : Α. Στην αρχή αναφερόταν ή λέξι σε αντικείμενα εισαγόμενα από την Ιταλική πόλι Λιβόρνο (πβ. νεολατιν. Liburnum), που ήταν διαφορετικά από άλλα (άλλα - λιβονέζικα). 'Επειτα πήρε τη σημασία του άλλόκοτου, άκατανόητου, άσυνάρτητου : 'Αλαμ-

πουρνέζικο καπέλλο - άλαμπ. ιδέες - μιλάει άλαμπουρνέζικα.

3) ΑΦΕΙΔΩΣ : Β. Χωρίς φειδωλ (: οίκονομία) άφθονα, άνοιχτοχέρικα : Σκορπάει άφειδώς τα χρήματα - τις ύποσχέσεις.

4) ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΣ : Γ. Πού έχει βαρεία, σπουδαία σημασία : Προέβη εις βαρυσήμαντους δηλώσεις. Βαρυσήμαντες άποφάσεις - γεγονότα.

5) ΒΕΤΕΡΑΝΟΣ : Α. 'Από τη λατινική λέξι veteranus, σημαίνει αρχικά τόν άπόμαχο στρατιώτη και μεταφ. έκείνον που από πολλά χρόνια άσκει ή φρονεί κάτι : βετεράνοι της πολιτικής.

6) ΔΥΣΤΡΟΠΩ : Γ. Δείχνω δύσκολους τρόπους, χαρακτηήρα, αντίτασσοντας δυσχέρειες και άρνηση : δυστροπεί να έκτελέση τις διαταγές - τις ύποχρεώσεις του.

7) ΕΚΣΤΑΣΙ : Β. 'Από το ρήμα έκίσταμαι (: άποσπώμαι πνευματικά από τη συνηθισμένη μου κατάσταση) σημαίνει την άπορρόφησί μας από μια έκμονη έντύπωσι ή σκέψι : έπεσε σ' έκστασι θαυμασμού. Φίλος., μυστική πάθησι κατά την όποία άποσπάται κανείς τέλεια από τόν αίσθητό κόσμο και ένώνεται ψυχικά και νοερά με το Θεό.

8) ΕΥΤΡΑΠΕΛΟΣ : Α. 'Εκείνος που άστεϊεύεται μ' έκυπνάδα, πνευματώδης, χαριτολόγος, ή που έχει τέτοιο περιεχόμενο : εύτραπελος άνθρωπος - διήγησι. Με πολλά εύτραπελα.

9) ΚΟΜΠΟΓΙΑΝΙΤΗΣ : Α. Πρακτικός γιατρός, παλαιότερα, και μάλιστα επί Τουρκοκρατίας. Σήμερα, άνίκανος γιατρός. 'Η λέξι από το ρήμα κομβώνω (: ξεγελώ, στή βυζαντινή εποχή) και το γαίνω (: γιατρέω - από τόν άόρ. έγιανα), ψευτογιατρός, άγυρτογιατρός λοιπόν.

10) ΜΑΖΟΧΙΣΜΟΣ: Β. Διεστραμμένη σεξουαλική ικανοποίηση που αισθάνεται κάποιος βασανιζόμενος εκούσια από το πρόσωπο που αγαπά. 'Ο όρος από τον Μαζόχ που έβραζε τη γυναίκα του να τον βασανίζει (χτυπά κλπ.) για να ήδονίζεται.

11) ΜΠΑΝΤΑ: Α. 'Εκτός από το πλευρό και το χαλί κλπ. του τοίχου που σημαίνει ή Ιταλική αυτή λέξη, έχει ακόμα τη σημασία της μουσικής ομάδας που παίζει χάλκινα και κρουστά όργανα (τά περισσότερα πνευστά, σ' αντίθεσι με την όρχήστρα όπου επικρατούν τα έγχορδα): ή στρατιωτική μπάντα. Συνώνυμο: φιλαρμονική (του Δήμου π.χ.).

12) ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟ: Γ. 'Εκείνο που ύφίσταται ως έγχειος κτήσεις, αγρόκτημα: Μας γύρισε στο υποστατικό του.

13) ΥΠΟΧΕΙΡΙΣΙΟ: Γ. 'Εκείνος που είναι στα χέρια, την εξουσία κάποιου: τον έχει υποχείριό του. Μεταφ., υποχείριος των παρών του.

14) ΧΩΡΕΠΙΣΚΟΠΟΣ: Α. 'Επίσκοπος που δεν έχει δική του επισκοπή μα έκτελει τα καθήκοντά του σε άλλη σαν αντικαταστάτης του νόμιμου κατόχου της.

«ΣΚΑΚΙ» από σελίδα 124.

'Αρ. 655. 'Οχι, διότι έπρεπε να παίξουν: 1) Α×ζ7+, Ρ×ζ7. 2) Πζ1+, Ρη8. 4) Πζ8+, Π×Π. 5) Βη7+ μάτ.

'Αρ. 656. 1) Ιη5, ζ×η5; 2) Α×θ7+, Ρ×θ7. 3) θ×η5+, Ρη8. 4) Πθ8+, Ρζ7 (Ρ×θ8. 5) Βθ5+, Ρη8. 6) η6. 5) Βθ5+, η6. 6) Βθ7+, Ρη8. 7) Β×η6+ μάτ.

'Αρ. 657. 1) Ι×θ7! Ι×Ι. 2) Α×θ7+, Ρ×θ7. 3) Ιη5+, Α×η5. 4) θ×η5+, Ρη8. 5) Βθ5, Ρζ8. 6) Βθ8+, Ρη7. 7) Β×η7, Ιη8. 8) Βζ6+, Ρη8. 9) Πθ8, Π×θ8+. 10) Β×θ8+, Ρη7. 11) Βζ6+ και τα Μαύρα εγκατέλειψαν.

'Αρ. 658. 1) Ρη8+! Ρδ7. 2) Ρε3! 'Εάν τώρα 2) Βη7, τότε 3) Π×δ4+!! και οι Β×δ4; 4) Ρδ3!, Βδ3. 5) Ιε5+ με Ι×δ3!

'Αρ. 659. 1) Α×γ3, Π×γ3. 2) Α×θ7+! Ρ×θ7. 3) Βθ5+, Ρη8. 4) Π×η7+! Ρ×η7. 5) Πη1+, Ρζ6. 6) ζ5! και τα Μαύρα εγκατέλειψαν.

'Αρ. 660. 1) Α×θ7+, Ρ×θ7. 2) Βθ5+, Ρη8. 3) Α×ε5, ζ6 (Β×ε5. 4) Β×ζ7+, Ρθ7. 5) Πζ5! 4) Α×ζ6! η×ζ6. 5) Πδ3, Βθ7. 6) Πη3+, Ρθ8. 7) Βζ3, Βζ7. 8) Πη4 και τα Μαύρα εγκατέλειψαν. Σέ 8)... Αγ8 άκολουθεί 9) Πθ4+, Ρη7. 10) Βζ4!

'Αρ. 661. 1) Ιη5! ζ×η5. 2) Α×θ7+, Ρθ8. 3) Α×η7+, Ρ×η7. 4) Βη6+, Ρθ8. 5) Πθ3, Βθ7. 6) Αη8+, Β×θ3. 7) η×θ3 και τα Μαύρα εγκατέλειψαν.

'Αρ. 662. 1) Αδ4! 'Απειλή 2) Πγ5+ μάτ.

'Αρ. 663. 1) Αδ5! 'Απειλή 2) Πγ4+ μάτ.

'Αρ. 664. 1) Αγ4! 'Απειλή 2) Πδ5+ μάτ.

"Όσοι ασχολείσθε με την ναυτιλία, ενημερώνεσθε αντικειμενικώς στα ζητήματά της, όταν διαβάσετε τα

“ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΝΕΑ”

'Ανεξάρτητος ναυτιλιακή έφημερίς, έκδοσιμένη εν 'Αθήναις από του 1950 ανά 150ήμερον.—Γραφεία: Εύριπίδου 4.